RODICA

OJOG-BRAȘOVEANU

bărbații sunt niște porci

Ed. Ladrian

Rodica Ojog-Braşoveanu

Adei, prinosul unei
prietenii încercate

APRILIA

În amintirea Iuliei V.

Un prieten care o iubea sincer, aşa cum, de altfel, o iubeau toți cei care o cunoşteau, o caracterizase în câteva cuvinte: „Are mari calități, dar uriaşe defecte.” Cel mai grav, aş fi adăugat eu, era acela de a se fi născut cu o mână plină de atuuri şi de a nu şti să le folosească. Iar defectele erau dintre acelea care se întorceau împotriva ei însăşi.

„Special” părea să fi fost semnul sub care se iscase fata asta. Începând cu numele, Aprilia - se născuse în luna lui Prier - şi continuând cu tot ce ținea de personalitatea ei, de un original care de multe ori contraria, dar pe care-l presimțeai absolut autentic. De o frumusețe răpitoare (şi ştiu ce vorbesc, întrebați contemporanii), Aprilia fascina în primul rând prin unicat, prin ieşitul din comun. Avea o frumusețe de tip scandinav, cu plete lunare şi o pieliță diafană, desprinzându-se imediat din peisajul zânelor autohtone; ai fi remarcat-o în primul rând şi imediat, chiar în mijlocul unui miting. La toate se adăuga un extraordinar instinct al vestimentației. N-am întâlnit încă pe nimeni atât de maestră în a-şi scoate în evidență însuşirile şi de a-şi camufla totodată defectele, fără a avea aerul că o face. Picioarele, în speță, constituiau „teroarea” vieții ei, pricină pentru care nu frecventa Litoralul. Tocurile de doisprezece centimetri, treacă-meargă şi în costum de baie, dar ce te faci pe plajă cu pantalonii până în pământ şi cu cizmele?

Când Dumnezeu vrea să dea, apoi dă cu amândouă mâinile. Mai era pe deasupra şi inteligentă, îi plăcea să citească şi avea un haz nebun, care se bizuia, aşa cum se întâmplă cu mai toți umoriştii, pe un ascuțit spirit de observație. Ce-ar mai fi de spus? înjura suculent - era o plăcere s-o asculți, iar contrastul dintre text şi chipul angelic, de

efect garantat, făcea toți banii; cât priveşte bine cunoscuta ei generozitate, aceasta friza de multe ori iresponsabilul. Chiar când sărăcise şi pigulea cu acul fleacuri pentru Fondul Plastic, cămara şi frigiderul stăteau la dispoziția prietenilor, nepregetând să împartă cu ei singura cratiță cu mâncare din casă; o generozitate de „prinț venețian" şi credința absolută că Dumnezeu are grijă de ea.

Am avut şansa s-o „cunosc" pe Aprilia în timpurile ei cele mai bune. Folosesc ghilimelele pentru că, de fapt, aveam s-o cunosc şi să devenim prietene cu mult mai târziu. Pe atunci însă, pe când ea se afla în plină şi exuberantă tinerețe, o ştiam doar aşa cum o ştia un întreg Bucureşti. Apariția ei fascina, şi nu o dată am văzut-o răsucind o mare de capete, de pe ambele versante ale Căii Victoriei. Nu-i poetic, dar aveai impresia că toți oamenii aceia primiseră câte un pumn zdravăn în falcă, sucindu-le gâturile în sens unic. A fost una dintre cele mai tipice făpturi pe care le-am întâlnit, prototipul de persoană „despre care se vorbeşte". Încă de la lansare, Aprilia devenise o legendă.

Spunând lansare, mă gândesc la căsătoria ei cu Tony Cartianu, o celebritate a scenei româneşti, mit şi legendă şi el a multor generații de spectatori; un bărbat superb odinioară, cu un glas considerat inegalabil şi cu o carieră sentimentală care însuma o oştire de inimi răpuse.

Când se căsătoreau, Aprilia abia împlinise şaisprezece ani, iar Cartianu se îndrepta spre şaizeci. Evenimentul stârnise, desigur, senzație, şi-mi amintesc că o prietenă de-a familiei mele, colegă de cancelarie cu mama Apriliei, ne-a relatat atunci pe larg reacția unanimă şi vehementă a celorlalți profesori. Bineînțeles, totul se raporta la vârstă, la diferența scandaloasă - viitorul ginere era prea bătrân chiar şi pentru soacră - mariajul nu avea nici un fel de viitor, şi alte variațiuni pe aceeaşi temă. Mama Apriliei retezase scurt potopul de obiecții:

— Un Cartianu rămâne totdeauna un Cartianu, nu se refuză niciodată.

Au urmat câțiva ani de basm, basm de-adevăratelea, cu zâne şi spiriduşi amabili, ani în care Aprilia putea visa la orice, cu excepția lunii de pe cer, fiind convinsă că va căpăta. Zvonuri de un exotism nebun pentru

noi, amărăştenii trăitori în regimul de democrație populară, pentru care o simplă excursie la Budapesta reprezenta o utopie, un deziderat poate, poate posibil, zvonuri scăldate în azur şi aur ne incendiau imaginația... Voiaj de nuntă în Turcia. A venit cu un braț îmbrăcat până la cot în brățări de aur... S-a plimbat cu gondola la Veneția (unde altundeva?!)... Paştele petrecut în Baleare, la un amic de-al lui Cartianu... În primăvară a fost la Paris, şi-a comandat toalete la Lanvin şi Coco Chanel... Bineînțeles, din relatări nu lipsea nici stropul de venin care dă picant: la Paris, Aprilia avusese o aventură cu un cocoşat, se pare că ăştia sunt extraordinari la pat, dar Cartianu e bărbat versat, a scos destui chiloți la viața lui, a închis ochii, s-a făcut că nu ştie...

Una peste alta, mariajul constituia un succes, iar mama Apriliei exulta:

— Ce v-am spus? Un Cartianu nu se refuză niciodată!

— Dar cât o să dureze?

— Puțin îmi pasă! Apropo, tu unde ai făcut voiajul de nuntă? Să-ți spun eu, la Ghijeasa, la socri. Ei bine, fie-mea a fost la Istanbul şi la Paris. Chestiile astea nu i le poate lua nimeni înapoi... Şi am să-ți mai spun ceva! Când o umbrelă se strică, îți cumperi alta.

— Aha, şi cu cea veche ce faci? O arunci?

— Nu-i obligatoriu. Dacă te legi de lucruri, aşa cum nu-mi vine mie să arunc râşnița de cafea de la bunica, o păstrezi. Ce, nu încap două umbrele pe acelaşi cuier?

În ceea ce o privea pe Aprilia, se pare că nu. Împlinise douăzeci şi şase de ani când îl întâlnise pe Lulu. Un arhitect tânăr şi chipeş, care peste toate mai şi semăna până la sosie cu Clint Eastwood. Între cei doi izbucni de la prima vedere o patimă covârşitoare, căreia clandestinitatea nu-i putea ține piept. Dorința sfâşietoare de a fi clipă de clipă împreună ținea de irezistibil, amândoi, şi cu toată sinceritatea, ar fi ales fără şovăială moartea decât să renunțe la a se mai vedea. După o lună de luptă cu sine însăşi - Aprilia realiza ce-i datorează lui Cartianu şi mai cu seamă ce lovitură va constitui pentru el despărțirea - îl părăsi.

Bărbații sunt niște porci

Bătrânul actor se dovedi a fi un gentilom chiar şi în clipele cele mai grele. Insistă ca Aprilia să-şi ia toată garderoba - blănurile şi bijuteriile constituiau o avere - şi primi situația cu înțelepciune. Aprilia avea să-şi amintească tot restul vieții ultimele lor clipe şi ultimele lui cuvinte. Valizele erau gata, în antreu, Lulu claxona din stradă. Tony zâmbise:

— Ar putea avea mai mult tact, dar îi înțeleg nerăbdarea. Eşti o femeie unică, şi singurul meu regret este că te-am întâlnit prea târziu. Îmi pare bine că n-ai fugit ca o golancă, cu un simplu bilet lăsat pe marginea mesei...

— Tony, eu şi astăzi te iubesc...

— Ştiu, ştiu, ca pe un bunic, nu trebuie să mă mângâi pe creştetul capului... Am procedat şi eu la fel cândva, totul se plăteşte, îți mulțumesc că m-ai făcut fericit. Cu atât mai fericit, cu cât am fost conştient de fericirea mea... Nu plânge, Aprilia. Nu merită să plângi pe ruine.

*

O pereche extraordinară, e o plăcere să te uiți la ei, afirmau cunoştințele, o căsnicie reuşită. După câțiva ani de fericire delirantă (nimic nu poate dura la intensitate maximă, poate doar ura), Aprilia şi Lulu ancoraseră într-un port de linişte prosperă, zile pastelate, continuând să se accepte şi să se privească unul pe celălalt cu plăcere. Nu se plictiseau împreună chiar dacă petreceau o seară singuri, ceea ce se întâmpla însă arareori, căci amândurora plăcându-le o casă deschisă şi fiind organic mondeni, oaspeții zilnici deveniseră sistem. Încă o şansă, Lulu câştiga bine. Arhitect la modă - salariul de la institut reprezenta doar „un bacşiş" - construia, renova, adapta pentru burghezia roşie care începuse să-şi ridice diferite vile şi vilişoare, *châlet*-uri şi căsuțe de vacanță în împrejurimile Bucureştiului şi mai departe, la deal sau la munte.

„Asta e! radia mama Apriliei. Am născut-o cu căiță! Dacă mă gândesc la mine, la surorile mele sau la biata mama, zic că aşa i-a fost scris ei, să confişte norocul întregii familii! Nu-mi pare rău..."

Rodica Ojog-Braşoveanu

Erau căsătoriți... stai o clipă! da, cam de doisprezece ani. Aprilia avea la vreo treizeci şi opt, şi arăta tot ca o floare, genul care pare fără vârstă, când... Când, să spunem lucrurilor pe nume, simți că a intervenit ceva nou în căsnicia ei. Amănuntele erau atât de tradițional elocvente, încât nu trebuia să fii clarvăzătoare ca să-ți dai seama că lui Lulu i s-au aprins călcâiele, undeva prin vecini. Simptomele erau clasice: mulți, mult prea mulți timpi petrecuți sub diferite pretexte în oraş, telefoane dubioase, prea multe greşeli, suspecta insistență în a o face să dea curs invitației unor prieteni de a petrece măcar o lună pe Coasta de Azur! Asta când, până mai acum câțiva ani, Lulu se împotrivea hotărât până şi unui week-end la Snagov fără el. Dar ce week-end!? Nu accepta ca Aprilia să participe nici măcar la o simplă serată în absența lui, plecat în delegație, să zicem, la Suceava ori aiurea!

Aprilia nu era proastă şi, pe deasupra, mai avea experiența clandestinității. Nu exista în epocă instituția detectivilor particulari, existau, în schimb, amatori. Îl găsi, aşadar, pe Răducu, student, fiul unei foste colege de liceu, care contra a o mie de lei - erau bani pe atunci! - acceptă „să-l pună pe Lulu sub urmărire”.

Inițiativa a dat imediat roade, îmi povestea Aprilia peste ani. Imediat şi neîndoielnic... Lulu făcuse o pasiune pentru o puştoaică de optişpe, proaspăt bacalaureată...

— Era ceva de capul ei?

— Proaspătă şi atât, dar suficient pentru un bărbat care a sărit de patruzeci. Cu zece ani în urmă, n-ar fi lăsat-o nici să-i lege şireturile de la ghete. O tipică prostuță, ridicul de îngâmfată pentru că taică-său, un inginer petrolist pe puncte, lucra în Siria. Flecuştețele de aur şi „porțolanurile” aduse cu sacrificii din patria lui alde Hassan-Ali-Raşid-Semnilerim-Bâzdâc, şi aşa mai departe, îi confereau în capul ei statut de regină...

— Şi când te gândeşti cât era Lulu de rafinat! Ce selecționer de femei rasate!

Bărbații sunt niște porci

— Cântecul lebedei, surioară, tinerețea care-ți scapă printre degete argint-viu, şi tu alergi după ea cu plasa de prins fluturi. Prinzi pe dracu', poate muşte! Dar ce importanță are, câine-pisică, biftec să fie!

— Încetează, Aprilia, îmi vine să vomit... Şi totuşi, nu-mi revin. Lulu era ultimul bărbat care să se îndrăgostească de o fetişcană comună, fără clasă...

— Înseamnă că n-ai înțeles nimic! Nu s-a îndrăgostit de ea, ci de prospătură!... Să-i miroasă gura a flori şi buzele a micşunele, mâncale-ar neica pe ele!

Lulu nu era însă doar un bărbat seducător, ci, spre ghinionul Apriliei de astă dată, profund onest. Ea ar fi preferat să închidă ochii, să simuleze o profundă ignoranță, încredințată fiind că această pasiune pentru o creatură de duzină se va topi de la sine, iar după un răstimp oarecare, Lulu se va dezmetici şi lucrurile vor reintra în normal. Lulu însă nu suporta structural minciuna - sunt prea comod ca să-mi complic viața - prea egoist şi plaisirist ca să accepte frustrările impuse de o stare de ilegalitate şi apoi, se justifica el în fața propriei conştiințe, prea fusese frumoasă romanța dintre el şi Aprilia pentru a accepta un final alterat de minciuni, un „end" ordinar, de mahala.

În consecință, spre mărturisire, puse la cale o seară romantică, parfumată cu nostalgie şi amintiri duioase, din care nu lipsi recuzita de serviciu - flori, şampanie, lumânări aprinse - şi nici accentele dramatice: căință, recunoştință, promisiuni de eternă dragoste, doar că... de alt soi. Prezentă lucrurile de aşa natură încât îți venea să-i plângi de milă, şi Aprilia se interesă sarcastică:

— Tu ce vrei acum, să-ți dau o bomboană şi... „hai la mama să pupe buba"?

— Sunt mulțumit că mă înțelegi. Mi-e peste putință să mă împotrivesc acestei patimi. Exact aşa cum simțeam amândoi pe vremea când erai cu Tony.

Aprilia se indignă, glasul îi scăpă uşor:

— Este o afirmație complet lipsită de tact şi care nu te onorează. Dacă poți compara...

— Iartă-mă, ai dreptate, dar asta nu schimbă situația.

— Ascultă-mă bine, Lulu! Eu nu sunt femeia care să plângă la un mormânt gol, căci asta vei deveni tu pentru mine, şi nici care să se agațe de o pereche de pantaloni. Dacă îți mai acord o şansă în momentul acesta, este pentru unicul motiv că te afli pe punctul de a comite o greşeală uriaşă şi de care te vei căi cumplit, în vreme ce noi am fi putut îmbătrâni fericiți. Gândeşte-te bine!

— M-am gândit.

— Cale de întoarcere să ştii că nu există. O dată plecat, eşti bine şi definitiv plecat.

— Ştiu.

— Deci, divorț.

— Da.

— Îl vei avea.

Lulu o privi lung. Era ceva ciudat în ființa, în glasul şi comportamentul Apriliei, care punea pe gânduri. Dar când fusese ea altfel decât o ființă bizară? Oricum, se manifesta ca o doamnă şi, date fiind împrejurările, nimeni nu putea pretinde mai mult.

*

Divorțul decurse normal, fără complicații. Nu existau copii minori, nu probleme de partaj, nici una din părți nu se opunea, aşa că, în mai puțin de cinci luni, Lulu şi Aprilia redeveniseră doi oameni liberi.

— *Good luck!* îi ură Aprilia pe scările tribunalului.

— Şi ție! M-ai iertat?

— Câtă importanță poți să-ți dai, Dumnezeule! Credeai că lumea se sfârşeşte o dată cu tine?

— Sunt fericit dacă iei lucrurile aşa.

— Dar eşti fericit?

Luând-o în direcție opusă, spre maşina pe care o parcase pe o străduță din spatele Tribunalului, Lulu îşi puse aceeaşi întrebare. Da, fără îndoială, Monica era un copil adorabil, mirosea emoționant, a tinerețe extremă, ceva între lapte şi flori de câmp, luând-o în brațe simțea cum i se topeşte inima de duioşie, dar parcă-parcă, de câtva timp,

ceva se schimbase, nu mai putea afirma că trăieşte zile desăvârşite, sub un cer fără pată de nor. Dacă ar fi fost mai dispus să privească adevărul în faţă, Lulu ar fi înţeles, la experienţa lui, că relaţia lor intrase în faza pretextelor. Monica nu se mai afla exclusiv la dispoziţia lui, aşa cum se întâmpla în primele luni de idilă, părinţii ei deveniseră dintr-o dată mai severi şi neînţelegători, ipotecându-i timpul cu meditaţii în vederea intrării la facultate, se iviseră tot felul de mătuşi şi verişoare din provincie a căror vizită reclama obligatoriu prezenţa Monicăi. Alt amănunt semnificativ, frecvenţa cu care i se defecta telefonul, mai ales seara, când apelurile lui Lulu răsunau până noaptea târziu, în gol, fără să-i răspundă nimeni.

„Dar poate că sunt eu prea susceptibil, se liniştea singur Lulu, prea posesiv, am avut totdeauna de-a face cu femei mature, iar eu însumi am uitat cum simţi şi te manifeşti când te mai afli încă sub autoritatea părinţilor. Fie vorba între noi, tata m-a tuns la zero şi m-a „consemnat la domiciliu" toată vacanţa de vară (fără Mare, fără ştrand, meciuri, filme şi bani de buzunar) pentru că dispărusem trei zile de acasă, cu o damă măritată. Aveam şaptesprezece ani, iar Monica are azi optsprezece. De ce să mă mai mir, părinţii rămân aceiaşi... Cred că a sosit momentul s-o cer „oficial" în căsătorie."

*

Ăsta cu adevărat Făt-Frumos pe cal alb, ferice nimerit în viaţa Monicăi! Îl chema Renato Marcian, român de origine italiană, stabilit de zece ani în Canada, unde conducea o afacere prosperă. Tipul de italian din nord, un blond atletic aducând mai degrabă a wiking, venit să petreacă o vacanţă de o lună de zile pe meleagurile natale. Locul de cazare - Hotel Intercontinental, mijloc de transport - un Mercedes închiriat, că doar nu era să se trambaleze cu „căruţa" de la Toronto! Vârsta - puţin peste treizeci de ani, ţoale Paco Rabane, ceas Chopard! Peste toate - necăsătorit, liber şi fără obligaţii, ca pasărea cerului. Mai vreţi ceva?

Monica, nu. Asta e, o fătase mă-sa cu stea în frunte, norocul avea să se ţină după ea toată viaţa. Îl cunoscuse la ştrand, într-o dimineaţă

când se simțea cam singură. Lulu era la serviciu, gaşca de prieteni nu apărea înainte de prânz, iar pentru Monica o singură oră fără tovărăşie însemna singurătate.

Monica nu fuma decât de fason sau plictiseală, ceea ce era cazul acum. Scosese țigara şi scotocea în sacul de plajă după brichetă, când se trezi cu o flacără chiar sub nasul ei.

— Permiteți?

De la prima privire i se tăie răsuflarea:

„Dumnezeule, ce tip bine! Parcă-i artist de cinema!”

Aşa demară idila lor. Renato se dovedi de la început un iubit diplomat şi plin de bun-simț, respecta cu oarecare tristețe, dar fără întrebări incomode, refuzul Monicăi de a se vedea zilnic (nici pe Lulu nu-l putea abandona aşa, dintr-o dată, cât timp despre cioara de pe gard, nu avea siguranța că va cădea în laț), neîncetând însă să se căineze că, din păcate, concediul lui nu-i nelimitat, şi uite, nici nu şi-a dat seama când a trecut de jumătate.

Monica îl prezentă părinților, care rămaseră încântați. Se vedea de la distanță că-i un bărbat fin şi generos. Şi că o iubeşte. Şi că dispune! Oricât li s-ar părea de mici prețurile din România turiştilor imperialişti, nu-i totuşi la îndemâna oricărui golan din Occident să tragă o lună la Inter, să închirieze un Mercedes, s-o scoată pe Monica la cele mai simandicoase restaurante, s-o răsfețe cu codri de flori, cutii de bomboane împanglicate şi alte abțibilduri care costă căruțe de bani! Când mai veni Monica acasă şi cu un inel în cutiuță de catifea, un briliant de-ți lua ochii, mama izbucni în plâns de emoție, iar tatăl, petrolistul din Siria, tuşi, încercând să şi-o ascundă:

— Fată, ți-a pus Dumnezeu mâna în cap!

— Rugăciunile mele la Măicuța noastră, Sfânta Fecioară, bunuța şi drăguța! suspină mama.

— Acum, i-o reteză bărbatu-său, vorbesc eu! Tu, Monica, ştii ce ai de făcut. N-o mai lălăi cu domnul arhitect şi explică-i desluşit să-şi vadă de drum.

— Uşor de zis, se lamenta Monica, dar cum să i-o spun? Lulu mă iubeşte, tată!

— Dacă ție ți-e greu, vorbesc eu cu moşulică. Fii pe pace, că nu-şi pune juvățul de gât. E crai bătrân, găseşte el mâine altă mioară. Tu însă n-ai voie să-ți rişti destinul. Inelul ăsta nu-i o simplă podoabă cum îl vedeți voi, proastelor, e un angajament! Renato se consideră logodit. Iar situația trebuie rezolvată urgent, mai socotea petrolistul, căci peste zece zile, Renato se întoarce în Canada şi era normal să petreacă cea mai mare parte din timp cu Monica. Fata trebuia să aibă drum liber şi să nu privească mereu peste umăr dacă nu-i pândeşte „moşul" cărările.

Ulterior, Lulu avea să-şi spună că nu trăise în viața lui momente atât de penibile, dar atunci, pe loc, nu simțea decât perplexitate. Şi, în primul rând, nevoia imperioasă de a bea ceva tare. Abandonă paharul de bere şi ceru un whisky sec. Se întrebă dintr-o dată ce naiba căuta el cu cretinul ăsta - expresia era inconfundabilă - la masă, cu ce drept se amesteca în viața lui? Erau, din toate punctele de vedere, atât de departe unul de celălalt!

— Înțeleg, spuse mecanic, mi s-ar fi părut însă firesc ca toate acestea să mi le comunice Monica personal.

— La vârsta ei e la fel de firesc ca în situații mai dificile să apeleze la părinți. Uitați mereu că-i doar un copil.

— Un copil care se mărită totuşi. Sau poate calitatea de cetățean canadian schimbă cumva situația.

— În secundar, domnule, dar chiar şi altfel este o şansă care merită epuizată. În principal însă, la dumneavoastră diferența de vârstă constituie cel mai mare impediment. Şi pentru că eu sunt omul căruia nu-i e teamă de cuvântul desluşit, nu ne place, mie şi familiei, faptul că ați mai fost căsătorit. Chiar dacă ați divorțat de dragul Monicăi, pentru mine nu mai prezentați nici o garanție. Cine îşi ia cuvântul înapoi o dată poate s-o facă şi a doua oară. Mi-a părut bine, domnule, că v-am cunoscut, regret doar împrejurările. O ultimă rugăminte, nu mai încercați să dați de Monica.

— Şi dacă as face-o totuşi?

— Nu cred că sunteți în stare să vă interpuneți între Monica şi fericirea ei. Vedeți dumneavoastră, nu mai sunteți tânăr, dar rămâneți un domn!

*

— Ca să fie cu conştiința împăcată - se ascundea Lulu după propria sa umbră - de fapt, mai nutrind doi-trei atomi de nădejde, o mai caută la telefon într-o dimineață când o ştia singură.

— Spune-mi doar atât! Te-au silit, sau aşa vrei şi tu?

Monica replică liniştită, cu o necunoscută maturitate în glas:

— Nu m-a silit nimeni, Lulu, tăticu' mi-a deschis doar ochii. Sunt absolut de acord cu el... Dacă vrei, putem rămâne prieteni...

Au! Jalnicul, ultrademonetizatul clişeu cu prietenia! Măcar de ăsta să-l fi scutit, şi trânti receptorul cu o înjurătură consistentă, destinată auzului personal.

Asta nu-l făcea însă să sufere mai puțin şi, disperat, o căută pe Aprilia. Nu în vederea unei împăcări, era prea devreme să se gândească la aşa ceva, dar simțea nevoia unui umăr pe care să-şi rezeme tâmpla udă de lacrimi sau, cum spunea ea însăşi, de cineva care să-l mângâie pe cap. Aprilia ar fi făcut-o, n-avea nici o îndoială. Era din fire o generoasă şi pe urmă, nimic nu înduplecă mai sigur, dispunând la bunăvoință, decât discursul pocăit: „Tot tu ai avut dreptate, s-a întâmplat exact cum ai prevăzut tu, de ce nu te-am ascultat etc..."

Din păcate, Aprilia nu era în țară, îi răspunse fosta soacră, ce-şi închipuia Lulu, „c-o să pişe pernele, oftând după un golan?!" Unde? În Scoția, la nişte prieteni, Lulu n-are decât să ia tramvaiul din Piața Unirii că-l duce acolo, mintenaş!

Lulu îşi luă concediu şi „se ascunse" într-un sat de pe lângă Vama Veche să-şi lingă rănile.

— Când ai fost în Scoția? am întrebat-o pe Aprilia.

— Niciodată, dar aşa îmi convenea mie să creadă Lulu.

Cu o săptămână înainte de a se întoarce în Canada, elegant şi ceremonios, Renato ceru oficial mâna Monicăi. Părinții aveau ochii aburiți de emoție, fata radia de fericire. Apoi, totul fu chibzuit cu creionul

în mână şi calendarul alături. O dată ajuns la Toronto, Renato va expedia fără întârziere actele cerute de statul român la încheierea căsătoriilor între cetățenii săi şi cei străini. Monica, însoțită de avocatul lui Renato, va depune imediat toate documentele la Consiliul de Stat. Tot ce depinde de ei înşişi, se înțelege de la sine, trebuie urgentat. Mai pe urmă... Dumnezeu cu mila! Renato se arăta însă optimist, avea relații importante la Ambasada Română din Canada, oameni de linia întâi, care-i erau obligați. După calculele lui, în maximum trei luni vor fi căsătoriți. Cât despre viza canadienilor, să nu-şi bată capul, joacă acasă, pe teren propriu, altfel se rezolvă lucrurile.

În rest... Sigur, când eşti îndrăgostit, timpul trece greu, dar Renato o va suna în fiecare seară, îi va scrie cât se poate de des şi, în răstimp, se va mai repezi măcar o dată la Bucureşti... Au fost zile minunate, toți țeseau cu ochii deschişi vise dulci, nu se mai saturau ridicând până la cer norocul fetei, altfel bine meritat - frumoasă, mintoasă şi cuminte! - nu le ajungeau cuvintele de laudă pentru Renato, „un băiat de aur!" Se convinseră definitiv la urmă, când în ajunul plecării vru să-i lase Monicăi o importantă sumă de bani, „numai aşa, ca să se simtă el liniştit".

Familia căzu pe spate, dar spre părerea de rău a nevesti-sii, petrolistul refuză hotărât:

— Omul e cumsecade, a cheltuit, a plimbat-o, a cadorisit-o, i-a dat un inel de prințesă, ajunge! Nici noi nu suntem țigani...

Renato plecă într-o luni dimineață, lăsând în urmă o familie fericită.

*

Târziu, spre sfârşitul toamnei, Lulu o vizită pe Aprilia. O seară de noiembrie umedă şi rece, o seară numai bună de stat la gura sobei şi la poveşti.

— Lipsesc vinul fiert şi miejii de nucă, observă Lulu vag înfrigurat.

Nu se văzuseră de mult şi se cercetau pe față, cu o curiozitate lacomă. Aprilia îşi zise că şi azi, ei constituiau o pereche de vârstă mijlocie la care merita să te uiți, şi începu să râdă.

— De ce râzi?

— Mă gândeam că, dacă cineva ne-ar surprinde acum, să zicem prin crăpătura perdelei, ar putea crede că asistă la o secvență de film. Decorul, noi înşine suntem atât de stas, încât părem neadevărați.

— Ce şi-ar putea închipui, de exemplu, despre noi?

— Orice, dar elegant şi estetic. Lordul Michael, să zicem, cerând mâna lui Lady Rose Mary, în salonul personal al acesteia.

Lulu surâse nesigur:

— Ce ne-ar împiedica să o traducem în realitate?

Aprilia îl privi lung:

— Trebuie să înțeleg că idila cu acea fecioară de vis s-a epuizat?

— Niciodată nu a trebuit să-ți explic un lucru de două ori...

Aprilia aduse un nou rând de cafele, apoi se încolăci în fotoliu, în poziția ei obişnuită.

— Mi-a spus mama că m-ai căutat astă-vară.

— Da... Monica tocmai mă placase, mă simțeam singur, confuz, dezolat. Cel mai greu am îndurat ruşinea. Ruşinea de mine însumi! Să mă las dus de nas ca un puştan cu coşuri pe obraz! Am plecat la mare...

— De Monica mai ştii ceva?

Lulu începu să râdă:

— Se pare că pentru nici unul din noi n-a fost vara lui cea norocoasă. Ea m-a placat pe mine, iar canadianul a placat-o pe ea.

— Cum aşa?

— Din momentul în care s-au despărțit la aeroport, tipul a pierit ca într-o gaură de metrou, s-a dizolvat pur şi simplu. N-a telefonat, n-a scris, n-a mai dat nici un semn de viață.

— Extraordinar! Presupun că s-au interesat de soarta lui.

— Nu dispuneau de nici o dată reală. Adresă, telefon, fax, firmă, toate false, zi-le inexistente. S-au interesat şi prin ambasadă. Un trombonist ciudat!

— Tu de unde cunoşti amănunte?

— Chiar de la Monica. M-a căutat acum vreo două luni. Spera să reluăm de unde s-a rupt. N-a fost vina ei, bătrânii au silit-o... Tot felul de motivații jalnice, nu merită să mai discutăm...

— Dacă te gândeşti, râse Aprilia, trebuie să-i fii recunoscător canadianului. Datorită lui, ți-a căzut broboada de pe ochi, te-a silit să vezi cu ce pramatie ai de-a face.

— Corect... Şi totuşi, ce-o fi fost în capul lui? Care a fost rațiunea acestei farse, că nu pot să-i zic altfel? Escroc, în regulă, sunt de acord, dar ce a obținut? Asta se tot întreba nenorocita aia mică şi mă tem că n-am s-o înțeleg nici eu vreodată.

— Probabil, am presupus, i-a promis marea cu sarea ca să se culce cu el.

Aprilia dădu hotărâtă din cap:

— Lulu e ferm convins că nu. Virginitatea făcea parte din strategia Monicăi.

— Atunci?! Tu înțelegi ceva?

Aprilia surâse mefistofelic:

— Există un singur autor care să nu-şi înțeleagă propria sa operă?

Am rămas cu gura căscată, dar nu ca la dentist, pentru că acolo mi-e frică s-o deschid.

— Tu?!!!

— Eu, scumpo, chiar eu sunt autorul, eu semnez scenariul şi regia. Am vrut să-i fac KO pe amândoi, dar mai ales să-i demonstrez lui Lulu cam ce fel de soi e crăiasa lui şi am izbutit...

— Eşti machiavelică!

— Nici măcar, prea a fost simplu totul! Canadianul e Săndel, fratele Mioarei Calotă. Îl ştii...

— Cum să nu, s-a stabilit de mult la Quebec, parcă...

— Ei, ăla e! A fost aici în vară să-şi vadă familia. De cum l-am văzut, mi-a venit ideea şi i-am propus s-o facă pe prințul fermecat, față de o gâscă valahă. La început a încercat să se eschiveze, dar eu i-am rezolvat cândva o mare problemă, şi apoi, eram vizibil distrusă, aşa că în cele din urmă a acceptat. Continuarea, nu trebuie să ți-o mai desenez. Maşină şi restaurante de lux, atenții, curte înflăcărată, toată recuzita de luat ochii unei paraşute chiar mai versate decât Monica. Fătuca a căzut în plasă ca o vacă într-o gaură de obuz unde i s-a părut ei

că găseşte margarete şi, bineînţeles, l-a parolat pe Lulu; Lulu, cetăţean RSR, plătit în leii lui Ceauşescu şi, pe deasupra, şi puriu...

— Drăguţ din partea lui Săndel! Şi-a sacrificat concediul şi a cheltuit şi o grămadă de bani.

— Cu concediul sunt de acord, dar în rest... Ce contează la el nişte mese la restaurant şi câteva buchete de flori!

— Bine, dar briliantul?! Inelul de prinţesă?

Aprilia izbucni în râs:

— Fals, draga mea, tot atât de fals precum barba lui Moş Crăciun care vinde loz în plic...

Se făcuse noapte, aşa că m-am ridicat. Aprilia m-a însoţit câţiva paşi până la portiţa grădinii.

— Şi Lulu? Chiar n-ai reuşit să-l ierţi?

— Lulu a avut şansa lui. Îmi pare rău pentru el...

— Mă simt pur şi simplu năucă, am râs. O poveste fantastică! Si voi doi, ce roman! Tu l-ai lăsat pe Cartianu, Lulu pe tine, Monica pe Lulu, Lulu pe Monica, iar, în final, tu pe Lulu... Încep să cred în bătul divin...

Aprilia îşi ridică ochii spre cer:

— Şi dacă te gândeşti... Ce importanţă au toate acestea - vorba lui Anatole France - când le contempli de la înălţimea lui Sirius?

REVELION 2000

— Jură-mi! Jură-mi pe sfânta cruce că orice s-ar întâmpla, revelionul anului 2000 îl vom petrece împreună!

— Scumpa mea, mai sunt douăzeci de ani până atunci!

— Jură!

— Dar oricum vom fi împreună. Credeam c-am stabilit, nu ne vom despărţi niciodată.

Îşi trase de sub bluză lanţul cu cruciuliţa de la botez şi o ridică spre buzele lui. Bogdan o sărută.

— Jur.

În familia ei, anul 2000 constituia o fixație. Unchi, mătuşi, verişoare bătrâne nemăritate, ca să nu mai vorbim de bunici, visau cu ochii deschişi la îndepărtatul eveniment. Îndeajuns de îndepărtat ca să ştii că nu-l mai apuci, dar nu îndeajuns ca să nu-ți fie necaz.

— De pildă, spunea bunica, dacă aş fi trăit acum o sută de ani, nu-mi părea rău, cred că nici nu m-aş fi gândit, dar aşa, când te despart de al treilea mileniu doar un zece-cinşpe ani acolo, simți că turbezi.

Părinții Mirelei regretau cam în aceiaşi termeni: „Ferice de voi, ăştia tineri, o să prindeți anul 2000! Îți închipui ce nebunie va fi, ce delir pe tot mapamondul, ce focuri de artificii! Ei, atunci să poți privi Pământul de sus, dintr-un satelit din ăştia! Ce imagine grandioasă! Şi ce şansă să poți trăi un eveniment nu secular, ci mi-le-nar!”

Nu, nici ei nu mai erau îndeajuns de tineri ca să poată spera să asiste la fantasticul spectacol. Se căsătoriseră după ce împliniseră patruzeci de ani şi însăşi naşterea Mirelei, „operă de bătrânețe”, fusese considerată ca un fel de minune. Când Mirela şi Bogdan îşi promiteau sub jurământ Revelionul 2000, soții Dragnea erau deja sexagenari cu oareşce vechime. De altfel, viața le confirmă temerile, amândoi prăpădindu-se cu destui ani în urmă, şi cu mulți după ce Mirela şi Bogdan se despărțiseră.

Dar cum nimeni nu ştie ce-i este scris, cei doi, aflați pe atunci în plină şi explozivă tinerețe, trăiau cu toată ființa lor o minunată poveste de dragoste. Se şi potriveau. Erau drăguți, simpatici şi profund oneşti. O pereche banală şi perfect previzibilă. Vor trăi cumsecade şi vor îmbătrâni cuminte, timpul având grijă ca, pe lângă ani, să adauge şi un număr corespunzător de kilograme. Pe atunci însă, în iarna lui ’80, erau agreabili şi, dacă nimereau cumva în câmpul tău vizual, îți făcea plăcere să-i priveşti. Bogdan avea o față deschisă, sinceră, pe care se putea citi bucuria de a trăi şi mai ales nădejdile înaripate legate de viitor. Mirela era pură şi dulce ca o oiță, avea gene lungi şi gropițe.

Se cunoscuseră la schi, într-o vacanță studențească. Asta se întâmplase în iarna precedentă şi, probabil, nu s-ar fi întâmplat dacă nu

ar fi fost amândoi la fel de neîndemânatici şi „anti-sport”. După vreo trei zile de buşituri, de bețe mai mult încurcă-lume decât utile şi nişte monştri la picioare care, oricum ai fi sucit-o, tot în X se aranjau, se mulțumiră să facă figurație prin jurul cabanei. Al naibii de plictisitor, căci ceilalți colegi se zbenguiau de nebuni pe pârtie, până ferestrele se albăstreau a înserare. Astfel, fiind singurii care renunțaseră la plăcerile schiului, ocupați mai toată ziua să tragă de coadă câinele cabanierului, cunoştința veni de la sine. Acceptându-se la început „în lipsă de altceva mai bun”, se treziră la sfârşitul vacanței îndrăgostiți până peste cap unul de celălalt.

Când iubeşti, se ivesc aproape simultan două priorități: „cum să facem să fim cât mai mult timp împreună?”, urmând ca o umbră „cum să facem să fim totdeauna împreună?” În consecință, tot de la sine, Mirela şi Bogdan hotărâră să se căsătorească.

Spre surpriza ei şi pentru prima oară în viață, Mirela întâmpină o opoziție dulce, dar fermă din partea părinților. O opoziție nu de fond, ci mai degrabă de circumstanțe. Şi mai exact, cereau un răgaz de să zicem şase luni, maximum un an. Nu, n-aveau nimic împotriva lui Bogdan, era un băiat cuminte şi cinstit, se vedea pe fața lui şi nimeni nu se îndoia c-o iubeşte sincer. Atunci?!

Soții Dragnea lucrau în diplomație. Erau economişti, cu rezultate excelente pe la diversele ambasade şi consulate pe unde fuseseră vânturați şi tocmai de aceea reținuți în funcție, deşi împliniseră de mult anii de pensie. Acum, erau trimişi în calitate de consilieri la consulatul român din Melbourne, şi acesta constituia, desigur, ultimul lor post înainte de a se retrage definitiv.

— Nu văd legătura cu căsătoria mea.

— Scumpa mea, încearcă să fii rațională, o luă domnul Dragnea cu duhul blândeții. În primul rând, vreau să ne ajuți să ne instalăm. Eşti fiică de diplomat, ştii bine că nu mă refer la aranjatul mobilei prin încăperi, şi la fel de bine cunoşti volumul lucrărilor de birou la intrarea în funcție. Aici am nevoie de un om de încredere şi priceput.

— Dar asta nu durează un an şi nici măcar şase luni.

— Nu, dar mai vrem şi eu şi mamă-ta să te specializezi la Harvard, unde ți-am obținut o bursă. Gândeşte-te bine, Mirela, e o ocazie unică, nu ai voie să o ratezi.

— Cu ce m-ar împiedica Bogdan să mă specializez?

— Faci pe naiva? Taică-său e popă, fost chiabur, fost deținut politic. Dacă te măriți cu el, nu mai capeți paşaport nici pentru Bulgaria!

— Atâta doar, porumbițo, sări şi maică-sa, până-ți iei patalamaua, pe urmă, faci cum te taie capul, dar n-ai voie să te joci cu viața ta. Ne-ai omorî şi pe mine şi pe taică-tău…

— Câți tineri n-ar vrea să fie în locul tău! Să ştii că în viață, cel mai greu de suportat sunt reproşurile pe care ți le faci tu, ție însăți. Ideea că trenul cu noroc a trecut prin gara ta, ba a mai şi oprit, dar tu l-ai lăsat să plece fără să te urci, te scoate din minți!

În ceea ce-i privea pe părinții lui Bogdan, aceştia țineau sincer la Mirela şi nu se împotriveau unei căsătorii încheiate cât de repede.

— De vreme ce tot au hotărât să se ia, la ce s-o mai lălăie? spunea coana preoteasă. De ce să nu-şi pună inelele acum, cât e dragostea în floare? Mie, spun drept, nu-mi plac căsătoriile astea în care tinerii s-au „încercat” înainte. Ce-a fost mai dulce s-a consumat, aşa că ce duc ei la altar e doar obişnuința. Când le mai vezi şi-n rochii albe cu lămâiță, te-apucă sila!

Fiică-sa, Brânduşa, încerca zadarnic să-i explice:

— Azi, rochia albă nu mai reprezintă simbolul castității ca pe vremea lu’ bunica, e doar o ținută tradițională de nuntă, un soi de uniformă, după cum, la înmormântări, oamenii se îmbracă în negru!

Mai cârtitor se dovedea a fi părintele, dar cu blândețe, ca de obicei. Descindea dintr-o familie care număra generații de țărănişti înfocați, el însuşi număra ani grei de puşcărie comunistă şi, ca omul care suferise, nu se împăca defel cu statutul viitorului cuscru.

— Ca să te accepte „ăştia” în diplomație, trebuie să ai un dosar doar balegă, praf de cărbune şi maldăr de leşuri pe care ai păşit. Başca, toți sunt securişti!

— Părinții Mirelei nu sunt activişti, tată, îl contrazicea Bogdan. Nu s-au cocoțat cu politica. Sunt excelenți tehnicieni, de-aia îi mai şi țin în post la anii lor.

— Excelenți tehnicieni! Ia să văz eu pe unul cu dosarul meu, dacă ajungea măcar să le bată covoarele la ambasadă! Chiar dacă l-ar fi chemat Colbert! Nici socotitor la un prăpădit de CAP nu te primeşte.

— Hei, popo, îl dojenea nevastă-sa, vezi că dai în păcatul cârtelii! Băiatul se însoară cu Mirela, nu cu dosarul lui tată-său, fir'ar al ciorilor de dosar!

Pentru ca, totuşi, tinerii să se despartă cu inima mai liniştită, aşa ca un fel de asigurare, un soi de precontract cu soarta, familiile se duseră la biserică şi părintele le făcu o slujbă de logodnă. Mirela primi de la Bogdan un inel cu un rubin roşu-roşu, montat între petalele unei floricele de aur. Avea să-l poarte toată viața.

Când se îmbrățişară ultima oară, la aeroport, Mirela îi şopti cu buzele lipite de ureche:

— Ține minte că mi-ai jurat! Revelionul 2000 împreună, orice s-ar întâmpla!

— Mă sperii, Mirela! Şi până la 2000? Ce facem, aşteptăm?

— Tocmai asta e! Dacă vom fi la 2000 împreună, înseamnă că am fost şi până atunci, şi de atunci încolo! Toată viața. E o superstiție de-a mea... Deci, anul 2000, la Continental.

Părintele îşi trase pledul până sub bărbie.

— Ascultă la mine, nevastă, copiii ăştia doi nu vor împărți niciodată aceeaşi perină. Atâtea le-a fost şi dea Domnul să fiu mincinos!

Coana preotească îşi curăța obrazul cu apă de castraveți. Scăpă tamponul de vată din mână:

— Puşche-ți pe limbă, popo, asta ai găsit să-mi spui asupra nopții! Ce-ai cu copiii?

— De n-ar avea nici Satana mai mult, dar eu atâta ştiu că gârla pe care n-o poți trece înot desparte şi nimiceşte mai abitir decât paloşul. Lasă loc de prea multe întâmplări. Şi bune, şi rele...

Bărbații sunt niște porci

La Restaurantul Continental, pentru că acolo se obişnuiseră să sărbătorească fiecare aniversare lunară a dragostei lor. Numărătoarea începea din seara când se sărutaseră prima oară, în fața cabanei, într-o noapte geros diamantină, guvernată de o lună, imens gălbenuş, bulbucat şi portocaliu cum găseşti în ouăle de la țară. Cum nu se puteau deplasa mensual la munte, deciseră ca ziua de 14 februarie să fie sărbătorită la Continental, care deveni restaurantul lor. Participaseră acolo la o nuntă şi le plăcuse totul. Ambianță, decor, intimitate, serviciu. Adevărat că era scump, dar Mirela avea bani şi putere de convingere.

„Când doi oameni se iubesc, dă fiecare cât poate. Eu am mai mult şi e normal să dau mai mult. Tu ai proceda la fel, sunt sigură!”

*

Când postul de radio *Europa liberă* anunță la toate buletinele de ştiri că un înalt funcționar al Consulatului Român din Melborne, Mihai Dragnea, a solicitat împreună cu soția şi fiica azil politic, Bogdan avu impresia că se prăbuşeşte cerul. În anii '80, actul în sine, raportat la relația dintre el şi Mirela, echivala cu un mare adio, o despărțire tot atât de sigură ca şi moartea. Unele familii mai izbuteau să se întregească, dar întreabă-i pe ei cu ce sacrificii, cu ce intervenții, audiențe, răspunsuri negative, ani întregi de persecuții, retrogradări şi invitații periodice la Securitate, care nu semănau deloc a serate dansante.

— Iar la voi, explica popa, situația e şi mai afurisită, securiştii şi mai îndârjiți, pentru că scandalul e uriaş! N-a dat cu tifla socialismului glorios un Cutărescu oarecare, ci unul de-ai lor, tovarăş de nădejde, cu funcție serioasă. Păi dacă unul ca ăsta dezavuează regimul, ce pretenții să mai ai de la prizonierii de rând ai lagărului comunist?! Eu zic să-ți iei gândul de la fată, că nu te cheamă Mahomed, să te pui cu munții!

La rândul ei, Mirela rămase consternată de decizia părinților. Consternată şi în aceeaşi măsură indignată, căci se simțea victima unei odioase manipulări. Plănuiseră totul încă de la Bucureşti ; o amețiseră pe ea cu tot felul de pretexte ca s-o scoată din țară. Soții Dragnea nu contestară, acesta era adevărul, dar totul fusese făcut cu cele mai bune intenții. Nu puteau privi nepăsători cum Mirela îşi distruge viitorul

de dragul unui băieţaş - cumsecade, nimeni nu zice nimic - dar mediocru din toate punctele de vedere. O să vadă ea, nu trece anul şi o să le mulţumească...

— N-aveaţi dreptul să decideţi în locul meu, urlă Mirela.

— Ştim şi ne pare rău, dar tu nu mai aveai judecata limpede!

— Ei bine, aflaţi că mă întorc singură în România. Chiar mâine mă duc la ambasadă şi le spun că aţi cerut azil politic de capul vostru, fără să mă întrebaţi.

— Eu nu te-aş sfătui! Viza ţi-o dau ei numaidecât, dar n-apuci să pui piciorul în Bucureşti. Te ridică Securitatea încă de la Otopeni şi direct cu tine la beci, să le mărturiseşti că te-ai întors cu o misiune de spionaj! Tu nu ştii cu ce bestii ai de-a face!

— Vreau să mă conving personal.

Nu erau chiar vorbe în vânt, Mirela era o fată încăpăţânată care nu renunţa uşor la ceea ce-şi punea în gând, dar hotărârâ în locul ei evenimentele precipitate ulterioare. Doar la câteva săptămâni după sosirea la Melbourne, timp în care scandalurile din casă se ţineau lanţ, domnul Dragnea făcu un infarct şi în puţine zile se prăpădi. Asaltată de remuşcări, convinsă că a contribuit din plin la acest sfârşit neaşteptat, impresionată de suferinţa maică-sii - era exclus s-o lase singură în aceste momente, iar ea n-ar fi putut să îndure încă o victimă pe conştiinţă - Mirela cedă şi se stabili împreună cu doamna Dragnea în Statele Unite. Îi trimise lui Bogdan o scrisoare sfâşietoare, pe care acesta însă nu o primi niciodată. Poate că mai există şi azi, abandonată în vreun cotlon al arhivelor fostei Securităţi...

Aşa, privind lucrurile din afară şi pe deasupra, se părea că Mirela se integrase perfect în patria de adopţiune. Îşi luase chiar şi doctoratul, avea o slujbă foarte bună şi un câine drăgălaş. Încă din primii cinci ani, izbutise să achiziţioneze o casă cu opt încăperi şi grădină într-un cartier bunicel, îmbrăcămintea şi-o cumpăra la magazinele de pe Madison Avenue, iar concediile şi le petrecea de obicei în Japonia. La patruzeci de ani, arăta ca o doamnă îngrijită, plinuţă, fără grija zilei

de mâine. Ca respirație financiară, se situa pe planul superior al condiției de mijloc. În totul, o persoană plăcută, amabilă şi mulțumită.

Adevărul însă era altul şi doar doamna Dragnea îl cunoştea. Venise rândul ei să aibă îndoieli şi uneori, mai ales la sărbătorile care presupun cămin şi familie, chiar remuşcări. Poate că Mirela ar fi fost mai fericită în România, cu băiatul ăla, împlinită ca femeie. Oricât ar fi vrut să se ascundă după deget, bătrâna ştia că, în intimitatea ei, Mirela era o nerealizată. Mai precis, ratată, dar prea suna înspăimântător termenul!

Pentru că, dacă suntem sinceri, nu-i tocmai vesel ca la patruzeci de ani să fii virgină şi să n-ai amintiri de nici un fel! În primii ani, doamna Dragnea îşi imaginase că fata nu se mărită pentru că nu-l poate uita pe Bogdan, prima dragoste. Pe urmă, privirea i se devoală: Mirela nu refuza, pentru că nici nu avea pe cine să refuze, nimeni n-o solicita. De ce? Destinul, destin, dar parcă şi ăsta mai ține seama de unele rațiuni. Într-un târziu, bătrâna îşi închipui că a dezlegat enigma. Mirela era drăguță, totdeauna foarte „soignee", bine situată, dar nu se încadra cu nici un chip în canoanele de frumusețe ale meleagului. Asta era situația, nu corespundea standardelor puse în circulație de mass-media vizuală, iar americanii sunt îndeajuns de nebuni pentru ca fiecare să se viseze la braț cu o vedetă de cinema. Dar de unde atâtea coame mătăsoase, atâtea danturi de porțelan, atâtea picioare care pornesc de la amigdale? Şi revenind la Mirela, cât era ea de drăgălaşă şi cu gropițe, rămânea ca bătută în cuie în spațiul „mioritic". Cel puțin, aceasta a fost convingerea doamnei Dragnea până la ultima suflare, pe care şi-o dăduse în urmă cu cinci ani, chiar de Ziua Recunoştinței.

Întorcându-se de la cimitir, Mirela se întrebă dacă maică-sa găsise în sinea ei motive să fie „recunoscătoare". În fond, făcuse toată viața numai ce poftise, lucru cu care puțini se pot lăuda. Că ce anume rezultase de aici, e cu totul altceva! În ceea ce o privea, Mirela nu simțea înlăuntrul ei nici cea mai vagă urmă de recunoştință. Față de nimeni.

Şi viata îşi urmă cursul ei.

*

Nici Bogdan nu se căsători. Ani de zile fu urmărit de amintirea Mirelei, iar când aceasta începu să pălească, el devenise deja un personaj posac, cu buzele boțite a nemulțumire cronică, căruia cu greu puteai să-i intri în voie. Propunerile matrimoniale nu lipsiseră, că de, ăsta-i norocul bărbaților, parcă totdeauna sunt prea puțini, în vreme ce femeile umplu pământul, dar el nu reuşea să se lipească de nimeni. Între timp, casa părintească fusese demolată şi locuia împreună cu sora-sa; împreună, dar separat, căci cumpăraseră două apartamente, perete-n perete, la Parcul Tineretului.

— Nu ştiu cui s-a izbit, se plângea Brânduşa, dar a devenit imposibil de cusurgiu. Nimeni nu-i place, toate femeile sunt fie viclene şi interesate, fie nişte găini proaste. Chiar Mirela de-ar fi să se întoarcă azi, sunt sigură că n-ar mai plăcea-o!

Bărbatu-său se mira mereu:

— Dar şi aia, ce ființă!! Să nu mai dai tu nici un semn de viață, o felicitare acolo de Anul Nou! Parcă-ar fi fugit de el şi n-a mai vrut să i se ştie de urmă!

— Uiți mereu împrejurările, ca şi cum n-ai fi trăit sub Ceauşescu! Scrisorile care veneau din Occident se făceau pierdute, mai ales când erai luat la ochi şi pe urmă, în '81, ne-au demolat. Unde să mai scrie, să mai transmită vreun mesaj biata fată? Bogdan, la rândul lui, unde s-o caute?

— S-au schimbat condițiile în ultimii zece ani.

— Ei nu, că-mi plăcuşi! Şi cu ăilalți zece de dinainte, ce faci? Cine mai aşteaptă azi douăzeci de ani suspinând cu ochii holbați la lună?! Te crezi pe vremea lui Eminescu? Ce, m-aşteptai tu douăzeci de ani fără să ştii nimic despre mine? Femeia şi-a văzut de rosturile ei, s-o fi măritat, o fi având copii... Că veni vorba de copii! Vezi de cumpără brad din timp, încă săptămâna asta, că de Crăciun precis ajunge la un milion! A-nnebunit lumea cu anul 2000!

La fel gândea şi Bogdan, oamenii sunt nebuni, va fi un Revelion ca toate Revelioanele, doar că mai zgomotos, mai „general” şi mai costisitor, toți înghesuindu-se să cheltuiască căruțe de bani. Forfota din jur -

trepidau strada, magazinele, pietonii - iluminatul feeric, fascinația surprizelor promise de posturile TV, serbările populare anunțate în diferite puncte ale orașului, vitrinele scânteietoare și oștirea de Moși Crăciuni care invadase orașul nu reușeau să-l mobilizeze. Pregătise desigur câteva cadouri pentru copiii Brânduței, o sticlă de vin vechi pentru bărbatu-său, convenții inevitabile, dar în ce-l privea, abia aștepta să vadă „după", când delirul se va fi consumat, o dată cu tonele de sarmale care fierbeau acum pe toate plitele din lumea ortodoxă, iar viața va fi intrat din nou în normal.

Apoi, pe neașteptate, spre stupefacția soră-sii, cu două zile-nainte de Anul Nou, Bogdan anunță răspicat.

— Pe mine să nu contați de Revelion.

— Ai aranjat ceva în oraș? Să știi că dacă-i vorba despre... o „conița", ne-ar face plăcere s-o cunoaștem. În fond, unde suntem douăzeci de inși, merg și douăzeci și unu.

Bogdan se maturizase în carapacea unui bărbat închis, neîncrezător în semeni, refuzând organic să vorbească despre el sau intențiile sale. Se mai dezvăluia uneori față de Brânduța - de mici ei doi fuseseră prieteni buni - și față de cumnată-său, pe care-l socotea un bleg, prea prostuț ca să fie periculos, un soi de mobilă acolo, un necesar în peisajul existențial al familiei; Brânduța avea nevoie de aportul unui bărbat, copiii de un tată.

— Mă duc la Continental.

— Continental?! se holbă „blegul". Vrei să spui restaurantul Continental?! Cred c-ai plătit o avere!

În mintea Brânduței se aprinse o luminiță și, de uimire, scăpă oul pe cimentul bucătăriei.

— Vrei să spui că Mirela e la București?

— Nu știu, surâse Bogdan, amuzat de uimirea ei. Poate da, sau poate nu. Ne-am jurat și se pare că ea punea mare preț pe acest soi de angajament.

— Doamne! Uitasem de jurământul vostru, eram convinsă că ai uitat și tu și n-aș paria mult pe faptul că ea însăși nu l-a uitat.

— Rămâne de văzut.

— Dar e o copilărie, nu-ți dai seama? Asta s-a întâmplat acum douăzeci de ani şi este exact genul de jurământ care nu se respectă! Câte nu ne promitem la tinerețe pe cea bancă, din cea alee, în nopți de mai cu lună plină? Nu ne vom despărți niciodată, toată viața împreună, eu te voi iubi mereu... Ați şi pierdut orice legătură, poate că, Doamne iartă-mă, nici nu mai trăieşte!

— Am ceva de pierdut?

Brânduşa îl privi lung şi dintr-o dată izbucni în râs:

— N-am mai auzit de o asemenea năzbâtie, dar vorba ta, de ce nu?

Când rămase singură cu bărbată-său, comentă amuzată:

— Nu-l credeam pe frate-meu atât de romantic!

— E țicnit, decretă „blegul", şi fără grijă pentru ziua de mâine, îi arde de prostii. Are în strachină, aia e!

*

Îl recunoscu încă de la cotul scării, în timp ce cobora treptele spre holul hotelului. Simți cum i se moaie picioarele şi pentru o secundă îi fu teamă că-şi va pierde cunoştința. Se prinse de balustradă, respirând adânc, încercând să-şi recapete suflul. De câte ori şi în câte feluri nu-şi imaginase momentele acestea! Acum, era mulțumită că ea apucase să-l vadă prima, având răgazul să-l privească liber câteva clipe şi totodată să-şi stăpânească tulburarea... Tulburare, puțin spus, şi Mirela însăşi nu va putea descrie mai târziu pachetul de emoții care o copleşiseră: uşurare (va veni? nu va veni?), imensă bucurie, redescoperirea bătăilor de inimă ce prefațau întâlnirile de odinioară.

Deşi holul se umpluse de blănuri, papioane, parfumuri scumpe şi fum de țigări fine, se excludea orice confuzie. Bogdan îşi păstrase silueta băiețească şi modul caracteristic de a-şi ține capul uşor, culcat pe umărul stâng. Încărunțise, dar nu chelise, vestonul de culoare închisă cădea relaxat peste pântecele plat. Cel puțin de la distanță, se putea afirma că Bogdan rămăsese între contururile tinereții.

Privirile li se întâlniră, Mirela întrezărind ca printr-un voal scânteietor că se apropie. Ani de-a rândul, de câte ori imagina scena revede-

rii, o gândea în aceiaşi termeni, ca pe un final apoteotic: „...şi căzură plângând unul în brațele celuilalt, după care trăiră împreună fericiți până la adânci bătrânețe, şi-am încălecat pe o şa...”

Acum însă, stăteau unul în fața celuilalt, reticenți, stângaci şi împiedicând „circulația”. Mirela reuşi să îngaime:

— Vasăzică, n-ai uitat.

— Nu, n-am uitat. Mi-era teamă că tu... Când mi-au spus ăştia de la Recepție că figurezi în registru, nu mi-a venit să-mi cred urechilor. Am avut impresia că visez... Ce mai faci tu, Mirela? Arăți minunat.

„Minunat, gândi în sinea lui, dar ca o străină care semăna cu cineva cunoscut de mult. Ceva mai rotofeie - intuiai imediat că face eforturi substanțiale pentru a păstra dimensiuni decente - aceiaşi ochi jucăuşi cu gene fantastice, aceleaşi gropițe, dar altă persoană. Da, asta era, Mirela pierduse aerul de mieluță proaspătă şi nevinovată, cu blăniță albă, pe care îți venea s-o mângâi mereu.

— Nu putem sta de vorbă liniştiți aici...

Bogdan o privi încurcat.

— Am vrut să rezerv o masă, dar m-am trezit prea târziu. Nici prin cap nu mi-a trecut că rezervările au început de acum un an.

— E un Revelion unic, Bogdan. Sfârşitul de mileniu!

— Aşa e, îmi pare rău. Ai vreo propunere? Eu te pot invita la mine, stau cu soră-mea, au şi ei invitați...

— Nici gând! N-am aşteptat o viață ca să petrec cu nişte necunoscuți. Am discutat cu şeful de sală. Masă în local, mai ales de două persoane, nu ne poate oferi, dar Room-Service-ul ne asigură acelaşi meniu, în apartamentul meu. Dacă vrem să dansăm sau să participăm la diverse distracții, nimeni nu ne împiedică.

Salonaşul era plăcut, cu mobila albă stil, iar prin uşa întredeschisă se vedea dormitorul, la fel de cast. Freziile din câteva glastre colorau şi parfumau plăcut interiorul. Mirela aduse cuburi de gheață proaspete din frigider şi turnă din nou în pahare. După dezinvoltura gesturilor şi viteza cu care se golea sticla, se simțea că-i o băutoare încercată. Bogdan notă amănuntul fără resentiment, toată lumea bea, şi

nici el nu făcea excepție, încercând să-şi imagineze ce fel de viață avusese Mirela în aceşti douăzeci de ani.

— Iartă-mă dacă sunt indiscret... Tu te-ai...

— Nu, surâse Mirela, nu m-am! Ai constatat doar la Recepție că nu mi-am schimbat numele. Dar tu?

— Nici eu nu m-am însurat. Mi-e teamă că eu unul mi-am cam ratat viața.

— Depinde de ce aşteptai de la ea.

Bogdan dădu din umeri:

— Ce aşteptam? Sunt un om mijlociu din toate punctele de vedere, niciodată de linia întâi, nu mi-am făcut iluzii în legătură cu soarta mea...

„Mijlociu, repetă în gând Mirela. Tata spunea mediocru, dar mie îmi plăcea şi aşa. Nici eu nu eram vreo excepțională..."

— ...Ce-mi doream? urmă Bogdan. La fel ca alte milioane de tineri şi la fel de modeşti, să mă însor cu fata pe care o iubesc, să avem un copil, doi, o casă şi cu puțin noroc şi multe sacrificii, în jur de patruzeci de ani, o maşină... Uite însă că şi asta a fost prea mult! Dar tu? Tu eşti mulțumită? Aparent, se vede că te-ai descurcat, eşti prosperă...

— Dar la fel de săracă pe dinăuntru. Hai să nu ne văietăm! Am venit să ne povestim, să ne veselim! Vezi, ştiu că v-a fost greu aici, vă este încă, dar față de mine, tu ai un mare avantaj. Ai rămas „loco", pe rădăcinile tale. Nu-ți dai seama ce greu este când îmbătrâneşti să nu ai prieteni cărora să le poți spune: „îți aminteşti?" După ce s-a prăpădit mama, nu a mai existat nimeni căruia să-i pot adresa întrebarea. Până azi...

— Îmi pare rău, spuse sincer impresionat Bogdan. Într-adevăr, la aspectul ăsta nu m-am gândit niciodată. Şi totuşi, ai plecat atât de tânără...

— Dar cu inima ipotecată... Tu de ce nu guşti nimic?

În ciuda aşteptărilor (greu de imaginat tevatura din bucătăria restaurantului), Room-Service-ul funcționase prompt şi ireproşabil. Un chelner ajutat de un picolo aranjaseră o masă de două persoane apetisantă şi fastuoasă, aşa cum Bogdan nu văzuse decât în filme.

— Nu-s prea mâncău în general. Acum mi-e imposibil să înghit ceva, sunt prea... copleşit... Ce se aude?

Se repeziră amândoi la fereastră. Consumatorii ieşiseră în stradă, bărbații în costume de seară, femeile cu blănurile pe umeri şi apoi, cât cuprindeai cu ochii spre Piața Revoluției, sau în stânga, spre Hotel Bulevard, Calea Victoriei era plină de lume, sticle de şampanie, baloane colorate, strigăte vesele, obraji vopsiți de bucurie...

— Repede, Bogdan! Mai sunt două minute. Deschide şampania şi vezi să facă bum!

Dintr-o dată, lumina se stinse şi se aşternu liniştea. O linişte de pădure foşnitoare. Mirela şi Bogdan respirau greu unul lângă celălalt, numărând secundele. Ea se simțea cumplit de emoționată, nu era în stare să-şi analizeze starea de spirit, ce anume o impresiona mai mult, prezența lui Bogdan sau evenimentul milenar, oricum trăia conştient momentul unic din viața ei. La rândul lui, Bogdan, confuz, dar receptând clipa, clipea mărunt încercând să-şi limpezească privirea voalată de rouă.

Luminile se aprinseră din nou, la fel de brusc. Un „ura" general, țâşnit din mii de piepturi, zgudui Calea Victoriei, însoțit de bubuiturile festive ale artileriei şi ale sticlelor de şampanie, Focurile de artificii deschideau umbrele uriaşe, strălucitoare, asediind cerul cu focurile bengale. Bucureştenii, întreaga lume păşea în anul 2000.

— La mulți ani, Mirela. Jurământ împlinit.

— Jurământ împlinit...

Se cuprinseră în brațe. Prima îmbrățişare, după douăzeci de ani. Buzele se căutau cu stângăcie.

*

Cafeaua era amară, fierbinte şi aromată. Mirela turnă deasupra câte un deget de coniac şi rămase cu privirea ațintită în covor, încercând senzația penibilă că ei doi nu mai au ce să-şi spună. O dată epuizate faptele de viață concrete, în general date calendaristice memorabile - „cât de multe ființe scumpe dispărute!" - sau punctate pe scurt

biografiile prietenilor şi cunoscuților, se părea că între ei intervenise un soi de scurt-circuit, împiedicând comunicarea.

„Şi câte nu aveam să ne spunem odinioară! reflectă Mirela. Toate prostiile, tot ce ne trecea prin minte, ceasuri întregi de dialog continuu... Biata mama îşi imagina că nu facem decât să ne repetăm aceleaşi fleacuri...”

Îşi ridică genele lungi, îndreptând o privire spre Bogdan. Hotărât, lumina dimineții nu-l avantaja. Arăta exact a ceea ce şi era: un bărbat matur spre moşuc, țintuit între tiparele unui băiețandru, cu suflet ponosit şi nădejdile zdrențuite părăsite într-un pod plin de praf, alături de o umbrelă veche, o canapea desfundată şi o pungă plină de ochelari care aparținuseră cândva bătrânilor familiei... Amintirea nopții trecute... Dar nu, la asta vroia să se gândească cel mai puțin! Şopti aproape fără să-şi dea seama:

— Toate lucrurile trebuie făcute la timpul lor...

Bogdan care tocmai se întreba „ce naiba caut eu aici, tot ce se întâmplă nu seamănă cu nimic din viața mea, nici n-aş şti unde să le aşez”, tresări:

— La timpul lor, ai dreptate. Continuă într-un acces de confidențialitate: Poate că ne-am... ne pripim. În realitate, noi ne-am maturizat departe unul de celălalt, abia acum ar trebui să începem să ne cunoaştem.

Mirela surâse cu tristețe:

— Tu crezi că ar mai putea fi ceva între noi? Că mai există vreo şansă?

— Putem încerca. Eu şi soră-mea avem o căsuță la Poiana Țapului. Nu-i cine ştie ce, dar peisajul e superb. De ce n-ai veni, de pildă la vară, aruncă, fără să acorde în sinea lui nici 1% sorți de izbândă ofertei care chiar în clipa aceea îi trecuse prin minte, de ce n-am petrece o vacanță împreună?

— Am să mă gândesc, spuse Mirela, pe aceeaşi lungime de undă ca stare de spirit. Să ştii că reciproca e valabilă. Oricând doreşti, îți trimit o invitație.

— Da, ar fi o idee...

Amândoi erau doar politicoşi, convenționali şi în primul rând sceptici. La fel de conştienți de propriul lor scepticism ca şi de al celuilalt, şi Mirelei îi veni să țipe: „Gata! Am înghițit hapul, timp de douăzeci de ani am visat la un balon de săpun, nici el nu-i mai entuziasmat, de ce ne mai trebuie şi mascaradă? Nu-mi doresc acum decât să rămân singură, să plece odată!”

La prânz, Brânduşa îi aruncă o privire peste lingura de supă:

— Te-ai distrat bine?

Bogdan privi în depărtare, peste umerii ei:

— Fantomele sunt triste... N-ar trebui să se mai întâlnească.

— E adânc, comentă „blegul”, şi mai ceru o porție de piftie.

Mirela găsi bilete la primul avion... Înainte de a deschide revista, mai aruncă o privire panoramicului bucureştean, luându-şi rămas-bun. Pentru totdeauna.

„Cine-şi închipuie că se mai poate întoarce pe ulițele tinereții e nebun.”

O rază de soare săgeta hubloul, şi trase perdeaua.

DOUĂ DREPTE PARALELE

Se purtau „reabilitările în producție”, iar eu, de când mă ştiu, n-am scăpat nici o modă. Mă reabilitam deci la Galenica, o fabrică de medicamente din Bucureşti, unde, după un stagiu la încărcat-descărcat lăzi, spălat sticle şi făcut „rondele” - o operațiune sinistră (stăteai aşezată la un pupitru de lemn unde dădeai din picior opt ore pe zi, ca să obții năsturaşii de plută din interiorul capacelor de la flacoane), am fost promovată ca muncitoare ambalatoare şi repartizată la brigada de tineret a întreprinderii. Eram opt fete, între şaptesprezece şi douăzeci şi cinci de ani, unele seraliste, altele cu liceul deja terminat în aceleaşi condiții şi, din întâmplare, toate arătoase. Rar am întâlnit atâtea frumuseți adunate la un loc, fiecare aparținând unui gen dis-

tinct. De la drăgălăşenia castă, cu privire albastră, îngerească, până la „subreta" drăcoasă şi zburdalnică; aveam şi o vampă cu trup de manechin, ulterior stewardesă, apoi cei mai minunaţi ochi - verzi smarald, codaţi şi cu incredibile gene - pe care i-am văzut în viaţa mea, în realitate sau la cinematograf... De-a dreptul superbă, însă, uimitoare, era Cati, tip de italiancă reuşită (nu cățele grase din filme, care veşnic întind rufe pe frânghie), înaltă, suplă, cu un imens coc negru ridicat în creştet. Semăna cu Antonella Lualdi, dar, să mă ierte starul italian, Cati o lua degajat la distincție. Avea o eleganță de casă regală şi un impecabil al mâinilor dinaintea căruia nu încetam să mă minunez. Cum naiba reuşea să le menajeze perfecțiunea, ținând seama de faptul că şi acasă, familie modestă, de muncitori, cu liotă de copii, trudea, nu glumă, n-am înțeles. Personal, după o săptămână de fabrică, aveam mâini de culegătoare de bumbac, numai băşici, bătături, unghii compromise. Privind-o, mi-era imposibil să nu mă gândesc (iarăşi şi iarăşi, de parcă toată viaţa numai asta am făcut!) la alunecosul, veşnic doritul şi capricios ca o curtezană răsfățată, noroc! Cu un dram de şansă, unde nu ar fi putut ajunge fata asta?! Uluitor de frumoasă, inteligentă, autodidactă, o lua înaintea multor personalități feminine, celebrități la ordinea zilei pe ziduri şi buzele oamenilor! Iar Cati se pierdea muncitoare anonimă, trăgând la bandă rulantă, într-o fabrică modestă.

Cine-şi închipuie că-i simplu, picnic la iarbă verde, să lucrezi la banda rulantă, nu ştie pe ce lume trăieşte! Operațiunile, în sine extrem de simple, efectuate în viteză şi cu precizie maximă, aşa cum o pretinde munca „în acord", îți pot transforma viaţa în iad. Mâinile nu-ți zboară niciodată îndeajuns de repede, în stânga se aglomerează produsele, încep să alunece prin fața ta, fără să le fi aplicat operația cuvenită, ajung în dreapta, unde colega nu-şi face treaba pentru că nu ți-ai făcut-o tu. Obligatoriu, banda trebuie întreruptă, se pierde timp.

Când cineva neavizat pică la o bandă unde se lucrează în acord colectiv, e aprioric primit cu ostilitate. Inerent, nu se poate lucra îndeajuns de repede, productivitatea scade, la salariu se primeşte mai puțin.

În situația asta mă aflam eu şi, într-un prim stadiu, până a începe să fac față ritmului, nu eram scoasă din vacă încălțată, degete împletite, ce naiba ai făcut cu mâinile alea la mă-ta acasă!

Chestiunea nu m-ar fi afectat, le înțelegeam şi pe fete, care pierdeau zilnic bani din cauza ralendandoului meu, îmi păsa doar de faptul că, dacă lucrurile mergeau tot aşa, la sfârşitul anului nu voi putea căpăta certificatul de fruntaşă în producție, obligatoriu alături de activitățile obşteşti (brigadă artistică, echipa de sport şi dansuri) întru obținerea reabilitării.

Nu mă lasă inima, cu acest prilej, să n-o amintesc pe Veta, cetecista noastră (Controlul Tehnic de Calitate). Era o țigancă peşă, de vreo treizeci de ani, bine aranjată şi sufletistă nespus.

Măritată cu şoferul unui ştab, avea acasă telefon (realizare fabuloasă!) şi privea viața cu superioritatea omului care consideră că s-a ajuns şi e mulțumit de unde a ajuns. Cam în acest sens, mă simpatiza şi mă luase sub protecție, amândouă eram *de familie,* nu ne amestecam cu fitecine. Constatând atmosfera din atelier, care mi-era potrivnică, încerca să mă sfătuiască de bine:

— Fă, asta proastă, de ce le laşi pe dropiile alea să-ți mănânce ficații la bandă? În locul tău m-aş duce învârtindu-mă!

— Unde?

— La un weceu public. Alde cumnată-mea, sora lu' al meu, lucrează la metrou, la Universitate…

(Fac o paranteză. Metroul avea să se construiască mult mai târziu. Aşa era însă denumit în folclorul bucureştean al timpului WC-ul subteran din fața Facultății de Geografie, ulterior demolat.)

— Ascultă acilea la mine! S-a pricopsit cumnata, de nu-i mai încape un ac în casă! Ce dă macrameuri, ce dă lemnărie scultată, frigider dolofan, Grigorescu cât peretele… Într-un an-doi, îți faci de zestre, şi să vezi dup-aia ce „bună ziua" capeți!

— Sunt salarii chiar atât de mari? am întrebat, gândindu-mă că, probabil din cauza muncii ingrate, nu prea există amatori, şi atunci statul oferă lefuri stimulatorii.

Veta s-a holbat la mine. N-ar fi fost mai mirată nici dacă ar fi văzut că Statuia Aviatorilor începe să zboare.

— Hai că nu te taie capul, d-aia ai ajuns la şaibă! Ce salarii! Din bacşişuri, fă! Să facem o socoteală, propuse închizând pe jumătate ochiul stâng. E cincizeci de bani pişatul de persoană. Omul vine grăbit la „public", îi dă brânci nevoile, n-are bani potriviți, întinde leul şi nu mai aşteaptă restul, uneori nici să-i rupă belet, alde cumnata. Păi numa' o sută de inşi să ai într-o zi, dar se adună la câteva sute, şi pleci acasă cu cincizeci de lei, agonisiți stând la umbră. Dar scoți patru poli ca nimic.

— Tu de ce nu te duci?

Veta oftă până în adâncul sufletului:

— Din cauza lu' al meu. E gelos, mă teme şi cu Tata Noe... Tu însă eşti domnişoară, de capul tău, cui ce-i pasă!

Am ratat ocazia. Condiția pusă de Ministerul învățământului era fermă: „reabilitarea se poate obține lucrând timp de un an, efectiv şi exclusiv în producție", ori angajații de la WC-uri erau considerați funcționari publici!

Dar timpul trecea, eu am devenit mai îndemânatică şi, în cele din urmă, fetele m-au acceptat. Se discuta liber în fața mea, limbile se dezlegaseră, eram şi eu una de-a lor. Când capeți dexteritate, munca devine mecanică. Mâinile lucrează singure, iar ritmicitatea şi simultaneitatea mişcărilor dau impresia unui spectacol de jonglerie. În acelaşi timp însă, se instalează şi plictiseala. În consecință, se vorbeşte non stop, se comentează, se bârfeşte, fiecare are ceva de povestit... Şi cum toate eram extrem de tinere, bineînțeles că dragostea constituia subiectul predilect. Cine n-are probleme când iubeşte? Ale lui Cati însă ieşeau cu totul din comun.

(Încă o paranteză: am mai punctat povestea lui Cati în romanul *Plan diabolic.* De atunci, am simțit mereu nevoia s-o termin.)

De fapt, şi mai bizare erau problemele cu care se confrunta Doru, iubitul ei...

Bărbații sunt niște porci

Cu cinci ani în urmă, plimbându-se într-o dimineață de iunie pe actualul Bulevard Ferdinand, a observat o limuzină Zil, neagră, cu număr de Suceava, oprindu-se în fața unui magazin. Era condusă de o femeie şi, când a coborât, Doru a rămas țintuit locului! O apariție absolut senzațională, mai ales în peisajul oraşelor noastre, voit tern de către autoritățile acelor timpuri. Se întrebă pentru o clipă dacă nu cumva se filmează, dar nu se zărea nimic prin jur care să-i confirme ipoteza. De altfel, nu încremenise doar el, iar pe chipurile „pietrificaților" se citea aceeaşi expresie de admirație perplexă, vecină cu neîncrederea: „Nu-mi venea să cred ochilor, domnule!"

Femeia era foarte tânără, grațioasă ca o gazelă, frumoasă ca o cadră; frumusețe amplificată la maximum de mister, de tot ce imaginară reflex şi mai romantic privitorii în clipele acelea, căci, iute ca un gând, trecuse prin fața lor o... călugăriță.

Când, peste câteva momente, aceasta ieşi din magazin, Doru era deja îndrăgostit. Ireversibil, cu toată ființa lui, pe toată viața. N-o putuse urmări - exact în dimineața aceea nu scosese motocicleta - cât despre taxiuri, existau tot atât de puține pe piață cât iepuri în biserică! Doru era însă un bărbat tenace, iar ideilor fixe nu li se putea împotrivi. Găsirea misterioasei monahe deveni principala sa preocupare şi nimic altceva nu-l mai interesa. Cum căutatul la întâmplare nu constituia o soluție, îşi construi o strategie care-i permitea să investigheze temeinic şi organizat. Fireşte, începu cu mănăstirile din nordul Moldovei, trecu apoi la cele din Oltenia, îşi extinse cercetările, străbătând pe motocicletă toate ținuturile cu aşezăminte monahale. La sfârşitul vacanței de vară - era student la Politehnică - nu avansase nici măcar cu un singur pas care să-l apropie de fascinanta necunoscută. Doru nu abandonă partida şi nici nu disperă. Se ştie că, de fapt, ceea ce merită cu adevărat să fie obținut se obține greu, iar el era dispus să se zbată, de ar fi fost să facă numai asta până la capătul zilelor!

— Admitem că o găseşti, îi spuneau prietenii. După aia ce faci? Încaleci pe un armăsar şi o furi de la Maica stareță? Te crezi în Mănăstirea din Parma?

— Lasă mişţoul, mormăi Doru, nici măcar n-am văzut filmul.

— Atunci, dezmeticeşte-te! Fata a făcut o opțiune, s-a călugărit pentru că aşa a vrut ea, n-a silit-o nimeni! Ce mama dracului, nu mai suntem în Evul Mediu.

— Măcar s-o cunosc şi să stau de vorbă cu ea. Restul, vom vedea!

Şi în cele din urmă a cunoscut-o. Când se aştepta mai puțin şi acolo unde nu i-ar fi trecut niciodată prin minte s-o caute: la benzinăria de lângă Expresul Lido. De astă dată, se afla la volanul unei Skode şi aştepta să-i vină rândul...

Ce-o fi simțit Doru în clipele acelea îmi pot uşor imagina: „însuşi mâna bunului Dumnezeu pe creştet", se exprima el față de Cati, şi „scăldat în fericire". A recunoscut-o imediat şi a dat năvală, adresându-i primele cuvinte care i-au venit în minte:

— Vă caut de trei luni, domnişoară... ă... ă... Eraţi călugăriță! Vă iubesc!

Fata nu-şi pierdu cumpătul, măsurându-l cu un surâs vag. Îl ştiam pe Doru, venea uneori s-o ia pe Cati de la fabrică. Era un tip de oltean frumuşel, totdeauna pus la punct, avea un surâs strălucitor şi o vioiciune care-i caracteriza înainte de toate întreaga făptură. În momentele acelea, emoționat şi radiind de fericire, trebuie să fi fost irezistibil.

Fata deschise portiera şi spuse scurt:

— Urcă.

Cel puțin pentru Doru, începu un minunat roman de dragoste. Nu păşea - plutea, nu visa - trăia un vis mirific, într-o neîntreruptă stare de extaz. O fericire paradisiacă, peste ceea ce le e acordat oamenilor de zei, caracteriza în două cuvinte starea lui de spirit, vreme de opt luni de zile. Tana, mai mult interesantă decât frumoasă (ne-a arătat Cati fotografia; o figură exotică, îndrăzneață, cu o gură feroce şi senzuală), inteligentă, elegantă şi cu deosebire independentă, îl subjugase total.

Din clipa în care se cunoscuseră la Lido, nu s-au mai despărțit. Trăiau într-o garsonieră comodă, despre care Doru nu ştia cui aparține, după cum nu ştia nimic despre Tana. Fusese condiția formulată de ea, chiar din prima zi: „Sunt Tana şi asta trebuie să-ți fie de ajuns. Ți-

ne minte! Să nu mă întrebi niciodată de unde vin, încotro plec, ce fac, de unde am bani - şi avea cu ghiotura, Doru încercând complexe de întreținut - de ce am lipsit de acasă o noapte sau o săptămână întreagă! Îmi spui pe loc dacă eşti de acord sau nu...”

Bineînțeles că Doru acceptă, ar fi acceptat orice condiții, dar Tana ținu să sublinieze: „Fii atent că nu glumesc! În ziua în care ai încălcat convenția, am dispărut din viața ta! Ai să constați că mă țin de cuvânt...”

Doru pierdu anul universitar. Nu-i ardea de nimic, prezența obligatorie la cursuri şi seminarii se „incompatibiliza” cu dragostea lui şi, anesteziat cum era, n-ar fi putut susține examene nici la grădiniță. Nu făcea nimic altceva toată ziua decât s-o aştepte, făcând un minimum de gospodărie, punându-şi întrebări chinuitoare: de ce? ce face acum? de ce nu-mi poate spune deschis cu ce se ocupă? Mă înşeală chiar în clipa asta? Se gândeşte la mine? Mă iubeşte? Dacă nu, de ce nu mă goneşte? Dacă da, de ce se ascunde?

Răspunsul veni singur, într-o noapte de iarnă, când la uşa garsonierei sună Miliția. Tana făcea parte dintr-o bandă de escroci internaționali.

Doru mai apucă s-o îmbrățişeze:

— Am să fac totul pentru tine, doar să-mi spui ce... Te aştept oricât. Te iubesc.

Nu interesează amănuntele legate de proces, de palmaresul infracțional al Tanei, de hoțiile şi escrocheriile ei, care opera sub cele mai neaşteptate travestiuri. Important pentru povestirea de față este faptul că a fost condamnată la cinci ani privațiune de libertate. Doru o vizita lunar - mă întrebam cum de i se acordase vorbitor şi dreptul de a aduce pachete, nefiindu-i nici soț, nici rudă apropiată, aşa cum prevedea regulamentul penitenciarelor - o asigura de fiecare dată de fidelitatea lui, o părăsea abia stăpânindu-şi lacrimile şi din ce în ce mai îndrăgostit.

Cam după un an de la întemnițarea Tanei, de un „1 Mai muncitoresc”, la defilare, a cunoscut-o pe Cati. Stăteau la aceeaşi coadă în fața unei tonete de crenvurşti şi, aşa cum se întâmplă în asemenea ocazii, conversația s-a legat de la sine.

După cum Doru fusese răpus la prima vedere de Tana, tot astfel se întâmplă cu Cati. Se prăbuşi cosită la picioarele lui şi aşa avea să rămână, în genunchi, până la urmă.

De la bun început, a ştiut că se angajează într-o dragoste lipsită de orice speranță, Doru avertizând-o că iubeşte şi aşteaptă pe altcineva. Iar când acel altcineva se va întoarce, Cati va trebui să dispară; o declarație limpede şi categorică, înainte ca ea să apuce să se dezbrace prima oară...

— Corect, am apreciat, n-a încercat să te mintă, iar tu ai avut drept de opțiune.

Cati a surâs cu tristețe:

— Niciodată n-am avut drept de opțiune. Din prima secundă am ştiut că voi fi de acord cu orice mi-ar cere.

Au început să conviețuiască maritalmente şi îmi închipui că lui Cati nu-i era uşor să accepte situația. Trăia o legătură tristă, lipsită de siguranță şi de bucuriile anticipației. Mai ales femeilor, când iubesc, le place să facă planuri de perspectivă, sub pălăria lui „totdeauna împreună, nu ne vom despărți niciodată", se țes vise, se discută ceasuri întregi despre viitoarea casă, numărul copiilor, ce marcă va avea prima lor maşină!... Dar stai puțin, că până atunci mai erau nunta cu emoțiile şi bucuriile ei, ceasurile nenumărate în are familia „sfătuieşte" fiece amănunt, de la parură până la numărul invitaților, localul şi meniul, naşii... Unde facem pozele, vreau escarpeni de satin şi obligatoriu frac alb pentru Gigi! Nici nu concep să mă mărit altfel...

Relația lor era ternă, fără mâine. Adică, mâine va fi, totdeauna există un mâine, dar pentru Cati acela va fi „ieri". Dacă n-ar fi fost ieşirile săptămânale cu motocicleta la Snagov sau Băneasa, iarna la câte un restaurant modest, „pentru că, dacă vrei mititei buni, nu acasă ai să-i găseşti", i-ai fi putut lua drept subiecții unei căsnicii consumate. Cati îi făcea tot menajul, întâi pentru că aceasta era mentalitatea clasei din care provenea („dacă împarți patul cu o pereche de izmene, trebuie musai să le şi speli"), apoi a fost îndeajuns de naivă încât să confunde utilul cu indispensabilul, şi închipuia că, făcându-se necesară,

nu va mai putea fi abandonată. În vreme ce ea era servitoarea, Doru citea *Sportul* sau se ducea în vizită la părinți. Desigur, Cati nu-i cunoştea, şi amănuntul în sine o umilea până în adâncul sufletului.

— Ce sens are să te prezint, argumenta Doru, sau să mă duc eu la ai tăi, de vreme ce peste maximum patru ani, poate mai devreme (spera într-o reducere de pedeapsă), noi tot ne vom despărți. Pe urmă, iartă-mă dacă te jignesc, dar oricum ai mei nu ar fi de acord să te iau de nevastă.

— De ce?

Doru ridică din umeri:

— Asta-i situația, bătrânii mei sunt de modă veche, au prejudecățile lor, țin la tot felul de fixuri.

— Adică?

— De ce mă obligi să-ți spun lucruri neplăcute? Vor o fată de familie, titrată, să aibă cu cine se mândri. Ai tăi sunt muncitori, tu muncitoare în fabrică, cu un liceu la seral...

Comicul devenea irezistibil dacă te gândeai că nobilii părinți ai lui Doru ținuseră cândva o cârciumioară la Bariera Vergului, dar erau - vezi Doamne - negustori, nu uvrieri! Din păcate, aşa s-au fost aşezat lucrurile de când lumea, ca să fie ei mai presus, oamenii simt nevoia să-i disprețuiască pe alții.

Timpul trecea - niciodată atât de repede, i se părea lui Cati - apropiind-o de data fatidică. Lunar, îl însoțea pe Doru la vorbitor. Nu-mi amintesc numele penitenciarului, presupun doar că nu era foarte departe de Bucureşti, căci se duceau cu motocicleta. Cati, în spatele lui, ținea în brațe pachetul pentru Tana, cinci kilograme de alimente, pe care tot ea îl pregătise. Multă şocolată şi țigări Mărăşeşti, valuta forte a puşcăriaşilor de drept comun a acelor ani, şi cantități de ceapă, Tana reclamând lipsa de vitamine. Trebuie să fi constituit o plăcere subtilă pentru Cati să pigulească la pachetele rivalei şi, dacă i-aş fi reproşat ceva lui Doru, era cinismul frizând sadicul serviciilor pe care le pretindea de la ea.

În vara anului petrecut de mine în fabrică, o dată cu executarea integrală a pedepsei, Tana urma să fie eliberată. Ce povestea Cati, şi-

roind de lacrimi, ne ținea cu răsuflarea tăiată şi ne umplea sufletele de indignare şi mânie. În aşteptarea fericitului eveniment, Doru se pregătea fericit şi asiduu. Nu mai e cazul să amintesc lipsa bunurilor de larg consum din Socialism, totuşi vreme de şase luni de zile să nu faci altceva decât să aduni, să îngrămădeşti, să adaugi, să completezi înseamnă mult! Vânduse ce avea mai de preț, ceasul de aur de la bunică-său, cedase fraților partea de casă care i se cuvenea de la acelaşi şi făcuse rost de bani.

Cu inima sfârtecată de durere, Cati îl descoperea, constata *de visu* ce înseamnă un bărbat care iubeşte. Recte, un Doru care iubeşte. Maldăre de haine - „biata fetiță vine dezbrăcată, nu-i obişnuită să umble în zdrențe” - kilograme de cosmetice de la Consignația, un urs superb de catifea, dracu’ ştie de unde-l rostuise, cât priveşte masa care cinstea evenimentul - adevărat festin!

Cati bucătărise în draci vreme de trei zile, iar dulciurile, neapărat şi un tort festiv, fuseseră comandate la Capşa.

Şi veni şi ziua aceea... O duminică de sfârşit de august. Tana urma să fie eliberată la prânz. Cati înnoptase în garsonieră, pentru a putea efectua ultimele retuşuri. Respectiv, aşternu pat proaspăt cu „damascuri”, pregăti baia ca pentru o mireasă, aranjă o masă festivă şi căruța de flori adusă de Doru în glastre. Tana avea să găsească un buchet de gladiole până şi pe capacul WC-ului.

În mod normal, când se duceau la Tana, nu plecau înainte de unsprezece dimineața. De data asta, ars de nerăbdarea şi de sentimentul de frică superstițioasă pe care oamenii îl încearcă în mod obişnuit când se află la un pas de realizarea unui vis fierbinte, ținu neapărat ca la nouă şi jumătate, cel mai târziu, să încalece pe motocicletă. Cati, cu ochi de gospodină versată, umbla prin casă, vânând eventuale scăpări. Se simțea ca în transă şi mai avu puterea să-i aşeze pe pernă cămaşa de noapte, mostră reuşită a nylonului acelor ani, să îndoaie a invitație ispititoare colțul pledului înfățat.

Momentul despărțirii concrete îl percepu tot aşa, ca anesteziată. Lucrurile mari şi le luase cu o zi înainte, iar acum, ultimele fleacuri

care i-ar fi putut trăda trecerea prin zonă: periuța de dinți, un pieptene des, o agrafă cu uriaş potențial semnificativ, uitată pe etajera din baie, capotul şi papucii în care făcea treabă la Doru. I-o înfipse în cocul bogat, anunțând scurt:

— Eu sunt gata.

Doru întinse palma:

— Cheile.

Confuză, parcă în culpă, Cati se grăbi să le scoată din poşetă.

— Iartă-mă, îți dai seama că...

— Ştiu, admise generos Doru.

Îi cuprinse umerii în palme, privind-o drept în ochi:

— Eşti o femeie frumoasă, Cati, şi, dacă stau să mă gândesc, nu-ți cunosc nici un defect.

— Se pare că n-a fost de-ajuns.

— Poate că eşti prea bună. Poate că noi nu ne-am întâlnit când trebuia, dar sunt convins că vei fi fericită. Omul bun pe care-l meriți te va găsi. Îți mulțumesc pentru tot! Îmi pare rău că te fac să suferi, dar sincer, nu mă simt vinovat.

— Bineînțeles, m-ai avertizat de la bun început... Probabil vă veți căsători...

— Mâine, dacă Tana e de acord.

Pentru prima oară în aproape cinci ani, cât durase legătura lor, Cati îşi permise să fie sarcastică:

— Ce o să spună familia ta? S-ar fi ruşinat cu o noră muncitoare, e o chestiune de mentalitate, am înțeles. Ce părere vor avea însă despre o hoață?

Doru surâse, mângâindu-i fugitiv obrazul:

— Nu-i în firea ta să fii răutăcioasă, Cati... Cred că trebuie să-ți mai spun ceva. E bine ca noi să nu ne mai întâlnim niciodată.

Cati declară sec:

— Fii liniştit, n-am s-o deranjez pe Tana. Te iubesc îndeajuns de mult ca să-ți doresc să fii fericit.

Se despărțiră la ieşirea din bloc, luând-o în direcții diferite. Cati întoarse capul peste umăr. Doru se depărta într-un nor de pulbere. Şi cu el, i se părea, însăşi viața ei.

*

După despărțirea de Doru, Cati intră în concediu, iar eu părăseam fabrica. Se împlinise anul de când mă reabilitam, obținusem adeverința de fruntaşă în producție, mă îndreptam spre alte zări.

Mi-am amintit mereu cu plăcere de acest episod din viața mea. A constituit o experiență insolită, instructivă şi în cele din urmă chiar amuzantă. Şi colegele de la „tineret" îmi stăruie până azi în minte. Fiecare în felul ei era un număr, Cati fiind cea mai interesantă. Contribuiau desigur la această impresie frumusețea ei neobişnuită şi dramatismul „romanței" pe care o trăise, dar ceea ce surprindea în primul rând era capacitatea ei de jertfă, vocația pentru sacrificiu. Că eu îi spuneam pe atunci lipsă de demnitate nu schimbă esența fenomenului şi nu-l face mai puțin impresionant. De fapt, mai presus de toate se afla forța sentimentelor lui Cati, dragostea pătimaşă şi necondiționată de care era capabilă, conferindu-i locul firesc în familia marilor îndrăgostiți. Cum spuneam, m-am gândit adeseori la ea, întrebându-mă cum s-o fi desfăşurat viața ei, ce va fi devenit şi, nu cu mai puțină curiozitate, ce se mai întâmplase cu Doru şi Tana. În general, pe oameni îi apropie sau cel puțin îi ajută să nu se despartă definitiv vecinătatea domiciliilor, domeniul de activitate ori cunoştințele comune, itinerarii concrete care se încrucişează. În funcție de acestea, fiecare avem o hartă personală a oraşului, care nu seamănă cu a celorlalți trăitori în acelaşi oraş, dar pe felii diferite, făcând aproape imposibilă tangentarea. Astfel, părăsind fabrica, am pierdut orice legătură cu fostele colege din brigada de tineret.

Prin '95, am primit un telefon neaşteptat. Mă căuta Lenuş, frumusețea angelică de care pomeneam la începutul povestirii. Ne-am întâlnit şi am povestit...

Despre fiecare. Era bine informată, ani de zile fetele păstrând obiceiul - îl apucasem şi eu - ca de două ori pe lună, la chenzină să se întâlnească la Feldioara, o cârciumă mică din apropierea fabricii, chiar

dacă unele din ele îşi schimbaseră locul de muncă, În principiu, toate se aranjaseră bine, însăşi Lenuş era patroana unui magazin de porțelanuri, dar acestea se abat de la obiectivul povestirii. Evident şi în primul rând, m-am interesat de Cati.

— Ştii, până la urmă, s-a măritat cu Doru.

— Ei, lasă-mă! am exclamat, căzând literalmente pe spatele canapelei. Uite o chestie la care nu mă aşteptam! Cum de a renunțat Doru la Tana?

Lenuş a început să râdă:

— Ea l-a părăsit, după un an. A fugit de acasă, în timp ce Doru era la serviciu. I-a lăsat o scrisoare, cum că nu se poate obişnui cu statutul de gospodină, spălat, călcat, cuptor, televizor, se simte ca o pasăre cu aripile tăiate, o cheamă lumea largă... O aventurieră!

— Şi Doru?

Lenuş a ridicat din umeri:

— Ce putea să mai facă Doru? Tana se cărăbănise din țară, unde s-o caute? Şi de unde paşaport? A zăcut şi a gemut vreo doi ani după ea şi pe urmă s-a întors la Cati. Proastă cum o ştii, l-a întâmpinat cu un lighean de sarmale şi aşternut presărat cu flori...

— Extraordinar! Cel puțin a mers treaba? Au fost fericiți?

Lenuş s-a uitat la mine dintr-o parte:

— Nu te fă mai proastă decât eşti! Ce putea să meargă? Fiecare iubea pe cont propriu, iar adresantul nu răspundea. Chestia cu două drepte paralele, cum ne învățau ăia la seral. Aşa s-a întâmplat şi cu ei. Nu s-au putut întâlni niciodată. Asta i-a băgat în mormânt pe amândoi. Mă rog, părerea mea.

— Cum, Cati a murit? Nu se poate, când?

— Ei, a trecut ceva timp, în orice caz, nu împlinise patruzeci de ani. Cică ar fi făcut o infecție la rinichi...

— Şi el? Ce s-a întâmplat cu Doru?

— S-a prăpădit înaintea ei. De inimă rea, a fost limpede chiar şi pentru Cati. Cum zicea chiar ea, „hoața i-a furat şi inima şi zilele”. S-a

stins într-o săptămână, fără diagnostic. A rămas o enigmă şi pentru medici...

M-am înfiorat, ca totdeauna, în faţa inexorabilului, asaltată de aceleaşi întrebări, pe cât de banale, pe atât de fără de răspuns. Cum se poate? Atâta trăire, sentimente atât de pătimaşe, atâtea lacrimi şi dureroasă aşteptare, atâta încărcătură emoţională - irosite, topite, plecate o dată cu ei. Unde? La ce s-a mai întâmplat tot ce s-a mai întâmplat?

M-am despărţit de Lenuş cu promisiunile de rigoare. Vom ţine legătura telefonic, ne vom revedea, poate reuşim să contactăm şi celelalte fete etc. Nici una din noi nu credea un singur cuvânt şi nu ne făceam iluzii de relaţii în perspectivă. O dată consumat inventarul de evenimente acumulat de-a lungul anilor, nu mai aveam ce să ne spunem. O legătură epuizată; şi nu trebuie neapărat să mori ca să ajungi aici. Nu încercam aceleaşi sentimente faţă de Cati. Gândindu-mă la ea, la dragostea ei, simt uneori, vag, aroma nemuririi.

Dactilografa mea a rămas cu degetele suspendate deasupra claviaturii, pregătită să bată în continuare.

— Gata, exclam, ce mai aşteptaţi?

— Cum gata?! Şi finalul? Care-i „poanta de final", cum îi spuneţi dumneavoastră?

— Păi asta-i poanta. Că n-are poantă. Nu tot ce se întâmplă viaţă are obligatoriu o poantă. Ba aş zice că, în cele mai multe cazuri, lipseşte cu desăvârşire.

O simt dezamăgită. Îmi pare rău, dar ce pot să fac dacă lucrurile s-au întâmplat aşa, şi nu altfel?

UN REVELION À LA LIZ TAYLOR

Anunţul, apărut la începutul lunii decembrie în doua ziare de mare tiraj, suna astfel: *„Doamnă de vârstă mijlocie, elegantă, posibilităţi materiale, ofer unui domn (30-35 de ani), fizic deosebit, amuzant şi cu*

spirit de aventură, ocazia de a petrece Revelionul pe Litoral. Obligatoriu fotografie. Răspundeți urgent la Căsuța Poştală...” Mişcarea imediat următoare constase în achitarea costului unui sejur de cinci zile la hotelul King din Mamaia, în preț fiind inclusă şi petrecerea din noaptea de Anul Nou. Desigur, pentru două persoane.

Fusese convinsă că ofertele nu vor lipsi şi nu se înşelase. Se întorsese acasă cu un sac de scrisori şi, studiind fotografiile înşirate pe pat, trase concluzii personale despre felul bizar în care oamenii obişnuiesc să se privească în oglindă, despre imaginile „acrobatice” pe care şi le fac în legătură cu propria lor persoană. Deşi oferta se adresa clar unui bărbat tânăr şi arătos, îşi încercaseră norocul tot felul de caricaturi: fălci şi cefe porcine, chelii, nasuri opintind să iasă din poză, urechi dezlipite. Nu lipseau fotografiile făcute cu peste douăzeci de ani în urmă; săreau în ochi aerul, expresiile demodate, cravata şi reverele de pe vremea războiului din Vietnam sau edificii care nu mai există de mult. De pildă, unul dintre candidați trimisese un instantaneu luat în fața fostului Muzeu Simu - inconfundabilă statuia celor trei atleți despuiați - demolat prin anii 60 şi ceva.

Existau însă şi frumoşi, cu adevărat frumoşi, despre care Manuela îşi închipuia că trebuie să fie meseriaşi - manechine, actori necunoscuți, amanți profesionişti de închiriat cu ziua sau cu ora agențiile de specialitate. Se decise fără a sta o clipă pe gânduri. Un bărbat de treizeci şi doi sau poate treizeci şi cinci de ani, cu figură marcată, de blond trăit mult în aer liber. De exemplu, ar fi putut fi marinar sau geolog. Emana energie şi virilitate, dar cel mai mult îi plăcea faptul că profesia nu-şi pusese încă amprenta pe chipul lui. N-avea nimic murdar, nici urmă de şmecherie libidinoasă, nu simțeai after-shave-ul de gigolo. În plic mai găsi un bilet cu numele şi un număr de telefon. Erau singurele informații pe care le deținea în momentul când, nu fără emoții, ridică receptorul. Presimțea că aventura începuse.

Glasul bine pozat (avea o slăbiciune particulară pentru timbrul şi mâinile bărbaților) şi fraza o impresionară plăcut. Se temuse de limbajul diabetic presărat cu domnițisme, dublul sens ieftin. Fusese suc-

cint, la obiect, interlocutor serios care tratează o afacere serioasă. Considerând necesară o cât de sumară cunoaştere prealabilă, propuse o întâlnire în aceeaşi seară. Manuela îl amână pe a doua zi. Coaforul şi o şedinţă cosmetică prealabile erau la fel de necesare.

Se descoperiră de la prima vedere. El era inconfundabil, pelerina ei Karl Lagerfeld, unică pe Calea Victoriei. Urmă convenţionala cafea. La Hilton. Sala era animată, animaţie de casă bună, fără ridicări de glas sau râsete stridente, fără dâre de parfum categoria a II-a.

Mario surâse şi Manuela intui înfiorată întreg farmecul acestui bărbat; te făcea să te simţi imediat la îndemână.

— Pot să-ţi spun, simplu, Manuela?

— Da, prefer chiar.

O privea deschis, în faţă, dar nu cântărind marfa, ca un geambaş, ci ca pe o persoană la care merită să te uiţi. Se ştia impecabilă, de la machiaj până la bricheta de aur Subaru, dar la fel de bine ştia că nu-i frumoasă. Arăta doar cu vreo cinci-şase ani mai tânără şi amănuntul o făcea să se simtă relaxată. Cel puţin în privinţa vârstei, ei doi nu alcătuiau o pereche deplasată. În rest, atât de incoloră, încât prietenii nu-şi aminteau să fi auzit vreodată un singur comentariu referitor la fizicul Manuelei.

O picoliţă drăgălaşă le aduse comanda. Mario nu-i dădu nici o atenţie, după cum nu trecu în revistă nici drăgălăşeniile de la alte mese. Manuela aprecie eleganţa comportării, calificând-o drept şcoală bună. În privinţa individului însă, îşi păstra rezervele. Statutul de gigolo excludea orice confuzie. Dar ea făcea, probabil, parte dintr-o generaţie *oldfashion.*

Mario lăsă ţigara să ardă pe marginea scrumierei şi, împletindu-şi degetele, i se adresă direct:

— Aş vrea să ştiu ce plan ţi-ai făcut.

— Asta înseamnă că mi-ai accepta oferta?

— Asta înseamnă.

— Îmi pare bine. Vom petrece cinci zile pe Litoral. Am rezervat două camere la King, unde vom face şi Revelionul. Totul e achitat.

— Eşti foarte sigură pe tine, zâmbi Mario.

— Am făcut o ofertă care nu se refuză. Nu ai fi fost dumneata, ar fi fost altcineva... Nu-ți ascund însă că sunt foarte mulțumită că lucrurile s-au întâmplat aşa şi nu altfel... Să nu uit! Vreau să închiriez o maşină. Dacă ai vreo preferință...

Bărbatul o privi lung, încercând s-o descifreze. Simțea ceva alunecos în toată povestea asta, ceva care-i scăpa...

— Putem s-o alegem împreună.

— Mă descurc şi singură, şi începu să se joace cu smaraldul de pe deget. Ce ar mai fi?... A, desigur, nu-ți vei uita smochingul.

— Mi s-a mai întâmplat să intru într-un local bun.

— N-am nici cea mai mică îndoială, şi începu acel recital specific de gesturi care preced la femei plecarea: aranjatul fularului, forfoteala prin poşetă, privirile aruncate în jur: „Cred că n-am uitat nimic."

— Când ne prezentăm la start?

— Peste exact două săptămâni, adică pe 28. La nouă dimineața, maşina te va aştepta în fața casei. La zece, mă vei lua pe mine din fața Hotelului Bucureşti.

Mario se interesă ironic:

— Acolo ai reşedința?

— Nu, acolo ne întâlnim.

— Până atunci nu mai luăm legătura?

— Îți voi telefona ca să-ți comunic marca şi numărul maşinii. Cheile le vei găsi în cutia de scrisori.

— Constat că acționezi conform unei scheme gândite cu meticulozitate. Nu laşi nimic la voia întâmplării? Niciodată?

Manuela râse. Avea o dantură îngrijită, care-i lumina întreg obrazul:

— Nimic? Dar au rămas atâtea la voia întâmplării!

— Am un amic... spuse Mario, ştii, unul din tipii ăia ale căror expresii circulă. Încerc să-l citez: „Pe bărbați îi impresionează ceea ce nu înțeleg, iar pe femei, frica."

Manuela îl privi în adâncul ochilor:

— Mie nu mi-e frică.

După cum stabiliseră, Manuela sună în ajunul plecării, pe 27. Constată încântată că în programul nici unuia dintre ei nu intervenise vreo schimbare şi preciza detaliile legate de maşina închiriată: un Volvo roşu, model 1996.

Mario tocmai îşi făcea valiza, stând la un whisky cu Doru, prieten „de multe şi de demult".

— Ea a fost, nu?... Foarte lapidară. Interesant! Femeile sunt îndeobşte cuvântărețe.

— Toată chestia e interesantă, observă Mario, aruncând o privire pe fereastră. Nu-i „românească", în primul rând. Procedeu importat.

— Poate că-i din diaspora, venită doar în vâjâială.

— Țț! făcu Mario. N-are aerul... Pocni din degete, înciudat: Simt ceva *louche,* artificial, dar nu pot concretiza... De ce misterul asta? De cine se ascunde? De ce?... Şi, dacă te ascunzi, pleci cu primul derbedeu să faci Revelionul la Mamaia?!

— Ai grijă, râse Doru, să nu fie vreo psihopată, una din disperatele alea care îşi inventează un rămas-bun *shocking* înainte de a înghiți un pumn de pastile. Oricum, fii prudent, nimic fără prezervativ.

Mario ridică din umeri:

— Cred că n-o interesează chestiunea. Nu-i în fierbințeli. Nici ca gen, nici ca moment.

— Atunci ce mă-sa vrea?

— Aş vrea să ştiu şi eu.

O sculă bună, şoseaua liberă, era o plăcere să conduci, şi Mario o savura din plin. Aglomerația avea să înceapă abia mâine şi îi fu recunoscător Manuelei că se gândise să facă rezervarea la hotel cu douăzeci şi patru de ore înainte de clasicul sejur al revelioanelor în deplasare. Întoarse capul să i-o spună, dar femeia părea adâncită în gânduri, răsucită cumva înlăuntrul ei, neaşteptat de tăcută.

Mario dădu din umeri. Dacă n-avea chef de conversație, cel mai bine era s-o lase în pace. Ea plătea şi, pe banii ei, avea tot dreptul să-şi aleagă distracția. O cercetă cu coada ochiului, dar gulerul bogat al hainei de blană îi ascundea în întregime obrazul.

„Totuşi, cum arată?” insistase Doru, dezamăgit de un portret prea sumar.

„Ți-am zis. Cam patruzeci de ani, foarte elegantă. Dacă-i scoți ambalajul, rămâne pe geantă. Ceva îmi spune că n-a fost prea fericită niciodată…”

— Ne oprim pentru o clipă, avertiză Mario şi trase pe dreapta.

Smulsă din visare, Manuela tresări:

— Ce s-a întâmplat?

— Am uitat țigările în portbagaj.

— Avem țigări în torpedou. Lucky Strike fără filtru, nu?

Mario râse, plăcut impresionat:

— Mulțumesc, eşti foarte atentă. Dacă te porți la fel de prevenitor cu soțul tău, înseamnă că sunteți un cuplu fericit.

— Ce te determină să crezi că sunt căsătorită?

De fapt, nu credea deloc. Simțea că-i singură. De o singurătate care îngheța. Zâmbi:

— Aşa se obişnuieşte. Ca vaccinul şi armata.

Începuse să burnițeze. Manuelei i se păru că peisajul e populat exclusiv de ciori. Şoseaua pustie, satele pustii.

— Când crezi că ajungem?

— Te-ai plictisit?

— Sunt împotriva complimentelor, spuse Manuela şi zâmbetul îi lumină într-un mod caracteristic întreaga înfățişare, dar sunt convinsă că nu eşti bărbatul cu care o femeie s-ar putea plictisi…

— *Thank you,* făcu Mario, înclinându-se peste volan.

— …Nu i-ai lăsa timpul necesar.

Camerele nu fuseseră rezervate pe acelaşi palier. Firește, la indicațiile exprese ale Manuelei. Faptul în sine impunea o concluzie de comportament, ceea ce nu-l împiedica să se amuze, iar situația să-l intrige. Oricum, era convins că nu se va plictisi în aceste câteva zile şi nu avea altceva de făcut decât să stea în expectativă. Tot la Recepție, Manuela prezentă cartea de identitate, şi nu un paşaport, ceea ce elimina ipoteza emisă de Doru.

— Vreau să fac o baie şi să mă odihnesc puțin, spuse Manuela în timp ce aşteptau liftul.

— Asta am să fac şi eu. Mă găseşti în cameră sau la bar.

Manuela zâmbi în sinea ei: „Încearcă să scoată ceva de la Recepție. Maimuța aia mică îl sorbea din ochi. Numai că orice indiscreție o costă serviciul. Sunt sigură că directorul i-a explicat-o pe înțelesul ei.”

Îşi plimbă ochii prin întreaga încăpere şi se simți mulțumită. Mobila stinsă, de culoarea răşinei, părea mai scumpă decât era în realitate, fotoliile adânci din fața televizorului îmbiau, iar risipa de crizanteme încânta. Din dormitor se auzeau zgomotele discrete ale cameristei care-i desfăcea valizele.

— Capotul alb, te rog.

— Da, doamnă.

Manuela respiră adânc. Totul mergea perfect. Exact aşa cum preconizase. „Se pare că am avut noroc”, şi bătu superstițioasă în lemn.

Mario nu trecu pe la Recepție, ci intră direct în bar. Localul era gol, cu excepția unui suedez care-şi turna singur dintr-o sticlă de gin, neglijând serviciile barmanului.

— Hm, surâse Mario, nu pare să se plictisească.

Barmanul îi făcu complice cu ochiul:

— Ăştia-s profesionişti, domnule! În materie de troscăială, suedezii nu discută cu nimeni.

— Mda... Merită să vii de la Stockholm... Inventarie oştirea de sticle şi indică vag cu mâna: Să fie un Bloody Mary... Nu, căpitane, fără...

Omul puse la loc cuburile de gheață. „Nici ăsta nu-i înțărcat cu aghiazmă!” şi şterse maşinal blatul de marmură.

— Aveți ceva lume? întrebă Mario.

— *Full* o să fie pe 30. Deocamdată au sosit doar câțiva nemți, suedezii şi un grup de italieni veniți la agațament.

— De ce crezi asta? râse Mario.

— Opt inşi şi nici o prințesă. Clar, nu?

— Poate-s „veseli”.

— Aşi! S-au şi interesat de paraşute... Papacioci am avut de Crăciun. Circul de pe lume!...

Brusc, Mario avu certitudinea că individul îi cunoaşte situația. Nu era vorba de flerul profesionistului, ci de informație precisă. Discuta prea degajat, prea „între noi, canaliile", nu păstra ținuta şi sobrietatea obligatorii unei case mari, aşa cum ambiționa şi se pretindea King-ul. Dădu paharul peste cap şi ceru nota. Un zâmbet Colgate despică obrazul barmanului:

—Nu aveți nimic de achitat, domnule Deleanu. Trecem totul în cont la 31. Adică, apartamentul 31.

— Şi de unde ştii că eu sunt tipul cu pricina?

Zâmbetul celuilalt ajunse până la urechi, reclamă excelentă de astă dată pentru dentist:

— Am fost avertizat acum... îşi consultă Rollex-ul (cumpărat probabil din ajutorul de şomaj, gândi Mario): Acum o oră şi unsprezece minute, imediat după ce ați ajuns la hotel. Dispozițiile le-am primit de la Recepție.

Manuela arăta bine. Împrospătată, dar mai ales destinsă:

— Mă gândeam să cinăm la Constanța... Cum te-ai aranjat? Îți place camera?

Mario, cu capul peste umăr, atent să iasă din parcare, mârâi ceva în sens pozitiv.

— Eşti o excelentă organizatoare... Mergem deci la Constanța... Da', uite ce voiam să-ți spun... Cred că n-ar fi rău să dispun de un minimum de informații. De exemplu, acum, la bar, am fost luat prin surprindere. Ala n-a vrut să-mi ia banii. Trebuia să mă avertizezi.

— Susceptibil? surâse Manuela şi îi puse mâna pe braț. Mario, fără a-şi lua ochii de pe firul şoselei, îi întinse pachetul de țigări:

— Aprinde-mi şi mie una, te rog... Susceptibil? Nici gând. Dacă te căznesc orgolii din astea, lesne inflamabile, te faci cruciat sau toreador, nu peşte. La tine mă gândeam. Unele situații se pot evita.

— Gândeşti că ceea ce fac e ruşinos?

Surâsul Manuelei tremura. Mario întoarse doar o clipă capul, apoi se concentra din nou asupra volanului:

— Eu nu gândesc nimic, dar ştiu ce gândesc alții. Câți români îți închipui că privesc sexul ca pe o simplă afacere, la fel ca oricare alta?

— Nu mă interesează câtuşi de puțin. De altfel, contractul nostru nu are nimic de-a face cu sexul.

Mario ridică o clipă mâinile de pe volan, ca şi cum s-ar fi predat:

— Discuția e încheiată.

— Dacă mai ai vreo problemă care te frământă, vreo întrebare...

Mario surâse:

— Nici una dintre acelea la care ai fi dispusă să răspunzi.

În cele din urmă, o seară plăcută. După o plimbare prin Constanța, cinaseră la Continental. Mario notă pentru sine comenzile absurd de costisitoare - caviar, *foie gras,* castane şi trufe - simboluri, în gândirea proletară, ale abundenței, alături de vizon, briliantul doldora de carate şi obsesiva piscină. Nu... nu i-ar fi zis ostentație, ci un fel de frenezie, de fixație, de itinerar prestabilit care trebuia respectat întocmai. Încercase aceeaşi senzație la hotel, când constatase că îşi rezervase un apartament pentru ea singură. Iar când, după un ultim *drink* în barul hotelului, Manuela îl concedie cu un surâs fermecător, urându-i noapte bună, Mario aşteptă să închidă uşa, apoi se rezemă de perete şi începu să râdă. Aşa rămânea el perplex.

Se simțeau admirabil împreună, orele zburau fără ca ei să bage de seamă. Vorbeau despre tot ce le trecea prin minte. Manuela, fără să fie strălucitoare, avea observații de bun-simț, asculta simpatic şi inteligent. La rândul lui, Mario povestea vioi şi captivant. Printr-o înțelegere tacită, ocoleau tot ce tangenta statutul real al fiecăruia dintre ei, nu încercau investigații privind motivația situației speciale în care se angajaseră amândoi: o femeie nevoită să-şi remunereze compania masculină şi respectivul peştişor.

Mario, mereu cu urechile ciulite şi sensibil la nuanțe, nu surprinse nici cea mai vagă intenție de flirt, nici cea mai voalată dorință. Chiar când dansaseră, Manuela rămăsese indiferentă, de o afabilitate se-

nină şi nevinovată, aceeaşi pe care ar fi manifestat-o dansând cu o rudă, la o petrecere oarecare. Neîndoielnic şi năucitor era faptul că Manuela se simțea pe deplin fericită.

— Nu te-ar tenta o vâjâială la Istanbul?

Se aflau la piscina hotelului. Lume puțină: prin pereții înalți de sticlă se vedeau suedezii, care făceau pe nebunii scăldându-se în mare.

— Fireşte, continuă Mario, voi contribui financiar.

Manuela îl privi iute, apoi îşi plecă ochii:

— Apreciez propunerea, dar în realitate eu nu fac pasiune pentru Orient... Trec pe la coafor. În jumătate de oră sunt gata.

Se îndepărtă, ştergându-se din mers cu cearşaful de baie. Mario observă că nu încerca câtuşi de puțin să se camufleze îndărătul lui. Se ținea bine, dar asta nu însemna că şi arăta bine. Un trup lipsit de rasă, cu - oroare! - gaură între picioarele prea scurte. Păşi gânditor spre trambulină. Mai avea timp pentru câteva sărituri. Două frumuseți din zonă îşi întoarseră privirile ațâțate:

„Uite unul despre care merită să ai amintiri!”

Încă o zi reuşită. După piscină, Mario se oferise s-o învețe biliard, dar Manuela considera că timpul era prea scurt ca să-l piardă ucenicind. Pe urmă, auzind că s-a deschis un bâlci la Medgidia, săriră în maşină cu sentimentul că se îndreptau spre o aventură extraordinară.

...Câteva ore petrecute într-o lume regăsită cu o plăcere neaşteptată. Larmă, vopsea stridentă, vechile trucuri ale pehlivanilor, coafate cu opulența şi tehnica deceniului nouă, abundență de fleacuri strălucitoare, jucării, alba-neagra şi gogoşi fierbinți, copii cu ionatanele bucuriei în obraji, mormane de acadele, aparate foto, Moş Crăciuni şi manglitori, roata lumii, cărturărese, hărmălaie...

Se lăsară amețiți, luați de vârtej, se topiră printre sutele de anonimi care animau o imensă frescă de pictură naivă. Nu ocoliră nici o tejghea, se dădură în toate minunile, Manuela îşi umplu brațele cu *kitsch*-uri, vru neapărat să mănânce vată de zahăr şi halviță, bău cele mai colorate siropuri şi bragă, trecu la floricele...

Mario îi cuprinse umerii într-un gest de tandrețe spontană:

— Să nu plângi când o să te doară burta! Parcă ai fi un copil de la orfelinat scăpat la bâlci.

— Poate chiar asta sunt, râse Manuela, întorcând un obraz radiind de fericire. Lasă-mă să mă simt bine.

— Al naibii să fiu dacă nu mă simt şi eu la fel de bine! Ne mai dăm o dată în căluşei? Eu iau elefantul, tu ia barza!

O pălărie demodată, bunică probabil, care-şi supraveghea nepoţelul, le zâmbi cald, cu duioşia nostalgică, specifică vârstnicilor când surprind trăiri încercate şi de ei cândva:

— Luna de miere?

Caruselul plutea sinuos pe valuri de muzică divină. Elvis invita la dans seara albastră.

Mario rămase cu mâinile pe volan. În maşină pătrundeau luminile incandescente ale bradului din faţa hotelului.

— Hai să mergem să bem şampania la mine, la 207.

Îi ridică, atingere uşoară, părul din ochi. Ochii Manuelei sclipiră:

— E o idee! Ţinută obligatorie?

— Cred că obligatoriu e să mă interesez eu de bicarbonat.

Dincolo de draperii, departe, luminile Constanţei unduiau un curcubeu împletit din beteală multicoloră. Priveliştea aducea cu cea a New-York-ului văzut noaptea din avion. Mario îşi păstră impresia pentru el. Nu voia să pară că face pe nebunul, răsfirând amintiri somptuoase.

— Îmi place să aud marea, declară Manuela visătoare, zgomotul valurilor spărgându-se de ţărm.

Se simţea vag ameţită, nu se odihnise îndeajuns, dar nu ca să doarmă venise aici. Mario arătă spre fereastră:

— Doamna e servită. Pe unii îi enervează.

— Mie îmi place... ca şi zgomotul ploii. Aş vrea să prindem o furtună. Tu nu?

— Hm, depinde de ce parte a zidului m-aş afla... Ce zici, mergem mâine la Acvariu?

— Sau ruinele cetăţii Tomis, omul din paleolitic şi aşa mai departe! N-am venit aici ca turistă, cu Kodak-ul de gât...

„Dar ca ce?” întrebă Mario în gând.

— ...Nu mă interesează nimic din itinerarul excursiilor organizate. Mi-a plăcut - se simțea ușor amețită, oboseală stropită cu șampanie, aproape de euforie - că n-ai deschis televizorul. În special pe ăsta îl urăsc! Parazitul micilor existențe!

Mario, impresionat, întrebă șoptit:

— Eşti chiar atât de singură?

Manuela tresări. Îşi netezi cu un gest maşinal costumul pijama de *triple voile* negru. În clipele acelea părea de o extremă eleganță, Mario intuind-o la fel de desăvârşită până la ultimul amănunt de lenjerie sau igienă intimă.

— Iartă-mă, şi îşi duse mâna la fruntea fierbinte, mi-e teamă că te plictisesc.

— În nici un caz, surâse Mario.

— Mi-ai fi spus-o?

— Nu.

— Atunci, cum să te cred?

— Nu fi proastă, îi spuse cu tandrețe, lucrurile astea se simt... Dar, apropo, amănuntul ar fi avut importanță pentru tine?

Manuela îşi ridică privirea aburită:

— Pentru ieri, azi, mâine, poimâine, da.

Mario o privi ca din depărtare:

— Ştii... ți-o spun cu toată sinceritatea. Regret că nu ne-am cunoscut în alte circumstanțe.

Manuela râse, încercând să-şi ascundă tulburarea:

— E rândul meu să-ți spun „nu fi prost”.

Hotelul se umpluse. Mulți străini, multe figuri proeminente ale vieții publice şi artistice, policromul *high-life* bucureştean al unei epoci tulburi. Miliardari de ultimă oră, vedete, ziariști gălăgioşi, oameni politici, prostituate cu cotă mişunau într-o zarvă de țigări bune, maniere deprinse alaltăieri şi creații costisitoare ale caselor de modă băştinaşe: trăsnite, fără şic, lipsite de subtilitate, prea complicate pentru a avea şi linie.

Mario realiză imediat că Manuela nu făcea parte din această lume. În general, celebrităţile se cunosc între ele, se învârtesc într-un cerc închis, cu circumferinţe limitate. Pe Manuela n-o saluta nimeni, n-o ştia nimeni. Atrăgea atenţia datorită toaletelor - inconfundabilă semnătura marilor stilişti occidentali! - dar totul se limita la priviri invidioase, care încercau să evalueze.

Un post de radio vienez, prins întâmplător, difuza muzică de dans retro.

— Dansezi?

— Sunt prea obosită.

Ştia că minte. În general, dansa cu plăcere, dar acum refuza, temându-se de atmosfera prea intimă. Una era îmbrăţişarea pe ring, cu asistenţă, şi cu siguranţă altfel ar fi evoluat lucrurile în ambianţa intimă a serii petrecute în doi.

— Ce cauţi?

Mario scotocea în valiză cu gesturile nervoase, caracteristice bărbaţilor în situaţii asemănătoare:

— Ţigări...

— Ţi-era teamă că n-ai să găseşti aici? râse Manuela. Chiar şi pe vremea lui Ceauşescu, cumpărai de la vaporeni tot ce pofteai!

— De obicei mă asigur şi nu-mi place să schimb ţigările.

Trase cartuşul de la fundul sacului şi, o dată cu el, un set de prezervative care se risipi pe covor.

— Scuză-mă, spuse Mario, adunându-le jenat.

Manuela roşi, dar izbuti, totuşi, să surâdă cu naturaleţe:

— De ce? Îţi place să fii asigurat... Mi se pare normal.

Mario o privi în ochi, adresându-i prima întrebare directă:

— Te-ai asigurat şi tu? Manuela îi susţinu privirea:

— Nu în sensul acesta. Am ştiut că nu am motive.

— Te-am mai întrebat, excluzi totdeauna elementul surpriză?

Manuela abandonă paharul pe blatul de cristal al măsuţei şi respiră adânc:

— Vreau să înțelegi că, de la bun început, am preconizat raporturi absolut camaraderești. Mai pe șleau, nici nu mi-a trecut prin cap să mă culc cu partenerul de... escapadă. Și acum, cheamă, te rog, *room-service-ul,* mi s-a făcut foame.

— Sluga dumneavoastră.

Pustietatea absolută a falezei sugera un peisaj lunar. Nici țipenie de om - cui dracu' îi arde să înfrunte nămeți și vijelie pe întâi, după o noapte de petrecere?! - nici măcar vreun câine de pripas, nici o singură pijama somnoroasă consultând „starea timpului" din spatele perdelelor. Așteptând-o pe Manuela să coboare, Mario intră în bar. Același vid saharian, domnind peste o ordine desăvârșită și un fond muzical discret. Barmanul, care moțăia cu niște integrame în față, sări în picioare. Mario îi zâmbi.

—La mulți ani, căpitane! Pot să beau o cafea?

Barmanul i-o puse prompt dinainte:

— O picătură de Armagnac?

— Mă confunzi cu suedezii dumitale? râse Mario. Chiar, unde au dispărut? Mă așteptam să-i găsesc aici, să combată!

— Combat la odaie, nu le duceți grija! Domnule, eu pe ăștia îi trec în Memorii! Făceți-vă și dumneavoastră o idee! Opt inși au ras patru baxuri de *scotch*! Nu mai zic de cocteiluri și șampanie, alea cică-s rouă.

— Serios?!

Barmanul dădu din cap, consternat de admirație.

— Păi te pui cu oamenii de zăpadă? Ăilalți, de ciocolată, cum ar veni lumea a treia, cad sub masă dintr-o spumă la varice!

— Cum de vine chestia asta?! râse Mario.

— Adică dintr-o berică băută în picioare, la Expres, traduse barmanul, cutremurat de dispreț, conchizând: Alt nivel de trai, nene! Ce mai! Compari eschimoșii cu bananiștii? Cimpanzeul cu ditai ursul polar?!... Sărut mâinile, doamnă, la mulți ani!

Mario îi ieși în întâmpinare:

— Vrei o cafea?

— Când ne întoarcem. Abia aștept să ies la aer.

Încă de pe treptele hotelului, se simți cuprinsă într-o îmbrățișare de gheață. Vântul dezlănțuit se strecura şerpeşte printre clădiri, opintind bezmetic spre spațiile deschise. Se lipi instinctiv de Mario şi-l luă de braț.

— Țin'te bine, c-ăsta ne face KO! Ce-o fi acum în Siberia?! Se opri brusc şi începu să râdă: Fii atent ce-au făcut nebunii!

Uriaşul om de zăpadă din fața hotelului era înconjurat de sticle goale: una de şampanie, înfiptă în trupul gros, fusese uitată „la rece", iar pe mătură înflorea un trandafir roşu de plastic.

— Adică, pricepu Mario, tipul ține cu Roman. Când naiba l-or fi pavoazat?

— Nu ții minte? După tombolă, i-a apucat conga. Tot cârnatul a ieşit afară, spuse Manuela în gulerul blănii.

— Si noi ce făceam?

— Noi dansam...

Asta se petrecuse cam pe la două. Orchestra o dăduse pe „sentimentale", Manuela i se lăsase moale în brațe. O strânsese reflex la piept:

„Mulțumită?"

„Fericită. Nici nu îndrăzneam să sper că totul va ieşi atât de bine." Râse încetişor: „Mai că-mi vine să repet figura la anul."

„În aceeaşi companie?"

Căută ochii lui Mario. Privirea avea o încărcătură aparte, dar nu încercă s-o descifreze. Important era ce simțea ea acum.

,,Nu mi-ai răspuns", insistă Mario. „Programările se fac din timp."

Manuela se crispase:

„Te implor, nu fi cinic! Lasă-mi bucuria întreagă. Visul... Tu nu vezi că eu visez?"

„Te-ai supărat?" şi o sărută delicat la rădăcina părului.

„Nu, dar te rog să fii atent. Mai avem puțin şi gata! Scapi!"

O apucă de umeri şi începu s-o zgâlțâie:

„Începi să mă enervezi! Am hotărât să ne simțim bine, iar eu, unul, am izbutit peste toate aşteptările. De ce te-aş minți? Declarațiile nu intră în obligațiile contractuale.”

Bubuitul bateriei îi înghiți ultimele cuvinte. O duzină de tinerele năvăli pe estradă.

„Hai să vedem cine iese Miss Revelion!"

„Hai!" spuse Mario fără chef, urmărind manevrele unui tip gras, cu impulsuri piromane, care încerca să dea foc hotelului, aprinzând buchete de artificii. Veselia generală se îndrepta vertiginos spre apogeu. Brusc, prinse mâinile Manuelei peste masă şi o privi în ochi:

— Să lăsăm copilăriile! Nu crezi că a sosit momentul să ne scoatem... măştile? Eu, unul, sunt dispus...

Manuela îşi astupă obrazul în palme şi-l întrerupse speriată:

„Nu! Te rog! Nu vreau să ştiu nimic!”

Reacția violentă îl descumpăni:

„Pot să te întreb măcar DE CE?”

Manuela îşi înăbuşi oftatul. Declară uscat:

„Pentru că asta a fost convenția.”

Totul dispăruse de pe fața pământului. Rămăseseră doar ei, pe o bancă a falezei, suspendați între masa bolovănoasă a norilor grei de furtună, cerul ascuns în ceața opalescentă şi valurile sălbatice. Manuela, strâns înfăşurată în blană, se lăsa ținută pe după umeri. Viscolul le da târcoale, învăluindu-i în fuioare de zăpadă sticloasă. Ici-colo, câte un pescăruş desprins dintre nori se năpustea în picaj, pierea înghițit de talazurile înalte.

— Ai impresia că vor să se sinucidă, observă Manuela.

— Îhî! Chiar acum mă gândeam la fanaticii ăia, kamikaze, când năvăleau peste obiectiv...

„Mai am două zile, gândi înfiorată. Poimâine, pe vremea asta... Nu, nu trebuie să mă gândesc... Mai am două zile. Două zile întregi!”

— Ai început să tremuri, observă Mario. Dacă vrei, ne întoarcem.

— Mai stăm puțin.

Avea impresia că, prelungind fiecare staționare, în bar, la bowling sau aici, pe faleză, timpul se dilată. Trecuse incredibil de repede, într-o succesiune ameţitoare de clişee convenţional frumoase, cartoline festive de Crăciun pe care, semnate chiar de un expeditor indiferent, nu te înduri să le arunci. Aveau să se decanteze acasă, cu vremea înstrăinându-se, ca aparţinând unei alte existenţe, unui film văzut demult...

Mângâie fularul roşu, cu motive lapone - premiul juriului pentru cea mai frumoasă toaletă a Revelionului. Nu dorise să concureze, nu era obişnuită să se afle în centrul atenţiei. Cedase la insistenţele lui Mario şi presiunii unui grup de consumatori energici. Toaleta - Valentino - era într-adevăr excepţională. Ea însăşi se privise mulţumită în oglindă, iar licărul de admiraţie din ochii lui Mario alungă orice urmă de îndoială.

Încrederea în sine şi starea de spirit euforică o umpleau de lumină, se simţea, pentru prima oară în viaţa ei, seducătoare.

„Strălucitoare", decretase Mario şi, dacă stătea să se gândească, întreaga noapte fusese strălucitoare, beţie neîntreruptă de focuri bengale. Nu mai trăise ceva asemănător, fusese ziua ei de mare triumf, iar când, cu braţele pline de flori şi alte trofee ale Nopţii de Anul Nou, urcase în apartamentul ei, se simţea ameţită de fericire.

Adormi târziu. Pe perna de alături vegheau Tom şi Jerry traşi în pluş şi câştigaţi la tombolă.

O scurtă escală la bar, „cât să ne încălzim". Manuela îşi azvârli blana cu o dezinvoltură de casă bogată, sub privirile (admiraţie muşcată de galbena invidie) unui grup de tinere. Să nu-ţi pese - cel puţin aşa avea aerul - de un morman de vulpi argintii era ceva! Peste toate, „un gagiu asortat, à la Robert Redford... Asta-i viaţa! Babele cu safteaua şi noi cu salteaua..."

Obrajii încinşi de ger ai Manuelei dogoreau, nu trebuia să-i atingi ca să le simţi arşiţa.

— Semeni cu Winettou, râse Mario.

— Fă-mi rost de o pană şi un stilet între dinţi.

— Eşti roşie ca un gogoşar. Să nu-mi spui că ai răcit!

— Nu spun nimic până la Bucureşti, chiar dacă aş avea pneumonie.

Barmanul aduse comanda şi o scrumieră curată. Zâmbi cu tâlc, arătând spre peretele de sticlă, un glasvand uriaş, dincolo de care se vedea marea. Curios, Mario se apropie:

— Fan-tas-tic! Manuela, vino puțin! E păcat să pierzi spectacolul!

Suedezii, toți cu sticle în mână, se zbenguiau printre valurile înalte cât casa şi nu încăpea nici o îndoială că se distrau straşnic. Bineînțeles, nu lipsea grupul de țuțări de pe mal, ovaționând generos, dintre şube şi blănuri.

— De necrezut! se înfiora Manuela.

— Ascultați-mă pe mine, observă expert barmanul. Băița asta la minus cinşpe i-a trezit la modul absolut. Să vezi ce bagă acrobații în ei la noapte! Cum e şi bal mascat, n-o să se mai cunoască om cu persoană!

Ca un vis trecuse şi balul. Un vârtej de muzică şi veselie nebună, *confetti* şi serpentine, fluvii de şampanie, măşti, travestiuri, farse, răvaşe, sărutări anonime, un *cocker* cu epoleți de general... Manuela, dezlănțuită, se bucura din plin, participa entuziastă la toate inițiativele, se dăruia fără rezerve, de parcă, avea impresia Mario, ar fi fost ultima noapte din viața ei.

„Niciodată nu voi mai fi atât de fericită" gândi Manuela. Cu un zvâcnet sălbatic, îşi azvârli capul pe spate, alungând lacrima încolțită.

Ultima seară. Hotelul începuse să se golească încă din cursul dimineții, iar când îl auzi pe directorul hotelului dând dispoziție ca a doua zi să fie strâns bradul din hol, Manuela simți o dureroasă strângere de inimă:

— Parcă ar fi duminică seara... Poate că ar fi trebuit să plecăm şi noi azi.

Mario îi strânse brațul cu căldură:

— Duminică seara, înțeleg... Sau sfârşitul vacanței. E totdeauna puțin trist...

— Încă nu! îl întrerupse Manuela, scuturându-şi buclele. Suntem încă aici, e ultima seară, vreau petrecere, nu parastas!

Se duse la fereastră. Sirena unui vapor străpunse ca un burghiu întunericul. Îşi duse mâinile la ceafă şi mânecile kimonoului de mătase grea, sângerie, se deschiseră aripi imense.

— Semeni cu un fluture cabernet, surâse Mario, cuprinzându-i talia. De ce fugi?... De ce nu laşi lucrurile să se desfăşoare de la sine?

Manuela îşi umezi buzele uscate. Privirile dilatate încercau să înghită, să depoziteze priveliştea unui Litoral feeric. Rosti calm, ca pe o sentință:

— Tânjesc după fericire, dar teama de nefericire e mult mai mare. Infinit mai puternică.

— Proasto!!!

Încearcă s-o răsucească spre el. Manuela i se smulse din brațe:

— Lasă-mă!

— Ascultă-mă, cel puțin! Lasă-mă să vorbesc!

Manuela îşi astupă ostentativ urechile:

— Nu vreau să aud nimic!

— Ba ai să auzi! şi, enervat, îi desprinse mâinile cu forța. Te oblig să mă asculți!... Urlă: Măi, zăpăcito! Nu sunt peşte! Nu sunt gigolo!! Am făcut un experiment! Sunt gazetar... Iartă-mă!

— Minți! Mi-ai stricat ultima seară!... Vrei să spui că mă iubeşti?!

— N-am spus asta, dar...

— Nu mă interesează nici un dar! Mâine dimineață plecăm la Bucureşti. Acum sunt obosită, vreau să mă culc.

Mario azvârli paharul de perete:

— Nu eşti obosită! Eşti nebună!

Petrecură, totuşi, seara împreună. „Oricum”, îşi spuse Manuela după ce se calmă, „e stupid să ne îmbătăm separat, eu în odaie şi el la bar.”

...Un *tete-â-tete* fără aparat, în canadiene şi blugi, la o față de masă cadrilată, cu scobitori şi peşte, într-o cârciumă din Constanța. O descoperiseră întâmplător, făcând un raid de adio al Litoralului. Mâncară admirabil, iar vinul casei izbuti, la un moment dat, ca veselia forțată a Manuelei să devină autentică.

La zece seara, se aflau în barul hotelului. O ultimă haltă aici li se părea obligatorie. „Căpitanul”, abțiguit și nostalgic, le oferi la despărțire un *cocteil* cu semnătură proprie:

— Îi zice *GoodBye.*

— Noi o să-i spunem... *Adio.*

— De, aprecie barmanul, nu-i prea vesel, dar fiecare le știe pe-ale lui...

Manuela ridică paharul:

— Pentru final de cursă fericită!... Plecăm cu un bagaj superb. Eu, în orice caz.

— Hm, făcu Mario, amănuntul în sine ar putea să-ți dea de gândit. Chiar nu vrei deloc să te abați de la un itinerar absurd? Să mă lași măcar pe mine să vorbesc?

— Te rog, spuse Manuela pe un ton ferm, nu insista.

— Realizezi că, dacă mă încăpățânez, te pot „descoperi” în doar câteva zile? Dispun totuși de unele date...

Manuela clătină din cap:

— Mi-am luat toate măsurile ca să n-o poți face. În primul rând însă, nu te cred atât de nedelicat, încât să forțezi o ușă închisă.

— Mde, eu nu sunt la fel de sigur.

Ferfeniţit şi sentimental, Căpitanul îi conduse până aproape de lift:

— ...dea Dumnezeu să ne vedem sănătoşi! Sărut mâinile, coniță, să trăiți domn’ şef, vă aşteptăm şi la anul!

Ca să nu plângă, Manuela respiră adânc. „La anul... Prostul nu ştie că doar coşmarurile se repetă...”

Un drum liniştit, lipsit de peripeții. Amândoi păreau veseli şi mulțumiți, iar timpul trecuse pe nesimțite, într-o şuetă agreabilă, despre fleacuri cotidiene. Manuela pleca în provincie, să-şi vadă o mătuşă bătrână, vizită anuală obligatorie, Mario la sky, pentru vreo zece zile. În ce priveşte concretul imediat, mâine dimineață trebuia să parcheze maşina în fața casei. Va veni cineva s-o ridice...

— Pe mine mă laşi acum la Hotel Bucureşti.

Mario se interesă sarcastic:

— Ții la simetrie?

— Aşa îmi e cel mai comod.

— E devreme, nici şase. Hai să luăm ceva la braserie. De adio!

Manuela îşi încleşta degetele pe fermoarul poşetei şi-i întinse obrazul:

— Nu-mi plac agoniile conştiente... îți mulțumesc, Mario. A fost cu adevărat frumos... Uite, un taxi liber!

Îi prinse brațul, răstindu-se enervat:

— Mai sunt încă o sută libere! Dă-o'n mă-sa de treabă, poți să mai stai un sfert de oră, că nu ți-a luat casa foc!

— Ce avem să ne mai spunem?

Mario scrâşni din dinți, privind-o țintă. Respiră adânc şi reuşi să zâmbească:

— În regulă, cum vrei tu... Să te ajut la bagaje.

Taxiul se topi printre luminile scânteietoare ale amurgului bucureştean. Mario îşi notă numărul şi apăsă pe accelerator.

Contrar obiceiului, Doru nu întârzie, ba sosi chiar cu câteva minute înainte de ora fixată. În general, nu avea noțiunea timpului, „altă superstiție inventată de oameni ca să-şi complice viața".

— Punctual ca un rege, râse Mario.

— Aşi! Zi-i curios ca o foliculinistă cu mască de *cold cream,* care le gâfâie la „Cinematograful de noapte"... Îl măsură ostentativ: Hm, după aer, se pare că n-a fost prea rău.

— Neaşteptat de bine.

— I-auzi! Pân' la urmă, ce voia dama?

— Nu-i damă, spuse liniştit Mario, şi n-a vrut nimic în plus față de ceea ce a declarat din prima clipă.

— Adică? Vorbeşte, dom'le, odată!

— Adică un tip care să-i țină mantoul şi de urât, la circa un litru de whisky pe zi.

Doru se lăsă pe spatele fotoliului. Râdea cu pântecele, ca toți oamenii graşi:

— Ei, lasă-mă! Bicepşii tăi de cretin superb nu i-au spus nimic?

— Țț!

— Ilustra ta carte de vizită n-a impresionat-o?!

— Țț!

— Presupun că, până la urmă, i-ai spus figura cu reportajul senzațional.

Mario aprinse o țigară şi mototoli pachetul gol, aruncându-l expert în coşul cu hârtii:

— A refuzat să mă asculte. În principiu, nu intenționam să mă deconspir, dar m-am răzgândit pe parcurs. Femeia e de calitate şi postura de peşte ordinar începuse să mă deranjeze.

— Chiar, *mon cher,* cum e când te plătesc damele? Trebuie să încerc şi eu experiența asta... *Anyway,* personaju-i interesant. Ce mama mă-sii o fi având de ascuns?

— Orice ar fi, ştie s-o facă foarte bine. Aseară, când ne-am despărțit, am luat numărul taxiului.

— Aha! Ai găsit şoferul?

— Ce folos? L-a abandonat în fața Facultății de Drept şi, bineînțeles, a agățat altul. Era sigură că i-am luat urma...

Doru puse paharul gol pe masă:

— De ce ai lăsat-o să dispară? Țineai mâinile pe volan, ce mama dracului!

— S-ar fi prins c-o urmăresc, ştia maşina.

— Ei şi?! Femeilor le place să-ți pierzi energia, banii şi timpul pentru ele... Dar, apropo, de ce ții atât de mult s-o găseşti?

Mario îşi ciupi bărbia şi rămase câteva clipe visător:

— În afară de interesul pur tehnic, profesional, recunosc că femeia mă intrigă al naibii!

— O doreşti?

— N... nu neapărat, deşi acolo, la mare, au fost niște momente... Ambianța, alcoolul, aventura ieşită din comun...

Doru stinse țigara, marcând:

— Deci, nu-i cu amor.

Mario dădu hotărât din cap:

— În nici un caz.

— Fii sigur că o ştie şi ea. În concluzie, când pleci la munte?

— Mâine, probabil, spuse Mario, înăbuşindu-şi un căscat. Aş fi cărat-o de azi, dar Andreea nu-i gata cu bagajul...

O mutrişoară insolentă, ghiocel stropit cu pistrui, se suprapuse figurii păstoase, deja incertă, a Manuelei.

— S-a închis! se răsti sec funcționarul şi trânti cu ostentație registrul din fața lui. Ținea creionul după ureche, aşa cum se mai vede în filmele vechi. Mâine dimineață!

Femeia se agăță disperată de masă:

— Vă rog, domnule... Mesageriile de la oficiul 4 închid la 8.

Celălalt constată spiritual:

— Vă cred pe cuvânt, dar pachetul l-ați primit la noi, carele suntem oficiul 1. Scrie pe uşă, la intrare.

— Din suflet vă rog, şi începu să plângă. E un pachet cu alimente de la Galați. Mi-e teamă să nu se strice.

Amploaiatul oftă cu aer de martir şi luă avizul boțit din mâna femeii. Îşi supse un dinte găunos, strigând peste umăr:

— Manuela, vezi ce-i cu coletul ăsta!

Manuela, cu halatul încă pe mâneci, dispăru în depozit. Se întoarse după câteva minute, cu pachetul:

— Aveți grijă, curge...

Femeia plecă plângând, uitând să mai mulțumească.

— Amărăşteancă, vai de capul ei! comentă şeful, înfundându-şi căciula peste urechi. Se uită maşinal în jur, asigurându-se că totul e în ordine şi se îndreptă spre uşă. Mda... Atunci încui dumneata... Noapte bună.

Rămânea întotdeauna ultima. Dintre toți funcționarii, ea se grăbea cel mai puțin. Locuia în apropiere, la distanță de câteva străzi. Un apartament pitic, suficient pentru ea. Mobilă modestă, pereții nu prea curați - un zugrăvit, azi, o avere! - poalele abajurului lămpii de colț arse de bec, ponoseală cafenie. Sărăcia are culoarea maro, Manuela o ştia încă din copilărie... Pe canapeaua din salonaş, ca o felie de para-

dis tropical, ca un pom de Crăciun fastuos într-o piață de vechituri, „recuzita” de la Mamaia înălța un maldăr strălucitor de amintiri: toaleta de la Revelion, kimonoul „cabernet”, balul mascat, fularul lapon, blănuri, accesorii...

Înainte de a trece în bucătărie, Manuela îşi puse capotul - eternul barchet înflorat încheiat pe nasturi, cu buzunare şi cordon, capot de azil. Ochii îi căzură pe calendarul agățat lângă blidar. 4 ianuarie. Îşi tăie o felie de brânză şi puse un ou la fiert. Pe chip îi stăruia un zâmbet imprecis: doar cu două zile în urmă... Unde mâncaseră ultima oară? Renunțând la cină, se opriseră la bar. Căpitanul - obiceiul lui Mario de a-i „căpitani” pe toți pălmaşii - le pregătise o gustare rece cu icre de Manciuria şi piept de curcan...

Manuela stinse focul, chicotind de una singură. Nimeni nu-şi putea închipui cât se simțea de fericită!

...Un vis vechi, plămădit ani de zile, încă de pe vremea când era o adolescentă cu mătreață şi coşuri în subsolul obrajilor. O vacanță, o săptămână, câteva zile măcar trăite à la Liz Taylor, à la Sue Ellen, à la Hollywood! Aşa cum şi le imagina ea, decupând clişee din filme şi magazine ilustrate. Măcar o dată în viață să se simtă regină, să-şi trăiască visul şi să viseze trăind, să se mintă conştient, dar în decor real, să uite total de Manuela, funcționară la Mesagerii... Să respire măcar câteva zile în peisajul privilegiat al marilor privilegiați!

Două şanse concomitente i-au completat, după mulți ani de economii şi privațiuni grele, cecul pentru ceea ce Manuela va numi până la sfârşitul zilelor, „aventura vieții mele”. Moştenirea unei mătuşi şi vizita în România a Iuliei, fostă colegă de clasă, strălucit căsătorită în Italia. Iulia făcuse pasiune pentru un student din Bucureşti şi, de sărbători, „îşi refugiase dragostea şi băiețelul” la o cabană din subsuoara Făgăraşului. Un incognito (altul!) pasionat, cu o pereche de schiuri şi un rucsac. Întreaga garderobă rămăsese la dispoziția Manuelei.

Puse restul de brânză în frigider, spălă cu apă rece linguriță năclăită, rupse foaia calendarului. Înainte de a stinge lumina, mai aruncă o

privire pe fereastră. Viscolul pătrunsese în oraş, plesnind de pământ cozi şfichiuitoare, ca bicele colindătorilor...

Vijelia de la Mamaia... Digul... Valurile, pescăruşii sinucigaşi şi Mario, tandru ca un iubit adevărat... *Visele se împlinesc uneori.* Nu trebuie să uiți asta! Şi din nou, Mario... Ochii i se umeziră: poate că... dacă...

Dar, spunea cineva, „dacă" nu există. Dacă ceva nu s-a întâmplat, înseamnă că nu s-ar fi întâmplat niciodată.

Intră în camera de zi şi deschise televizorul.

ŞEDINȚĂ DE SPIRITISM

În interiorul cu puzderie de fotografii sepia încadrate în rame ovale şi un pian acoperit cu un vechi şal indian, la care nu mai cânta nimeni de peste treizeci de ani, telefonul şi televizorul Samsung făceau o notă discordantă aparte. În lipsa lor, te-ai fi putut lesne închipui într-un decor 1900, conservat ca atare. Înclinația Matildei, considerată de unii direct patologică, pentru vechi şi de demult, un altădată situat departe în trecut şi, bineînțeles, locatarii epocii respective, „repauzați" cu antice state în cimitirele oraşului, se manifestase de pe vremea când era o copiliță; mai purta mănuşi cu un singur deget, ținute pereche de un şnur trecut pe după gât, îi plăcea să se joace cu cretă colorată şi colecționa bile roz de sticlă. Încă de pe-atunci, asculta cu emoție amintirile bunicilor şi evocările despre cei de dinaintea lor, simțea în pumnii mici răceala „zăpezilor de altădată", o amețea aroma salcâmilor de odinioară, aştepta cu nerăbdare sosirea bătrânei diligențe, o extaziau defuncte, irepetabile apusuri de soare...

„Sunt o făptură", diagnostica ea însăşi, „care şi-a ratat secolul. Nimic extraordinar, şi dacă oamenii ar privi cu atenție în jur sau chiar înlăuntrul lor, ar băga de seamă că fenomenul e departe de a fi singular."

Printre altele, era încredințată că imediat-anterioara ei existență se situase cam prin epoca lui Al. I. Cuza, urcând la deal către primul răz-

boi mondial. Complet străină de promoția anului 1960 a Liceului Gh. Lazăr unde-şi isprăvise studiile medii, simțea cu toată ființa ei că şcolăriță fusese în celălalt secol, colegă de clasă cu Ana Ipătescu. Ulterior, când avea să-şi descopere vocația de medium, va solicita adesea serviciile paşoptistei cu nume de stradă.

După 1989, când, alături de multe altele, dispăru şi interdicția de a sta la şuetă cu persoane decedate, Matilda se putu desfăşura la adevărata ei valoare. Cooptată într-un cerc serios de spiritişti, fu inițiată, iar calitățile ei de medium îi conferiră un statut special de persoană specială. Putea afirma pe drept cuvânt că, în contact susținut cu cei de dincolo, personalitatea ei evoluase şi că niciodată nu se simțise atât de mulțumită. Lucrase ca economistă timp de treizeci de ani, practicase binele în măsura în care îl practică cei mai mulți dintre noi (nu-şi trimisese la azil bunica şi părinții bătrâni, dăduse de pomană la uşă de biserică şi îşi îngropase cu fast şi cheltuială bărbatul), dar cu adevărat folositoare se simțea abia acum.

Ca de obicei, la nouă dimineața sună telefonul şi, tot ca de obicei, ridică receptorul înainte de a se fi consumat primul tril. Era o ființă iutacă, mititică - „intră într-o cutie de chibrituri" - cu un chip clorotic, lipsit de expresie. Părea grozav de efemeră, mai efemeră decât cei din jurul ei, şi la fel de neînsemnată ca un puf de păpădie.

— Da, Coralia, bună dimineața.

Glasul pâlpâia stins, flăcăruia istovită în interiorul unui opaiț cu sticla murdară. Al Coraliei, în schimb, bubui soldățeşte şi la obiect:

— Ce făceai?

— Puțină ordine prin casă.

— Fleacuri! decretă Coralia. Pe mine m-a apucat sărăcia aia de spondiloză, mă ține de la umăr, nici nu mă pot pieptăna.

— Şi eu cred că am răcit, mieună Matilda, mă cam doare gâtul.

— Nici nu-i de mirare. Când cineva trăieşte doar cu înghețată chiar şi în miezul iernii, mă mir că mai are glas... Sper că nu-i serios, diseară avem şedință.

— N-am uitat, poate până atunci îmi trece.

— Nu poate, sigur! se răsti Coralia, important este să-ți dai silința!... Ştii, am avut un vis absolut extraordinar! Ţin'te bine, Matildo, l-am visat pe Mussolini! Chestiunea are precis o semnificație adâncă. Nu vine... Sulito ăsta în vizită la fitecine.

— Benito, vrei să spui, o corectă blajin Matilda.

— Benito, Sulito, acelaşi crac de izmana! Acum, totul depinde de tine.

— Personajul e foarte interesant. Să vedem dacă se lasă abordat.

— Se lasă dacă ştii cum să-l iei. Cum eşti tu diplomată, nu-mi fac griji... Până una-alta, prepară-ți un şodou zdravăn, scapă şi tu colo mai mult rom şi bea-l cât poți de fierbinte... Pa, pa, pa, că au venit fetele la canastă!

Puse receptorul în furcă - „Doamne, că nepătrunse-ți sunt căile, cum dai Tu har la neghiobi!" - şi se repezi la uşă.

*

Li se spunea „Cei trei muşchetari", pentru că erau nedespărțiți. În rest, nici o legătură cu grațioşii magnifici în dantele ai lui Dumas. Ştefan era uscat şi oacheş, aspru ca o rindea, Mişu, frate-său, bălăior şi rotund ca o portocală, iar Nae, clownul trioului, un deşirat cu mărul lui Adam proeminent şi neliniştit.

...O după-amiază de primăvară antipatică, încărcată de ploaie şi plictis. La fereastră, Nae fluiera a pagubă, în vreme ce Ştefan şi Mişu croşetau fără interes un interminabil 66.

— Pe mine, zilele de sărbătoare mă indispun, conchise Nae într-un târziu.

Ştefan observă pe un ton fără nuanțe:

— Nimeni nu te împiedică să munceşti.

— ...oraşul e mort, enumera Nae fără să-i dea atenție, străzi pustii, trafic inexistent, tot sindicalistul stă cu capul în televizor şi frigider, paraşutele interesante - cărate cu parlamentari borțoşi „în teritoriu", liotă de câini maidanezi care adulmecă gunoaiele şi fac pipi la picioare de statui... Am uitat munții de sticle de plastic goale.

Mişu se întrerupse din joc, încântat de imagine:

— Da, domnule, aşa e! Ai rezumat totul extraordinar, parcă ar fi o frescă.

Nae întoarse spatele ferestrei, rezemându-se de pervaz:

— Rahat! Ce-ați zice să organizăm o foiță diseară?

Ştefan îşi ridică ochii peste cărți:

— Ai uitat că-i sâmbătă? O conducem pe Matilda la şedința de spiritism.

Nae îşi reprimă un căscat:

— Altă aiureală! Lăsați, dom'le, morții în pace!

Mişu abandonă cărțile şi se ridică, încercând să se dezmorțească. Era un tânăr foarte scund - lasă-l pe lunganul de Nae, dar chiar şi frate-său, Ştefan, îl depăşea cu un cap - îndesat şi, ca toți piticii, încerca să-şi completeze numărul de centimetri printr-o ținută vertical rigidă.

— Vorbeşti în necunoştință de cauză, declară făcând câțiva paşi prin încăpere. Se petrec acolo niște chestii care te pun pe gânduri. De exemplu, poate să-ți confirme şi Ştefan, la ultima şedință au reuşit să-l contacteze pe Take Ionescu.

— Cine-i ăla? se hlizi Nae.

Ştefan interveni:

— Degeaba faci garagață, am asistat la niște fenomene cel puțin bizare. Bineînțeles, n-am nici o explicație ştiințifică, dar nici nu pot nega evidența.

Vocea profund cavernoasă îi adusese în ultimii ani porecla de Ciumara-Țepeş Vodă... Nae ridică din umeri:

— Aşa o fi... De ce l-au solicitat tocmai pe Take Ionescu?

— Printre asistenți, explică Mişu, se afla şi un parlamentar. Vroia să ştie dacă se lasă cu alegeri anticipate.

Un rânjet larg sparse obrazul de paiață al lui Nae, iar mărul lui Adam, extrem de mobil, țâşni cu o detentă de câțiva centimetri, ascunzându-se sub mandibulă.

— Dacă mă întreba pe mine, i-o spuneam la fix, fără faxuri în lumea de apoi. Îşi întinse trupul deşirat căscând cu poftă: Oamenii sunt neserioşi. Voi barem ştiți de ce mergeți la circ.

— De ce?! pică Mişu din cer.

Nae râse:

— Îți dau voie să ghiceşti de trei ori. Mă luați de tolomac?! Adică fondul de nabab al bătrânei verişoare Matilda, din Elveția, plus dobânzile care s-au adunat în pa'ş'cinci de ani de materialism dialectic aplicat, sunt de colea? Başca, în afară de voi n-are sămânță de neam, proşti ați fi să nu-i cântați la piculină.

Ştefan se lăsă pe spătarul canapelei, scandând ironic:

— Şarpele invidiei dă târcoale celor mai oneste inimi.

Nae se holbă, sincer mirat:

— Normal că sunt invidios, om mi-s, nu statuie în Piața Mare. Voi aveți o mizăpentru care merită să te zbați, visați color la meleaguri blonde şi blondele dame de pe plajele Californiei...

Ştefan îl întrerupse, mereu sarcastic:

— Fii liniştit, te luăm cu noi.

— Nu mă îndoiesc, răspunse Nae pe acelaşi ton, baiul ăl mare e că scumpa de Matilduța poate s-o mai ducă uşor cinşpe, douăzeci de ani. Plouă cu octogenari în Vlahia de tranzit.

— Cu gripele astea, surâse Ştefan, nu se ştie niciodată.

Nae râse cu poftă:

— Tu şi pompele funebre ce vă mai rugați la Dumnezeu de o gripă!

Pe obrazul de portocală al lui Mişu urcară două mere roşii. Bărbia îi tremura, părea sincer necăjit:

— Vă place să faceți pe cinicii. Toată lumea o iubeşte pe Matilda care, orice ați spune voi, e un fenomen. Nimeni nu-i contestă însuşirile paranormale.

Nae, fără să se ridice din fotoliu, ciufuli creştetul lui Mişu, care se plimba prin odaie.

— Delirează cu talent, Mişulică tată, iar peste ea există altul şi mai talentat care o manipulează.

Ştefan strânse cărțile şi le puse la loc în cutia lor:

— În fond, n-ai nici o treabă. De ce nu vii cu noi diseară? O simplă experiență, nu pierzi nimic.

Bărbații sunt niște porci

*

Ședințele se țineau în locuința maestrului Paulian, unde arhitectura apartamentului îngăduia „aglomerarea fără aglomerație” a unei asistențe relativ numeroase. În holul spațios, eliberat de orice mobilă inutilă, încăpeau degajat circa zece persoane, aşezate pe două rânduri. Paulian prefera însă grupurile mai mici, cine dorea miting ştia unde să-l caute. În fața scaunelor, la o distanță de circa patru metri, se afla o somieră orientată perpendicular spre participanți, în rest, atmosfera clasică generată de draperiile grele de pluş, două aplice şi un lampadar de colț asigurând clarobscurul obligatoriu în asemenea întreprinderi, dominau încăperea, subliniind ambianța, patru tablouri în ulei, portrete impozante tratate în culori sumbre, rembrantiene. Contemplându-le cu mâinile la spate, ca într-un muzeu, Nae îşi zise că aparțineau, probabil, unor ştabi din lumea spiritismului, un soi de dascăli doctrinari à la Marx, Engels, Lenin şi Stalin.

Trecând în revistă „musafirii” împrăştiați deocamdată în grupuri cu firave ceşti de cafea în mâini, le consideră cu surpriză statutul social. Îşi închipuise că va da peste o adunătură jalnică de exponate senile (un vestibul plin de bastoane şi pălării contemporane Pactului Ribbentrop-Molotov), toți pe jumătate nebuni. Dimpotrivă, şi, reducând proporțiile, te puteai crede în *foyerul* unui teatru; vârste amestecate, şic în vestimentație, păr şi unghii îngrijite, țigări scumpe; în curte, maşini pricopsite.

Cineva îl apostrofă din senin:

— Ei, tinere, te crezi statuie? Lasă-mă să trec!

Nae, fâstâcit, se dădu la o parte, eliberând accesul spre scaune:

— Mă scuzați...

— Înțepeniseşi acolo, desluşi Coralia, o dorobanță zdravănă ca un zid de cetate şi voce de căpitan de pirați. Nu mă mai țin picioarele... Hei, Matildo, nu începeți odată?

Matilda ridică palma - imediat - continuându-şi discuția cu Paulian. Era un bărbat de statură potrivită, cu păr des, grizonat, genul după care se dau în vânt puştoaicele sub douăzeci de ani. Se mişca

frumos şi sigur, ca un actor, practicând față de Matilda o condescendență tandră, plină de atenții. Ai fi zis că-i gata, gata să se prăpădească, copleşit de privilegiul unei conversații cu şubreda bătrânică. În realitate, sesiză Nae, tipul desfăşura o amabilitate maşinală; ochii îi zburau libelulă prospectând ungherele, urechea încordată nu pierdea nici un sunet, alifiile cu care era uns la toate încheieturile n-ar fi încăput într-un singur magazin.

Volubilitate desfăşura şi Matilda, vorbind cu risipă de gestică, într-un ritm isteric, care-i tăia respirația; nu debitul precipitat propriu-zis, ci zorul de a emite cât mai multe silabe pe „secundă pătrat".

—...nu m-am simțit prea bine, dar gândul că vă voi dezamăgi mi-era insuportabil.

Paulian surâse blând ca un Moş Crăciun:

— Nu sunteți deloc cuminte, şi-i atinse obrazul într-o dezmierdare fugară.

Matilda chițăi topită sub dulcea mustrare. Se simțea în *spiel-hosen,* nu s-ar fi mirat să se trezească cu o păpuşă în brațe.

— Apreciez devotamentul dumneavoastră, dar sunt foarte supărat. Nimeni şi nimic nu vă dă dreptul să vă riscați sănătatea. Sunteți cea mai prețioasă persoană din câte cunosc...

„Dumnezeule! se minună Nae, ce de adjective unsuroase şi uite că chestia ține, gagica face în chiloți de fericire. Al naibii să fiu dacă aş avea curajul să fiu atât de penibil!"

— Vă rog să nu mă certați, gânguri Matilda, de când vă cunosc, simt că am devenit utilă... Fac ceva ce este numai al meu, pe care nu-l poate face şi altcineva. Şi asta doar grație dumneavoastră. Sunt fericită...

Paulian se înclină ca un marchiz, pregătindu-se să se îndepărteze. Matilda îl opri:

— Nu v-am spus ce era mai important. Am vorbit ieri cu avocatul meu. În mai puțin de zece zile - glasul îi palpită de emoție - visul nostru, Fundația Spiritismului Românesc Barbu Petriceicu-Hajdeu, va deveni o realitate în carne şi oase!

— O! exclamă Paulian sărutându-i mâna, îngăduiți-mi să vă felicit.

Pe obrajii scurşi ai Matildei, de găină, emoția înfipsese pete vinețiii; un chip care părea mâncat de igrasie. Beată de fericire, urmă trepidând cu toată ființa ei:

— Încă n-am terminat. Am efectuat un transfer din Elveția şi am descoperit un cont la banca lui Țiriac. Şi... dar promiteți-mi mai întâi că nu vă supărați pe mine!

— Niciodată, scumpă doamnă.

— Fără să vă cer permisiunea, mi-am îngăduit să vă încarc cu unele responsabilități. În calitate de preşedinte al Fundației, veți avea drept nelimitat de dispoziție asupra contului după... trecerea mea în neființă.

Uluit, dar imediat redresat, Paulian o luă protector pe după umeri:

— De astă dată, chiar mă supăr. Vă interzic categoric să vă gândiți la asemenea eventualitate... Dar cred că e timpul să începem şedința. Cum vă simțiți?

Matilda chițăi:

— Niciodată n-am fost într-o formă mai bună.

Nae simți o răsuflare fierbinte în ceafă şi întoarse capul:

— Aha! Tu erai... Ai auzit?

— Ce cretină! mârâi Ştefan. S-a dat legată pe mâinile ăstuia. Cretină la cub.

Nae râse:

— Ce bine că n-am neamuri cu care să semăn!

Matilda se întinse pe canapea, cu tălpile spre asistență.

— Relaxează-te! porunci scurt Paulian.

Stinsese aplicele, doar lampadarul împrăştia o lumină fără vlagă. Un curent de aer rece - fantomele! - traversă sala şi, înfiorați, cei de față căutară instinctiv mâinile vecinilor. Nae bănui un ventilator fixat şi manevrat la şmecherie. În spatele lui, Mişu gâfâia de emoție; alături, în dreapta, Ştefan scrâşnea din dinți.

— Sssttt! făcu cineva inutil.

Paulian interveni autoritar:

— Liniște, vă rog, să ne concentrăm!

Veghea căpătâiul Matildei, care îşi ridica braţele cu o încetineală plină de suspans. Ajunse la înălţimea dorită, Paulian i le prinse, împletindu-şi degetele cu cele ale bătrânei. Rămaseră aşa clipe lungi, pe care Nae le traduse ştiinţific: „Asta ar fi luarea de contact, cureaua de transmisie cu lumea de apoi, cam cum stătea chestia cu sindicatele - legătura dintre partid şi mase."

Dintr-o dată, avu impresia că nimeni nu mai respiră. Cu gâturile lungite, toţi urmăreau încordaţi la maximum manevrele lui Paulian. Insinuant, delicat ca un amant, infinit prudent, de parcă ar fi dezamorsat un obuz, se desprinse de Matilda şi încremeni cu braţele ridicate în unghi drept, crăcănat à la Manitou. Glasul bine pozat izbucni pe neaşteptate, electrocutând asistenţa:

- *Oka, tembho bhi* - scanda - *beha, calekha marathana vasha Wanatha!*

Nae suflă la urechea lui Nae:

— Ce face ăsta, ne înjură?

Paulian reluă de mai multe ori imprecaţia, din ce în ce mai lăbărţat, pornind pase de la capul Matildei spre picioare şi retur. O respiraţie uşoară, regulată, avertiză că intrase în transă.

Nae observă stupefiat.

— Nu-mi vine să cred că există atâţia sonaţi pe lume.

— Abţine-te, mârâi Ştefan, tipul e foarte periculos.

Cineva din asistenţă emise un sunet nedesluşit. Plâns, poate un chicotit nervos. Nae ridică plictisit din umeri. În ce-l priveşte, putea jura pe Biblie, cărţile de pocher sau fotografia zânei de ultimă oră din portvizit, că pe el unul nu mai pun mâna în veci spiritiştii.

Îşi îndreptă din nou privirea spre Paulian, care continua pasele alternând mişcarea duioasă, vals alunecos, cu cea bruscă şi sacadată. Doar vocea rămăsese răspicat poruncitoare, casantă ca o sentinţă:

— Du-te! Nu şovăi, du-te! Îndreaptă-te spre lumea duhurilor! Acum. Caută spiritele care se mai află încă în zona noastră de eter. Du-te. Găseşte-le!

Coralia mugi ca un plutonier major, gândind că şopteşte:

— Zi-i să întrebe de Mussolini!

O voce satinată din rândul al doilea, închipuindu-şi că spiritul Ducelui trebuie stimulat, improviza atmosferă, intonând cu talent:

— *Giovinezza, giovinezza, primavera di belezza...*

— Cine o fi tenorul? se întrebă Nae, rotindu-şi privirea.

Ştefan îl repezi:

— Termină! Dacă ai chef de băşcălie, car-o!

— Puțină decență, sâsâi Mişu din spate, am intrat în lumea umbrelor.

— De unde ştii?

Coralia insistă:

— Caută-l, dragă, pe Mussolini! Din partea Coraliei Vasilescu din Dristor, aşa să-i zici! Sectorul 4!

Paulian interveni autoritar:

— Linişte, Mussolini rătăceşte în Empireu...

— Cam pe unde vine ăsta? întrebă în jur Coralia pe un ton cotidian de parcă ar fi cerut adresa PRO TV-ului.

— E departe, mult prea departe de sfera noastră, completă Paulian.

Nae suflă:

— Cu metroul se descurcă.

Coralia o ținea pe a ei:

— Aş, departe! Nu poate fi prea departe, l-am visat azi-noapte. N-am nici o pretenție, dar să-mi zică de-a dreptul ce vrea de la mine! De ce mi s-a arătat?!

Nu-i răspunse nimeni, Matilda începuse să se zbuciume dând semne că a intrat în transă.

— ...o scară imensă... o femeie în văluri negre coboară treptele. Se apropie, încep să-i desluşesc chipul... Are mustață...

— E Golda Meyer, ghici Nae.

— ...face semne ciudate, continuă bătrâna, vrea să-mi spună ceva... începu să plângă: Nu înțeleg, nu-i aud glasul.

— Con-cen-trea-ză-te! - şopti cu patimă Paulian.

Glasul Matildei răzbătu din altă lume, ca dintr-o ceață sonoră:

— Acum parcă e mai clar…

Asistența încremenise, nimeni nu înregistra tusea de afară a unei maşini cu bateria obosită care chema în realul imediat.

— Ce spune?!

— „Fugiți!!!”

Participanții tresăriră electrocutați, unii se ridicară gata s-o ia la goană. Matilda vorbea acum cu alt glas, o voce puternică de stentor, complet străină de ciripitul ei cotidian, purtătoare de cuvânt pe moment a vreunui defunct celebru:

— …îndepărtați-vă de împărăția lui Mamon! Întunericimea se năpusteşte asupra voastră, vă prinde în cleşte, vă aud vaietele -„Sculați, voi, morți din morminte, ca să intrăm noi!”

Glasurile din sală se învălmăşiră:

— Fantastic!

— Înfiorător!

— Apocalipsul…

Coralia bubui, acoperindu-i pe toți:

— Întreabă naibii, odată, unde stă Mussolini! Să spuie ce daravele are cu mine! Nici aşa, să mă fiarbă ca pe un borş din cap de miel. Unde-l poți găsi?

— În cartea de imobil, sugeră Nae.

Mişu îl zgâlțâi din umeri:

— Potoleşte-te, ce spune e cutremurător!

— Linişte! răcni Paulian. Mergi mai departe, Matildo, pătrunde cât mai adânc! Ce vezi?

Matilda răspunse docilă, întoarsă la vocea cotidiană:

— Siluete… Multe, puzderie de siluete verzi.

— A dat peste marțieni, sugeră cineva.

Ştefan se răsuci furios spre Nae:

— Dacă nu taci, te strâng de gât!

— Eşti nebun, tăticu’?! N-am zis nimic acum, dar tipul are dreptate. Vară-ta a ajuns în patria SF.

Matilda continuă să bolborosească cu degetele înfipte ca niște cângi în stofa canapelei. Căznită de convulsii şi vedenii, dădea impresia că vrea să se ridice:

— ...O lume verde... oameni, pălării, copii verzi...

Un grăsan din primul rând se miră:

— Țî-țî-țî! N-aş fi zis că legionarii mai au vreo şansă.

— ...Se strâng, urmă Matilda, se adună în jurul unui cazan. Nu, nu-i cazan, e o urnă uriaşă.

— Aha! exclamă Mişu.

Grăsanul se întoarse spre el şi scaunul pârâi. Constată încântat:

— Ai prins mişcarea, nu-i aşa? Se lasă cu alegeri anticipate. Previzibil, de altfel.

Nae se ridică brusc şi, făcându-şi loc pe lângă picioarele oamenilor, se îndreptă spre uşă.

— Gentlemeni, pentru mine e deja prea mult... O spirite, o duhuri, tovarăşul Nae vă salută din mers!

În aceeaşi clipă, se stinse lumina.

O singură secundă de stupefacție, apoi spaima se dezlănțui. Țipete, exclamații, bufnituri, iar întunericul sporea, ca de obicei, naosul.

— Nu aveți nici un motiv de panică, interveni autoritar Paulian, vă rog imperios să rămâneți la locurile dumneavoastră.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Mişu.

— Duhurile sunt mânioase, îşi dădu cu părerea tenorul de adineauri.

Nae ricană:

— Aşa-i zice acum IDEB-ului?

— Aiureli! mugi Coralia. Chiar acum a trecut Mussolini pe lângă mine. M-a atins şi am pus mâna pe el... Continuă pe ton diurn: Ca să vezi, n-aş fi zis că acolo au hoți! Dacă e să umbli cu cheile după tine, nu se mai merită nici să mori!

— E fioros! strigă un glas de femeie. Nu mai suport.

— Chiar, de ce mai stăm? se miră grăsanul care diagnosticase alegeri anticipate. Să plecăm!

Paulian găsi în sfârşit cutia de chibrituri şi aprinse lumânările unui sfeşnic.

— Staţi pe loc. Nu-i prima oară când spiritele îşi manifestă în felul acesta nemulţumirea.

Oamenii se priviră speriaţi, îşi cercetau înfrigurați chipurile, neştiind de fapt ce caută. Coralia, intrigată la culme, scotocea cu ochii toate ungherele:

— Simt că încă n-a plecat, e aici, printre noi.

— Cine?

— Mussolini, vezi bine.

— Ai o fixaţie, decretă Ştefan, dur.

— Ei, bravo! Am pus mâna pe un bărbat şi Ducele, Sulito ăsta...

— Aha! pricepu Nae, punând volume în exclamaţie.

— Nu fi măgar, îl repezi Coralia, zic că am pus mâna pe un bărbat, nu unde crezi dumneatale, şi Mussolini e singurul asupra căruia m-am concentrat.

— Linişte! ceru Paulian aplecându-se peste bătrâna care rămăsese în transă: Matilda, părăseşte planeta galbenă şi întoarce-te printre noi... M-auzi? Întoarce-te imediat!... Trezeşte-te!

Începu să-i bată palmele, apoi obrajii, din ce în ce mai impacientat.

— Trezeşte-te, răcni.

— Ce se întâmplă?!

— A murit.

Sângele începuse să picure pe parchet. În pieptul Matildei, un stilet extrem de fin, purtând gândul spre cele meleaguri cu cămile, şalvari şi focoase cadâne, părea încă să vibreze de violenţa cu care fusese implântat până la plasele. După o clipă de linişte încremenită, se dezlănţui vacarmul.

Paulian îşi astupă obrazul cu un gest instinctiv:

— Nu se poate!

— Uite că se poate, constată Ştefan cu un zâmbet rău.

— Nu înţeleg! Cine...

— Dumneata.

— Eşti nebun, omule? strigă Paulian peste consternarea generală. De ce s-o fi omorât? Mă crezi atât de redus, de imbecil încât să-mi ucid cel mai dotat medium pe care l-am avut în treizeci de ani?!

— Logic, îngână Mişu roşu de confuzie.

— Nu fi tâmpit, îl repezi frate-său, Matilda l-a desemnat executor testamentar cu drept de dispoziție... Dar ce mai stau eu să-ți explic acuma! Nu fac o sută de mediumuri cât averea Matildei!

Paulian îşi şterse obrazul transpirat cu o batistă fină:

— Vă rog, să nu ne pierdem cumpătul!

Grăsanul propuse:

— Lăsați şueta şi chemați Poliția!

— Chemați-o! fu de acord Paulian, telefonul e în vestibul... Domnule Ştefan, spre deosebire de dumneavoastră, eu nu acuz, ci doar mă apăr. Dacă vorbim însă de interes, sunteți mai implicat decât mine, fiind unic moştenitor. Împreună cu fratele dumneavoastră, desigur...

— Logic, aprecie Mişu, dacă ar fi s-o luăm după interes, beneficiară e şi doamna Coralia, mi-a spus Matilda că a trecut-o în testament.

— Prostii, respinse bătrâna, îndrugați numai prostii! Mussolini e ucigaşul. Citiți istoria, cămăşile negre! Păi ăştia erau criminali de profesie şi năravul nu-ți trece niciodată, e chestie de glande. Ce mai stăm la palavre, a trecut pe lângă mine şi l-am atins. El era!

Nae se scarpină maşinal deasupra urechii:

— Mă îndoiesc că pe *killer* îl cheamă Mussolini, sigur mi se pare însă că persoana care a trecut pe lângă doamna Coralia e şi asasinul. Aşa cum sunt aşezate scaunele, era singura şi cea mai scurtă potecă liberă spre Matilda. Pornind din oricare altă parte a camerei, obligatoriu trebuia să-i deranjeze pe alții.

— Am chemat Poliția, anunță grăsanul care se pregătea pentru alegeri.

— Perfect, sublinie Ştefan. Pariez oricât că maestrul Paulian i-a venit de hac Matildei. Ce scaune, ce potecă liberă, n-avea nevoie de nimic, nenorocita se afla chiar sub nasul lui. Separat, ca stăpân al ca-

sei era cel mai în măsură să monteze un scurtcircuit. Chiar aşa la ţanc să se întrerupă lumina?!

După un moment de şovăială, Nae interveni:

— Eu am întrerupt lumina, n-a fost nici un scurtcircuit. Pur şi simplu am tras cu piciorul de firul lampadarului şi a ieşit din priză. N-aveţi decât să vă uitaţi.

Mişu se holbă:

— De ce-ai făcut-o?

Nae ridică din umeri:

— Vă rog să mă iertaţi, îmi pare sincer rău... Am vrut să mă amuz. Totul mi se părea atât de caraghios... şi am supralicitat.

— Asta schimbă complet datele problemei, decise grăsanul. Poate chiar dumneata eşti asasinul şi, printr-o dibace mişcare de învăluire, o diversiune, aş zice...

— Nu mai zi nimic, că eşti prost.

Ştefan scrâşni:

— Iar tu - o paiaţă imbecilă. N-ai de gând să te maturizezi?

— Nu vă mai certaţi, îi rugă Mişu, Poliţia va lămuri totul.

— Ce să mai lămurească, se oţărî Coralia, când eu le dau mură-n gură? Mussolini i-a făcut felul... Închise un ochi, adică, „fiţi atenţi, ce vă spui eu acum e plin de miez”: Poa’ să fie şi o răzbunare la mijloc. Nenea Tase, cum ar veni tata lui Matilda, era liberal sadea, se luase rău în piept cu legionarii lui Hitler şi Mussolini şi vezi că nu l-au iertat. N-au apucat să-l lichideze ca pe Iorga, dar s-au răzbunat pe fie-sa, biata Matilda.

— Aberaţii! decretă Ştefan dând draperiile la o parte. Nu ne rămâne decât să aşteptăm Poliţia.

Grăsanul se interesă ironic:

— Şi, până vine Poliţia, nu ne dai voie dumneata să comentăm? Ce spune doamna Coralia e foarte interesant... Apropo, aţi afirmat mereu că persoana... În fine, entitatea care v-a atins era negreşit un bărbat. Cum puteţi fi atât de sigură?

— Nu-ţi spusei că am pus mâna pe el să văd dacă-i din carne si oase? De acasă mi-am pus în gând s-o fac.

— Şi?

— Da' ştiu că eşti greu de cap, domnule dragă! Am dat peste cheile din buzunar, d-aia m-am şi mirat că-s hoți şi pe lumea ailantă, că nimeni nu se încuie de frica muştelor.

— Fiți mai explicită, o rugă Paulian.

— Ce să-ți mai explic, creştine?! Doar bărbații țin cheile în buzunarul de la pantaloni, femeile le țin în geantă. C-or mai fi şi poponari care umblă cu portofelaşul pe un deget, e altă istorie...

— Atunci, e simplu, conchise grăsanul. Să verificăm cine are chei în buzunar... Se pipăi instinctiv. Ceva zornăi şi râse încurcat: Şi eu!

— Toți, sublinie Ştefan.

— Să încercăm o mică reconstituire, propuse Paulian. Simțind deci o atingere, ați ridicat brațul...

Coralia îl întrerupse:

— Aş! Ce să-l ridic, mă ține spondiloza de trei zile, abia pot forfoti în jos, uite aşa...

Oferi o demonstrație, păstrând brațul lipit de trup de parcă ar fi ascuns ceva la subsuoară şi mişcând mâna doar de la cot.

— Dac-o salt mai sus, mă seacă la ficați.

Nae îşi reprimă în ultima clipă o exclamație de surpriză, inima îi tresari ca dinaintea unei revelații. La cât izbutea Coralia să ridice mâna, ar fi ajuns cel mult la genunchiul unui bărbat de statură normală, în nici un caz la buzunarul lui... Limpede ca un clar de lună! Ipso facto, criminalul era un individ scund, extrem de scund, iar în asistență, cu o singură excepție, toți depăşeau degajat 1,75.

Îşi îndreptă curios privirea spre Mişu: „Cine ar fi zis că portocală ăsta... Mai degrabă Ştefan... În fond, de ce mă mir? Nu ne cunoaştem nici măcar pe noi înşine, iar, în materie de surprize, viața se dovedeşte a fi inepuizabilă. Rămâne de văzut, Mişulică tată, cum o să ieşi din rahat! Nici măcar varianta Mussolini a coanei Coralia nu-i valabilă. Din ce-am văzut la cinema, Ducele era un tip falnic..."

Afară se auzeau sirenele Poliției.

Rodica Ojog-Braşoveanu

SERTARUL

Ori de câte ori se întâmpla ca numele soților Bărbulescu să fie pomenit - colportări cotidiene între vecini, prieteni sau cunoştințe, discuția ajungea în mod inevitabil la...

— N-am să înțeleg niciodată ce fac oamenii ăştia cu banii!

— Care bani?! Două pensii amărâte.

— E un fel de a vorbi. La urma urmelor, ea a fost profesoară, iar el inginer.

— Acum douăzeci de ani, mersi! Amândoi s-au pensionat pe leii lui Ceauşescu, adică au intrat în cea mai nenorocită categorie. Peste toate, mai sunt şi bolnavi, şi tot chestii grele pe care nu le tratezi cu bicarbonat şi sirop de tuse.

— E totuşi ciudat...

— De ce? Dumitale îți ajunge pensia? Ia să nu-ți mai trimită fata din Elveția, atunci să văd cum o scoți la capăt!

— O fi, dar nici să întind mâna la zid de biserică n-ajung!

— Bate-n lemn de ducă-se pe pustii! Fă-le o vizită într-o zi şi pe urmă, mai discutăm.

Într-adevăr, cei doi trăiau într-o sărăcie greu de închipuit şi, la fel de adevărat, dar cu oarecare stil, întindeau mâna şi sacoşa la biserică. Nu scăpau nici o pomană, iar milostivii aveau grijă ca pachetele destinate Bărbuleştilor să fie cât mai consistente. Bătrâni şi neajutorați se aflau destui, dar vezi - şi aici intervenea una din ciudățeniile logicii omeneşti - ăştia erau pe deasupra şi intelectuali, ceea ce amplifica major compasiunea. Amănuntul în sine sfâşia inimile de parcă suferința ăstora, a titraților, ar fi apăsat mai greu.

Pe Bărbuleşti îi ştia tot cartierul. Cartierul, un fel de a vorbi, de fapt una din aleile acelea idilice rămase din zestrea vechiului Bucureşti, unde oamenii se cunosc între ei cel puțin din vedere, zidurile, cafasurile cu flori roşii şi gărdulețele scunde sunt pline de odinioară, iar anotimpurile se petrec parcă mai pastelat.

Bărbații sunt niște porci

Dacă, întâmplător, Bărbuleştii nu apăreau duminica ori la alte îndătinate zile de miluială la Biserica Sfânta Ecaterina, unde toți băştinaşii Aleii Titu se năşteau, se cununau şi mureau, darurile le erau aduse la uşă: „Or fi bolnavi, săracii, mai pune-le două portocale, să fie de sufletul bietei Doruța, că tot nu s-a omorât bărba'su cu pomenile…"

Uneori, bătrâna - doamna Olimpia - venea singură. Asta se întâmpla când, informat de *România liberă* asupra unor înmormântări sau parastase simandicoase, Bărbulescu se deplasa la diverse cimitire şi biserici; îndeobşte Boteanu şi Bălaşa, aşezămintele cu cei mai bogați enoriaşi.

Persoanele care îi frecventau - bătrânii conversau agreabil, ascultau, cu răbdare şi împărtăşeau, după caz, aceleaşi opinii politice cu interlocutorul - sesizau că plita e totdeauna goală, că în casă nu mirosea niciodată a mâncare. Dacă le-ar fi deschis frigiderul, scos din priză chiar şi vara, „ca să nu se consume kilowați", şi îndeplinind simplu oficiu de dulap de alimente, ar fi descoperit meniul zilnic al cimitirelor bucureştene. Erau oameni care, fără îndoială, mâncau variat, fiind în măsură să aprecieze, mai ales de sărbători, superioritatea unei provincii sau a alteia în prepararea unui anumit soi de bucate. Cozonacul moldovenesc, de exemplu, îl surclasa degajat pe cel al lui Vlad Țepeş, în vreme ce sarmalele ardeleneşti se aflau pe primul loc. De Crăciun, în special, se încălzeau în aceeaşi oală sarmale provenind din cel puțin zece bucătării diferite (nouăzeci şi trei număraseră anul trecut) şi doar dacă ți-ar fi crescut păr pe limbă, nu ți-ai fi dat seama că „transilvanele" dețin supremația absolută.

Nu aveau destule cuvinte să-i mulțumească lui Dumnezeu că cel puțin nu flămânzeau. În rest, siliți să practice un strict regim de economii, duceau o existență frizând mizeria. De la câte nu se strânseseră! Amputaseră costul fioros al întreținerii, debranşând caloriferele din două odăi, înghesuindu-se în a treia, cea mai mică, văduviseră de becuri lustra cu opt brațe şi bătrâna se chiora jumătate de ceas să bageața în ac la 40 de wați… Aspiratorul, maşina de spălat şi cea de călcat, în fine, toate electrocasnicele „care sug, domnule, îți sug măduva din oase" zăceau de ani de zile în debara, sub cheie.

Când un văr, venit în vizită, le ceruse permisiunea să dea un telefon urgent, constatase stupefiat că discul acestuia era blocat de un lăcățel. După un moment de şovăială, Bărbulescu scosese un anou zornăitor, desluşind firesc, cu blândețea care-l caracteriza:

— Ai văzut cât a ajuns un impuls?... Sigur, nu-i vorba de tine... te rog, te rog... Vorbeam în general.

Omul căscase ochii perplex:

— Cum vine asta, Jeane? Trăiți doar doi inşi acilea, de cine naiba vă feriți?

Bătrânul zâmbise şoltic, arătând spre nevastă-sa:

— O vezi pe dumneaei? Guralivă ca o coțofană! Şi eu, tot aşa, de ce să zic?... Ei, taman de aia, ca să nu ne ispitească. Ştii, până să descui lăcățelul, mai ai timp să chibzuieşti dacă merită să consumi un impuls. În nouă cazuri din zece, te răzgândeşti, te şi miri cum erai gata-gata să cheltuieşti impulsuri pe fleacuri.

— Sfântă Fecioară, vorbeşti de impulsurile alea de parcă ar fi lingouri de aur!... Ai un fiu în Austria. Ăla de ce nu vă ajută? Ce înseamnă la ei un o sută de dolari pe lună, acolo?

— Ştii şi tu cum sunt tinerii. Nu le ajung banii niciodată... Pe urmă, trebuie să te ții în rând cu oamenii, să joci pe muzica lor. Vezi, făcu cu ochiul, una-i hora Bucureştilor şi altu-i valsul vienez...

În astfel de situații, doamna Olimpia dădea din cap, în acord absolut cu tot ce emitea bărbatu-său. Cum vienezul care evolua pe Dunărea Albastră şi nu pe geamparalele Valahiei era fiul lui Bărbulescu din prima căsătorie, oamenii apreciau cu superlative înțelegerea de care dădea dovadă bătrâna.

Când se măritase cu Jean, acum aproape cincizeci de ani, băiețelul era la grădiniță. Locuia cu maică-sa, o austriacă din Tirol, şi prin anii ’60 emigraseră amândoi, stabilindu-se la Viena. Edwin, azi quintagenar pătrat şi neamț până în vârful unghiilor, felicita de sărbători şi îşi făcea rare apariții, în scurte vizite de afaceri. Chiar şi pentru Jean, bărbatul acesta devenise un fel de străin. Amabil şi de o condescendență uscată, vorbea puțin şi privea lung, ca experții de la societă-

ţile de asigurări, evaluând forma în care se afla bătrânul. Urma despărţirea care se rezuma la o strângere de mână şi un tapat reciproc de spinare.

— Nu poţi să ai pretenţii de la nici unul, explica doamna Olimpia. Ei s-au obişnuit să fie despărţiţi, Edwin s-a maturizat departe de tatăl lui, şi-a făcut o carieră şi o familie. La toate acestea Jean n-a participat, aşa erau condiţiile... Să-ţi mai spun că pe nevasta lui Edwin şi pe copii îi cunoaştem doar din fotografii... Cum poţi să-i mai soliciţi vreun ajutor? Ar fi nedrept şi, zău, parcă pe undeva imoral...

În fond, aşa stăteau lucrurile şi interlocutorul, strivit de argumentaţie, îşi rotea ochii neputincios prin interiorul marcat de mizerie, oprindu-se asupra televizorului Grigorescu, care nu mai funcţiona de când Queen Elisabeth îl decorase pe Ceauşescu.

Cât despre vestimentaţie, ajunseseră la îmbrăcămintea aceea stas a bătrânilor, incertă şi perpetuă, care nu-ţi mai îngăduie să observi succesiunea anotimpurilor. Dacă te luai după fotografii şi câteva mostre de îmbrăcăminte ostenite chiar numai de anii petrecuţi în şifonier, doamna Olimpia fusese o femeie căreia îi pasase de felul cum arăta. Cele mai recente achiziţii însă - scurta de mouton dore, roasă la toate încheieturile, şi poşeta din piele de viţel presat, cu nimic mai proaspătă - erau contemporane cu plecarea Regelui Mihai din ţară.

La bijuterii - fleacuri de familie, de unde „piese"? - renunţase cu vreo douăzeci de ani în urmă. *Vis-à-vis* verighetei economice de pe inelarul stâng îi ţinea, pe mâna dreaptă, un smarald *cabochon,* cu ovalul subliniat de mici briliante. Tot Jean cu mintea lui practică avusese dreptate: „Ai slăbit, oricând îţi poate scăpa din deget, când scoţi mănuşa sau umbli în geantă după portofel. Zi că mai sar o pietricică două, ce te faci? Ai încredere în escrocii ăştia că nu ţi le schimbă pe toate? Tu faci cum crezi, dar eu zic să-l punem bine.... Ca şi brăţara de la bunică-ta. La un Doamne fereşte, până te nimereşte, avem de un doctor şi de înmormântare..."

Chiar dacă, uneori, prima reacţie era de împotrivire (prea păreau meschine ideile despre economie ale lui Jean), nu se putea ca până la

urmă să nu fii de acord cu el. Totul era chibzuit, logic şi „pe soluție”. De pildă, povestea de acum doi ani cu pantofii! Cât se mai necăjise ca o proastă! Încălțămintea se scumpise „fioros” (tot ce avea legătură cu prețurile devenea pentru Jean fioros), cizmarul refuzase categoric reparația ultimei perechi din garderob la care tot peticea de vreo zece ani, şi bătrâna se văzu silită să nu mai iasă din casă. Problema îl preocupa acut pe Bărbulescu pentru că, blocată, Olimpia nu mai producea. Una e să primeşti un singur pachet de pomană şi altele se adună din două. Salvarea pică din cer, într-o dimineață vântoasă de octombrie, când Jean, ieşit să scoată gunoiul, se întorsese într-un suflet, emoționat de nu mai putea vorbi. Atât de fericit nu-l mai văzuse decât o singură dată în viață, când câştigase şase sute de lei la Obligații.

Ardea ca o flacără, gâfâia şi ținea ceva ascuns la spate.

— Ce ai acolo?

De fericire, Jean se bâlbâi:

— U... Uite ce am găsit!

Mâna țâşni, fluturând sub nasul Olimpiei o pereche de pantofi ținuți pereche de o sfoară.

Bătrâna îl cercetă consternată. Erau nişte „trotteuri" din piele întoarsă bej, cam osteniți ca aspect, dar altfel în stare bună.

— Pe ăştia îi ştiu, sunt ai lui madam Costăchescu. De unde i-ai luat?

— De la gunoi, declară senin bătrânul. I-a lăsat lângă ghenă, să-i ia cine o vrea... Mare noroc că n-a apucat să-i vadă femeia de serviciu...

Ceva în „atmosfera” Olimpiei scârțâia şi se interesă îngrijorat.

— Nu te bucuri?! Uită-te numai ce material solid şi cum sunt lucrați! Unde mai găseşti asemenea marfă în ziua de azi! Grosuți, moi, exact ce-ți trebuia ție... Cred că aveți acelaşi număr. Dacă nu, îi mai dăm la întins, vedem noi... Ce faci? Nu-i întorci?

Doamna Olimpia îşi încleşta degetele în fața de masă şi izbucni într-un plâns sfâşietor:

— Te implor, Jean... Nu! Te rog, nu mă sili s-o fac şi pe-asta!

Bărbulescu se holbă perplex:

— Ce vorbe sunt astea, fetiță scumpă? Te-am silit eu vreodată să faci ceva? Te-am rugat doar să încerci o pereche de pantofi.

— E prea de tot! hohoti bătrâna. Chiar în halul ăsta am ajuns, să port zdrențele pe care le aruncă alții? Ca ultimii cerşetori... ca la Azilul de Noapte...

— Care zdrențe? Sunt în perfectă stare, ia seama ce vorbeşti, scumpo!

— Mă simt îngrozitor de umilită! Cum am să dau ochii cu Costăcheasca, cu vecinii?... De ajuns că le lingem blidele.

— Asta-i prea de tot, parcă n-ai şti ce vremuri trăim! Când un Procopiu, care a fost profesor universitar, nu scapă nici un parastas şi, pentru câteva mii de lei, acolo, duce şi copiii Ioneştilor la şcoală!... Dar ca să fii tu împăcată, îi dăm la vopsit şi nu-i mai recunoaşte nici fabricantul! O să ne cam coste, au băgat şi ăştia de la chimicale nişte preţuri fioroase, dar - o ciupi galant de bărbie - ce nu fac eu pentru iubita mea cea mofturoasă şi răsfățată?

Până la urmă, Bărbulescu îi meşteri singur, povestea costându-l doar prețul unei cutii de cremă de ghete neagră, absorbită perfect de pielea întoarsă. Jean - trebui să recunoască - avusese încă o dată dreptate. Pantofii țineau de cald, nu luau apă, nu-i venea să-i mai descalțe. Dar parcă cu ziarele nu avusese dreptate? Inginerul Vlăduță de la etajul întâi era abonat la *România liberă.* Fusese de ajuns să-i forțeze de două ori broasca de la cutia de scrisori şi să-i sustragă gazeta, pentru ca omul, exasperat, să apeleze la serviciile Bărbuleştilor.

— ...Dracii ăştia de copii au ce au cu cutia mea. Dumneavoastră sunteți acasă când vine poştaşul. V-ar deranja să primiți şi corespondența mea?

Şi uite aşa, omul rămăsese obligat, iar ei citeau presa pe gratis. Presa, vorba vine, fiindcă pe ei îi interesa lista de parastase şi decese, iar pentru cât îşi bătea capul cu împărățiile, le ajungea Telefunkenul antebelic care se urnea după ce-i dădeai doi pumni în cap. Nici hârtia igienică nu-i costa un ban. Jean cunoştea toaletele tuturor restaurantelor din zonă, pe care le vizita până în ora treisprezece, când sulurile,

din lipsă de consumatori, nu erau epuizate, nepregetând să-şi facă rezerve nici de pe la prieteni şi cunoştinţe. Tot din restaurante înhăţa şi săpunul, altă economie frumuşică, câteva şervețele umflate din zbor de pe masa de serviciu, iar uneori o chiflă, două, dacă erau prea apetisante, fiindcă, să nu vorbim cu păcat, la pomeni pâine se dădea din belşug.

La început, doamna Olimpia se scandalizase:

— Dar asta-i hoţie curată, Jean!

— Hoţie! Ce termeni gravi foloseşti tu, draga mea! Un săpun acolo şi câţiva metri de hârtie...

— Jean Valjean a făcut ocnă pentru o singură pâine!

— Asta-i literatură şi încă din secolul trecut. Fură şnapanii o ţară întreagă, dar nu-i hoţie fiin'că vezi, aia e, dacă tâlhăreşti în stil mare, eşti om de afaceri, ai bosă financiară, iar puşcăriile le înfundă găinarii.

— Adică, ăştia ca noi...

Uneori convinsă, alteori cu sufletul îndoit, până la urmă cădea de acord cu Jean. Traiul tihnit alături de el îi pansa convulsiile de orgoliu. Mereu blând şi îndatoritor, nu ridicase o dată glasul sau mâna şi, cinstit vorbind, mai cunoşti dumneata bărbat să nu te înjure de neamuri ori cele bisericeşti, măcar o dată în cincizeci de ani?

Doamna Olimpia era pățită, adică maică-sa. Ce văzuseră fetele - avea şi o soră, Cocuța - la ele acasă era ceva de vise rele! Beţii, bătăi, înjurături, femei - „tăticu" iubea toate damele, că le fila pe uliţă sau la poker - scandaluri zilnice cât casa. Ce folos că a doua zi se întorcea cu ditamai buchetul de flori, şampanie, regrete şi „dragoste nespusă"? Mama îl ierta şi umbla după aia o zi cu mătura şi făraşul să adune cioburile circului din ajun.

Olimpia nu s-ar fi putut mulţumi în ruptul capului cu asemenea viaţă şi era încredinţată de fidelitatea absolută a lui Jean; nu o înşelase niciodată, nici măcar în vis. Desigur, era cam strâns la mână - pe şleau, degete lipite, ce mai! - dar tot omul cu meteahna sa. Nu-i plăceau datoriile şi în viaţa lui nu achiziţionase un singur obiect în rate.

Bărbații sunt niște porci

Ca orice fenomen economic, pomenile au şi ele non-sezon. Se şomează mai ales vara, dar Jean nu se lăsa demontat. După o cină cu ceai şi pâine presărată cu zahăr, mulțumea lui Dumnezeu „că, cel puțin, n-avem datorii! Şi nici n-am mâncat prost, ceva uşor asupra nopții, aşa cum se recomandă la vârsta noastră”.

O altă obsesie a lui Jean era comândul. Se asigurase de un loc la Izvorul Nou şi, mai mult decât atât, doamna Olimpia presupunea că într-unul din sertarele biroului (totdeauna încuiat) se aflau fonduri suficiente, asigurare pentru caz de boală sau deces.

Soră-sa, Cocuța, comenta mereu:

— Nu înțeleg cum suporți tu să ai mistere în casă, să nu ştii ce ai în dulapuri! Şi, pe urmă, ce sunt secretele astea între doi soți? Nu zău, că prea eşti oaie!

Doamna Olimpia vedea însă altfel lucrurile. De ce să se certe cu Jean pentru un fleac de nimic? La o urmă, ce să fi ascuns acolo? Câțiva bănuți, desigur, pentru zile neguroase. Ce, e rău să ai o rezervă la o nevoie? De cincizeci de ani, ținea sertarul zăvorât cu yală şi lăcățel. Ei şi? Era de felu-i o fire mai ascunsă şi avea damblaua cheilor. Chei şi cheițe, pentru orice obiect la care se putea aplica o broască, înşirate pe un anou zornăitor. Îl însoțea mereu şi pretutindeni: ziua - la centură, sub ficat, noaptea - fixat pe o brățară de piele. Şi-o punea înainte de a se băga în pat şi, din pricina zgomotului metalic, toată viața Olimpia a trăit cu impresia că doarme alături de un ocnaş.

Oricât de oaie, bătrâna realiza că „prudența” lui Jean în materie financiară, panica lui față de orice cheltuială frizau deja patologicul. Totodată însă exista o explicație. Bărbuleştii avuseseră o avere colosală, cu moşii aducând a latifundii, puțuri de petrol, case, prăvălii, obiecte de preț... Comuniştii le luaseră tot, iar de la conacul reşedință de lângă Craiova, obligați să-l părăsească într-o jumătate de oră, plecaseră - după cum obişnuia să repete Jean - „doar cu o legăturică".

— Nu-i uşor, pleda Olimpia în fața soră-si, din mare bogătaş să te trezeşti pe trotuar, doar cu bani de tramvai...

Rodica Ojog-Braşoveanu

Un sfârşit de iarnă prea blând, o primăvară cu năbădăi şi două răceli consecutive îl trântiră definitiv la pat. Jean nu prea fusese bolnav şi, în afară de „cronicele" specifice bătrâneții „doare, dar nu se moare", nu zăcuse niciodată. Probabil modul de viață, presupunând mişcare (procurarea hranei din toate punctele cardinale ale oraşului) şi mediul în care evolua (aerul nepoluat al cimitirelor) îl oțeliseră mai abitir decât orice cură de ape, băi sau vitamine.

Inițial optimist - „o simplă răceală ceva mai încăpățânată" - Jean nu acceptă decât sechestrarea temporară la domiciliu şi medicația clasică de ceaiuri şi buline. După câteva zile, ieşi prematur, nici discuție fiind să nu participe la înmormântarea unui academician. Ce-i drept, se întorsese de acolo cu un sac de merinde pricopsită, dar şi cu temperatură. Mai zăcu vreo lună de zile, refuzând hotărât spitalizarea. Vizitatorilor le dezvolta în această privință teorii şi mentalități medievale:

— Nu am nimic împotriva progresului, dar nici nu pot fi de acord cu toate aberațiile lui. Odinioară, se duceau la bolniță doar cerşetorii şi podăresele - femeile de stradă. Boierii sau târgoveții se tratau acasă. Aşa năşteau bunicile şi străbunicile noastre, aşa închideau ochii bărbații lor.

— Lasă-mă, nene, cu teoriile astea baroce! Dacă aşa e vorba, tipii matale circulau cu diligenta, noi cu Boeingul.

— Şi ce-ați câştigat? Încotro vă grăbiți? E adevărat, bunicul făcea cu rădvanul două săptămâni până la Viena. Asta se întâmpla pe la jumătatea secolului trecut, sub Grigore Vodă Ghica. Dumneata faci azi cu avionul două ceasuri. Ei şi?

— Cum, ei şi? E timp câştigat, ce mama dracului!

— Şi ce faci cu el? Pe care-l asculți zice că n-are timp nici să respire. Trăiți panicați de termene şi o agendă de lucru prea încărcată, terorizați de o familie neglijată, dar „câştigați" timp, zbârnâind prin văzduh cu tot felul de drăcii. Şi atunci unde-i timpul, că eu nu-l văd?

— În ceea ce ai realizat pe unitatea de timp.

— Fleacuri! Timpul, valoarea lui, îl înțelegeau bătrânii. Ăia aveau vreme şi de un chefuleț, şi de nevastă, şi de copii, şi de amici, de o

scrisoare, de o cafea tihnită sau de o gazetă citită în liniște... Vă închipuiți că ați învins timpul și ăla râde de voi, nu se dă prins. Plictisit de absurdul discuției, celălalt abandona elegant:

— Zi-i paradoxuri à la nea Jean! Ești șarmant și imbatabil.

— Ași, sunt bolnav.

— Asta ziceam și noi. Internează-te câteva zile și scapi de belea. Au alte posibilități de tratament, alte condiții...

— Condiții! Mizerie, dezumanizare și jaf!... Cine mă poate îngriji mai bine decât scumpa mea soție?

Nu se înșela în privința Olimpiei. Îl îngrijea cu răbdare, sacrificii și nopți nedormite. Fără știrea lui Jean și cu sentimentul că săvârșește o crimă, împrumută o sumă importantă de bani. Astfel, apărură în meniul bătrânului trufandale menite să-i ispitească apetitul: sparanghel, piept de curcan, banane și frișca. Îl minți că toate sunt daruri de-ale vecinilor îngrijorați de starea sănătății lui. Impresionat, Bărbulescu lacrimă, dar refuză să dea vreun telefon de mulțumire:

— ...Nu, nu, nu... Mulțumește-le personal, așa cum știi tu. Totdeauna ai fost plină de tact, am admirat chestiunea.

Olimpia se gândea cutremurată la ziua când va fi silită să-și mărturisească nesăbuința, constatând cu filosofie amară:

— Vezi, tu, Cocuțo, să mai zici că scriitorii inventează, că literatura e doar imaginație... Abia acum, o înțeleg pe *Nora.* Pe vremuri, când am văzut piesa, mi s-a părut absurdă, azi însă, când îi trăiesc eu toate spaimele, văd altfel lucrurile.

— Amândouă, două vaci! pufnise soră-sa, cu scuza ăleia că era cu vreun secol mai tânără.

Evoluția evenimentelor o scuti pe Olimpia de explicații. Bărbulescu se prăpădi într-o dimineață de aprilie în timpul somnului, fără adio sau ultime cuvinte memorabile.

Doamna Olimpia îl plânse după datină, consolându-se cu faptul că Jean apucase să moară înainte de ultima creștere de prețuri la consumul de gaze și energie. Mai împrumută un rând de bani pentru înmormântare, iar domnul Procopiu - profesorul universitar la pensie și

fosta firmă concurentă a lui Jean - avu parte de cel mai îmbelşugat pachet.

*

— Acum, chiar că nu te mai înțeleg! se indignă Cocuța, la câteva zile după înmormântare. Jean a murit, cheile sunt la tine. Deschide naibii sertarul să vedem ce a fabricat de unul singur, vreme de cincizeci de ani!

— Ce mai contează o zi sau două, după atâta amar de vreme? Să vină şi Edwin, să vadă cu ochii lui cu ce ne-am ales noi după o viață de trudă, cum am dus-o fără să ne plângem.

Împiedicat de afaceri, Edwin nu participă la înmormântare. Veni abia după o săptămână, grăbit, aferat, important ca de obicei. Spre consternarea Olimpiei, se interesă superficial de împrejurările în care se prăpădise taică-său, ascultă absent, rotindu-şi neîncetat privirea, şi evaluând cu ochi de perceptor venit să achite un sechestru, iar după zece minute, ceru să vadă sertarul de la birou.

Surorile se priviră indignate, dar momentul de mare perplexitate abia urma. Edwin deținea dubletul cheii şi o copie a testamentului lui Jean, despre care bătrâna habar nu avea că există. Când potrivi cheia în broasca sertarului, Coca exclamă sibilinic:

— Înăuntru e leopardul!

*

— Am şaizeci şi nouă de ani, povestea Coca ulterior, şi, slavă Domnului, nu vin uşor pe spate! Vă jur, fetelor, că, dacă-mi povestea cineva, nu credeam. Nici prin minte nu mi-ar fi trecut că mai există în România de azi, după cincizeci de ani de comunism, asemenea tezaure!

— Mai dă-o dracului de politică, ne-am săturat până în ovare!

— O comoară! țipă Coca excitată la maximum, asta ascundea ghiujul în birou şi găina de soru-mea se sătura din merinde de pomană şi prohod! Vă spun, e ceva à la Ali-Baba! Zece kilograme de giuvaieruri, piese importante, nu fleacuri menajere, zeci de carate, broşe, inele, ceasornice bătute în pietre scumpe, coliere, pudriere şi tabachere

de aur, brățări şi paftale, nestemate cât cireaşă sau chiar cât nuca, am văzut la un pandantiv...

— ...Chiar că-i de necrezut! Păi astea sunt bijuterii regale! Şi vorba ta, săraca Olimpia umbla în ciorapi de bumbac, că ăia mergeau cârpiți în casă, nu trebuiau duşi la remaiat! Cel puțin, acum o să-şi scoată pârleala!

Coca se răsuci iute ca o şopârlă:

— Pârleală, zici? O să scoată un rahat! Drăguțul de Jean i-a lăsat totul prin testament lui fiu-său, cu rugămintea ca ăsta, Edwin, să-i asigure un trai decent, pe măsura necesităților modeste ale unei femei în vârstă, obişnuită să trăiască modest - adică Olimpiei - care l-a însoțit cincizeci de ani pe drumul vieții!

— Juridic, e inadmisibil. Bunurile dobândite în timpul căsătoriei...

— Fleacuri! În testament se subliniază că toate sunt bijuterii de familie, salvate cu grijă de jaful aspiratorului comunist, şi e normal ca ele să revină urmaşilor de sânge, respectiv Edwin, zămislit cu Frau Tirol!

— Nici chiar aşa! Există o justiție!

— Nu pentru Olimpia. Edwin dispune de toate instrumentele juridice, plus bani. Cu cine să se ia la trântă?

— E o chestiune de etică elementară! Există un Dumnezeu!!!

— Hm, îi cunoşti orele de audiență?

*

Edwin lăsă peste noapte bijuteriile la Olimpia. Se aflaseră în siguranță timp de cincizeci de ani şi nici un hotel din Bucureşti nu-i inspira suficientă încredere pentru un asemenea depozit de giuvaiere. Avea, în schimb, destulă încredere în Olimpia, bătrâna asta ştearsă şi cumsecade, care nu ieşise toată viața din cuvântul lui taică-său. Singura problemă mai rămânea transferul comorii peste graniță, multe din bijuterii - nemaivorbind de cantitate - fiind considerate piese de patrimoniu. Dar găsise soluția. Contra unui comision substanțial, o cunoştință, funcționar de ambasadă, avea să scoată bijuteriile din țară prin valiză diplomatică.

*

Rodica Ojog-Braşoveanu

O trezi trilul telefonului, dar rămase nemişcată. Cocuța, probabil, belicoasă, cu idei, sugestii, planuri de acțiune. S-a sfătuit, a auzit, i s-a spus, a luat legătura cu... N-o interesa nimic, nu-i păsa de nimic. Simțea doar o apăsare, o presiune dureroasă. Ceva ca o bubă grea şi urâtă... O bubă pe inimă, asta era! Senzația era atât de concretă, încât se simți înspăimântată. O şi vedea, o ciupercă rotundă şi neagră, care opintea s-o sufoce. Îşi duse mâinile instinctiv la piept, de parcă ar fi putut s-o smulgă...

...Apoi, altă senzație bizară, trupul începu să se mişte singur, primind comenzi de care era străină... Primea, înregistra şi executa... Şi sertarul biroului se deschise de la sine. Cu aceleaşi gesturi sigure, uşoare, ca din transă, împrăştie giuvaerele pe masă, căutând bijuteriile pe care le avea de la părinți: inelul de smarald, brățara şarpe de la bunica, ceasul medalion cu agrafă şi lanț. Pe acestea le puse bine, într-o cutie de tablă aurie, rămasă de la halvaua bulgărească...

Pendula electrică - singurul obiect din casă căruia Jean îi îngăduise să consume curent - bătu miezul nopții... „O oră fatidică!" îi trecu prin minte şi, concomitent, prin fața ochilor, reminiscență a îndepărtatelor ore de istorie antică din liceu, chipul imortalizat în piatră al zeiței Nemesis. Ce naiba simboliza? Uitase cu totul şi amănuntul o făcu să surâdă.

Pe urmă, şi iar nu ştia cum, se trezi în baie, cu bijuteriile adunate şi făcute legătură în şorț. Capacul WC-ului era ridicat. Desfăcu nodul şi îşi umplu mâna cu nestemate... Pumnul se deschise singur deasupra găurii de evacuare. Clinchetul odoarelor la impactul cu faianța îi mângâie urechile. Cu o mişcare hotărâtă, trase lanțul. Aşteptă apoi să se încarce din nou bazinul cu apă şi iar îşi umplu pumnul... Repetă operațiunea de mai multe ori, având mereu grijă să nu înfunde closetul.

„Instalatorii ăştia sunt toți nişte hoți, pentru o garnitură, acolo, îți iau o căruță de bani... Nu-i aşa, Jeane?"

Un râs schimonosit îi strâmba obrazul. Se întoarse în dormitor, constatând cu surpriză că buba din inimă se topise. Oricum, respira fără greutate şi, mulțumită, puse deşteptătorul s-o trezească la opt.

Mâine era Sâmbăta morților şi numai la Bellu se anunțau trei parastase importante.

Pentru prima oară în ultimii cincizeci de ani, „trase plapuma de pe Jean", prea îngustă pentru doi şi, covrigându-se, adormi dulce.

QUOD LICET JOVIS

Constituiau o pereche caracteristică pentru generația lor, când cuplarea partenerilor avea loc încă de pe băncile liceului, aceştia fiind adeseori chiar colegi de clasă. Apoi, o dată intrați la facultate, tinerii se căsătoreau, de obicei, cam prin anul II.

În ce mă priveşte, nu felicit genul acesta de însoțiri şi nici nu pariez pe el. Prea se cunosc bine când ajung la altar, misterul, unul din elementele cele mai incitante în dragoste, s-a fost spulberat de mult, se exclud surprizele, cei doi mai au a se înfrunta doar cu ratele la casă şi mobilă. Mai consider benefică o arhivă sentimentală, experiențe separate care maturizează, determinându-te să realizezi că nu tot ce dă din coadă e bun şi de cârnați. Ca să nu mai pomenim de amănuntul că, la treizeci de ani, după paişpe-cinşpe de idilă şi mariaj, soții cară în spinare o legătură deja obosită, care şi-a epuizat tot farmecul. Inevitabil, ochişorii încep să alunece şi peste gard. De remarcat că, din plină tinerețe, partenerii nu se mai țin de mână la cinema, iar orice ieşire în oraş, orice escapadă este condiționată de participarea a încă cel puțin o pereche. Din câte am constatat eu, extrem de puțini ajung să încărunțească pe aceeaşi pernă.

Loredana şi Elvis (nu mai trebuie precizate preferințele muzicale ale părinților) nu se abătuseră o iotă de la regulă. Se iubeau din clasa a VIII-a şi, de atunci, erau nedespărțiți. Capabili şi muncitori, intraseră din prima la facultate, ea la Limbi Străine, el la Stomatologie. Inutil să amintesc - chezaşă mi-e şi propria experiență - că studența cu verighetă nu mai e studenție, ci doar sesiuni, dar Loredana şi Elvis aveau s-o înțeleagă şi s-o regrete mult mai târziu.

Se căsătoriseră deci la sfârşitul anului II şi, indiscutabil, cea care dăduse lovitura era Loredana. Orfană de tată - un inginer modest, decedat mai demult - trăia împreună cu maică-sa, modestă casnică, din modesta pensie de urmaş. O pereche de ciorapi ridica probleme, o fustă nouă, căci prin stofa rărită a celei vechi i se vedeau chiloții - o prioritate stringentă, presupunând sacrificii dure, o portocală, una singură - un lux rezervat prânzului de duminică. Loredana mânca miezul, în vreme ce maică-sa ronțăia căptuşeala albă a cojii, zâmbind umil: „Citricele îmi fac aciditate..."

Greu de spus dacă Loredana şi-a realizat vreodată dimensiunile propriului egoism. Probabil că nu, pentru că se comporta cu aplombul şi firescul faptului de la sine înțeles şi cuvenit. Fata aceasta avea o extraordinar de bună părere despre ea însăşi şi pretenții extraordinare de la cei din jur. O expresie critică, de permanentă nemulțumire, o caracteriza încă din anii extremei tinereți şi se putea crede că nici în adâncul sufletului ei nu se simțea mai fericită; o cârtitoare din naştere.

Altfel, n-ar fi arătat rău. Cu picioare dolofane în X, după care unii se dau în vânt, considerându-le insinuante şi sexy, avea un chip drăgălaş, senzual, dar, din păcate, necolorat. Cu un ten luminos, ar fi fost o frumoasă. În ansamblu, o persoană dificilă, mofturoasă, plină de pretenții, veşnic „obosită" şi profund ofensată de lumea proastă în mijlocul căreia era obligată să evolueze.

E interesant cum astfel de ființe îşi găsesc aproape întotdeauna partenerul ideal: cam boulean, docil, prăbuşit sub greutatea privilegiului de a fi soțul unei femei superioare şi nobile, fericit să nu-i iasă din cuvânt. Cam aşa s-a manifestat Elvis de-a lungul întregii lor căsnicii. De aceeaşi vârstă cu Loredana, era de statură atletică, cu un cap simpatic, perfect rotund şi tuns arici, pe care simțeai nevoia să-l mângâi. Spre deosebire de Loredana, era un copil trăit bine, într-o casă prosperă, obişnuit să declare cu seninătate că nu i se întâmplase să viseze la ceva fără să-l obțină mintenaş a doua zi. Cum Loredana, gândind la propria copilărie, se crispa la auzul acestui gen de afirmații, Elvis renunță la amintirile opulente, încercând un soi de remuşcări, un sen-

timent tulbure de vinovăție. Ca şi cum din pricina magnificilor lui brazi de Crăciun, doldora de podoabe şi daruri, Loredana şi ai ei n-avuseseră nici măcar lemne de foc!

Se căsătoriră după sesiunea din vară a anului II şi doctorul Manta, tatăl lui Elvis, le făcu cadou o lună de miere la Hotelul Rex din Mamaia. În epocă, asta semăna a Paris, problema obținerii unui paşaport excluzând din capul locului sejoururi năzdrăvane la Acapulco sau Santa Monica, aşa cum aveau să-şi îngăduie privilegiații de după 1990. Petrecură foarte bine, bântuind întreg Litoralul cu taxiul. Pentru a nu avea probleme cu consumul de alcool, Fiatul - alt mic cadou de la papa Manta - fusese garat în parking.

Pentru început, se stabilise ca tânărul cuplu să locuiască la doctorul Manta. Mama lui Elvis murise de câțiva ani, iar medicul se recăsătorise cu o actriță, femeie matură, încă frumoasă şi cu cotă în teatru. Apartamentul cu şase camere, două oficii sanitare şi toate înlesnirile făcea posibilă o conviețuire decentă şi comodă. Nu însă când pe noră o chema Loredana, gratuit arogantă şi plină de arțag, iar pe „soacra vitregă", Dona, o femeie cu picioarele pe pământ şi lipsa de toleranță specifică persoanei care şi-a edificat viața şi cariera „self-mademan" cărămidă cu cărămidă, fără să fi acceptat un singur compromis.

Bineînțeles că neînțelegerile nu întârziară. Pe Dona, când nu râdea în hohote de țopismele micii snoabe, o iritau aerele de mare cucoană, azvârlită de destin, naufragiată printre mitocani, oricum oameni sub ea, de „basse extraction".

— Drept cine se ia? întreba cu voce caldă, bine pozată, actrița. Nu ştie ce furculiță să ia în mână, când îşi suflă nasul se uită în batistă la ce-a eliminat, iar pe maică-sa ai văzut-o! „Vereghetă, sectembrie, ghiuvetă, ciolofan" şi nu umblă prin casă decât în ciorapi de lână. Nici o crimă, de acord, dar nu-mi fă fițe de parcă te-ai trage din Merovingieni!

— E un copil încă, o scuza Manta.

— Un copil măritat.

— Vrea să pară şi ea importantă. Personalitatea ta copleşeşte, fiecare avem orgoliul nostru ...

Îi lua apărarea pentru că ştia că Elvis o adoră, iar față de el încerca unele remuşcări. Se recăsătorise destul de repede după moartea nevestisi, iar lui Elvis nu-i plăcuse, considerând acest mariaj drept o trădare comisă vizavi de mama lui. În acest sens, Elvis practica un şantaj discret, dar nu mai puțin şantaj, fiind suficient să stea îmbufnat şi să acuze lipsă de apetit la câteva mese pentru ca să obțină orice ar fi poftit de la taică-său. Adică, ce-ar fi poftit Loredana, căci, în ciuda copilăriei prospere, rămăsese un băiat cumsecade, modest şi uşor de mulțumit.

Ca toți egoiştii feroce, Loredana avea instinct, ştia de la prima privire cum trebuie să arate lucrurile pentru ca ei să-i fie bine, simțea ca un ogar din ce parte o paşte primejdia. Iar primejdia nu venea de la Elvis sau doctorul Manta, nişte blajini uşor de manipulat, ci se numea Dona. Era lucidă, trecuse prin multe şi nu se lăsa păcălită de cei douăzeci de ani abia împliniți ai Loredanei. „De la şerpoaica asta mică ar avea ce învăța muieri de patruzeci de ani...”

În consecință, începu o campanie tenace împotriva Donei. În perioada aceea, puteai să-ți închipui, şi pe drept cuvânt, că exceptând examenele, şicanarea prin orice mijloace a actriței constituia pivotul central al existenței ei, a Loredanei. Avându-l aliat necondiționat pe Elvis, care o venera, profita de orice prilej pentru a declanşa conflicte. Dona adora florile, în special cele cu cupe fastuoase, din familia crinilor sau a calelor, iar admiratorii aveau grijă să nu-i lipsească. Loredana pretinse că îi produc alergie şi refuză să mai intre în camerele comune. Donei îi plăcea să dea petreceri, extrem de reuşite de altfel, dar, exact în seara cu pricina, „copiii” reclamau linişte, având a doua zi examen, colocviu, seminar important ori te miri ce... Sau, ținând seama de programul ei şi al doctorului, Dona fixase dejunul la ora 13.30. Doar că la unu jumate, Loredana, care avea cursuri sau seminarii şi dimineața, şi după-amiaza, o aştepta pe servantă să-i aducă la facultate o masă caldă. Stomacul sensibil nu-i îngăduia o gustare la bufetul facultății sau din traistă...

În realitate, Loredana era cumplit de geloasă. Pe succesul şi pe banii cheltuiți de Manta cu cea de-a doua soție şi despre care îşi spunea că sunt furați din ceea ce li s-ar fi cuvenit în mod firesc lor, tinerilor.

— Fii sigur, îl dădăcea pe Elvis, că, dacă ar fi trăit biata maică-ta, alta ar fi fost situația, domnul doctor n-ar fi cheltuit banii noştri comandând la Viena sau Paris toaletele doamnei artiste! Îți spun sincer, eu nu mai suport! Dacă nu ne mutăm separat, nu mai răspund de mine! Să ne ia o vilă, nu zic ultralux, dar onorabilă, şi scapă de noi!

— Nu cred să aibă bani de o vilă, se bâlbâi Elvis.

— Chestia-i nu să-i aibă, ci să vrea!

Şi pentru a fi mai convingătoare, Loredana rămase gravidă. Elvis oscila între extaz şi spaimă isterică: „Păpuşica mea mă iubeşte, înfruntă de dragul meu, ştie cât de mult îmi doresc un copil, primejdie de moarte! Cum e ea delicată şi fragilă... nici nu îndrăznesc să mă gândesc".

Doctorul Manta încerca două temeri. Întâi că nu fusese tocmai credincios memoriei nevestii care, exclusiv de dragul lui Elvis, îi ceruse pe patul morții să nu se recăsătorească, a doua că prea e fericit! Alături de Dona, această femeie neprețuită, trăia clipe de extaz despre care nici măcar nu-şi imaginase că sunt destinate muritorilor de rând, iar el intuia că aşa ceva nu poate să dureze. Iar aici nu intra în calcul efemerul, ci invidia zeilor care au monopolizat fericirea, baricadând-o în Olimp. Mai şi făcea parte din categoria indivizilor convinşi că mita funcționează pretutindeni, aşa că se decise la o jertfă financiară care să-i asigure bunăvoința Cerului şi, totodată, iertarea răposatei. Sacrifică o parte din valuta strânsă de-a lungul anilor şi ascunsă în pod (adică exact unde ar fi percheziționat în primul rând orice poliție din lume), făcu o danie la biserica din cartier, iar lui Elvis îi cumpără o vilă pe lângă Foişorul de Foc. Fără grădină, dar vilă cu scară interioară, trei niveluri etc...

Când se născu băiatul, Cristian, tinerii Manta erau deja instalați la noul domiciliu. Loredana câştigase.

Ancorară în existența cuplurilor favorizate din epoca socialismului multilateral dezvoltat. Amândoi fiind studenți foarte buni, beneficiară

de repartiţii excelente pentru anii aceia. Elvis făcea o navetă uşoară într-o comună de pieţari bogaţi din apropierea Bucureştiului, iar Loredana obţinu un post în Ministerul Comerţului Exterior. Din primii ani, însoţind diverse delegaţii, călători foarte mult, mai ales în Europa Centrală şi Orientul Mijlociu. Fiind o receptivă, mediul în care evolua îi schimbă look-ul. Pierdu aerul de provincială sărăcuţă, deveni în peisajul românesc o apariţie de tip occidental, iar aurul lui Harun Al Raşid, Ali Baba sau El Zorab îi strălucea pe degete şi la încheieturi. Elvis o adora la fel de necondiţionat, ea rămânând la fel de etern obosită şi ofensată de „aerul mitocănesc" pe care era obligată să-l respire în societatea românească. Familia însă o trata ca pe un bibelou de neprețuit, iar băieţelul, Cristian, înţelese de foarte timpuriu că prinţul casei nu-i el, cum se întâmplă îndeobşte, regină absolută şi fără rival fiind maică-sa. Prietenii obişnuiau să afirme că Loredana se comportă la ea acasă ca un musafir venit în vizită, nederanjându-se să-şi ia nici măcar un pahar cu apă. Indiferent cu ce s-ar fi îndeletnicit, săreau s-o servească Elvis şi mama Loredanei, acceptată la mansardă, ca slujnică şi dădacă fără salariu. Avariţia - o menajeră costă - şi-o camufla ipocrit, apelând la bine cunoscutele şi prea uzatele pretexte:

— Nu pot să-l las pe Cristian pe mâna oricui; cum lipsesc eu mult de acasă, aş tremura tot timpul. Altceva e o bunică şi, pe urmă, nimeni n-a silit-o, ea s-a oferit.

— E totuşi o femeie în vârstă, i-ar trebui cineva s-o ajute la menaj şi ea doar să supravegheze.

Loredana râsese artistic:

— Te pui cu mama? Se vede că n-o cunoşti! Până nu pune singură mâna, nimic n-o mulţumeşte. În mintea ei, toate femeile de serviciu, dacă nu sunt hoaţe, nu ştiu decât să-ţi ia banii pentru muncă de mântuială... Ce vrei, dragă, altă generaţie, când cucoanele îşi vedeau doar de gospodărie şi nu erau obligate să meargă la serviciu...

Urmară vreo zece ani, când viaţa Loredanei şi a lui Elvis evolua între aceleaşi coordonate. Cu doctorul Manta şi cu nevastă-sa se vedeau rar, la aniversări sau mari sărbători, dar nici atunci obligatoriu. Lore-

danei puțin îi păsa, era conştientă că mai mult decât căpătase nu va obține nimic şi că, o dată cumpărată vila, Dona nu va mai lăsa să i se scurgă printre degete nici o para. La un moment dat, mama Loredanei, epuizată de trudă şi pretențiile fie-si, fu izbăvită de un infarct salutar. Se prăpădi în câteva minute, măcinată de remuşcări: nu apucase să prăjească chiftelele - mâncarea preferată a Loredanei - pe care i le promisese cu o seară înainte.

Se întâmplă ca în romane şi când se aştepta mai puțin. Era căsătorită de doisprezece ani, Cristian împlinise zece, iar Loredana se îndrepta cu paşi siguri spre vârsta mijlocie. Îşi considera viața definitiv instalată pe un itinerar comod şi monoton, care, excluzând desigur accidentele, avea s-o conducă drum neted până la pensie. În sinea ei, nu se simțea împlinită ca femeie, realiza că nu dorise niciodată un bărbat din adâncul sufletului ei, dar îşi spunea că probabil ea este o frigidă şi nu sunt puține persoanele care n-au cunoscut în viața lor ce este dragostea. Păcat, dar slavă Domnului, avea compensații: se realizase pe plan domestic, socio-material şi profesional. Probabil însă că aşa fusese să fie! Apoi, din senin, la treizeci şi cinci de ani, se îndrăgosti pentru prima oară în viață, brusc, irevocabil şi fără rezerve. Se implică total în această dragoste, cu sentimentul că se aruncă în gol, fără centură de siguranță: „Să ştiu că mor, nimic nu mai contează!" Nu-şi dădea seama, dar era cea mai simpatică şi omenească trăire din toată existența ei.

Mihai, deținând o funcție importantă în minister, şeful ei direct, avea patruzeci de ani, tâmple grizonate şi, masculin prin excelență, dădea impresia omului care ştia totdeauna ce are de făcut. Asprimea, virilitatea agresivă şi totuşi tandră a personajului o înfiorau dulce pe Loredana, prin contrast cu supuşenia de mămăliguță aurie a lui Elvis. În ce-l privește pe Mihai, acesta înnebuni după picioarele ixate ale Loredanei, gura senzuală şi vorba uşor peltică. I se păreau de un sexy irezistibil.

Din nefericire, şi o realizară de la bun început, dragostea lor nu putea fi legitimată. Erau amândoi căsătoriți, iar un divorț, în epoca respectivă, echivala cu pierderea funcțiilor pentru amândoi, începu astfel o dragoste furtunoasă, consumată pe aleile neguroase ale clandestinității.

Măsurile de siguranță erau stricte, întâlnirile având loc în casa surorii lui Mihai, o femeie de toată încrederea, mai ales că - supremă garanție a unei cooperări discrete - îşi detesta cumnata. Încă un avantaj, blocul în care locuia avea două intrări, pe străzi distincte, amanții nefolosind-o pe aceeaşi nici la venire, nici la plecare. La serviciu nu-şi permiteau nici cel mai neînsemnat gest de intimitate, evitau să fie văzuți pe undeva împreună. Se vedeau rar, scurt şi cu emoții de ilegalişti, iar momentele de extaz făceau ca despărțirile să fie şi mai dureroase.

Dinspre partea Loredanei, s-ar fi putut întâlni mai des, pentru că naveta lui Elvis, cât de uşoară, îi lăsa mult timp liber. Pe Mihai însă, funcția de răspundere îl solicita aproape toată ziua, iar nevasta, de o gelozie isterică, îl urmărea pas cu pas. Şi totuşi fuseseră norocoşi, aveau să râdă mai târziu, încă nu se iviseră la noi celularele!

Loredana îndura greu situația. Nu făcuse niciodată sacrificii, i se îndepliniseră toate poftele, aşa că circumstanțele o găseau total nepregătită. Nu se putea înfrupta din fericire atât cât ar fi vrut, privirile aruncate de Mihai la intervale regulate spre ceas o scoteau din minți, trăia în permanență sentimentul că e moartă de foame şi că numai ce s-a aşezat la masă, apucând să înghită o singură „chiftea", că gata!, i-a şi smuls cineva farfuria de sub nas. Situația i se părea intolerabilă şi ar fi înnebunit desigur, dacă n-ar fi fost deplasările în străinătate. Aveau loc cam de trei-patru ori pe an, iar Loredana, translatoare versată în mai multe limbi, îşi însoțea întotdeauna şeful, indiferent de grupul constituit.

Ce fericire dumnezeiască să vadă prima oară Parisul alături de Mihai, să păşească împreună, sub aceeaşi umbrelă, pe cheiurile pluviosului Amsterdam, să doarmă în brațele lui la Londra! Acolo, în hotelul acela somptuos prăfuit, datând din Epoca Victoriană, tremurând de frigul şi ceața unui iulie ingrat, arşi de o dorință nimicitoare, petrecuseră prima noapte comună.

Bineînțeles că nici în străinătate nu zburdau liberi ca doi cățelandri scăpați pe pajiştea verde! Din fericire şi cu condiția să nu comiți gafe, puteai scăpa mai lesne de sub controlul colegilor, prea ocupați de

descoperirea magazinelor celor mai ieftine, furnizoare de cumpărături chilipir, şi vizitarea punctelor turistice de mare referință.

Ce le-ar fi scăpat însă colegilor, cu siguranță nu i-ar fi scăpat securistului care însoțea obligatoriu orice grup. Încă un noroc - Dumnezeu ține cu păcătoşii!, iar Loredanei îi convenea să vadă aici un semn major că le e scris să nu se despartă niciodată, că undeva, acolo sus, chestiunea-i privită cu bunăvoință - îl constituia faptul că respectivul securist era un om cumsecade, că fusese coleg de facultate cu Mihai şi, la fel de important, trăia o aventură asemănătoare. În afară de faptul că închidea ochii, le facilita, pe cât îi stătea în putere, escapade în doi.

Trecuseră cinci ani de când se iubeau, dar Loredanei îi spunea instinctul că situația nu se putea eterniza în termenii actuali.

— Simt cu toată ființa că se va întâmpla ceva. De bine sau de rău, nu ştiu, dar ce se petrece acum nu poate dura.

Vorbea cu maică-sa, care mai trăia pe atunci. Nu că ar fi pus mare preț pe judecățile bătrânei - o găină neinstruită - dar simțea nevoia să se confeseze. Caracterul dificil îi îndepărtase prietenii, dar lasă, că nici nu le ducea lipsa! Şi, pe urmă, tot n-ar fi avut încredere! Mai ales în muieri n-avea încredere. Mamă-sa însă îşi lua rolul de confidentă în serios şi încerca să o învețe de bine:

— Fă, mamă, cum te îndeamnă inimioara, dar atâta grijă să ai! Casa să rămână casă şi Elvisică să nu te simtă! E păcat de el, mamă, e cuminte, aduce o pâine albă în casă şi nu-ți trece pe dinainte de cât te iubeşte, mamă. Nu-l mânia pe Dumnezeu, ăsta-i bărbatul cu care să îmbătrâneşti, mamă. Ăla cu pălăria pe o parte e de distracție, mamă, dar ăsta, al tău, cu pălăria pe frunte, ține o casă! Aşa să ştii, mamă.

Loredana sărise de pe scaun, enervată:

— Mamă, mamă, mamă!... M-ai înnebunit cu mamă! Ce ştii tu despre dragoste? Dragostea trupească? Totală, mamă!!!

— Atâta cât trebuiau să ştie fetele cumsecade de pe vremea mea! Că aşa se fac copiii! Restul, prostii de prin filme, că, la o urmă, tot o gaură şi-un băț!

Chiar în acea perioadă, când Loredana îşi spunea că nu mai rezistă tensiunii şi frustrărilor unei existenţe trăite separat de Mihai, izbucniră evenimentele din 1989. Cu mici excepţii, căderea lui Ceauşescu bucură o ţară întreagă, dar Loredana şi Mihai exultau. Adio clandestinitate, adio privaţiuni, nopţi separate şi întâlniri furate cu ochii pe ceas! A lor era lumea şi nu ştiau cum să-i mulţumească lui Dumnezeu că schimbarea a venit la timp, când ei mai erau îndeajuns de tineri ca să se bucure de dragostea lor, să-şi edifice un fond de amintiri comune, neapăsate de tristeţea ireversibilului „prea târziu!...”

Toată problema consta acum în informarea „soţilor inocenţi”, urmată, prin consecinţă directă, de abandon. Loredana, obişnuită să ţină seama numai de ea însăşi, pleda pentru soluţia bisturiu a lui Murphy: dacă aveţi de dat o veste proastă, făceţi-o cât mai direct şi cât mai repede! Mihai, în ciuda a ceea ce te-ai fi aşteptat de la el, opina pentru anestezierea prealabilă a victimei, adică pregătirea acesteia, nici el nu cunoştea prea bine tehnica. În adâncul sufletului, îi era milă de grasa, imbecila şi nefericita lui nevastă. Nu era vinovată că aşa se născuse şi că, la un moment dat, i se interferaseră drumurile cu ale lui Mihai. Mihai, tânăr ambiţios, opintind cu orice preţ să se înalţe, iar ea, oaie bună de muls, taică-său fiind ştab în CC, fost ilegalist. Se folosise de ea fără scrupule, socotind că a plătit destul cedându-i o felie din viaţa lui. Acum însă, înaintea pasului decisiv, încerca unele mustrări şi, mai ales, îi era teamă de un act necugetat. Nu avuseseră copii, n-avea motivaţia unei cariere, rămânea singură şi debusolată în prag de bătrâneţe.

Loredana înghiţea greu genul acesta de „masochisme” şi, ca să-i dea brânci prin propriul exemplu, luă iniţiativa. Un sfârşit de săptămână pe care Elvis îl petrecea în mod excepţional acasă, iar băiatul într-o excursie cu şcoala la Cheia i se păru ideal pentru ceea ce numea, în sinea ei, „marea confesiune”.

Bineînţeles, Elvis căzu din pom! Încerca cea mai mare surpriză din viaţa lui şi era greu de presupus că va mai trăi ceva asemănător. Pentru început, din pricina năucelii, nu pricepu despre ce este vorba, iritând-o la culme pe nevastă-sa, care se întrebă cum de fusese în stare

să trăiască atâția ani alături de un idiot. Pe urmă, își închipui că ar putea fi ceva, aşa ca o farsă, deşi Loredana nu-i dăduse până atunci motive să creadă că ar fi vreo glumeață. Când, în sfârşit, înțelese, se prăbuşi literalmente. Prima lui replică o crispă, nu pomenise ceva mai idiot şi inoportun:

— N-am mai fost singuri, două zile întregi singuri, de ani de zile. Vroiam să te invit diseară la Pescăruş...

Ca să vezi la ce se putea gândi în momente majore! Nu mai avea sens să se ascundă după deget, ignorând cu bună ştiință un adevăr evident! Băiatul ăsta nu se maturizase, rămăsese ca judecată pe undeva, pe la şaisprezece ani. Şi tot ca un adolescent şi suferea, nesfiindu-se să plângă, să cadă în genunchi, să implore, să promită. Cel mai mult îl răscolea faptul că nu se ştia cu nimic vinovat şi, în consecință, nu înțelegea. Fusese convins că ei doi au o căsnicie extraordinară, în cinsprezece ani nu înregistrau nici cea mai neînsemnată neînțelegere şi n-o înşelase nici măcar în gând.

„Tot tu eşti cea mai frumoasă!" constata sincer până în adâncul ființei sale de câte ori vizionau la TV diverse concursuri de Miss, agățând un zâmbet de superioritate pe buzele Loredanei.

Urmară două luni de iad. Elvis slăbise vizibil şi, de nefericit ce era, nu vedea pe unde calcă, iar la Policlinică i se întâmpla să rămână ca un tâmpit cu instrumentul în mână, fără să vadă nimic altceva în gura pacientului decât un hău. Când lansă ideea sinuciderii ca unică soluție, şi asta vorbind mai mult singur, fără cea mai vagă intenție de şantaj, Loredana îi îndreptă o privire plină de dispreț:

— Dacă-ți imaginezi că-mi poți forța mâna cu trucuri din astea ieftine, de croitoreasă tuberculoasă, eşti naiv. Dar se putea să nu te faci tu de râs până la urmă?

În secundar (prim-planul era monopolizat totdeauna de Loredana), se punea şi problema lui Cristian. Ca mai toți copiii care nu se bucură de tandrețea familiei şi conştient că nu ține capul de afiş, băiatul era docil, ascuns şi ținea tot timpul gura încrețită, ca şi cum i-ar fi fost

teamă să nu-i alunece vreun cuvânt necugetat printre buzele strânse. Un copil care vedea, înregistra şi tăcea, toate la fel de mult.

Ca totdeauna practică, Loredana veni cu o soluție pe care toată lumea o consideră rațională şi corectă: Cristian se apropia de paisprezece ani, avea să decidă singur la care dintre părinți urma să rămână. I se dădu timp de gândire. Băiatul nu ezită însă nici o clipă şi chiar nepoliticos, califică Loredana, se grăbi să răspundă: „Cu tata".

Se explică doar celui mai bun prieten şi coleg de clasă: „De tata cel puțin nu mi-e frică şi măcar se uită la mine ca la o ființă vie. Pentru maică-mea reprezint doar un articol dintr-un inventar de realizări pe plan social, e frumos şi cumsecade să ai un copil... Când eram mic, mă căra pe la toate studiourile foto, să ne pozăm împreună. Mămica cea tânără şi frumoasă cu băieţaşul drăgălaş ca o poză... Altfel, nu ştia care-i mâncarea mea preferată şi cu ce jucărie îmi place să adorm."

Acestea fiind aranjate, Loredana consideră că nu mai are sens să suporte atmosfera tensionată de acasă, suspinele lui Elvis şi chipul impenetrabil al băiatului. Bine că cel puțin maică-sa se prăpădise în urmă cu doi ani, ar fi scos-o din minți cu tânguielile ei şi pronosticuri sinistre de genul „Nu-ți poți face punte peste cadavre, pân' la urmă tot te împiedici într-o tigvă" sau „Fericire peste nefericire nu se poate, că nu-i sanviş" şi alte cugetări adânci pe temă.

Îşi făcu bagajele - doar haine, bijuterii şi câteva piese de artă - şi se mută, deocamdată singură, în locuința deja achiziționată unde urma să trăiască cu Mihai. Nu emisese nici o pretenție la bunurile comune şi se simțea nespus de mulțumită de ea însăşi, în fapt, avea intenția să-şi facă din casă un palat, unde mobilele cumpărate sub Ceauşescu, nu îndeajuns de nobile, nu aveau ce căuta. Introduse acțiunea de divorț în aceiaşi termeni „generoşi".

Mihai se descurcă mai greu cu nevastă-sa care „nu avea bărbat de lăsat" şi, după nişte scandaluri ce aveau să rămână de pomină printre vecini, se refugie într-o muțenie îndârjită.

— Faci ce vrei, fuseseră ultimele cuvinte explicite pe care i le adresase lui bărbatu-său, n-ai decât să bagi divorț, dar să nu crezi că mă poți târî prin tribunale sau că mă poți convinge să admit la divorț.

Mihai abandonă pârtia şi se adresă lui cumnatu-său:

— Sor'ta e tâmpită, nu înțelege că, oricât s-ar opune, până la urmă, tot obțin divorțul, nimeni nu te poate ține cu forța, chestia e că durează în loc de trei luni, să zicem un an. Dacă nu-mi face şicane, rămâne în casă, plec doar cu aparatul de ras şi îi las şi un cec... Uite-l!

I-l întinse peste masă şi, de mirare, cumnatul trase un fluierat de stadion, iar sprâncenele părură că vor s-o ia la goană, cățărându-se spre creştetul chel.

— Chiar că-i tâmpită!

— Explică-i pe înțelesul ei, insistă Mihai. O avere - casă, boarfe plus bani - contra libertății mele, obținute cu jumătate de an mai devreme! În caz contrar, cer şi partaj şi adio şi bani!

Se căsătoriseră de peste un an şi Loredana era cu adevărat fericită. De altfel, se vedea pe ea, se îngrăşase puțin, ceea ce-i dădea o înfățişare înfloritoare, şi ochii îi străluceau ca unei pisici care umblă la oala cu smântână după chef, ştiind că nu va fi pedepsită.

În fiecare zi se felicita pentru pasul făcut. Nu le lipsea nimic, aveau o casă splendidă, „la comandă", un „châlet" modern utilat la Predeal şi prieteni agreabili, toți bine situați, aparținând aceleiaşi lumi. Dar esențial era faptul că nu se plictisiseră unul de celălalt, iar cei cinci ani de clandestinitate îi făceau să aprecieze şi să guste mai intens posibilitatea de a se iubi liber, de care se bucurau acum.

Cu Cristian se vedea sistematic, la întâlniri strict prestabilite, care, în mod evident, băiatului nu-i făceau plăcere. Se întâmplau, de obicei, duminica la prânz. Cu un asemenea prilej, spre vară, în vreme ce Loredana „preconiza" cu poftă şi deliciu etapele concediului ce urma să-l petreacă împreună cu Mihai în Italia, Cristian interveni timid:

— Şi eu aş vrea să plec în Spania. M-a invitat un coleg... Cornel, îl ştii...

Loredana se scandaliza:

— Singur? La vârsta ta?!

— Tata îmi dă voie.

— E inconştient!

— De ce, mamă? Nu va fi nici o problemă, stăm cu părinții lui, au o vilă la Burgos …

Loredana simți o pişcătură în inimă - „Uite cum s-au ajuns unii, au castele în Spania, şi noi abia o căbănuță amărâtă pe Valea Prahovei!”

— Şi pe urmă, continuă Cristian, ce o să fac singur toată vara?

— De ce singur?! Rămâi cu taică-tău! Ochii băiatului coborâră în farfurie:

— Pleacă şi el în Thailanda.

— Ce mama dracului caută tocmai în Thailanda?!

Mihai interveni, bătând-o uşor pe mână:

— Linişteşte-te, scumpo, în fond ce importanță are?

Cristian completă cu acelaşi glas fără nuanțe:

— Se duce în voiaj de nuntă. Se însoară săptămâna viitoare.

Loredana simți literalmente că se sufocă, tot sângele i se urcase la cap şi deveni vânătă:

— A’nebunit? Cu cine?

Chipul lui Cristian se destinse dintr-o dată într-un zâmbet cald, uşor parşiv:

— Cu Gloria. E studentă la ceva cu Management şi foto-model. A fost şi Miss Litoral, anul trecut…

Lui Mihai i se păru că desluşeşte în spatele cuvintelor o voluptate sadică, abia camuflată, că puştiul savura faptul că izbutise s-o scoată pe maică-sa din minți. Era conştient de fiecare vorbă emisă şi conchise cu cruzime, pe un ton voios:

— Gloria e o fată gigea! Gigea de tot!

Era prea mult şi Loredana găsi pretext să explodeze:

— Nu-ți permit să vorbeşti aşa, urlă, nu în casa mea! Aici nu-i bordel şi, dacă taică-tău se însoară cu o prostituată …

Mihai interveni ferm:

— De-ajuns, te faci de râs! Omul e liber să se însoare cu cine poftește.

Loredana îi îndreptă o privire ucigașă, dar amuți. Cristian exulta.

— Ca să vezi cu cine am avut de-a face!, comentă dezlănțuită, după plecarea lui Cristian. Cinșpe ani m-a bătut la cap că sunt viața lui, inima lui, că mă adoră! Mă trăgea de poale ca să nu-l las, în genunchi mă implora cu lacrimi cât poama, mă amenința că se sinucide! De ce nu s-a sinucis?!

— Să zicem că n-a avut timp. Ce vroiai, să plângă după tine toată viața?

Da, asta ar fi vrut, recunoscu în sinea ei.

— În definitiv, tu l-ai lăsat!, urmă Mihai.

— A, a fost cu totul altceva! El însă e un porc! Un mare porc!

— Ce-ți mai pasă?

Loredana își muşcă buzele şi se retrase între umeri:

— Nu că-mi pasă, dar e... o chestiune de principiu.

Şi chiar că nu-i păsa, se convinse singură, având totuşi o noapte proastă.

„Auzi canalia! Ce ipocrit!”

OS DE VAGABOANDĂ

Interiorul era artificial, încercând cu simboluri comune, naive, să sugereze „ocultul”; pitoresc însă şi de efect, după cum o demonstra cifra de afaceri a doamnei Rita. Pentru atmosferă, un clarobscur plin de taine, parfumat cu beţişoare fumegânde din lemn de santal, apăsa încăperea, drapând ungherele cu întuneric. O lampă albăstruie, cu abajur de pe vremea gazului aerian, cobora foarte jos din tavan, luminând strict masa rotundă, ticsită de recuzită profesională: un glob de cristal masiv, o lupă, cărți cu poze pentru ghicit (cele de pocher se aflau în sertar) şi un volum gros, legat în piele de Cordoba, conținând palme însemnate de destin cu diverse hărți. Desăvârşea inventarul un cra-

niu, tigvă absolut autentică pe care - nu se ştie din ce raţiuni, poate ca să nu răcească - doamna Rita fixase un fes de catifea violet.

Clienta, o fată de vreo nouăsprezece ani, îşi zise că tipul murise probabil de tânăr, mai avea o grămadă de dinţi în gură...

— Adună-ţi gândurile, draga mea, şi concentrează-te strict asupra problemelor care te preocupă.

Un glas insinuant, învăluitor şi fata se simţi alunecând într-un tunel de mister.

— Da, făcu maşinal, cu ochii rămaşi la tigvă.

— El este Balthazar, le făcu cunoştinţă doamna Rita. Îl vom solicita doar dacă negura se va lăsa străpunsă. Uneori, poate deveni foarte răutăcios.

Fata o privi aiurită şi arătă cu degetul spre ţeastă:

— Cine, ăsta?!

— Sst! Ne ascultă. N-ai auzit de cei trei magi?

— A! Steaua sus răsare! Ştiu, cum să nu...

— Balthazar a fost unul dintre ei si aceasta este relicva lui. Dă-mi, te rog, mâna stângă.

Fata i-o întinse temătoare. Cărturăreasa îi mângâie degetele cu infinită şi plină de graţie delicateţe. Purta patru inele masive, îmbrăcate în mod mai puţin obişnuit pe policare şi arătătoare.

— Ne-am liniştit puţin, aşa e?

Tânăra dădu din cap şi doamna Rita apropie lupa de palma transpirată de emoţie.

— Te numeşti...

Făcu o pauză lungă, suspense de primă calitate, apoi îşi ridică privirea aţintind-o undeva în aer. Concomitent, atinse fugar ţeasta lui Balthazar reluând:

— Te numeşti Ce... Cecilia.

— Exact, îngână răpusă de la întâia mişcare.

„E mortală! Mă vede pentru prima oară, nu mă cunoaşte şi-mi zice la fix cum mă cheamă!” Doamna Rita, conştientă de impresia făcută, surâse repezind al doilea buzdugan:

— De curând, ai suferit o mică intervenție, ceva fără importanță... Un fleac.

Raportat la vârstă, putea fi vorba despre extracția unei măsele, o operație de apendicită sau amigdale, cel mai probabil un raclaj. Toate minore, frecvente şi totuşi intervenții.

Pe chipul rotund al Ceciliei, un o mare perfect, răsăriră dintr-o dată o-uri mai mici în locul ochilor şi al gurii holbate. Nu-şi pierduse încă reacțiile feciorelnice şi roşi:

— Aşa e... Acum trei luni. Cum ați ghicit?

Femeia râse cu suficiență:

— Nu eu am ghicit, draga mea, am ascultat doar un glas lăuntric, glasul harului moştenit din străbuni. Trebuie să-ți spun că eu mă trag dintr-o veche familie spaniolă, țigani din Toledo...

— Ca *Carmen din Bizet,* se repezi cultă Cecilia.

Ghicitoarea aprobă condescendent:

— Cam aşa ceva... De altfel, înfățişarea mă trădează. Uite-te la părul meu creț, la ochii de andaluză... pentru noi, viitorul nu are taine.

Părul ei creț era, de fapt, un permanent spiralat, pleoapele ochilor de andaluză se prăbuşeau sub greutatea rimelului şi a creionului dermatograf, iar ea, Margareta, era spanioloaică din Găeşti. Ceva şcoală însă şi o receptivitate puțin comună săltau impresia cu mult peste gardul ştirb al gospodăriei părinteşti.

— ...o palmă pozitivă, destinul merge în crescendo, văd prosperitate şi chiar bogăție. Trapezul din mijlocul palmei te va scuti de multe necazuri...

Făcu o pauză şi Cecilia profită, ştergându-şi palma asudată de poalele rochiei. Respira mai liber şi surâsul îi revenise pe chipul de cireaşă.

— Acum, decise doamna Rita, să vedem ce spun cărțile, şi începu să le înşire, cumpănindu-le îndelung.

— Să vedem... Vă spun sincer, mi-era o frică...

— Sst! Nu-l tulbura pe Balthazar, îți arată multă bunăvoință! Îl simți? E chiar în spatele tău.

Cecilia întoarse capul țipând scurt.

— Unde e?! Nu-l văd.

— Nu poți să-l vezi, zâmbi condescendent doamna Rita, dar sunt convinsă că eşti conştientă de prezența lui.

Zăpăcită, fata se strânse între umeri. Parcă, parcă începuse să simtă ceva... Cu degetele împletite sub bărbie, doamna Rita contemplă o vreme cărțile, mai înşiră câteva, întoarse altele, în sfârşit, traduse pe un ton grav:

— Pot să-ți spun, draga mea, că te afli din toate punctele de vedere într-o perioadă foarte bună. Văd şi un câştig de bani. Nu prea mare, dar destul de substanțial ca să te bucuri... Surâse: Bărbații roiesc în jurul tău, e şi normal, dar sunt pasageri. Nu văd nimic interesant...

— Chiar aşa se întâmplă, chicoti Cecilia. Nici unul nu-i interesant. Ori nu mai există, ori mi-au luat-o altele înainte.

Ghicitoarea o opri, ridicând un deget:

— Nu te pripi! Cât de curând, vei cunoaşte un crai de tobă.

— Ce-i aia de tobă?

— Adică are ochii şi părul de culoare deschisă. Mda... E ceva mai în vârstă, dar foarte bine situat. Să ştii că vine cu inimă sinceră, bel-şug şi inel...

Cecilia îşi frecă palmele încântată:

— Când?

— Uite-l aici, şi înțepă o carte cu unghia lungă, foarte aproape de casa ta. Aş paria că e o chestiune de zile, poate de ore.

— Te pomeneşti că-l cunosc mâine la bal mascat, râse fata.

— Serios, te duci la bal mascat?

— Îhî, la discotecă, la „Olimpic”. Sunt cele mai reuşite. Lume sim-patică şi orchestră... mortală! Vreți să vedeți masca mea? Mi-a îm-prumutat-o o prietenă.

Se aplecă şi scoase din taşcă o „față” de papagal strident vopsit.

— Straşnic! îl admiră ghicitoarea. Nostim şi original. Să vii să-mi povesteşti cum a fost.

*

Transpirată, masca asta ținea al dracului de cald, Cecilia abandonă ringul:

— Mă duc puțin la toaletă.

— Te aştept la masă, o anunță partenerul de dans, un pirat clasic într-un sacou cu nasturi metalici, la fel de clasic.

Se întoarse după vreo zece minute şi constată cu plăcere că gentlemanul, după cum îl taxă imediat, comandase şampanie.

— Ce sărbătorim?

Bărbatul turnă expert în pahare:

— Faptul că ne-am cunoscut. Presimt că-i un eveniment.

— Eşti mortal! De ce m-ai invitat la dans tocmai pe mine?

— Am o slăbiciune pentru papagali.

Cecilia făcu botic, aşa cum ştia ea că-i stă bine:

— Eu n-aş zice că mă dau în vânt după piraţi, dar…

Îl măsură să străpungă masca fioroasă: „Ăsta să fie tipul cu bani, inimă sinceră şi inel din cărțile Ritei?”

— Dar? insistă piratul. Ce-ai vrut să spui?

— S-ar putea să fie mâna destinului, rosti Cecilia enigmatică.

— Atunci, să-i dăm curs. Dansezi?

Îi ținu scaunul, apoi, cuprinzând-o pe după talie, îi sărută mâna.

— Eşti mortal! exclamă Cecilia, neobişnuită cu „fițe”, maniere şi stil. Apropo, cum te cheamă?

— George.

*

Înfăşurat în cearşaf, Florin fuma, urmărind-o pe Rita, care-şi refăcea machiajul la oglinda cu trei voluri. Opera meticulos, cu aceleaşi gesturi onctuoase de cărturăreasă versată şi Florin îşi zise că, în realitate, tot ce făcea femeia aceasta era afectat şi gândit până în cele mai mici amănunte. Ceea ce impresiona însă în primul rând era extraordinara, aroganta siguranță de sine. Simplul fapt că-şi reconstituia obrazul în prezența lui vorbea de la sine. Femeile din eşalonul Ritei - trecute, dar nescuturate - nu-şi dezvăluie trucurile şi laboratorul în fața amantului, mai ales când acesta este considerabil mai tânăr.

Întrebarea căzu din senin:

— Voi de când duceți viața asta în... paralel?

Rita îşi ridică sprâncenele, două arcuri de cerc sau două jumătăți de covrig apăsat conturate:

— De când ne-am căsătorit. Ți se pare curios?

Florin stinse țigara şi îşi rezemă bărbia într-un cot:

— N-aş zice că-i ceva de toate zilele. Cel puțin la mama, n-am apucat aşa...

— Când ai să te maturizezi, ai să înțelegi că singura relație suportabilă între doi parteneri este cooperativa.

Florin râse; un râs radiind de tinerețe, contaminant, fără plombe.

— Adică tu cu ghiocul şi cu horoscopul faci rost de dame, George le agață şi pe urmă le şantajați împreună. Puturoasă chestie, nu crezi?

— Dar că tu eşti peştele meu oficial şi pierzi noapte de noapte la cazinou banii noştri murdari ți se pare mai... distins?

— *Touche!* râse Florin din nou. Explică-mi atunci, de ce vrei să-l scoți din show?

Rita trecu la conturul buzelor:

— A îmbătrânit şi nu mai e competitiv. Prea multe rateuri, nu mai e irezistibilul de altădată şi a devenit imprudent. Forțează nota. C'est la vie!

— Cum s-ar spune, şi-a făcut numărul, nu-i rămâne decât să se retragă discret şi elegant în conul său de umbră.

— Adică în apartamentul vecin. De ce crezi că l-am cumpărat şi pe ăla? Rămânem împreună, dar separat, fiecare cu viața lui. Facem tot ce poftim, cu condiția să nu ne deranjăm reciproc. Ce-i inechitabil aici?

— Dimpotrivă, se amuză Florin, totul e cât se poate de nobil. El ştie că azi iese pentru ultima oară în arenă?

Rita se fâțâi dinaintea oglinzii, cercetându-şi profilul şi spatele:

— Îl voi informa mâine. Azi îl mai las să se desfăşoare, pentru că nu sunt canalie. În fond, e afacerea lui. El a descoperit-o pe Cecilia. La Lido, mi se pare că ți-am mai spus. Îl cunoaşte pe barman si ăla i-a

dat toate informațiile... Cum o cheamă si aşa mai departe! Evident, puştoaica nu ştie nimic.

— Ce chestie! Cum a ajuns fata la tine?

— Simplu, i-a turnat barmanul o grămadă de gogoşi despre o ghicitoare care aşa şi pe dincolo... Toate gâştele vor să-şi cunoască „destinul".

Edificat, Florin se lăsă din nou pe spate.

— Mda, nu s-ar putea spune că duceți o viață monotonă. Cel puțin, merită toată îmbârligătura asta?

— Taică-su e mare boss, în plină ascensiune politică. Ce zici, o să-i convină să citească în presa independentă despre Cecilia Cutărescu, „fetița unui VIP şi micile sale divertismente porno"?

— Dacă aş fi în locul lui, v-aş ucide pe amândoi.

*

Dansau strâns îmbrățişați. Cecilia, transpirată, se desprinse:

— Nu mai suport porcăria asta pe față, e prea cald!

— Asta-i regulamentul, scumpo, măştile se scot la final.

— Mortal, aprecie Cecilia, pentru care Universul constituia un haos de entități mortale.

George păru pălit de o idee:

— Hai să ne tirăm! Ne demascam şi bem ultima şampanie la mine acasă.

— În fond, de ce nu? Sunt convinsă că eşti un gentleman, un tip, cum să-ți spun eu...

— Mortal, rânji George.

Se opriră undeva, pe la mijlocul coridorului lung, cu puzderie de uşi dispuse în stânga şi în dreapta.

— Sunt cam amețită, dar parcă am mai fost pe-aici...

— Toate blocurile din cartier seamănă între ele, spuse George deschizând. Intrați, *milady,* sunteți invitata mea...

— Şi mirosul mi-e familiar, adulmecă Cecilia rotindu-şi ochii. Dar ştii că-i drăguț la tine? Foarte şic, completă încântată de termen.

— Mortal? râse George.

Rodica Ojog-Braşoveanu

Era o combinație de birou şi salon, mobila împrăştiată cu gust părea mai mult decât reprezenta în realitate, birouaşul stil - piesa cea mai de efect - se detaşa ca un bibelou de preț. Pe pereți atârnau două tablouri: o reproducere după una din nenumăratele anemone ale lui Luchian şi un desen în cărbune - trei cai lansați într-o goană vijelioasă. Alergau dând impresia că zboară, cu toate picioarele în aer, aşa cum îi imaginau pictorii în vechime. Camuflată deasupra ferestrei, veghea neîntrerupt o cameră video.

— Nu scoate masca, o rugă George. Aduc întâi şampania.

„Tipu-i romantic", zâmbi Cecilia în sinea ei. Se simțea mulțumită de seara petrecută, de ambianța prezentă. Uşor ciupită, nu mai avea chef de băutură, dar îi plăcea ideea. Completa, punându-i moț, povestea pentru prietene: „...După aia, ne-am dus la el, are o casă mortală, a deschis o sticlă de şampanie etc... Vă spun eu, tipu-i un lord!..."

În bucătărie, George fredona bine dispus. Cecilia se apropie de fereastra deschisă, aşteptând zadarnic o pală de aer mai rece. Panorama scânteietoare îi smulse o exclamație de surpriză. În fața ochilor i se dezvăluia o felie de oraş dintre cele mai reprezentative şi i se păru amuzant să descopere puncte de reper: cupolele elegante ale CEC-ului, inconfundabilul vultur cu aripile desfăşurate, gata să-şi ia zborul, de pe vechiul Parlament, iar departe, la capătul zării, riviera, carnaval de lumini strălucitoare...

— Ce faci? întrebă maşinal George.

— Admir Bucureştiul *by night*. Mortal!

George începu să deschidă sticla. Era expert, nu încăpea îndoială.

— Cum îți place? Cu bum sau fără?

— Cu!

George zgâlțâi bine sticla şi dopul țâşni cu un bubuit formidabil.

— Pentru ce bem? întrebă Cecilia întinzându-i cupa.

— Pentru fericita întâmplare care a făcut să ne cunoaştem. Presimt... presimt că voi trăi ceva unic alături de o persoană... unică!

— Eşti mortal, râse Cecilia gâdilată.

— Ştiu, scumpa! Eşti gata? 1... 2... 3!

Îşi smulseră măştile şi, pentru o clipă, rămaseră stop cadru, holbându-se unul la celălalt. Un moment de stânjeneală se instala brusc şi George rânji nesigur:

— Sper că ți-ai schimbat părerea despre pirați.

Un surâs crispat înțepenise pe figura rotundă a Ceciliei:

— Recunosc că putea fi şi mai rău... De fapt, cetățeanca m-a avertizat că nu ți-ai luat bacul la ultimele alegeri.

— Care cetățeanca? se prefăcu mirat George.

— O ghicitoare. Mortală, pe bune, a prevăzut totul la fix, ca TomX!!

— Îți plac puştii?

— Îmi place tot ce-i bun, răspunse ambiguu Cecilia dezamăgită în sinea ei. Nu se putu totuşi împiedica să adauge sarcastic: Dacă-i şi proaspăt...

— Şi mie la fel. Hai să toastăm!

Cecilia avu o mişcare de recul. Fusese o seară plăcută, de acord, dar gata! Se simți brusc obosită, moşucul ăsta cu gât de babiță n-o inspira câtuşi de puțin, nu-şi dorea decât să ajungă mai repede în patul ei, să se întindă goală între cearşafuri răcoroase, parfumate cu lavandă.

— Altă dată. Acum trebuie să plec...

George îi tăie calea spre uşă:

— Să terminăm măcar şampania. Te rog... Am uitat să pun muzică. Ce preferi?

Plictisită, simțind că începe să se enerveze, încercă să-l ocolească.

— Nu mai am nici un chef. Poți să înțelegi că sunt obosită? Zâmbi răutăcios: N-am antrenamentul tău.

George o apucă de braț cu violență:

— Cu alții, păpuşico, la mine nu țin fițele! M-ai luat de tolomac? îi cârpi la repezeală două palme, trântind-o pe covor.

Totul era să opereze repede, să nu-i lase timp să se dezmeticească. Contrar aşteptărilor însă, Cecilia se trezise sub şoc, opunând o rezistență înverşunată. Se zbătea urlând, se apăra cu unghiile şi cu dinții, se zvârcolea ca un şarpe, încercând să se smulgă de sub greutatea lui George. Primi în plin câțiva pumni, dar continuă să-i țină piept. Nebun

de furie - paraşuta era al dracului de puternică şi încăpățânată - George îşi zise că trebuia trăsnită țeapăn, ca s-o poată imobiliza. Un *uppercut,* de asta avea nevoie, şi se pregăti să i-l aplice... în aceeaşi clipă, lampadarul de lângă canapea, zgâlțâit, se prăbuşi peste el. Cecilia, scăpată din strânsoare, apucă sticla de şampanie şi o aruncă, vizându-i capul. Nimeri alături, făcând țăndări tabloul cu cai.

— Târfă! urlă George, năpustindu-se din nou, pun eu mâna pe tine!

*

În apartamentul vecin, Rita şi Florin urmăreau pe monitor „meciul".

— Parc'am fi în serialele americane, râse tânărul.

— Ți-am zis că s-a imbecilizat? Până mai anțărț, trăgeau muierile de el. Acum îmi demolează casa şi nici măcar nu ştie dacă poartă sutien! Eu nu pot face nimic, că mă cunoaşte. Du-te tu de-i desparte, până nu cheamă vecinii Poliția.

*

Înghesuită în spatele biroului, Cecilia, plină de sânge şi cu rochia sfâşiată, aştepta arc. Ardea de ură, şi-ar fi dat viața în schimbul unui revolver, cuțit, orice fel de armă. Nici George, zgâriat, cu o arcadă sângerândă şi lucrarea dentară demolată nu arăta mai proaspăt. În încăpere parcă trecuse taifunul.

— Nenorocito! Te omor! Te-adună ştabu' de tac'tu cu penseta!

Cecilia îi reteză din start mişcarea, răsturnându-i micul birou peste picioare. George se prăbuşi cosit şi, profitând de răgaz, fata se repezi spre uşă. O luă la goană pe coridorul blocului, înregistrând abstract silueta unui tânăr care reuşi în ultima clipă s-o evite, apoi se năpusti pe scări.

*

— Impotentule! scrâşni Rita.

George, lingându-şi rănile pe un colț de canapea, se apără umil:

— Mamă scumpă, ai văzut că n-am nici o vină. Totul a mers perfect, fata a marşat, altfel nu accepta să intre aici. De un' să ştiu că-i o nebună?!

— Nu-i ea nebună, tu eşti cretin! Ți-am spus că nu mai ține s-o faci pe craiul! De-acuma, gata! Plosca şi zaharina. Nici măcar dinții nu ți i-a lăsat! Un milion de lei azvârliți pe apa Dâmboviței!

— Ce milion? se holbă Florin.

— Atât m-a costat proteza lui Făt-Frumos. Şi-o mai făcea adinea-uri pe omul cavernelor!... Acum, ce vă uitați la mine? Mişcați-vă, trebuie să ştergem urmele.

— Eşti zăludă? întrebă Florin căpiat. Tu nu vezi ce-i aici?!

— Zât! Sunt obligată să reconstitui decorul, dar o facem dincolo.

— Cum, dincolo?!

— Boule! Adică în celălalt apartament. Aici e imposibil, au stricat şi pereții.

— Cred că nu eşti în toate mințile.

— Nu mă obliga să te cârpesc! Voi, izmănarii, chiar nu gândiți decât cu ce vă atârnă între picioare? N-ai înțeles că fata asta nu-i din alea care se lasă? Că a dat buzna la Poliție, sau s-a spovedit lui ta'su cum a buşit-o impotentul şi au ferfeniţit casa? Că se întoarce mintenaş cu ăia să constate la fata locului? Şi dacă ăia constată că în casă e OK; eu pot pretinde că fleoarța-i nebună şi i se năzare?

— Stai o secundă, o opri Florin. Nebună, nebună, dar de unde cunoaşte casa? Cum a inventat-o?

Rita îi împunse fruntea cu unghia lungă:

— Aici, nu mişună nimic? Mi-e clientă, am sute de clienți, toți îmi cunosc casa.

Cecilia, bandajată la cap şi cu un plasture pe obraz, se opri nehotărâtă între uşile celor două apartamente. Căpitanul M. o privi îndoit:

— Nu eşti sigură de apartament.

— E precis unul din astea două.

—...nu ai probe, nu ai martori, ai doar o poveste. Cam puțin... Fetei îi dădură lacrimile:

— Cum, domnule căpitan, adică m-am dat singură cu capul de pereți? Mă iau aiurea de oameni? Pe urmă, o să vedeți, casa e pulbere

şi nici el n-a ieşit întreg. În orice caz, i-am spart vreo doi dinţi. Când am plecat, era ştirb…

Zgomotul ascensorului le răsuci capetele. Uşa fu împinsă şi apăru doamna Rita, încărcată de pachete. Avansa pe culoar elegantă şi degajată, aruncând o privire întâmplătoare către cei doi. Se opri brusc, mimând surpriza:

— Tu eşti, Cecilia? Dumnezeule, ce-ai păţit?

Fata răspunse sarcastic:

— Am venit să vă povestesc cum a fost la bal.

— Ai avut de-a face cu canibali?

Îşi îndreptă privirea spre căpitan, cântărindu-l scurt. Un bărbat tânăr, suplu, cu ochi iscoditori. Poliţist, Rita ar fi putut paria oricât. Se interesă pe un ton monden, mare doamnă, la o distinsă recepţie:

— Tatăl Ceciliei, presupun…

M. îşi arătă legitimaţia, completând:

— Am primit o reclamaţie.

— Nu înţeleg…

— Las' că înţelegi foarte bine, interveni Cecilia. Tu şi cu animalul ăla lucraţi mână în mână. V-am priceput jocul…

— Ce-ar fi să discutăm înăuntru? propuse M.

— Cum doriţi, făcu Rita jignită şi introduse cheia în broască.

M. cuprinse încăperea dintr-o privire rapidă. O locuinţă plăcută, îngrijită. Nici urmă de vandalism, de lupte grele, şi se întrebă neliniştit dacă nu cumva Cecilia e o mitomană. Nu ar fi fost primul caz, se primeau zilnic reclamaţii nefondate, motivaţia fenomenului diferind. Unii, fabulişti de profesie, inventau, alţii sufereau de mania persecuţiei, cei mai mulţi o făceau din răzbunare.

La rândul ei, Cecilia se plimba perplexă prin cameră. Foarte sigură pe ea, Rita se interesă:

— Pot să ştiu şi eu care e scopul vizitei dumneavoastră?

— Domnişoara afirmă că, prin diverse manevre, a fost adusă aici azi-noapte şi grav agresată fizic, în împrejurările unei tentative de viol.

Rita îşi aprinse o ţigară cu nespusă eleganţă:

— Domnişoara poate să afirme multe.

— Uite-i haina! exclamă Cecilia, arătând sacoul îmbrăcat pe spătarul unui scaun. Cu ăsta a fost la bal!

— Despre cine vorbeşti?

— Nu fă pe nebuna! Despre George, vezi bine, moşneagul, craiul de tobă pe care mi l-ai vârât tu pe gât!

— Uşurel, încercă s-o domolească M. Spuneți-mi, doamnă, cunoaşteți vreo persoană cu numele de George?

— Chiar pe soțul meu. Şi ce-i cu asta? Există milioane de George!

— E acasă?

— Dacă v-ați fi anunțat, v-ar fi aşteptat fără îndoială. E plecat de ieri-dimineață la Craiova, la părinții lui.

— Minți! țipă Cecilia. A fost aseară la bal mascat, o ştii prea bine, iar ăsta e sacoul lui, îl recunosc dintr-o mie!

Rita îi îndreptă o privire de gheață:

— Nu fi proastă, fetițo! Există în lume alte milioane de blazere identice... Făcu o piruetă, adresându-se lui M.: Hai să fim serioşi, domnule căpitan! Domnişoara e bolnavă psihic. A mai fost pe la mine, vorbesc în cunoştință de cauză. Susține că a fost agresată fizic...

Cecilia îşi băgă capul bandajat sub nasul ei:

— Nu se vede? Crezi că mi-am bătut singură cuie în cap?

Rita făcu un pas înapoi, cu repulsie:

— Eu nu ştiu cu ce golani te întâlneşti.

— Unul e bărbatu-tău! A tăbărât cu pumnii pe mine, dar las' că nici el n-a rămas tot! De-aia se ascunde, c-a rămas fără dinți.

— Domnule căpitan, vedeți dumneavoastră o singură urmă de violență aici, semne că s-ar fi purtat bătălii cumplite? Cine ştie ce derbedeu a aranjat-o şi acum i-a căşunat pe noi.

Dintr-o dată, Cecilia înțepeni statuie în mijlocul camerei, cu chipul încremenit ca sub şocul unei revelații. Doar privirea învăpăiată gonea, pendulând între pereți şi fereastră.

— Ce se întâmplă? o întrebă M. intrigat.

De emoție, fata se bâlbâi:

— Nu aici... E alt apartament... Seamănă, dar l-au schimbat. Rita emise artistic câteva hohote de râs distincte:

— În viața mea n-am auzit ceva mai aberant! Acum cred că, în sfârşit, v-ați dat seama cu cine aveți de-a face, domnule căpitan.

— Sunt sigură! țipă Cecilia. Uitați-vă la tabloul cu cai! Mărunțiş era azi-noapte, c-a picat de pe perete...

— Vedeți? râse Rita. E intact.

— Fiindcă-i altul! În ăla de ieri, caii zburau, de-aia mi-au şi atras atenția, ăştia au copitele pe pământ...

— Interesant, aprecie M. Mai ai şi alte observații?

— Anemonele, indică Cecilia cu degetul. Sunt doar cinci flori, nu se compară cu buchetul de dinainte...

M. reflectă că povestea începe să aibă sens. Dacă bidiviii ar fi fost mai greu de înlocuit, anemonele nu ridicau probleme. Existau în librării sute de reproduceri după Luchian şi nu doar după o singură variantă; iar în variante numărul florilor diferea...

Rita aprinse o țigară şi trase un fum cu ostentația care îi caracteriza fiecare gest:

— Admițând că domnişoara nu minte, de ce m-aş fi străduit să fac rost de... sosii pentru bietele lucruşoare?

— Simplu, zâmbi M. În casa aceasta se circulă, oamenii vă cunosc interiorul. La o eventuală anchetă, ar semnala sigur dispariția unor obiecte.

— Veniți încoace, să vă arăt ceva!... îl întrerupse Cecilia surescitată.

— Se repezi spre fereastră, trăgându-l pe M. de mânecă.

Neatentă, cu ochii pe geam, răsturnă scaunul de lângă birou. Se grăbi să-l ridice şi să aranjeze la loc, pe spătar, sacoul lui George.

— Par...

„...don” rămase undeva, în aer, iar ochii Ceciliei, pe covorul picurat cu confetti căzute din haina lui George. Începu să râdă:

— Astea-s de la Revelion? Zi, vrăjitoareo, că doar tu le ştii pe toate!

— Cred că lucrurile încep să se limpezească, rosti M., zâmbind în sinea lui.

Puştoaica o fi fost ea os de vagaboandă, dar proastă nu era.

— Prostii! respinse Rita. Imaginație bolnavă şi prostii, asta-i tot.

— Posibil. Putem trece în apartamentul vecin? E vorba de o simplă verificare.

Femeia ridică din umeri, fără să se clintească:

— N-aveți decât! Sunați, şi dacă vecinii sunt acasă...

— Vecini pe dracu', o întrerupse Cecilia. Apartamentul din dreapta ăstuia, cum ieşi... Acolo m-a adus aseară animalul, pariez pe orice!

— Adică? se interesă M.

— Păi uite aşa! Ieri-noapte m-am zgâit pe geam şi am recunoscut vulturul de pe Parlament, ăla din Dealul Mitropoliei. Întreg, cu aripile deschise ca la Statuia Aviatorilor - întinse brațele spre demonstrație - parcă gata să zboare... Acum, uitați-vă şi dumneavoastră!

M. se apropie curios de fereastră şi începu să râdă încetişor. Se vedea limpede vulturul cocoțat pe cupolă, dar... şchiop de o aripă, stânga, amputată de un element de peisaj care probabil nu se înregistra din apartamentul vecin.

Ochii Ceciliei scăpărau, era toată o flacără:

— V-ați prins?

— M-am prins, şi se întoarse spre Rita: Presupun că ați înțeles şi dumneavoastră... Mergem dincolo?

Doamna Rita nu răspunse. Fuma cu un aer aparent distrat şi ochii pierduți pe fereastră. Nu încerca să evalueze dimensiunile dezastrului. Dezastru, vorba vine... Cu bani şi un avocat bun, totul se rezolvă, iar afacerea compromisă aici se poate relua în alt cartier sau în alt oraş. Avea tot timpul să se gândească la chestiunea asta... Cel mai mult însă o rodea eşecul, faptul că o mucoasă, o târfuliță fără clasă îi venise de hac. Şi toate din cauza lui George, un ex Don Juan uzat şi falimentar. Se simți cuprinsă de un val de mânie, mânie împotriva ei înseşi: „Dacă tot hotărâsem să scap de el, de ce dracu' nu l-am strâns de gât mai demult?..."

Se ridică brusc şi se îndreptă cu paşi fermi spre uşă:

— Mergem.

M. atinse umărul Ceciliei:

— Meriți felicitări.

Fata ridică un obraz radios:

— Sunt mortală!... Este?

ORGOLII

„Omul fără de noroc, degeaba-l caută țiganca în ghioc."

„Pe cât de rar se întâmplă ca doi parteneri să nu se potrivească deloc, la fel de rar se întâmplă ca ei să se potrivească perfect."

(O cucoană de nouăzeci si unu de ani)

De ce n-avea Florența succes, nimeni nu ar fi fost în stare să ți-o explice. Chiar dacă nu se încadra în obsedanții parametri ai ultimelor decenii - 90/60/90 şi înălțime de girafă - avea un chip cu trăsături regulate şi o siluetă acceptabilă. La o adică, nu toate fetele care se mărită sunt nişte zâne, başca vorba celuia: „Dacă frumos la frumos trage, noi, sluții, ce ne-om face?!". La un look decent, chiar agreabil, cunoştințele şi, în primul rând, rudele adăugau educația îngrijită, familia bună, o diplomă universitară, calități de gospodină, noblețe sufletească. Başca, se prăpădeau vârstnicii, complexați de ceea ce nu pricepeau din performanțele unei tehnologii din ce în ce mai agresive, Florența făcuse şi un curs de calculatoare! Mai vreți ceva?!... Mătuşile bătrâne, care, excluzând telefonul şi televizorul, mai trăiau şi azi exact cum o făcuseră părinții lor acum o sută de ani, la Corabia sau Fălticeni, completau cu admirație speriată: „Are şi fax!... Şi telefon din ăla de vorbeşti din mijlocul pădurii, fără să-l bagi în priză..."

Florența sesizase că n-are trecere încă de pe la cincisprezece ani, când, cu permisiunea părinților, de altfel foarte toleranți, înțelegând şi tratând „modern" fenomenul adolescență, începuse să frecventeze petrecerile date de colegi şi discotecile. Aici constată că acea profeție plină de îmbărbătare a familiei, „Va fi o mamă şi o soție extraordinară", în context îşi pierdea orice semnificație sau valoare, tinerii preferând

cu totul alte calități, şi nu dintre cele mai evanghelice. Toți se dădeau în vânt după tipul *Miss* sau *vamp* în limbajul generațiilor precedente, departe de tot de genul care frământă pâine în casă, că aşa-i place lui Mitică, sau freacă parchetul stând în genunchi; în recreație se uită la televizor cu un lighean de spanac în poale ori tricotează. În mai puține cuvinte, la discotecă, Florența făcea figurație solo, scociorând cu paiul pe fundul unei sonde secătuite. Chestia-i însă că Florența avea mândria ei, nu suporta să fie compătimită şi îşi disprețuia sincer colegele de suferință care nu pregetau să-şi fluture drama lipsei de succes în gura mare, solicitând sprijin („poate cunoşti pe cineva…"), consilii şi chiar rețete mai puțin ortodoxe de dezlegare a cununiilor din familia magiei negre.

După părerea Florenței, femeile acestea erau complet lipsite de amor propriu şi de demnitate! Cum nu realizau cât este de înjositor să recunoşti că nu eşti solicitată, că nu eşti în stare să prinzi în mreje măcar o singură pereche de izmene?! Cam de pe la şaptesprezece ani, Florența, cu lipsa de imaginație proprie primei tinereți, conchise că asta-i situația, cărțile s-au fost tăiat şi împărțit, ea e o fată care nu are priză, şi tot atunci începu să mintă. Mai precis, să fabuleze, să inventeze scenarii, iar de la o vreme aproape începu să le creadă ea însăşi. În urma antrenamentului, poveştile deveniseră din ce în ce mai convingătoare, mai ales că Florența, specializându-se, adăuga amănunte nesemnificative în aparență, dar care dădeau neîndoielnic autentic. Departe de a fi o mitomană, era doar arhitecta unei mărețe minciuni, menită să-i panseze orgoliul sângerând. Astfel, sâmbăta şi duminica se ascundea în casă şi nu mai răspundea la telefon, plecată fiind, vezi Doamne, în weekend, arbora de mărțişor, de ziua ei etc. câte un „cadou" rafinat şi costisitor, pe care şi-l cumpărase singură, iar sistematic, mai ales luni dimineața, îşi uluia colegii, oferind amănunte extrem de competente privitoare la diferitele mondenități care se țineau lanț în Capitală. Cel puțin în materie de prețuri, hotărât te puteai bizui pe ea, ştiind cât costă un sejour la Poiana Braşov sau o escapadă la Mamaia, o seară în doi la Casa Vernescu, un Manhattan la Flamingo sau un

vol-au-vent la Hilton. În fapt, îşi culegea informaţiile cumpărând toată presa aşa-zis mondenă, reviste şi magazine scumpe care îi cam afectau bugetul, pansându-i, în schimb şi din plin, orgoliul. Cu timpul, Florenţa îşi inventă harta unei a doua existenţe, deveni şireată şi prudentă. Trasă de limbă în privinţa partenerului, dădea răspunsuri evazive, expunându-şi „teoria ei de viaţă”:

— Mă întâlnesc cu mai mulţi... Sunt prea tânără ca să mă fixez, vreau să-mi trăiesc viaţa, să n-am regrete. După un treizeci de ani, încolo, oi vedea...

O colegă observase:

— Vezi că cine sare din par în par, lesne îi intră unul şi în cur!

Florenţa zâmbise enigmatic:

— Poate că am trecut şi prin aşa ceva...

Dădea astfel de înţeles, şi o mai făcuse cu discreţie şi în alte ocazii, că, în realitate, îşi lingea rănile în urma unei mari decepţii sentimentale, iar acum traversa o convalescenţă blazată. Pentru a fi mai convingătoare, uită, chipurile, portvizitul deschis pe biroul ei şi lipsi îndeajuns pentru ca fotografia unui bărbat, introdusă sub plasticul transparent, să poată fi studiată şi, fireşte, comentată. Toate „fetele” căzură de acord că „tipu-i absolut superb, uite unul după care merită să uzi perna!”.

Se apropia de treizeci de ani, când îl cunoscu pe Petre şi înţelese din prima clipă, de parcă i-ar fi spus-o cineva răspicat, că „şi-a întâlnit *destinul*”.

Asta se întâmplase la Braşov. Era un Revelion sărăcuţ, cu multă pâine şi „foitaj”, un fel de „hai să ne aflăm în treabă”, dar vară-sa Jeni tocmai se logodise şi nu voia ca cele două evenimente să treacă aşa, de parcă n-ar fi fost. Florenţa acceptase să participe în calitate de rudă apropiată şi pe urmă, amplificând, înnobilând, machiind circumstanţele, putea pretinde că a petrecut un Revelion la Braşov, cu tot sosul şi recuzita de rigoare, aşa cum şi le închipuie bucureşteanul sau oricare alt „extravilan”, stând la televizor „cu vecinu’, care e şi administratorul blocului, şi cuscrii din Calafat”.

Bărbații sunt niște porci

La aproape treizeci de ani, Florența era o femeie trupeşă, din categoria mărețelor, dar cu un obraz proaspăt şi colorat, sugerând un fruct cules în roua dimineții. Izbea, mai ales, expresia de inocență şi sinceritate. La rândul lui, Petre făcea parte din familia plăvanilor, era înalt, solid şi cu mult țesut adipos. Era suficient să-l priveşti o singură dată ca să-ți dai seama că mănâncă țeapăn şi cumplit de ardeiat şi că doarme zgomotos, cu tălpile fierbinți scoase de sub plapumă. La fel de limpede intuiai că, o dată cu trecerea anilor, va deveni obez, dar, pentru moment, era doar zdravăn, o cruce de voinic.

La rândul lui, presimți din prima clipă că a întâlnit în Florența femeia vieții lui.

Nu, el ar fi trebuit să petreacă Revelionul la „conacul" unor prieteni din Mogoşoaia, dar venise la Braşov pentru parastasul de şapte ani al maică-si. Deşi bucureşteancă, aici se retrăsese după ce ieşise la pensie, aici murise şi fusese îngropată şi, dacă mai exista cineva care să-i mănânce coliva şi să-şi amintească de ea, apăi tot aici se afla. Părinții lui Jeni îi fuseseră vecini şi ultimii prieteni.

Pe 2 ianuarie, Florența se întoarse la Bucureşti. Petre mai rămase o săptămână, având de lichidat probleme de moştenire. Îşi promiseră să se caute şi se despărțiră în gară, foarte mulțumiți unul de celălalt. Mai mult chiar, simțind că sunt pe cale de a se îndrăgosti.

Dacă e să vorbim cinstit, Petre nu-i iertase niciodată maică-si faptul de a se fi recăsătorit. Degeaba îi explicase şi îi repetase la infinit că avea s-o înțeleagă mai târziu, uite că împlinea treizeci şi patru de ani şi tot la fel gândea, ca la treisprezece. Arierat sau oligofren, n-ai decât să-i spui cum vrei, dar în viață nu schimbi filmul, ca la TV, apăsând doar pe o tastă. Băiatul avea zece ani când taică-său fugise, la propriu, cu o artistă. Îşi lăsă familia înglodată în datorii şi mult mai târziu se află că reuşiseră să treacă fraudulos granița, stabilindu-se undeva, prin Australia.

Petre se resimți puternic după abandon, devenind un copil închis, greu de mulțumit, dar mai ales circumspect. Îşi concentra întregul potențial afectiv asupra maică-si, sancționând prompt orice înclinație a

acesteia pentru vreun terț ființă vie - prieteni, colegi, rude. Simțea nevoia, patologică deja, să existe pe primul plan în viața ei, exclusivismul luând forme aberante. Gelozia feroce deveni dominanta adolescenței lui, fiind suficient ca maică-sa să-şi manifeste simpatia, cât de inofensivă, vizavi de o persoană, pentru ca Petre să deteste imediat acelaşi subiect. Era gelos chiar şi pe Dolfi, cockerul spaniel, şi, dacă era ceva care-l irita până la indispoziție, era să-i vadă stând împreună la televizor: mama mângâindu-i mecanic urechile simpatice, iar Dolfi picotind mulțumit.

Cerul se prăbuşi însă când - Petre mai avea un an până la bacalaureat - maică-sa îl anunță că are de gând să se recăsătorească. Găsise un bărbat onest, cumsecade şi blând, încercat şi el îndeajuns de viață, „ca să compătimească la suferințele ei...”

— Ai să vezi, mamă, c-o să-ți placă, e milos şi nu-mi iese din cuvânt. Când mă gândesc la câte am îndurat cu taică-tău, fie sănătos pe unde-o fi, îmi zic că, până la urmă, tot s-a milostivit Dumnezeu de mine.

Înlemnit, Petre îngăimă:

— Faptul că tata a fost un nemernic nu-ți dă dreptul să te faci de râs! La vârsta ta...

Mama îl privise, surâzând cu tristețe:

— Ce înseamnă vârsta mea? Abia împlinesc treizeci şi opt de ani, luna viitoare. Chiar nu mai am dreptul la nici o mulțumire, la nici un fel de viață personală?!

— Credeam că eu îți sunt de-ajuns.

Dar, după cum comentară şi cei din jur, femeia nu era proastă. Se amărî cât se amărî şi, după câteva luni, tot se mărită. Mitică se dovedi un soț tandru, înțelegător şi bun, jimblă caldă. Petre nu le suporta fericirea şi, după bacalaureat, plecă imediat de acasă, urmând Facultatea de Chimie la Iaşi. Cum în timpul vacanțelor lucra ca sezonier pe Litoral, se vedeau rar, între două trenuri, comunicând mai mult prin telefon. Legătura dintre ei se frânsese, o simțeau amândoi, şi la fel de clar le era că nu va mai putea fi reluată niciodată.

Petre se maturiza în bărbat mohorât, tăcut, sceptic şi neîncrezător. Nutrea o singură convingere: lui nu-i era dat să aibă parte de dra-

goste. Ambii părinți - considera - îl abandonaseră, avea sumedenie de colegi, dar nu prieteni, de femei îi era frică. În fiecare exponat care-i tangentase viața vedea aprioric un virtual motiv de suferință şi decepție. Ehei, unde erau femeile de odinioară - vorbea şi el din citite şi auzite - pilde de credință şi curățenie sufletească?! Unde sunt Penelopele de altădată? În acelaşi timp, tânjea cu toată ființa lui după iubire, o iubire reciprocă, mistuitoare şi, totodată, purificatoare, căreia să i se dăruiască total. Tânjea în asemenea măsură încât devenise extrem de vulnerabil; orice femeiuşcă mai şmecheră, intuindu-i complexele şi zbuciumul interior, l-ar fi învârtit în mai puțin de o săptămână în jurul degetului cel mic.

Idealul lui nemărturisit, dar cu atât mai intens visat, imagina un soi de zeiță puternică din familia Cariatidelor (prea era el însuşi pachiderm ca să savureze o şoricuță cu gingăşii de panseluță), sinceră, devotată, de o fidelitate absolută şi luminoasă ca duminica Paştelui; iar el, Petre, să constituie pivotul central al existenței ei şi, totodată, primul bărbat. Petre punea mare preț pe castitate şi nu era dispus la nici un rabat. În ruptul capului nu se putea închipui alături de o femeie care mai dormise în brațele altui bărbat; n-ar fi suportat nici măcar s-o vadă dansând „tango sentimental" cu un terț.

Cum asemenea femei nu se mai întâlnesc, iar el nu era omul compromisurilor, îşi petrecea serile jucând biliard sau popice. Periodic şi exclusiv pentru sănătate, frecventa „o fată", care nu prezenta nici un fel de importanță în viața lui. Tanța, modestă funcționară la un oficiu poştal, divorțată şi neînsemnată - era suficient s-o priveşti o singură dată ca să înțelegi că face parte din uriaşa familie a învinşilor - nutrea speranța absolut acrobatică, lipsită de orice temei, că, într-o zi, Petre o va lua totuşi de nevastă. Până atunci, îi stătea necondiționat la dispoziție, nu punea întrebări şi-l aştepta cu mâncărici care torceau la foc mic pe plită. Despre femeia aceasta s-ar fi putut spune că are o răbdare îngerească şi un optimism de bronz. Petre realiza că fata-şi face iluzii şi nu o încuraja întru nimic, ba dimpotrivă, de câte ori avea ocazia, bătea câmpii despre lipsa lui de vocație matrimonială şi intenția fermă

de a rămâne celibatar. În realitate, îi era milă de ea şi ar fi grăbit o despărțire iminentă (cu cât mai repede, cu atât mai puțin dureros) dacă nu i-ar fi fost teamă de SIDA. Schimbarea parohiei incumbă însă riscuri. După ce o cunoscu însă pe Florența, înțelese că în viața lui nu mai există loc pentru nici o altă femeie. Îi cumpără (Tanței) un flecuşteț de aur şi... „Adio, Mărio!"

La început, nici nu-şi dădură seama cât de bine se potrivesc, dar, în fiecare zi, fiece oră constituia o revelație, determinându-i să descopere cu încântare noi asemănări, alte rime, alte locuri comune. Şansă extraordinară, pe Florența n-o deranja exclusivismul lui Petre, îi plăcea gelozia lui feroce, considerând-o pe măsura intensității sentimentului, nu se simțea frustrată de libertate, fusese liberă destul până la treizeci de ani. Bref, maniera lui excesiv de posesivă de a iubi o flata şi se credea cea mai fericită ființă de pe fața pământului. La rândul lui, Petre se simțea în al nouălea cer, nu vedea pe unde păşeşte. Îi venea greu să creadă că-i fusese dat lui să trăiască asemenea zile luminoase, să fie iubit de o ființă fără pereche ca Florența, şi îi era teamă, Doamne, ce teamă îi mai era!, îl durea inima ghemuită de frică să nu se întâmple ceva care l-ar putea smulge din vis.

Totul îi plăcea la Florența! Statura masivă - plecând de la acelaşi amănunt, colegii de serviciu o asemănau cu o dropie - ochii înstelați, modul ei caracteristic de a-şi lăsa capul pe umărul stâng, când urmărea cu atenție maximă, indiferent ce i-ar fi povestit el, picioarele groase, fără glezne, ca nişte bulumaci, piloni de pod, dar care lui Petre îi sugerau seriozitate şi stabilitate... sexy! Îl înduioşau până şi detaliile de la care oamenii întorc în general ochii, prefăcându-se că nu le observă, stropii de sudoare concentrați pe puful buzei superioare, ce avea să devină mustață peste câțiva ani, felul lipsit de eleganță în care se ridica de pe un scaun, trăgându-şi reflex rochia sau fusta intrate în fundul generos: un fund de femeie adevărată, sănătoasă şi zdravănă, pronosticând naşteri multe şi uşoare. Întruchiparea Junonei, se extazia Petre, neprinzând genul înfometat, doar oase şi frânghii, care se furlandisesc pe o estradă, păşind strâns, ca nişte cai împiedicați.

Florența se afla şi ea în admirație beată. N-o deranja nasul prea mare al lui Petre, o gogoaşă obscenă în care ea desluşea masculinitate (ce, năsucul de femeie al lui Alain Delon?), aprecia statura de căpcăun şi modul neîndemânatic în care dansa. La un bărbat n-o interesau grațiile de lebădă şi, în ce o priveşte, rămânea la mentalitatea străbunicilor, că a fi balerin nu-i o meserie serioasă, nu face de un bărbat. Dacă ar fi fost după ea, s-ar fi căsătorit şi mâine, dar avea suficient tact ca să-i lase lui Petre inițiativa. Era încredințată că o adoră, dar nu-i ieşea din minte ce auzise toată viața de la bătrânele familiei: „Calea cea mai sigură de a alunga un bărbat este să pomeneşti de căsătorie! E ceva în firea lor, le e frică să se fixeze. Spune-i că nu vrei să te măriți, dă-i impresia că fugi de el, şi să vezi cum aleargă după tine ca dulăul după fuduliile berbecului. Doar-doar or pica !”

Lui Petre însă, deşi inima-i dădea ghes, nu-i plăcea să se pripească. Considera căsătoria drept ceva unic, esențial în viața individului şi irepetabil:

— Dacă o fac, o fac pentru toată viața. Impozitele mi le plătesc din obligație, dar când mă însor, o fac din convingere nestrămutată. Convingerea că mă însoțesc cu femeia ideală pentru mine: cea care mă poate face fericit, pe care o pot face fericită...

Se cunoscuseră de Revelion şi iată că acum, în Florar, se împlineau patru luni de idilă. Idilă cuminte, romantică şi pe care Petre hotărâse s-o păstreze cu desăvârşire castă. În sinea ei, Florența ar fi fost mai puțin strictă, dar tot instinctul îi şoptea că era mai inteligent să-l lase pe el să conducă barca.

În general, oamenii simt nevoia să amplifice evenimentele fericite, să le dubleze într-un fel efectul, făcând ca mai multe momente de acelaşi fel să coincidă. Tot aşa, Petre si Florența hotărâră să se ia de Crăciun. Doar civil, desigur, canoanele ortodoxe interzicând căsătoriile în această perioadă, urmând ca imediat după Bobotează să se cunune şi religios. La sărbătoarea Crăciunului țineau însă în mod special şi li se părea minunat să se bucure amândoi de unul şi acelaşi pom, de febrilul încântător care însoțeşte cadourile (achiziționarea, secretul, mâinile

care trag nerăbdătoare de panglici sfâşiind ambalajul festiv, şi, în sfârşit, surpriza!), să petreacă prima lor noapte amețiți de îmbrățișări pătimaşe şi aromă de cetină... Dar erau amețiți de pe acuma, doar evocând asemenea clişee, şi li se părea că timpul nu mai trece, abia se târăşte, cu plumb în picioare.

Fireşte, făcuseră pregătiri „uriaşe". Nu erau nababi, dar oricum depăşeau cifra salariului mediu pe economie şi amândoi, firi chibzuite, dispuneau de ceva rezerve. Petrecerea - douăzeci de invitați - urma să se dea la Florența, unde aveau să şi locuiască. Se mutase aici de un an şi se simțea foarte bine. Nu chiar vilă, era o căsuță îngrijită, bine gândit spațiată şi cu o palmă de grădină; aparținuse unei mătuşi, care i-o lăsase moştenire împreună cu câteva mobile stil, bine întreținute şi de mare efect.

Florența găti toată săptămâna în draci, ornă casa cu toată recuzita strălucitoare specifică sărbătorii. Iar când e să se taie bine cărțile, atunci totul merge şnur. Petre găsi o splendoare de brad, cât el de înalt şi de două ori mai dolofan. Munci vreun ceas ca să-l fixeze bine pe trepied şi îi asigură stabilitatea cu tot soiul de sfori şi sârmulițe invizibile. Florența se extazie dinaintea îndemânării lui (o făcea cu risipă, ori de câte ori avea ocazia) şi, după ce-l trimise în pod după jucării, se întoarse la bucătărie.

— Vezi că sunt două cutii mari, îl avertiză. Una maronie şi cealaltă albastră... Cum intri, primul raft de sus, pe stânga...

„Ce femeie ordonată!", se extazie la rândul lui Petre. Ăsta nu mai era pod, era farmacie, ordine şi spirit gospodăresc. De obicei, oamenii au în oroare podurile, boxele, debaralele, talmeş-balmeş de boarfe şi boscârțe, unde decât să cauți şi să găseşti ceva, mai degrabă renunți şi dai fuga la magazin. Nici gând de aşa ceva, totul se înşira de-a lungul zidurilor, şters de praf, sortat şi etichetat. Ochii îi căzură asupra unei cutii în care fusese cândva ambalat un televizor Miraj. Scrisul îngrijit al Florenței avertiza pe o etichetă: *Amintiri.*

Petre ridică urechile de carton cu emoția care-i însoțea orice gest tangentând într-un fel sau altul persoana Florenței. Atingea cu adora-

ție obiectele care-i aparțineau, clapele pianului purtând încă urma degetelor gingaşe, i se umezeau ochii privind fotografiile ei din copilărie, unde, fie vorba între noi, dădea cam cioară deşălată, dar Petre nu vedea decât o fetiță cu ochi strălucitori, nevinovată, pe cale să fie aruncată în vâltorile vieții.

...Nelipsitul *Caiet de Amintiri* cu panseuri şi fotografii de-ale colegelor, proiectând evocări şi reîntâlniri peste decenii, la fel de inevitabilul Oracol, un carnet de note - de nădejde elevă, nimic sub opt - un caiet de teză la Istorie, mai multe fotografii de sfârşit de an şcolar, cu întreaga clasă adunată în jurul dirigintei sau al profesorului preferat. Poze clasice, în care toți elevii au aer de orfani sau idioți, iar dascălul, vrând cu tot dinadinsul să pară serios şi impozant, seamănă cu imortalizații de pe pietrele tombale. Bineînțeles, nu lipseşte glumețul clasei, care ridică două coarne pe creştetul colegului din față... În sfârşit, un ierbar, un alt caiet cu maxime, iar sub câteva agende vechi, portretul foto al unui bărbat foarte mulțumit de cum arată, gata să tragă plin de eleganță dintr-o țigară; un bărbat frumos în toată accepțiunea cuvântului şi despre care Petre îşi spuse că trebuie să fie artist, începu automat să transpire şi, cuprins de panică, întoarse fotografia: *Florenței, femeia vieții mele, în amintirea nopților de extaz, a irepetabilelor răsărituri de soare pe care le-am întâmpinat un singur trup, o singură inimă pe nisipul Mangaliei. De ce nu ne putem naşte a doua oară... Bob*

Petre simți că s-a prăbuşit cerul. Dezamăgirea, conştientizarea unei „minciuni fioroase" - îi atribuise Florenței inocența unui falnic crin, încă nu-i simțise în palme greutatea sânilor - o gelozie sălbatică, năprasnică îi întunecă privirea. Se rezemă fără respirație de zidul văruit, lacrimi de care-i era ruşine şi pe care le ura îşi deschiseră vad, ocolind aripile nasului borcănat. Totodată, realiză că, dacă în momentele acelea dă ochi cu Florența, e în stare s-o strângă de gât. S-o ucidă la modul cel mai concret. Nu exista decât o singură soluție! Să fugă de aici! Să fugă cât mai repede şi cât mai departe!

Florența stinse focul şi scoase coptura atentă să nu se frigă. Se simțea de două ori încântată; izbutise să nu se ardă, iar cozonacii ieşi-

seră o capodoperă! Înalți, rumeni, dolofani, îi mâneai cu ochii! învăpăiată, fericită, intră în casă:

— Petre, Petre! Vrei cozonăcel cald, un ursuleț făcut special pentru tine? Petre...

„Mai e în pod, probabil! Cum naiba nu le-a găsit?! Jucăriile..."

Nu-şi duse gândul până la capăt, realizând imediat dezastrul. În bradul virgin, încă neîmpodobit, fotografia lui Bob părea țintuită acolo pentru vecie. Surâdea languros, pregătindu-se să tragă din țigară.

După vreo şase sau şapte ani de la aceste întâmplări, vara, Petre se afla la Călimăneşti, unde îşi petrecea de la o vreme o parte din concediu. Avea necazuri cu rinichii şi medicii îi recomandaseră „ape". O mizerie şi o plictiseală, dar Petre îndurase altele şi mai grele, consolându-se mai ales cu perspectiva celor două săptămâni de Litoral care urmau. Ca toți graşii, iubea apa, căci la patruzeci de ani se putea vorbi deja despre Petre ca despre un barosan, categoria Sumo.

În rest, ducea o viață normală (în parametrii arondați celibatului). Avea în palmares campionate de popice şi biliard şi, obligat de burlăcie, ajunsese un bucătar de mâna întâi. Burlac convins, de neclintit, căruia amintirea Florenței încă îi mai învinețea obrajii de mânie. De ce îi fusese tocmai lui dat să-şi încrucişeze drumurile cu mincinoasa cea mai ticăloasă, cea mai ipocrită ființă care se iscase vreodată în lume, de la Lucreția Borgia şi până azi?! Timpul însă le vindecă pe toate, chiar rănile cele mai adânci. Poate că mai dor dacă le atingi, dar nu mai sângerează.

Deşi ar fi avut bani să-şi permită un single, Petre rămăsese acelaşi băiat econom dintotdeauna, astfel că preferă să achite un bilet de tratament „la comun". Nu avea nimic de ascuns, era mai toată ziua plecat, că doar n-a venit la băi ca să stea în casă, întrucât l-ar fi deranjat un coleg de cameră?

Întâmplarea făcu să nimerească bine. Colocatarul era un bărbat cam de vârsta lui, cumsecade şi maleabil, vorbăreț nespus dacă-i dădeai ocazia şi - iar întâmplarea - suferea de aceeaşi afecțiune cu Petre. De la sine, având aceleaşi izvoare şi medic de frecventat, iar la cantină

același regim prescris, deveniră nedespărțiți. Și cum, inevitabil, începură să-și petreacă și „recreațiile” împreună, la o bere, la un film sau vânturând salba de stațiuni de prin împrejurimi, George remarcă la un moment dat:

— Ăștia or să creadă că suntem logodiți.

Petre ridică din umerii masivi:

— Prostii!

— Absolut de acord, râse George, dar s-a creat o psihoză. Doi bărbați sau două femei, văzuți în mod sistematic împreună, fără alți parteneri, sunt imediat suspectați, taxați de homosexuali.

— Tu de ce nu te-ai însurat?

— Dar am fost, contestă George, și încă de două ori!

— Și?

— M-au părăsit amândouă. Prima se dădea în vânt după spaghete milaneze și a prins din mers un tren spre patria cu pricina, a doua... n-o fascinam îndeajuns, n-o tulburam.

Petre mormăi încruntat:

— Toate sunt niște ticăloase. Stricate, mincinoase și ticăloase!

— Și care nu sunt, completă râzând George, au ghinion.

— Ai întâlnit dumneata vreuna singură? Sinceră, fidelă, curată?

Băutor ocazional, la a doua sticlă de vin Petre devenise melancolic. O melancolie cu arțag, care îi readucea totdeauna în minte idila cu Florența, vie și proaspătă, de parcă lucrurile s-ar fi petrecut ieri. La fel de vie și durerea din capul pieptului, care-l sugruma când priponise între crengile bradului fotografia lui Bob, autorul „nopților divine de la Mangalia”. Un taur rănit, încolțit de picadori, n-ar fi putut suferi mai sălbatic, mânios. Bufnit de plâns, părăsise ca o vijelie casa Florenței. Cu ajutorul unui coleg de serviciu, lichidase totul la repezeală și, în aceeași seară, abandonă pentru totdeauna Capitala - „plecat fără adresă...”. Îl însoțeau două valize cu haine, câteva cărți și inima sângerândă.

— N-avea trecere, înțelegi? O fată bună, cumsecade, cinstită, cu suflet nobil! N-am să-mi explic niciodată misterul, urmă George, cu vi-

oiciunea care-l caracteriza, de ce naiba ridicăm în slăvi astfel de sfinte, dar ne pierdem capul pentru nişte ticăloase!

Petre, întors din amintiri pe terasa restaurantului din Călimăneşti, mârâi plictisit:

— Despre cine dracu' vorbeşti?

— Te-ai pilit?! Despre vară-mea, nu dau nume, chestie de cavalerism. M-ai întrebat dacă am cunoscut vreo sfântă! Poate nu ştiu multe, dar pe ea o ştiu bine şi a avut ghinion, cu toată sfinţenia ei. Sau poate tocmai de-aia...

Petre îi îndreptă o privire confuză: „Ce naiba mă interesează pe mine problemele vară-si?" Nu putea însă să-l repeadă, ocupau aceeaşi cameră şi e dezagreabil să-ţi potriveşti perna sub cap, de noapte bună, ştiind că urmează să sforăi alături de unul cu care te-ai certat.

— ...avea însă un păcat, continuă George. Era mândră, domnule, mândră ca Lucifer!...

— Primul păcat din Decalog, comentă Petre aiurea.

— O deranja, dar ce zic eu o deranja, o umilea faptul că nu-i curtată, iar ideea că cei din jur şi-ar putea da seama de acest amănunt o scotea din minţi... Făcea tot ce-i sta în putinţă ca să dea impresia că e solicitată, că are combinaţii şi aşa mai departe... Şi asta de mică!

— Ca să vezi ce tragedie!, comentă Petre sarcastic.

— Râzi tu, dar chiar că a fost o tragedie, fiindcă pe chestia asta a ratat şansa vieţii ei: întâlnise omul mult visat, idealul, jumătatea cealaltă, despre care bat câmpii romanticii... Şi să mai zici că nu există destin! Un fleac de nimic, la primul ochi nici nu-l observi, şi devine hotărâtor, determinând ceea ce se va petrece peste ani...

— Vrei să fii mai clar?

— Mai luăm un vin?... Bine, cum vrei tu. Stai să vezi cum a stat chestia! Eram noi încă puşti, să zic şaptişpe-optişpe ani şi am petrecut ca de obicei vacanţa de vară într-o pensiune, la Câmpulung Moldovenesc, unde mergeam de ani de zile cu părinţii. Tot clanul, unchi, mătuşi, veri şi verişoare... Ca să n-o mai lungesc, în timp ce despacheta şi îşi aranja lucrurile, vară-mea a găsit într-un sertar fotografia unui

tip. Arătos, moacă de playboy, probabil că-l uitaseră acolo chiriaşii de dinaintea noastră. Chestia-i că vară-mi îi place gagiul - ştii cum sunt puştoaicele - pune mâna pe poză şi nu se mai desparte de ea...

— Ce aiureală! Povestea-i lungă?

— Aşteaptă, domnule, că poanta abia vine! Peste câteva zile o pocneşte o idee şi mă roagă să-i scriu câteva rânduri pe spatele fotografiei. Venise cu textul pregătit, nu-l mai țin minte, dar reieşea clar că subiectul împreună cu vară-mea au petrecut nopți încleştate, undeva pe nisipul Litoralului, sub clar de lună, şi alte gogoşi din astea, îți zic că nu mai țin minte. Am şi semnat, nu mai ştiu cum, un nume din ăsta scurt, ca un bobârnac.

Petre îşi ridică privirea tulbure:

— De ce zici tu c-a făcut ea chestia asta?

— Ți-am spus că se simțea complexată. Vroia să se laude, s-o arate prietenelor, era singura din clasă care n-avea un *boyfriend.* Ca să vezi ce înseamnă ghinionul, asta nu-mi iese din cap! O prostie, o copilărie în fond, care a germinat aproape cinşpe ani, ca să explodeze exact când nu trebuia. O bombă cu efect întârziat!

—De fapt, ce s-a întâmplat?

— S-a încurcat cu un tip, gen Costică Othello, dar chestia n-o deranja, îl socotea bărbatul ideal, care, chiar înainte de nuntă, a dat întâmplător peste fotografia cu pricina. Bineînțeles că a citit şi textul de pe verso. Fie vorba între noi, oricine ar fi luat foc...

— Ce-a făcut?

— Cine, Othello? A salutat din mers şi dus a fost! A dispărut de parcă l-ar fi înghițit pământul. De-aia ziceam de ghinion! O fată de aur, neprihănită, o statuie a onestității... Chiar dacă sunt puțin pilit, să ştii că nu exagerez o iotă, cum spuneam, da, un monument de virtuți îşi ratează unica şansă, singura carte bună pe care a tras-o în viața ei, pentru un necunoscut, domnule! Culmea, pentru un macho pe care nu l-a văzut vreodată nici măcar pe trotuarul de vizavi! Pentru o fotografie, domnule!!!

Petre îşi ridică faţa cu trăsături descompuse, perlate - nu puteai distinge între sudoare şi lacrimi. Maxilarele încleştate păreau de lemn:

— Spune-mi, tipul din fotografie fuma?

George căscă ochii uluit:

— Eşti nebun, nene?! De ce nu mă întrebi şi numărul de la pantofi?!

Petre rosti în transă:

— Eu ştiu. Fuma... Ea... ea ce mai face?

— Care ea?!

— Florenţa...

Un ospătar începu să strângă sticlele goale de lângă piciorul mesei:

— Ora închiderii, vă rugăm...

NEBUNUL ĂSTA DE ALEX

Interiorul era cu adevărat elegant, emanând din toate ungherele rafinament şi prosperitate. Trecând de la o glastră de flori la alta, retuşând câte un efect, schimbând din mers poziţia câte unui obiect spre a-l pune mai bine în valoare, Marcela asculta cam cu jumătate de ureche ce discutau bărbaţii în salon. Din când în când, se oprea locului, detaila cu privirea îngustată de atenţie ansamblul şi, da, ăsta era cuvântul, pur şi simplu îi venea să ţipe de mulţumire. Totul se prezenta perfect, se ştia pe ea însăşi impecabilă, diseară avea să-şi demonstreze încă o dată statutul de gazdă desăvârşită.

Marcela era o femeie subţirică, iutacă, elegantă până şi în sala de baie, care nu înceta o singură clipă să se bucure de tot ceea ce îi oferea viaţa. Îndreptă o privire recunoscătoare spre Olimpiu - maestrul Dragomir - un bărbat impunător, având eleganţa specifică masivilor şi un glas bine pozat care răsuna ca un clopot în sălile de tribunal. Prezenta toate datele marelui maestru şi era suficientă o singură privire ca să-ţi dai seama că omul acesta nu putea fi decât avocat. Ce mai, ei doi făceau pereche, se înţelegeau admirabil şi aveau o grămadă de prieteni adorabili. De ajuns să te uiţi la Alex, şi râse încetişor, fustangiul

ăsta înrăit, pokerist înverşunat, pierde-vară care se laudă în toate zările că n-a avut în viața lui serviciu şi cu încă o grămadă de păcate! Deşi negativ cu majusculă, să fi căutat cu lumânarea n-ai fi găsit un exemplar care să-i semene, toată lumea îl simpatiza; un tip irezistibil, cap de afiş în orice escapadă, un *party* fără „nebunul de Alex" fiind de neconceput.

„Chiar, pe unde o fi? se miră, a promis că trece înainte de prânz." Intră în salon, masându-şi cu un gest devenit tic degetele inelate.

— Despre ce vorbeați? Sper că nu iar politică. Măcar azi să ne relaxăm.

Olimpiu îi surâse cu tandrețe. O trata uşor patern, dar Marcelei nu-i displăcea.

— Tocmai îi spuneam amicului Barbu că eşti emoționată ca o tânără gospodină, la prima primire. Fii liniştită, scumpo, totu-i perfect, nu înțeleg de ce te mai agiți... Ce-ai zice de un Cinzano înainte de dejun?

Barbu, tot avocat, asociatul lui Olimpiu, interveni:

— Iar eu îi explicam să te lase în pace. Şi agitația, în fond toată forfota preparativelor, face parte din plăcerea petrecerii.

Avea un ton sec, protocolar, de care nu se putea dezbrăca nici în contextul celor mai facile discuții. Olimpiu îl socotea cam obtuz, cam „strică chef", dar conştiincios şi partener de încredere. Marcela surâse recunoscătoare:

— Totdeauna am susținut că eşti un înțelept... Nu, Barbu, nu exagerez deloc. Şi, pentru că veni vorba, vreau să-ți cer o părere...

Pe chipul lui Olimpiu se aşternu o expresie de plictiseală:

— Ai o idee fixă, draga mea. Îți spun eu, Barbule, despre ce-i vorba în două cuvinte. Marcela insistă să angajăm pentru diseară un detectiv particular. Recte, să-l amestecăm printre invitați. Mi se pare absurd...

— Ba-i cât se poate de cuminte, îl contrazise nevastă-sa. Gândiți-vă câtă lume străină vom avea în casă! Chiar şi printre invitați, ca să nu mai vorbesc de chelneri, de personalul angajat.

Olimpiu râse:

— Iubito, tu vezi prea multe filme.

— Marcela are dreptate, decise sentențios Barbu. Deținеți valori importante în casă.

— Nimic care să intre la rubrica „îndemânarea mea şi nebăgarea dumneavoastră de seamă”, argumentă Olimpiu. Poți să-mi iei pendula Secession, sau tabernacolul, sau chiar Bazaine-ul de pe perete, să-l bagi în buzunarul de la ceas şi să te strecori pe uşă?! Nu fiți caraghioşi!

— În fond, de ce te deranjează un invitat în plus?

— Nu suport ideea de poliție. M-am săturat de act cenzurat, de securită, spionită şi încă vreo douăzeci de substantive cu „ită”.

— Otită, găsi Alex, intrat pe ultima replică.

Era scund, suplu, cu o figură de maimuțică inteligentă. întreaga lui ființă vibra de un neastâmpăr caracteristic.

— Ce faceți, dom'le, ați şi început cheful? La mulți ani, Olimpiule!

— Eu am zis ceva de un vermut, dar Marcela se face că n-aude.

Marcela agită un clopoțel de argint. O fată de vreo optsprezece ani se opri în prag, rostogolindu-şi ochii rotunzi. Era îmbrăcată în uniforma servantelor de casă mare, pusă în circulație de *high-life*-ul economiei de tranzit, alta decât a subretelor de operetă: în locul rochiei negre cu şorțuleț de dantelă - fustă, tunică, bonetă, tenişi. Toate albe. Cam aducea a spital, dar moda îşi are poruncile ei.

Marcela comandă scurt, ca la restaurant:

— Cinzano, lămâie, măsline verzi, saleuri. Mie mi-aduci un ceai de mentă. Cu gheață.

Barbu se ridică. Țeapăn, aferat, uscat:

— Eu am plecat. Doamnă!... şi se înclină echer în fața Marcelei.

— Cum? Nu rămâi la dejun?

— Iartă-mă, am o afacere în oraş. Spune-mi, Marcela, te superi dacă nu vin diseară costumat?

— Da, făcu apăsat Olimpiu, se supără. Ne supărăm toți. Adică, de ce să fim numai noi caraghioşi? Asta a fost fantezia Marcelei, chit că e ziua mea, nu a ei, o dată acceptată, trebuie respectată. La bal costumat, subiecți costumați! Dixi!... Uite-o pe draga de Evelina!

Se ridică, ieşind în întâmpinarea nou-venitei, o femeie de vârstă mijlocie, prea fardată şi cu cercei prea lungi pentru orele amiezii. Când îi sărută mâna, Evelina râse artistic şi mezzosopran:

— Oh, tu, cavalere, *sanspeur et sans reproche!* La mulți ani, Olimpiule! Apoi, pe un ton cotidian: Am trecut în zbor.

— Sper că rămâi la masă, spuse Marcela.

— Imposibil, scumpo… Vroiam doar să te rog ceva. Poți să… lasă că-ți spun eu când ai o clipă liberă… Ce faci, Barbule, pleci din cauza mea?

Avocatul încercă să fie galant:

— Dimpotrivă, constitui încă un motiv ispititor pentru a rămâne, încă un regret că sunt silit să plec… Adăugă, răsucindu-se spre gazdă: Nu uita, Olimpiule, paza bună trece primejdia rea.

Ieşi cu pas țeapăn, milităresc şi, aşa cum se întâmplă uneori, după plecarea unuia dintre convivi, pentru câteva momente, în încăpere se aşternu liniştea. Servanta intră cu măsuța de serviciu încărcată. Era novice încă, stângace, cu obrajii pară şi cu limba scoasă, aşa cum fac de obicei copiii când depun vreun efort. Glasul Marcelei îi ridică privirea speriată:

— Mulțumesc, Cecilia, poți să te retragi.

Fata se grăbi să dispară, şi Alex începu să râdă:

— Speriată rău căprioara, dar nostimă foc. Unde ați descoperit-o?

— Eşti imposibil, Alex, îl dojeni galeş Marcela, chiar nu poți să treci pe lângă o fustă, fără să te intereseze unde-i fermoarul?

— Imposibil? se miră Evelina nazal. E de-a dreptul respingător.

— Dar mereu seducător, râse Alex, trebuie să recunoşti.

Evelina se strâmbă:

— Pentru slugi, probabil.

Olimpiu, care umplea paharele, interveni:

— Iar vă dondăniți? Hai să bem un vermut în avanpremieră.

Ciocniră. Marcela cu paharul de ceai din care bea cu paiul, Evelina având aerul că face o mare concesie, bărbații grăbiți să simtă dulceața picantă a licorii. Alex, bine dispus, dar cine îl văzuse vreodată altfel, improviza un toast:

— La mulți ani, gazde mari, dea Dumnezeu, Olimpiule, să te văd cu statuie în parc şi nume de stradă, te ador Evelino!

Se apropie de ea şi începu să-i cânte, suflându-i în obraz damful de alcool. Evelina întoarse capul îngrețoşată, ceea ce păru să-l stimuleze pe trubadur, amplificându-i patosul:

— *Viața mea-i zdrobită şi oricând merg la Bellu,*
Văd chipul tău 'nainte-mi şi ochiu-ți blând ca mielu',
Pătrunde-adânc în mine şi parcă zice „Vino!"
O, da'n curând veni-voi la tine, Evelino!...

Isprăvi cu o reverență à la D'Artagnan, spiralând în aer o pălărie inexistentă. Marcela şi Olimpiu, încântați, aplaudau să-şi rupă mâinile.

— Asta zic şi eu declarație, aprecie Olimpiu.

„E fermecător, gândi Marcela. Orice-ar face, nu te poți supăra pe el. Îi stă bine."

Pe chipul Evelinei se citea un dispreț de gheață. Se ridică majestuoasă ca o Brunhildă:

— N-am auzit în viața mea ceva mai ieftin şi mai vulgar. Dar dacă voi îl încurajați... Vrei să vii puțin, Marcela?

Olimpiu privi amuzat în urma lor:

— Mă pui pe gânduri, Alex. *Qui s'aime, se taquine...*

— Am altceva mai bun de făcut... Despre ce primejdie vorbea Barbu?

Avocatul îşi umplu din nou paharul şi se lăsă pe spatele canapelei. Reflex, arboră expresia de tribunal şi tonul de bară:

— Fleacuri, *mon cher.* Susține o fixație de-a Marcelei, s-aduc musai un sticlete la petrecere. Barbu e al nostru, îl iubim, dar asta nu-l împiedică să aibă minusurile lui.

— Adică?

— E un tenebros congenital, patologic circumspect, nu s-a inventat încă nimic perfect rotund şi neted. Pentru el, până şi primăvara are coşuri pe față.

Alex se juca, agitând între degete piciorul paharului gol:

— Poate că ei nu gândesc tocmai rău. S-a umplut lumea de borfaşi, nu mai poți avea încredere în nimeni.

Olimpiu îl privi sarcastic:

— Nici în tine?

Alex îi răspunse pe acelaşi ton:

— Pune-mă la încercare.

În biroul avocatului, Evelina înțepenise dinaintea unui tablou: pentru neinițiați, o isterie indescifrabilă de linii întretăiate, pete, zigzaguri, îmbârligătură de culori înghesuite pe o pânză de dimensiuni moderate. Transportată, Evelina emise pe un ton elegiac:

— Admirabil! Nu mă satur privindu-l.

— Marea noastră comoară, surâse modest Marcela. Personal, nu-l înțeleg, prefer stilul academic, nu-mi comunică nimic. Dar un *Bazaine*... rămâne un *Bazaine*. Birul nostru, ofranda noastră - repetă cuvintele auzite de nenumărate ori de la Olimpiu, dar fără să menționeze sursa citată - pe altarul snobismului.

Evelina ținu să-şi sublinieze starea de spirit:

— De câte ori îl privesc, mă simt tulburată până în adâncul sufletului... Şi ce este mai interesant, de fiecare dată încerc emoții proaspete, de fiece dată îmi spune altceva...

Marcela, care nu era lipsită de simțul umorului, se interesă abrupt:

— Acum ce-ți spune?

Evelina arboră un aer de supremă condescendență:

— ...Tu nu poți să înțelegi... E o chestiune de educație, de aviz, dar în primul rând de infrastructură emoțională, de trăire lăuntrică... de acel segment care vibrează...

— Ei bine, i-o reteză Marcela, eu n-am segment... Uite, ăsta-i şalul pe care-l vrei, nu? Şi desfăşură o broboadă de caşmir năpădită de ciucuri şi arabescuri. Pot să-ți împrumut şi cerceii cu peruzele, se asortează.

— Ce greu mi-e să mă desprind din atmosferă! exclamă Evelina mereu eterică. Vraja geniului... Nu, mersi, n-am nevoie de cercei. Acum, chiar că am fugit!

— Eşti sigură că nu vrei să rămâi la dejun? o întrebă în timp ce se întoarseră în salon.

— Scumpa mea, când primeşti seara, n-ai nevoie de oaspeți la prânz. Pentru ce oră a rămas?

— Dacă reuşim să ne adunăm cu toții la zece, e foarte bine.

Alex clipi semnificativ spre Olimpiu şi, repezindu-se în întâmpinarea Evelinei, îi căzu într-un genunchi. Cu mâinile duse a venerație la piept, începu să declame cu intonația patetic, cântătoare care frângea inimile pe vremea Aristitzei Romanescu.

— *E noapte, stelele pe cer clipesc din ochi la omenire*
înamoratul cavaler cu draga lui are întâlnire...

Se întoarse brusc la ton cotidian, de piață: Lino, maică, la ce oră să vin să te iau?

Evelina, uitându-se ostentativ doar la Marcela, îşi puse mănuşile:

— Cum poate fi cineva atât de penibil? Mă conduci?

Olimpiu, trăgând cu urechea spre vestibul ca să nu fie auzit, începu să râdă:

— *Mon cher,* în tine moare un Tănase.

— Asta ca să nu spui că sunt un cabotin. În realitate, nimeni nu-mi stârneşte atâta chef de a scoate din sărite ca distinsa noastră amică Evelina. Am să-ți spun ceva, Olimpiule! Voi mă tratați de paiață şi, în fond, nici nu merit altceva. Aminteşte-ți însă de bufonii lui Shakespeare care doar adevăr grăit-au! Draga noastră Evelina e cea mai ticăloasă ființă pe care ai întâlnit-o în, să zicem, ultimii zece ani.

— Exagerezi, *mon cher,* dar îți stă bine. Încă un Cinzano?

Serata constituia, fără îndoială, o reuşită, toată lumea era de acord, iar Marcela, care în sinea ei radia, primea cu modestie de mare doamnă mulțumirile invitaților. Desigur, Dragomirii - Olimpiu şi Marcela - au şi condiții, îşi spuneau aceştia. Sunt plini de bani, n-au copii, obligații etc. şi dispun de o casă corespunzătoare. Fă dumneata bal mascat în coşciugele lui Ceauşescu, cincizeci de metri pătrați socotind şi balcoanele, unde, dacă există doi obezi în familie, unul musai trebuie să se mute. Cât despre vila Dragomirilor, comentau aceiaşi la inerentul telefon de bârfă din dimineața imediat următoare petrecerii, era indiscutabil superbă, făcând parte dintre acele case pe care le admiri din toată inima,

dar în care nu ți-ar face plăcere să locuiești. Nefuncțională, apreciau gospodinele, spații supradimensionate, atenanse bogate, o grădină minunată - toate necesitând personal pentru îngrijire, nu glumă - în fond însă, doar șase încăperi. Dar toate acestea îi priveau pe ei și nu adumbreau cu nimic reușita primirilor lor. Mai erau și gazde minunate, atât Olimpiu, cât și Marcela izbutind să sugereze fiecărui oaspete că-i cel mai bine venit, cu nerăbdare așteptat și că în lipsa lui ar fi fost doborâți de tristețe, serbarea nemaiavând nici un farmec. Invitații contribuiau și ei la succesul serii. Se străduiseră la alegerea costumelor - ca totdeauna predominau zânele, „Carmenele", pirații, Pierrot și Colombina, sultanii (Olimpiu - cel mai impozant), Popeye Marinarul și Scufița Roșie - da, în primul rând, veniseră hotărâți să se distreze.

Firește, Alex, costumat în corsar, era sufletul petrecerii. Cânta, glumea cu toată lumea, se ținea de farse. La un moment dat, profitând de neatenția Evelinei, îi „suflă" poșeta și o ascunse într-o vază japoneză. Lăsă să se scurgă câteva minute și, uzând de aceeași gestică pompoasă, mistocară, care-i era destinată exclusiv Evelinei, o invită la dans.

„Brunhilda" îl respinse cu dispreț nimicitor.

— Mă plictisești.

Era costumată în Indira Gandhi, înfășurată cu văluri îndesate de culori și desen, sandalele aurii lăsau să se vadă pedichiura impecabilă, iar bumbul din frunte desăvârșea portretul. Agita nervoasă un evantai, și Alex își spuse că n-a văzut în viața lui unghii atât de lungi.

— Scumpo, declară, luând-o cu forța, un singur dans ca să știu că nu ești supărată pe mine, și nu te mai deranjez. Jur!

— Dacă juri... și se lăsă îmbrățișată.

— Mă faci fericit! Continuă, suflându-i la ureche pe melodie: *Azi noapte am visat / Că tu m-ai sărutat / Ce-ai zice acum / Pe înserat / Să fie un vis adevărat?*

Evelina, scoasă din răbdări, se smulse:

— Dar ce-ai zice tu acum de două perechi de palme?

Alex simula încurcătura:

— *Nu pot să-mi dau seama. Întrebați pe mama.*

Evelina îl plesni peste obraz cu evantaiul şi se amestecă printre invitaţi.

Barbu o căută din ochi pe Marcela. Considera că a făcut suficient act de prezenţă. El era un om serios şi i se părea că nu cere prea mult de la semeni, aşteptându-se la un comportament similar. Dacă vor însă să se facă de râs, dându-se în spectacol ca saltimbancii, treaba lor. O zări lângă bufet, dând dispoziţii chelnerilor, şi se grăbi să se apropie.

— Felicitări, Marcela, totul este extraordinar, dar eu plec...

Marcela îşi flutură a reproş genele bine rimelate:

— Cum? Nu-i nici 12! Mai stai măcar o jumătate de oră. Am un tort grozav.

— Te rog, nu insista. Îţi mulţumesc, a fost o seară splendidă, spune-i şi lui Olimpiu... Tot ce faceţi voi doi împreună e magnific, dar înţelege-mă...

Marcela schiţă un gest de neputinţă:

— Cu sila nu te pot reţine. îmi pare rău...

Îl urmări o clipă cum se strecoară printre invitaţi, îndreptându-se spre vestibul, siluetă ţeapănă, rigidă plop, fără şic şi ridică din umeri: „Asta e, nu poţi obliga pe nimeni să fie fericit."

Spre ora două sosi tortul. Un tort triumfal, cu circumferinţa de cel puţin un metru - comandă specială, vezi bine - care smulse exclamaţii sincere de admiraţie. Cei mai mulţi dintre invitaţi nu văzuseră încă o mostră atât de impresionantă. Şase chelneri destupară simultan sticle de şampanie, declanşând intonarea unui *Mulţi ani trăiască* entuziast.

Olimpiu, cu privirea umezită, ridică palmele în aer, solicitând linişte. Rosti sincer tulburat, cu voce alterată de emoţie, dar mereu emfatic:

— Vă mulţumesc, dragii mei, sunt extrem de mişcat, căldura sentimentelor voastre îmi îmbujorează sufletul şi cugetul. Alături de voi, cu şi prin voi, mă bucur neostenit de privilegiile prieteniei. Ajuns la vârsta reflecţiilor, cercetez cu gândul în urmă-mi şi mulţumesc mereu Proniei Cereşti de generoase ursitoare, de edulcorată soartă... O soţie ideală, unică...

Îşi întrerupse *speech*-ul, înclinându-se echer în fața Marcelei si sărutându-i mâna, în vreme ce asistenta înfierbântată izbucni în urale.

— Bravo!... Trăiască Olimpiu şi Marcela... La mulți ani!

Cheful se sparse pe la cinci dimineața, când musafirii, parcă înțeleşi între ei, plecară în bloc. Din politețe, Marcela insistă să se mai rămână, dar în sinea ei îi părea bine că s-a terminat. Se simțea obosită, toată noaptea nu stătuse o clipă locului, urmărind cu ochi de lynx o desfăşurare desăvârşită, şi acum, prea surescitată pentru a se culca, avea chef să bea un pahar în tihnă şi să „bârfească", să comenteze, să recapituleze momentele forte ale seratei. Ultimii rămaşi, Evelina şi Alex, erau numai buni pentru aşa ceva (ei închideau totdeauna cheful), şi Marcela, dându-şi drumul să cadă pe canapea, se gândi cu plăcere la ceasul de taclale care va urma.

— Nu-mi mai simt picioarele... Apoi, alintându-se: Cred că a ieşit destul de bine, nu?

Alex decretă:

— Totul de nota zece! Şi bufetul, şi ambianța, absolut totul! O petrecere unică pentru Bucureştiul de azi. Eşti o organizatoare înnăscută!

— Foarte reuşită, fu de acord şi Evelina, scoțându-şi bumbul de pe frunte.

— O clipă! îi întrerupse Marcela. Cecilia, să fii atentă la ceştile de cafea. E un serviciu *Winchester,* le explică celorlalți. Ce spuneam?

Fata, palidă de oboseală, se balada cu paşi muți prin casă, strângând ultimele urme ale chefului. Scrumiere, câte un pahar abandonat în cele mai neaşteptate locuri, glastrele de flori... Olimpiu se apropie de nevastă-sa şi îi sărută mâna:

— Mulțumesc, iubito, mi-ai dăruit o serbare de neuitat... Propun încă o cupă de şampanie în onoarea grațioasei noastre gazde. Pentru Marcela!

Alex, om de carnaval, pentru care o petrecere nu se isprăvea niciodată îndeajuns de târziu, coopera entuziast:

— *Pour la bonne bouche!* Excelentă idee!

— Sunteți de-a dreptul nebuni, spuse Evelina.

În aceeaşi clipă, Cecilia dădu buzna în salon:

— Coniță! A dispărut tabloul din birou. Zău, e locul gol pe perete!

*

Primul îşi reveni Olimpiu. Telefona la Poliție, apoi se adresă nevesti-sii.

— Te rog, Marcela, fără reproşuri, este vina mea, mi-o asum în totalitate, trebuia să te ascult.

— Dar n-am zis nimic, şopti pierită nevastă-sa. E ciudat, citeşti mereu despre astfel de lucruri, dar nu-ți vine să crezi că ți se pot întâmpla şi ție.

Evelina se lamenta de parcă ea ar fi fost proprietara păgubită:

— Ce pierdere imensă! Ce capodoperă! Parcă tot aştept să mă trezesc şi să-mi spuneți că nu-i adevărat…

— Mai adevărat decât atât, observă Alex, nu se poate.

Se tot uita la zidul gol, la rama ca un ochi pătrat, rămas fără conținut, dezolantă prin ea însăşi, la obiectele din jur, de parcă acestea, martori oculari, ar fi putut vorbi.

— Am să-l sun pe Barbu, hotărî Olimpiu.

Alex se aplecă să ridice un obiect de pe covor. Era un cuțitaş de desert, mai precis pentru fructe, mică bijuterie cu plasele de sidef.

— De ce? se interesă Marcela.

— E asociatul meu, a fost şi el la petrecere, nu strică să fie de față când vine Poliția.

— Care, după cum se vede, spuse Alex, nu prea se grăbeşte. Pe Barbu însă cred că l-ai deranja degeaba, nu ştie nimic.

Olimpiu îl cercetă curios:

— Vrei să fii mai explicit?

— Barbu a cărat-o spre miezul nopții…

— Exact, confirmă Marcela, am auzit pendula chiar în clipa când închidea uşa.

— Or, furtul s-a comis mult mai târziu. Spune-mi, scumpo, se adresă Marcelei, ți-aminteşti când s-au servit fructele?

— Am programul meniului în bucătărie, dar l-am consultat de atâtea ori, că-l ştiu pe dinafară. După tort - două noaptea, s-a adus al patrulea rând de cafele, pe urmă au venit fructele. Deci cam pe la trei şi jumătate.

— Fructele împreună cu serviciul de fructe, presupun... Adică, au fost aduse o dată.

— Bineînțeles, dar nu văd unde vrei să ajungi.

Alex zâmbi:

— Pânza a fost desprinsă din ramă cu acest cuțitaş, şi-l arătă cu degetul pe birou. Vasăzică, după ce s-au adus fructele, când Barbu era plecat de mult. De asta-ți spuneam că l-ai chema degeaba.

Olimpiu se sperie:

— Dacă ai dreptate, înseamnă că-i corp delict, nu trebuia să-l atingi!

— Fii liniştit, *mon cher,* l-am apucat cu unghiile şi doar de muchii. Am consumat şi eu atâta producție polițistă încât să ştiu cum devine chestiunea cu amprentele.

Evelina pufni agasată:

— Bate câmpii ca de obicei! Lasă, domnule, Poliția să-şi facă treaba!

Olimpiu rămase gânditor:

— Bizar! E ceva în ce spui tu, dar când premeditezi o acțiune, vii dotat tehnic.

— Poate a fost o infracțiune spontană, i-a venit pe loc ideea, râse Alex, oricum însă obiecția ridicată de tine e serioasă.

Evelina îşi înăbuşi un căscat, ducând degetele la gură. Alex o privi mirat:

— Unde ți-au dispărut unghiile, soro? Chiar mă miram cât sunt de lungi!

Evelina închise instinctiv pumnii:

— Începuseră să mă deranjeze şi le-am scos... Ce, n-ați mai auzit de unghii false?

— Sunt frumoase, dar incomode, spuse maşinal Marcela.

Alex îşi reprimă o tresărire. Rosti pe un ton uşurel:

— În cazul ăsta, să ştii că ai pierdut una din ele. Am găsit-o chiar aici, pe covor, dar nu-mi dădeam seama despre ce poate fi vorba.

I-o întinse galant, în podul palmei. Evelina îi mulțumi. În glas se desluşea o undă de nervozitate.

— Aici se întâmplă ceva, mormăi pentru el avocatul Dragomir.

Nevastă-sa îl privi neliniştită:

— Ce vrei să spui?

— În realitate, declară Evelina neobişnuit de însuflețită, nu ai pe cine suspecta. Când se întâmplă ceva într-o casă plină de oaspeți şi personal angajat, cred că eram peste cincizeci de persoane...

— Patruzeci şi patru, o corectă instinctiv Marcela.

— Vezi? Pe cine să bănuieşti? Toți sunt la fel de suspecți. Şi eu am fost - dacă vreți - jefuită în noaptea asta. V-am văzut însă prea necăjiți cu paguba voastră, ca să mai fac şi eu caz. Mi s-a furat poşeta.

Marcela se sperie:

— Eşti sigură? Aveai ceva important?

Alex îşi ridică mâinile de parcă s-ar fi aflat în fața unui revolver:

— Scuze! Vinovatul sunt eu, poşeta există. Am vrut s-o necăjesc pe Evelina şi am ascuns-o în vaza japoneză... De acord cu voi că a fost o glumă proastă.

— Imbecilă, scrâşni Evelina, ca şi autorul.

Alex îşi băgă adânc brațul în vas şi scoase poşeta.

— Poftim.

Chipurile neîndemânatic, o scăpă şi conținutul ei se rostogoli pe covor. Mărunțişuri specifice: fard, chei, o batistă, o cutioară de medicamente. Ochii tuturor se opriră asupra unui briceag cu întrebuințări multiple. Alex îl ridică în aer, răsucindu-l pe toate părțile. Ochii îi scliipeau ca ai unui diavol.

— Iată de ce a fost nevoie de cuțitaşul de fructe. Asta apropo de dotarea tehnică obligatorie care te îngrijora pe tine, Olimpiule. *Aşa că Evelino dolce mia /Ai dat de belea! /Ştiam că n-ai cherestea /Dar nici chiar aşa...*

— Nu-mi vine să cred! exclamă Marcela cu ochii lărgiți de consternare.

Evelina țipă:

— Te uiți la ce îndrugă nenorocitul ăsta? E o pramatie, un trișor ordinar şi crede că toată lumea îi seamănă! Şi ce dacă port un briceag la mine? E plin de hoți şi criminali. Dacă aveam un pistol, îl luam pe ăla, fiți siguri!

Alex o privi ironic:

— Şi cu unghia găsită chiar la „locul crimei” cum rămâne?

— Am pierdut-o, ei şi?

— De acord, dar cu specificarea că ai pierdut-o în timp ce „lucrai” tabloul. Ți-ai dat seama şi de aia le-ai scos şi pe celelalte.

— Speculații! Cocoşel de mahala, faci aici pe marele detectiv!

Olimpiu se ridică, cerând linişte. Statura uriaşă părea să domine întreaga încăpere:

— Toate bune şi... în fine, mai puțin frumoase, dar unde e Bazaine-ul meu?

Privirile celor trei se fixară asupra Evelinei. Aceasta se înfăşură mai strâns în şal, de parcă i-ar fi fost frig. O expresie de sfidare înțepeni pe chipul cu buze strânse, parcă înghițite.

— V-ați luat după nebunul ăsta, v-am spus!

Avocatul căută din ochi o scrumieră să stingă țigara:

— Nu există multe posibilități. Ori e ascuns undeva în casă, în vederea unei recuperări ulterioare, ori e asupra ei.

— Gata, l-am găsit! exclamă Alex, acvilă, probabil, într-o existență anterioară.

Olimpiu şi Marcela se holbară.

— Unde?!

— Chiar aici, râse Alex, sub ochii noştri, „intercalat” între faldurile sariului.

— Extraordinar! se minună Marcela, ce idee!

— Fabuloasă! completă Alex. De aia şi-a ales costumația asta „gandhistă”. Desenele se confundă, Bazaine-ul se pierde în imprimeul

materialului... Asta zic şi eu o toaletă valoroasă! Evelina şi Liz Taylor, când o făcea pe Cleopatra în film.

Marcela întrebă, fără să-şi ridice ochii. Simțea că îi este ei înseşi ruşine de ruşinea Evelinei.

— De ce n-ai plecat imediat, înainte ca cineva să fi observat hoția?

— Mai întrebi? se miră Alex. Era obligatoriu să-şi recupereze poşeta şi unghia.

Evelina îi asculta absentă, încremenită ca o statuie de gheață. O statuie care începu să se mişte, desprinzând pânza dintre faldurile costumului.

*

— Şi-acum, se întrebă Olimpiu, ce le spun ălora de la Poliție?

Marcela avu o scurtă ezitare. Deveni dintr-o dată calină şi, apropiindu-se de avocat, îl luă tandru de braț:

— Îndrugi şi tu acolo ceva, îți ceri scuze că te-ai înşelat, în fine, găseşti tu o ieşire... Evelina-i o păcătoasă, totuşi a fost prietena noastră. Bine că s-a găsit Bazaine-ul.

Olimpiu îi cuprinse umerii, înduioşat:

— Totdeauna ți-am admirat noblețea, scumpa mea... Cât despre Alex... Ce să-ți spun *mon cher,* eşti un mare perspicace. Pur şi simplu *brillezi.* Tănase, Sherlock Holmes... Ce secrete mai ascunzi?

Alex făcu o reverență adâncă şi improviza ca de obicei, pe cântec:

— *Secretul meu de-aseară*
Pe strune de vioară
Ți l-oi încredința in zori
Când îți miroase gura a flori
Ura, ura, de trei ori...

Vivat Olimpicilor!

„Ce frumoasă e viața! îşi zise Marcela. Totul e să ştii de la ce capăt să-o apuci...”

ZÂNA CEA BUNĂ

Cele mai vechi amintiri se legau de orfelinat. Oricât s-ar fi străduit, oricât ar fi forat în trecut, nu dispunea de nici un amănunt sau clişeu, cât de vag, sugerând că ar fi trăit şi în altă parte. Mai târziu, avea să afle că fusese găsit în Piața Obor, abandonat lângă o tarabă de plante medicinale, iar de aici, via miliție, ajunsese la o casă de copii, din apropierea străzii Sfinții Voievozi. Era un băiețel cam de doi ani - apreciase personalul - despre care nu se ştia nimic. Îl botezară Valentin, după numele directoarei şi al sfântului din calendar, copilul fiind adus pe un 14 februarie. Fireşte că aceasta fu hotărâtă şi ca zi de naştere, iar numele de familie se stabili parcă de la sine - Valentineanu. Se potrivea şi suna bine. (Ulterior, Valentin nu-şi înjură naşii, aşa cum se întâmplă de obicei, dimpotrivă, îi socoti inspirați, singurul neajuns fiind acela că niciodată nu-şi va cunoaşte zodia. Dar la aceasta se gândi cu mult mai târziu, când, după '90, zodiacul începuse să facă furori).

Numele constituia cea mai importantă amintire şi totodată zestrea care-l însoțea când părăsi orfelinatul din Capitală. La aproape cinci ani, fiind cam firav şi slab la plămâni, îl transferaseră la o casă de copii dintr-o localitate de munte, aşezământ ce avea să-i fie cămin unic până la majorat. Un cămin vitreg, pentru că şi condițiile din România socialistă erau vitrege, iar personalul dezumanizat de propria mizerie nici nu era alcătuit din apostoli.

Dacă i s-ar fi cerut lui Valentin să puncteze în puține cuvinte coordonatele celor cincisprezece ani petrecuți în N., chiar trezit din somn, ar fi „recitat", fără să ceară timp de gândire: „Frig, bătaie, foame." Dar cel mai greu de îndurat era foamea constantă, tenace, sfâşietoare, fidelă ca umbra. Te urmărea şi în vise, te culcai flămând şi te trezeai lihnit, te hărțuia, devenind obsesie. Ani în şir, zi de zi, în fiece minut, copiii erau preocupați de a descoperi un mijloc, o şmecherie, orice truc spre a face rost de o înghițitură măcar, peste rațiile de la cantină. Valentin bănuia şi, probabil pe bună dreptate, că ăştia, orfa-

nii cazați în regiuni montane sau de deal, sunt cei mai chinuiți, fiind bine cunoscut apetitul pe care-l generează aerul de munte. Ceva mai bine se descurcau totuşi vara, când orăşelul se umplea de turişti, alții decât alpiniştii sau amatorii de ski. Oficial, n-aveau voie să cerşească, dar educatoarele mai închideau ochii, lăsându-i să hălăduiască prin oraş. Aici, pe bulevardul care-l traversa, în piață sau la gară, rostuiau câte un măr, un pumn de cireşe, o pâine, câțiva lei ori, în zile norocoase, chiar o înghețată la cornet. Copiii nici nu trebuiau să ceară, era deajuns să se uite la tine ca să-ți dai seama ce aşteaptă, căci, după câteva zile petrecute în N., ajungeai să-i cunoşti: obraji supți, culori anemice, tristețea aceea tasată, greu de îndurat pe chipuri tinere, expresii neliniştite, încolțite, de ființe care nu se simt niciodată în siguranță. Şi, bineînțeles, ceea ce s-ar putea numi uniforma - îndeobşte treninguri decolorate, a căror monotonie era spartă de câte un amănunt vestimentar întâmplător, căciulită sau cămaşă etc, provenite din pachetele milostivilor care făceau curățenie în debarale.

La zece ani, Valentin era, la prima vedere, un băiețel aidoma celorlalți, slăbuț-aşchie, zi famelic, cu o claie de păr blond şi privire iepuratică. Îi era frică de toată lumea! De Tanti Luța, în primul rând, educatoarea cea mai rea, o bestie de care-şi va aminti cu ură toată viața! Palmele oricum zburau prin cămin ca fluturii pe tăpşan de margarete, dar Luța bătea cu făcăleţul şi cu voluptate, când nu se mulțumea doar cu ciupituri perverse, subțiri, a căror durere îți străpungea întreaga făptură până în luminile ochilor. Ghionții şi palmele zdravene după ceafă, ca şi jaful practicat de băieții mai mari, nici nu mai intrau la socoteală, aproape că se obişnuise chiar şi cu nopțile terifiante când se achitau polițe şi se aplica adevărata lege, legea nescrisă a căminului. Nasuri sparte, coaste rupte, practici sexuale fioroase impuse celor mai firavi, incapabili să se apere, treceau neobservate, fapt divers, la fel de obişnuit ca ceaiul tulbure al fiecărei dimineți. Teama cea mai paralizantă însă era tot cea legată de mâncare. Tăiatul rației la prânz sau seara echivala cu o catastrofă. Oricum, plângeau de foame în somn,

dar lipsit şi de cele câteva înghiţituri, stomacul se răzvrătea, zvârcolindu-se cu crampe dureroase.

Asupra copiilor care mai aveau totuşi familii plutea încă o amenințare, coşmarul „de a fi făcut pachet şi returnat”. Drumul spre orfelinat, ca şi cel către cimitir, e de obicei cale fără întoarcere, iar pentru subiecți nu mai exista cuvântul *acasă.* Reveniți, chiar ocazional, erau prost primiți, priviți cu duşmănie - „încă o gură, câteva zile şi tot se simte”- nu intrau bine pe uşă, că se şi aducea vorba de plecare. Asta, când nu erau întâmpinați cu pietre şi alungați încă de la poarta ogrăzii. Mai conştientizau toți că oricât de cumplit ar fi fost traiul la Casa de copii, față de mizeria de acasă se constituia într-un adevărat paradis. Măcar se aşezau la masă de trei ori pe zi, noaptea aveau o felioară de pat numai a lor, auziseră de pasta de dinți, singurul produs de larg consum care, alături de scobitori, nu lipsise de pe piață nici chiar sub Ceauşescu. Şi încă ceva! Mergeau regulat la şcoală...

Şcoala! La simpla enunțare a cuvântului, chipul lui Valentin se lumina de bucurie. Aici se simțea el în apele lui, fericit, *un as!,* aşa cum avea să-şi definească starea de spirit mai târziu. Avea o memorie excelentă, asigurându-i dintr-o dată o ştachetă ridicată în topul clasei, dar mai cu seamă o bosă a cifrelor care ținea de har. Fapt bine cunoscut, cine ştie matematică trece obligatoriu clasa, dar performanțele şcolare ale lui Valentin țintеau mult mai sus. Cu timpul (absolvi Liceul de Băieți din Sinaia), avea să devină un caz, „cazul Valentineanu”, determinându-i pe profesori să filozofeze: „Când Dumnezeu vrea să dea, apăi dă, nu se zgârceşte! Uită-te la prăpăditul ăsta de Valentineanu! E totul numai petice, n-a ținut în viața lui în mână o portocală, singur-singurel de n-am termen de comparație, mai are omul o mătuşă, un văr de-a şaptea spiță, ăsta nimic! Şi... da, asta vroiam să spun, uite-te la el cum străluceşte! Alții au acasă magazin de dulciuri, uzină muzicală, oştire de meditatori şi abia izbutesc să promoveze la mediocrități...”

Rodica Ojog-Braşoveanu

Valentin a fost unul dintre copiii aproape unicat care a detestat vacanțele, mai ales cea mare, aşteptând cu nerăbdare începutul fiecărui an şcolar.

Asta s-a întâmplat vara, pe la sfârşitul lui iulie. Trecuse în clasa a patra, avea zece ani, se dădea în vânt după dulciuri şi jucării (din vitrine) şi încă nu descoperise bucuriile bibliotecii cu împrumut care funcționa în centrul oraşului. De altfel, şi Casa de copii se afla pe „ulița mare", adică bulevardul care traversa localitatea. Gardul lung, de vreo treizeci de metri, dădea chiar la stradă, mărginind curtea care cobora la vale, unde fusese construit aşezământul, vechi de peste o sută de ani. Ceva mai sus, din bulevard, se isca o alee îngustă, cu imobile simandicoase, cartier rezidențial odinioară, iar acum (adică în copilăria lui Valentin), salbă de vile la dispoziția Gospodăriei de partid şi a unor Case de Creație.

Până spre doisprezece ani, băieții dădeau târcoale meleagului - chipuri flămânde, mişcări neauzite, gură cusută. Doar privirea ațintită, stăruitoare, cerşea, alegându-se cu câte un chilipir: un măr, pachețele cu resturi de mâncare, biscuiți Eugenia sau câțiva lei. Când stăteau însă înşiruiți la gardul orfelinatului, cu mâinile agățate de gratii, privind tăcuți defilarea de pe „Corso", nu aveau voie să primească nimic, fiind aspru pedepsiți chiar şi pentru jumătate de covrig. Ar fi fost compromis conceptul de generoasă asistență socială („orfanii mor de foame, sunt tratați inuman!") ori statul socialist îşi petrecea cel puțin jumătate din timp pentru a le demonstra oamenilor ce extraordinar de liberi şi de fericiți sunt ei, toți cetățenii patriei, inclusiv categoriile defavorizate.

În afară de faptul că îi scăpa de frig, vara mai avea un bun, scutindu-i pentru câteva luni de tirania celor „mari". Încă de pe la treişpe-paişpe ani, internații se duceau să lucreze pe la țărani sau pe la fermele de stat din împrejurimi. Trăgeau din greu, dar mâncau pe săturate şi considerabil mai bine, başca mai strângeau şi ceva bani. Valentin aştepta cu nerăbdare „să se facă mare", deşi, după felul cum evolua, nu prea avea şanse să ajungă zilier. Cine să angajeze ca lucră-

tor agricol o fărâmă de om plăpând ca păpădia?! De ajuns să-l sufli şi-l spulberi în fărâme...

Ar fi fost, desigur, o vară asemănătoare cu cele de dinainte şi cu cele ce aveau să urmeze, dacă Primăria n-ar fi autorizat deschiderea pe Bulevard, chiar lipită de gardul orfelinatului, a unei tarabe de aşa-zise suveniruri. Anevoie s-ar fi putut imagina o mai densă concentrare de kitschuri pe centimetru pătrat! Port-chei, brelocuri, agrafe cu floricele, bibelouri sinistre suvenir din N., regiment de căprioare imortalizate pe etamină sau încremenite pe o margine de scrumieră, şepci şi poşetele din muşchi de pădure, inele, brățări, cercei, flori artificiale, baticuri tot cu teme montane, fluiere din ceramică, jucării miniatură cât jumătate de palmă - păpuşi, motocicliști, trenulețe, maşini... Plasticul constituia materia primă de bază, iar vopseaua stridentă desăvârşea designul. În afară de suveniruri, la tarabă se mai vindeau dulciuri ieftine şi înghețată păstrată într-un frigider pe rotile.

Dacă localnicii înregistrară cu indiferență inițiativa Primăriei, pentru copiii de la orfelinat deschiderea tarabei constitui un eveniment extraordinar. „Doamne, ce de minunății, ce de bunătăți, chiar aici, sub nasul lor!" Totul, dar absolut totul îi ispitea şi petreceau zile întregi, iar seara până adormeau, visând cu ochii deschişi, încercând să aleagă între un tractor şi un briceag, pentru ca imediat, în aceeaşi clipă, să regrete fluierul. Făceau cunoştință cu ceea ce francezii numesc *l'embarras du choix,* diversitatea care pune în încurcătură, dar interesant pentru un observator de pe margine ar fi fost alt amănunt!

În definitiv, copiii fantazau gratuit, utopic, puteau să-şi închipuie orice şi să cumpere întreaga prăvălie. Cu toate acestea, chiar şi în vise se mulțumeau cu câte un singur obiect, nici în vis nu se puteau debarasa de mentalitatea de paria: trebuia să se mulțumească cu puțin, unora ca ei nu li se cuvenea mai mult.

Timp de câteva zile, copiii nu se mai lăsară duşi din fața tarabei. Se certau între ei pentru un loc mai bun, cei care-l prinseseră în față nu se îndurau să plece, doar „clopotul foamei", cum îi spuneau cei de-ai casei, reuşea să-i smulgă de tejgheaua cu minunății.

Ordine făcu, în cele din urmă, responsabila, o femeie de vreo patruzeci de ani, miloasă şi cumsecade de fel, dar care le avea şi ea acasă pe ale dumneaei. Nu mai suporta hărmălaia, iar liota de mucoşi împiedica turiştii să se apropie. Aşadar, impuse o regulă, n-aveau voie să staționeze în fața tejghelei mai mult de trei copii o dată. După câteva săptămâni - orice noutate se consumă la un moment dat - lucrurile reintrară în normal şi asediul orfanilor încetă puțin câte puțin şi de la sine. Singur, Valentin, cu nasul rezemat de marginea metalică a tejghelei, nu se mai sătura de contemplat comorile de sub blatul de sticlă. În ce-l priveşte, alesese chiar din prima zi, ştia ce i-ar plăcea mai mult şi mai mult, dar „opțiunea" costa treisprezece lei. Toată averea lui consta dintr-o minge de tenis găsită anul trecut în gară şi doi lei şi patruzeci de bani ascunşi într-o cutie goală de cremă de ghete...

„Mulțumesc lui Dumnezeu, afirma după ani Valentin Valentineanu, eu cred în minuni. Consider faptul drept un privilegiu, un dar ceresc pe care am reuşit să-l păstrez până în ziua de azi şi sper că pentru toată viața..."

Dacă n-ai trăit în anii ăia la orfelinat, nu poți înțelege ce însemnau treisprezece lei! Ce dimensiuni fantastice căpătau! Valorau mai mult decât un milion de dolari, pe care mintea noastră de atunci nu-l cuprindea. Treisprezece lei erau însă concreți, echivalau şase filme, sau treisprezece covrigi cu mac, sau o pungă mare de dropsuri, sau - dacă erai risipitor - o cutie de bomboane fondante „cu fetiță", adică poza de pe capac... Mi-amintesc că, încă de dimineață, se anunța o zi fierbinte. Văzduhul era uşor tulbure şi îi simțeai greutatea pe umeri. Altminteri, o zi obişnuită, care nu prevestea cu nimic extraordinarul. La zece dimineața mi-am luat în primire postul, bucurându-mă că taraba avea o copertină care făcea umbră. Responsabila, Tanti Pola (îi spuneam noi pentru că vindea înghețată *Polar)* citea, ca de obicei, în aşteptarea clienților. Şi-a ridicat ochii din carte şi aproape concomitent şi-a reluat lectura. Se obişnuise cu mine şi probabil că, dacă aş fi încetat să vin, i-aş fi lipsit. Când era bine dispusă, îmi dădea aşa, de la ea, un pahar de sifon, în care scăpase trei picături de sirop. Nu era cazul azi, aşa că

ne-am văzut amândoi de treburile noastre. Stăteam acolo de vreo oră şi începuseră să-mi amorțească picioarele, când am simțit lângă mine o prezență străină. M-am dat repede mai într-o parte, să nu se supere tanti Pola că deranjez clienții, aruncând totodată o privire fugară spre noul sosit. Era o femeie înaltă, *bogată* şi care mirosea bine. Adică, elegantă - termen care-mi lipsea atunci din lexic - şi parfumată...

Strângându-mă şi mai mult în colțişorul meu, mi-am reluat visionarea, fără să fiu atent la discuția celor două femei. Probabil că doamna înaltă şi bogată m-a apostrofat de vreo două ori - eram scufundat în lumea viselor - înainte de a-mi pune mâna pe umăr:

— Ce ți-ar plăcea ție de aici, băiețaşule?

Un glas dulce, binevoitor, dar eu tot m-am speriat.

— P... poftim?

— Ce ți-ar plăcea să-ți cumperi?

Timid şi sălbatic, mă simțeam extrem de ruşinat. Abia am reuşit să îngaim:

— Nimic.

— Chiar n-ai vrea nimic?

— Nimic.

Tanti Pola a intervenit tranşantă:

— E de la Casa de copii, nu-i lasă să cerşească! Vă spun eu ce i-ar plăcea, uite maşinuța asta verde...

Evident din plastic, de un verde-salată, „autoturismul" era ceva mai mare decât o cutie de chibrituri. Mi se părea atât de drăgălaş că, doar la gândul că l-aş putea atinge, mi se topea inima. Mai avea şi volan în relief, dar amănuntul cel mai fascinant îl constituia geamul uneia dintre portiere pe jumătate deschis. Câte nu-mi închipuiam că se petrec acolo, în interior, scenarii le-aş zice azi, eu făcând parte obligatoriu din toate distribuțiile...

Teama mea cea mai mare era ca maşinuța să nu fie vândută într-o bună zi...

— ...Treişpe lei, turuia tanti Pola, nu-s un cap de țară, dar dacă nu-i ai, vezi, asta e! Am şi eu copii, mă doare sufletul când mă uit la

prăpădiții ăştia cum tânjesc după o bomboană, le mai dau şi eu de la mine, da' la câți poți să dai? Barem amărâtul ăsta mic, de două luni nu-şi dezlipeşte ochii de maşinuță...

Doamna a deschis poşeta:

— O iau eu.

Am dat să fug, copleşit de lacrimi şi dezastru. Cineva îmi lua maşinuța, maşinuța despre care începusem să cred că este a mea!

— Stai, unde fugi? şi m-a apucat strâns de braț. E maşinuța ta, pentru tine o cumpăr!

Mi-am spus totdeauna că, dacă am reuşit să nu leşin atunci, nu voi mai leşina niciodată. Şi nici că voi mai fi vreodată fericit ca atunci. De fericire, nu puteam să respir, mă clătinam. Şi încă nu se terminase! Mi-a mai cumpărat o înghețată şi mi-a strecurat în buzunarul cămăşuței o bancnotă de 25 de lei, „să am de film". Tulburat peste măsură, scuturat de frisoane - cred că făcusem temperatură din cauza emoțiilor extraordinare - şi cu sentimentul că sunt cel mai bogat om din lume, m-am dus direct în dormitorul căminului să-mi ascund comorile şi să-mi savurez fericirea. Eram ferm încredințat că o întâlnisem pe zâna cea bună. Sunt şi azi...

Valentin începu să pândească bulevardul în nădejdea că ar mai putea-o zări pe zâna cea bună. Îi veni în ajutor tanti Pola, trăncănind, ca de obicei, vrute şi nevrute...

— Ştiu că ți-a mers bine ieri, măcar de-ar pica un chilipir ca ăsta în fiecare săptămână!...

Valentin şopti:

— A fost zâna cea bună, nu-i aşa?

— Zi-i cum pofteşti, io zic că-i o cucoană mare! Stă acilea după colț, la Casa de Creație, la artiştii plastici. O fi pictoriță, mai ştii?

Valentin nu află niciodată ce era cu adevărat. Oricum, nu semăna cu ceilalți locatari ai vilei, nu scotea şevaletul în curte, n-o vedeai schițând fugar într-un carnet lung în care foile se dau peste cap şi era totdeauna frumos îmbrăcată. Căci Valentin începuse s-o urmărească şi, după câteva zile, îi cunoştea programul cotidian...

— ...mai abitir ca un amant, povestea Valentin, râzând, peste ani. Ieşea la 11, se plimba, intra în magazine, lua prânzul la cel mai scump restaurant din oraş, se întorcea la Casa de Creație, citea în grădină la umbră, iar plimbare, cina la acelaşi local. Mai încolo, puteam doar să-mi închipui, pentru că cel mai târziu la 8 trebuia să fiu la cămin. Uneori, îi ieşeam în cale. Când mă observa, îmi zâmbea prietenoasă şi ducea instinctiv mâna la poşetă. Eu o luam atunci la fugă, tocmai pentru ca să nu-şi închipuie că cer de pomană... Cred că pe undeva eram puțin îndrăgostit. În afară de faptul că mă gândeam fără întrerupere la zâna mea, că înainte de a adormi imaginam tot felul de filme - cavalerul cel viteaz şi domnița prizonieră într-un turn - îmi doream din toată inima să strălucesc în fața ei. Pândeam de departe când dă colțul aleii şi intră pe bulevard. Atunci, mă lăsam „surprins" în mijlocul unor activități care mi se păreau mie „oațe"! Fie jonglam cu mingea de tenis, aruncând-o şi prinzând-o în diverse feluri, fie făceam echilibristică pe gardul Casei de copii sau încercam să umblu în mâini... Un coleg de dormitor, Fănuş îl chema, Dumnezeu ştie pe unde o mai fi şi ce-a ajuns, rostuise, habar n-am de unde, o patină cu rotile, una singură... Apropo, ați băgat de seamă? Pe maidane sau prin gunoaie, în locurile pe unde oamenii îşi abandonează în general boarfele, vezi totdeauna încălțăminte desperecheată, un singur pantof, o singură cizmă sau sanda! M-am întrebat totdeauna ce s-a întâmplat cu celălalt. Chiar toți posesorii erau, sunt ologi?!...

Ei bine, contra 1 leu, l-am convins pe Fănuş să-mi împrumute patina lui. O foloseam ca pe o trotinetă fără „ghidon", adică lunecam pe piciorul drept, cel cu rolă, în vreme ce cu cel stâng îmi făceam vânt. Viteza pe care o căpătăm mi se părea amețitoare şi de-abia aşteptam să-mi uluiesc zâna. Pot să spun că am căzut chiar la câțiva metri de ea. M-am izbit rău cu capul de caldarâm şi doar o minune a făcut să nu-mi pierd cunoştința. În jurul meu era beznă şi nici azi nu ştiu unde am găsit puterea să mă debarasez de patină şi s-o iau la fugă! De ruşine, vreo două zile, nu m-am mai arătat în fața ei. O urmăream doar din umbră şi atât.

...încă un moment care mi-a rămas proaspăt în memorie, mai am în nări aroma specifică a florilor lipsite de aromă, aşa cum întâlneşti cel mai adesea la munte. Încropisem un buchet de romaniță, pe care-l înnobilasem cu două fire de gura-leului, ciordite din spațiile verzi ale primăriei, de la buza trotuarelor, şi o splendidă dalie tot aşa, găbjită prin vecini... I le-am lăsat pe pervazul ferestrei la primele ore ale dimineții. Avea o cameră la parterul vilei, care nu era prea înalt şi, cățărându-mă pe un pietroi găsit în curte, ajungeam numai bine la bordură. A doua zi, dimineața, pe locul unde lăsasem florile, am găsit o ciocolată mare Kandia...

...Cred că ai dreptate, ceea ce se petrecea între noi începea să semene a idilă. Aflasem şi cum o cheamă, Violeta. Cu totul întâmplător (o strigase administratorul Casei de Creație, chemând-o la telefon), pentru că eu n-aş fi avut niciodată îndrăzneala să mă interesez direct. Una peste alta, trăiam o stare de continuă fericire, ceea ce cred că nu ți se poate întâmpla decât la vârsta aceea fragedă, fericirea fiind *moment* şi nu un proces continuu. Mai ciudat era amănuntul că eu îmi imaginam starea de fapt eternizându-se, că Violeta va rămâne pentru totdeauna în N. Apoi, dintr-o dată, primul nor păcuriu pe cerul albastru de mătase, am devenit gelos. S-a întâmplat într-o după-amiază, cam la vreo zece zile după cunoştința noastră. O maşină roşie s-a oprit în fața Casei de Creație şi a claxonat lung. Violeta a apărut imediat la fereastră, zâmbind radios, şi cred că, înainte de a clipi de două ori, era în curte, în brațele unui bărbat mustăcios. Se sărutau ca doi nebuni, aveai impresia că se mănâncă unul pe celălalt.

Valentin surâse amintirii ascunse parcă în şuvița de fum pe care o expiră încolăcit:

— Astăzi, aş paria o avere că cei doi erau amanți, bolnavi de patimă, veniți să-şi tupileze dragostea clandestină într-o localitate modestă de munte. De altfel, se distingeau imediat, erau total străini de fauna obişnuită a bulevardului, înțesată de vilegiaturişti modeşti, pensionari sau familii sărace cu copii mici. Violeta şi cu mustăciosul ei erau ilegalişti şi, dacă vrei să te ascunzi, nu tragi la Sinaia.

Pe de altă parte, o dată cu sosirea bărbatului, programul Violetei se schimbă radical. Ieşeau doar cu maşina, iar seara, niciodată. Petreceau acasă, bând sticle cu etichete frumoase a colorate, mai dansau, iar la intervale aproape regulate, făceau lumină mică şi trăgeau perdelele. Valentin se simți uitat, Violeta nu mai avea ochi pentru el, dădea impresia că nu-şi mai poate desprinde privirea de obrazul bărbatului. Când matur fiind, evoca acele momente, Valentin se întreba ce va fi devenit dragostea lor? Ar fi vrut mult să ştie dacă: s-a concretizat, dacă amanții atât de înflăcărați pe vremea copilăriei lui au îmbătrânit împreună. Pe atunci însă, aştepta cu nerăbdare plecarea mustăciosului, gândind situația simetric - cum a venit, aşa avea să şi plece - şi părându-i-se la fel de firesc ca Violeta să rămână în continuare în N.

Pieriră pentru totdeauna din viața lui Valentin, în zorii unei dimineți vântoase. Valentin adulmecă dezastrul înainte de a fi ajuns la gardul Casei de Creație. Prin ferestrele larg deschise, o zări pe femeia de serviciu făcând scuturătură mare, obişnuită după plecarea unui rând de turişti, iar maşina roşie a mustăciosului dispăruse din curte. Valentin înțelese, în termenii vârstei, de care nu-şi mai amintea, că zânele nu se pot fixa, că nu au domiciliu stabil. Ceea ce nu însemna că ele nu există...

Valentin evolua pe traiectoria clasică a *self-made-manului,* aşa cum ne-au obişnuit basmele americane. Despre el se putea afirma că fusese dotat cu de toate, avusese totul, în afară de părinți şi copilărie. Două găuri frustrante care-l marcară profund, fără a-l împiedica însă să se realizeze. Foarte capabil, talentat („luați o căruță de cifre, îl parafraza el pe Truman Capote, aruncați-le în aer şi eu voi aranja pe fiecare la locul ei"), ambițios şi muncitor, nu-i lipsise nici dramul de noroc fără de care cele mai dense şi jertfelnice strădanii nu rodesc nici cât piatra seacă. Pe scurt, după studii strălucite şi un doctorat la Harvard, când tocmai se gândea să ceară azil în patria yankee, interveniră evenimentele din decembrie 1989. Se întoarse în țară şi anumite circumstanțe de ordin special îl determinară să se lanseze în afaceri. Îi merse bine, căci dacă Dumnezeu vrea, întreaga fire vrea, până şi stâlpii de te-

legraf ți se abat amabil din cale, când tu te afli beat mort la volan şi te crezi Superman, evoluând într-un supersonic.

Ascensiunea lui Valentin nu constituie obiectul acestei povestiri. De reținut doar că se realizase spectaculos, fiind, pe la mijlocul deceniului al nouălea, unul dintre cei mai bogați oameni din țară. Era bogat chiar şi conform standardului țărilor cu tradiție democratică, iar foştilor educatori (inclusiv Tanti Luța), profesori, colegi etc, nu le venea să creadă că miliardarul Valentineanu este unul şi acelaşi cu „Valentin al nostru", plăpândul iepuratic care ştergea zidurile spre a trece cât mai neobservat. Acum, dimpotrivă, se afla în farul atenției publice, omul performanțelor, sponsor generos a nenumărate acțiuni caritabile vizând în special trei subiecți: orfanii, bătrânii şi superdotații.

Uneori, mai cu seamă când îşi amintea de anii petrecuți la Casa de copii, se gândea cu duioşie la Doamna Violeta, zâna lui cea bună. O amintire luminoasă, care-i încălzea inima şi-i aburea privirea, alții încercând acelaşi sentiment când, de pildă, după mulți ani, dau într-o ladă cu lucruri vechi peste ursulețul tovarăş nelipsit în nopțile copilăriei.

Şi-ar fi dorit din tot sufletul s-o mai vadă, să afle câte ceva despre persoana şi viața ei, să-i povestească ce mult însemnase pentru el, băiețelul sfrijit de odinioară, ba chiar şi pentru adultul de azi, întâlnirea cu zâna cea bună... După calculele lui, Violeta era astăzi o femeie în vârstă, cam în jur de şaptezeci de ani. Chiar când o cunoscuse, deşi frumoasă şi elegantă, nu se mai afla la prima tinerețe, iar cu imaginile memorate atunci şi judecata de azi, Valentin aprecia că cei doi amanți trebuie să fi fost la vremea respectivă oameni de vârstă mijlocie, cam de treizeci şi cinci-patruzeci de ani.

„Măcar de i-aş fi ştiut numele de familie!, se căina mereu. Aşa, du-te în lumea largă şi caută o violetă!..."

Ar fi existat totuşi o cale, concret - arhiva Caselor de Creație a artiştilor plastici. Era imposibil ca la stilul excesiv de birocratic care domina toate sectoarele vieții sociale în regimul totalitar să nu fi existat o evidență a locurilor de cazare şi a beneficiarilor, din anume an, lună,

localitate... (Casele de vacanță ale Uniunilor artistice erau presărate pe întreaga hartă a țării, corespunzând diferitelor forme de relief.)

Dacă aceste registre mai existau, problema s-ar fi rezolvat de la sine, își spunea Valentin, și angaja o agenție de detectivi particulari să facă investigații la Centru, precum și în N. Le dădu datele aproximative ale Violetei, foarte precisă fiind perioada care-l interesa: iulie 197...

Valentin plecă într-un turneu de afaceri în Extremul Orient și, când se întoarse, după câteva săptămâni, aproape că uitase toată chestiunea. Îl căută însă agenția și, după tonul radios al patronului, înțelese că făcuseră treabă bună. Într-adevăr, dăduseră de urma Violetei, dar lucrurile fuseseră ceva mai complicate decât preconizase Valentin. Din diverse motive (unele formulate, altele doar presupuse) nu se putea accede la arhivele cu pricina, dar însărcinatul agenției o descoperise pe M., care lucrase ca femeie de serviciu la casa de oaspeți din N. vreme de peste treizeci de ani...

Da, M., azi pensionară, și-o amintea bine pe doamna Violeta, „cum să uiți o cocoană ca ea, *finuță,* populară și mână largă! Pentru te miri ce serviciu, că-i luai un pachet de țigări sau îi spălai niște mărunțișuri acolo, scăpa polul! Și polu' era mare atunci, domnule!, că costa kilu' de roșii 3 lei cin'zeci... N-a mai auzit de mult de ea, căci n-au fost niciodată în intimitate de persoană, ca să zici că se răspund.... Sigur, e și ea bătrână, trebuie că era la vreo șaptezeci săriți bine! Uite că nu mai ține minte cine, dar i-a zis cineva c-ar trăi într-un cămin de bătrâni din București... Uite că nici pe asta n-o știe, cum o cheamă! Ca să vezi, cunoști lingeria omului, dar nu știi și ce-i în buletin! O știam de doamna Violeta și mi-era de ajuns..."

De aici încolo, fusese muncă de rutină, detectivul agenției luând la rând căminele de bătrâni din Capitală. O descoperi la Azilul Oltea Doamna, și nu încăpea nici o îndoială: bătrâna era persoana căutată, confirmând toate semnalmentele.

În pofida celor trăite și a faptului că azi era quatragenar, în adâncul sufletului, Valentin rămăsese un copil. Pregăti cu atenție revederea, dorindu-și din toată inima să reitereze într-un fel momentul de

acum treizeci de ani, doar în sens invers, „bumerang” generos. Să însemne pentru Doamna Violeta ceea ce însemnase ea însăşi cândva pentru Valentin, transpunând zâna cea bună în prinț fermecat. Făcu o donație princiară azilului, cerând în schimb asigurarea unui regim preferențial Violetei P. Concret, un single cu telefon, televizor, frigider, în fine, să nu-i lipsească niciodată dulciurile, fructele şi florile, medicamentele cele mai costisitoare, iar el să fie informat asupra oricărei doleanțe emise de bătrână. Îi lăsă circa zece zile să se dezmeticească şi să se deprindă cu viața de Paradis („cum naiba am ajuns în Rai, se minuna Violeta P, când nu ştiu să fi urcat în vreun lift!”) şi, în sfârşit, cu dulci emoții, dar care-l gâtuiau, se prezentă într-o după-amiază, la azil. Fiind în februarie, crângul de liliac din brațe stârni senzație şi surâsul directoarei azilului:

— Un buchet de logodnic, pe deasupra şi „darnic ca un prinț venețian”...

— Chiar aşa mă şi simt, zâmbi la rândul lui Valentin, pipăind în buzunar maşinuța verde de plastic, cumpărată de la tanti Pola cu peste treizeci de ani în urmă.

Directoarea bătu în uşă. Vizita în sine fiind anunțată (fără alte detalii), femeia îi aştepta tremurând de emoție, primenită şi dichisită în straiele de comandă.

Lui Valentin îi fu de ajuns o singură privire. Bătrâna din fața lui nu... Nu! Hotărât, era altă Violetă.

— Ce trebuie să înțeleg din povestea asta? întrebase cândva un amic.

Valentin nu răspunsese direct:

— Inițial, m-am simțit grozav de dezamăgit. Visasem atâția ani la zâna cea bună, crezusem în ea, îmi dorisem cu toată ființa s-o reîntâlnesc... Pe urmă, dintr-odată, ceața mi s-a ridicat de pe ochi! Ceea ce înseninase odinioară pentru mine Violeta însemnam eu acum pentru bătrâna neputincioasă de la Azilul Oltea Doamna...

— Adică?

— Adică există zâne bune.

— Hm, te-ai uitat în oglindă? Caraghiosule!... Mai bine ai da drumul la televizor, că începe meciul!...

GIUVAERURILE DESPINEI

Erau amândoi hrăpăreți şi avizi după bogăție, dar Eugenia îl întrecea cu cel puțin două capete. De mică, fusese strângătoare, la cinci ani, avea pușculiță iar la zece - un anou cu chei de la dulapul şi sertarele de uz strict personal. Maică-sa se prăpădea de admirație: „O să fie o gospodină de mâna întâi! E calculată, cruțătoare, dintr-un leu face cinci. Numai să-i dea Dumnezeu *un destin* cumsecade şi la fel de chibzuit!..."

Şi bunul Dumnezeu se îndură, însoțind-o cu Marcel, un bărbat fără bărbie, blajin, care făcea socoteli pe cap şi nu cumpăra un ou înainte de a fi făcut înconjurul pieții. După zece ani de căsătorie, soții Gavrilaş aveau o casă mobilată, Dacie, mai toate electrocasnicele din reclamele TV şi încă vreun sfert din datorii (strivitoare!) de achitat. Se înțelege de la sine că nu-şi permiseseră nici un concediu, mâncau roşii abia când gospodinele începeau să se gândească la bulion şi zacuscă, „țambalele" constituiau materia-primă de bază în bucătăria lor şi - pusee extravagante! - de Revelion şi la aniversări, se înfruptau cu şnițele din parizer şi se îmbătau cu câte o sticlă de bere Efes. S-ar fi mulțumit ei şi cu una singură, dar vezi că, dacă luai două, primeai şi un deschizător gratis, cadou din partea firmei.

Cum nu puteau să primească pe nimeni (asta ar fi culmea, să mai întindem şi mese pentru străini!), tot aşa nu se duceau nicăieri şi îşi petreceau serile la televizor sau cel mai adesea zăceau ore întregi cu mâinile în poale nemaisăturându-se să-şi admire propriul interior, ansamblu şi detalii. Bineînțeles, mai rămăseseră unghere de completat, şi aici, Eugenia ofta de i se rupea inima:

— Uite-te tu, numai la peretele ăla cum plânge după o pendulă, pur şi simplu o cerşeşte, iar eu am impresia că am şi avut-o, dar ne-a

furat-o careva!... Nu mă las până nu luăm un lampadar, parcă nu-i recamierul complet!...

— Ai dreptate, se grăbea Marcel să fie de acord, vezi că eu n-am băgat de seamă, adică simțeam doar că lipseşte ceva. Acum că mi-ai spus tu...

Se putea afirma că Eugenia are un ficat căznit - abuzul de rânta-şuri, prăjeală săţioasă ca şi sosurile grase, la care se adăuga invidia. O invidie concretă, cunoştinţele şi neamurile pe la care Gavrileştii, cât de rar, totuşi se mai abăteau, făcând haz nespus pe temă:

„Dacă vrei s-o vezi pe Eugenia înverzindu-se, parole, se face ca frunza de salată!, invit-o să-ți vadă noul frigider-combină sau televizo-rul cât peretele, zi microundele etc. şi spune-i şi cât te-a costat..."

Într-adevăr, la vederea obiectului, Eugenia se crispa, devenea ţea-pănă şi se înverzea galben ca prazul pe cale să se ofilească. Izbutea cu greu să se pronunțe:

— Ți-ți-ți! O avere de bani! Ei (cu tonul de treacă-meargă) să-l stă-pâniți sănătoşi şi încheia cu o îndoială care suna a cobe: Numai de-ar merge bine, nu se mai fac lucruri ca pe timpuri...

Acasă, Marcel îi prepara un ceai hepatic şi încerca s-o domolească blând:

— Ăştia scot mereu câte ceva nou, altfel nu merge comerțul! Nu poți ține pasul cu ei... Poți schimba în fiece an aragazul sau frigiderul?

Eugenia sărea ca arsă:

— Dar alții de ce pot? Alde Fărcăşenii, de ce au putut?...

— Sunt patroni, scumpo, noi - bieți bugetari!

— Adică, hoți! Ei îşi ridică palate, şi noi morți de foame pe jumăta-te! Păi nu era mai bine sub Ceauşescu?! Fiecare avea dreptul la îmbu-cătura lui!

Acestea constituiau însă simple ieşiri, când Eugenia se împiedica de termeni de comparație stridenți. Altminteri, raportat la cronica ne-mulțumirii care o caracteriza, starea ei de spirit era satisfăcătoare. Preconiza chiar şi un copil, dar aia mai încolo, spre treizeci şi cinci de ani, când vor fi prins cheag mai țeapăn. Un copil nu-l înalți aşa, cu

apă şi cu aer, dar nici fără nu se poate. Să pățim ca alde unchiu' Tiberiu, nu i-ar muri mulți dinainte?! E putred de bogat, dar uite că nu s-a lipit de el nici un suflet, a ajuns la bătrânețe mai singur decât statuile! Ba pe statui, se mai uşurează păsările ori câte un câine, dar la ăsta nu sună decât poştaşul cu pensia! Norocul lui că i-a găsit pe ei, Gavrilaşii, doi blegi, slugi fără simbrie, care l-au mai primit şi în casă!

Nu era noapte când în dormitorul lor, înainte de a adormi, Eugenia şi Marcel să nu-şi stoarcă mințile fără a se plictisi vreodată încercând să ghicească unde se ascunde ghiujul, ceea ce în familie se cunoştea sub denumirea de „Comoara Spinenilor" sau „Giuvaericalele Despinei". Unchiul Tiberiu era fratele mamei lui Marcel, iar legenda suna cam în felul următor...

Fără a intra în amănunte, Spinenii se număraseră odinioară, printre cele mai bogate familii din județ. Palatul Spineanu, clădire somptuoasă în stil baroc, fusese ridicat pe la 1840, sub domnia lui Gheorghe Bibescu, chiar în mijlocul oraşului T. În 1948, intrând sub incidența Legii Naționalizării, imobilul deveni primărie, păstrând acelaşi statut până în ziua de azi. Ultimii locatari, bunicii materni ai lui Marcel şi, respectiv, părinții lui Tiberiu fuseseră evacuați forțat, într-o noapte viscolită de februarie, având la dispoziție doar o jumătate de oră pentru a-şi face bagajele şi dreptul de a scoate din casă o singură valiză cu schimburi. Înşelând vigilența uzurpatorilor, bunica Despina izbuti să arunce pe fereastră un săculeț de piele cu cele mai prețioase dintre bijuteriile de familie ale Spinenilor. Trăgea nădejdea să-l recupereze ulterior, dar săculețul scufundat în zăpadă, nu mai fu găsit în veci.

Se fabulă mult pe tema avuției inestimabile azvârlite pe geam - ca să vezi, domnule, cum poți deveni din nabab calic, uite-aşa, într-o fărâmă de secundă, doar pocnind din degete!, fericindu-l în contumacie pe norocosul găsitor! Căci cineva găsise giuvaerurile, nu încăpea îndoială, cât ar fi troienele de înalte, tot apă se fac şi ditai desaga nu poate trece neobservată, ca o libarcă! Numai de-ar fi încăput pe mâinile cui trebuie, să ştie ce ține dinaintea ochilor! Doar colierul de diamante roz şi *sauteaure*-ul de perle - îşi aminteau cucoanele bătrâne, prietenele

Despinei - se aflau de o frumusețe neasemuită şi valorau cât zece moşii! Dar parcă celelalte?!...

Fie pentru că, dacă omul nu ştie, chiar fără voie începe să născo-cească, fie că existau totuşi unele semne, gurile rele şopteau că bijuteriile fuseseră găsite de Tiberiu, feciorul cel mic al Despinei. Argumentele erau destul de firave, dar nici nu puteau fi ignorate. Când Spinenii fuseseră scoşi cu de-a sila din palat, Tiberiu se afla în T., doar că nu acasă, ci la Cazinou. Oricum, în zonă. Al doilea, spre deosebire de toți ceilalți „exponenți ai fostei clase exploatatoare", rămaşi prizonieri în România, Tiberiu continuă să trăiască mai mult decât confortabil, mereu elegant, client răsfățat al restaurantelor de lux, schimbând cravate şi amante *first class,* toate acestea fără a se şti vreodată cu ce se ocupă; un fapt cert, nu semnase în viața lui o condică şi, pe bună dreptate, cei din jurul lui care flămânzeau dând ore de limbi străine sau ca paznici de noapte, zi guvernante în casele cu plozi ale burgheziei roşii, se întrebau de unde, care-i sursa de venituri? Răspunsul se impunea de la sine - pusese mâna pe giuvaericalele mă-si, ale Despinei, din care putea trăi şapte vieți...

Tiberiu fusese un bărbat simpatic, leneş şi fidel ocrotit de îngerul lui gardian. Necazurile îl ocoliseră, scăpase de toate încurcăturile şi, ținând seama de clasa socială căreia îi aparținea şi de condițiile socio-politice, un trai de dolce farniente prelungit, fără a fi luat în faruri de autorități, reprezenta un unicat, ținând de un noroc unic. Nimeni nu-şi amintea să fi lucrat măcar o zi în viața lui, aşa că obosiți de presupuneri, oamenii îşi înşurubară singuri în cap ideea că Tiberiu trăieşte din bijuteriile inteligent dozate ale Despinei.

„Cine îşi închipuie că munca, aşa cum le convine comuniştilor să susțină pentru a nu le lăsa oamenilor timp să gândească, constituie țelul şi bucuria supremă a vieții e un masochist imbecil... Ce poate fi mai ademenitor decât o zi în care nu ai nimic obligatoriu de făcut decât să ți-o umpli cu lucruri agreabile? ... Ce-mi tot dați zor cu nemții?! Ăia au un tic nervos, trag toată viața la galere şi beau bere, în schimb sunt impotenți şi n-au nici un haz!..."

Exprimat mai pe larg, acesta fusese „motto-ul” vieții lui Tiberiu, susținut de credința neabătută că oricât de amenințători s-ar arăta norii de azi, mâine - cel puțin pentru el, Tiberiu - va răsări un soare strălucitor, şi nu se simți niciodată înşelat în aşteptări.

Lipsindu-i total vocația de familist, nu se însură şi nu regretă lipsa descendenților. Ca şi pisicile, copiii până în cinsprezece ani (animale zgomotoase pe două picioare) îl agasau, şi nu frecventa în ruptul capului, casele cu asemenea locatari. Iar dacă se ostenea să privească în jur, la cei care se „reproduseseră”, nu găsea realmente nici un motiv pentru a se căina că nu-i spune nimeni *daddy*. Un rabat adus totuşi vârstei, la aproape şaptezeci de ani, după nenumărate aventuri, se fixă definitiv într-o relație care avea să dureze până la sfârşitul vieții. Nora, văduva unui avocat, o frumoasă odinioară, îi semăna din toate punctele de vedere, fiind ea însăşi o plaisiristă. În consecință, accepta tandem necondiționat la amuzant şi agreabil, oricât de năstruşnic, dar aspirine şi frecții cu alcool îi administra Eugenia.

Chestia-i că şi acum trăia împărăteşte, lista zilnică de comenzi umilind meniurile Gavrilaşilor şi îngălbenindu-i de invidie. Auzi tu numai!, frumusețe de struguri în februarie, ananaşi, muştar de Dijon scump cât un kilogram de muşchiuleț extra şi pe care ghiujul îl dădea gata în trei zile, mâncând cu lingura! Eugenia venea după lista de cumpărături în toate diminețile şi, de fiecare dată, înghițea în sec. De unele nici n-auzise, cum ar fi caperele sau crema de brânză cu nuci, iar moşul, dinaintea nedumeririi ei, râdea subțire:

— Las’ că-i mai bine aşa, nepoată! Dacă ochii nu văd, sufletelul nu cere…

— O fi, dar vezi că cere portofelul! Nu mă bag în treburile nimănui, însă un pic de economie nu strică!

— N-am făcut economii în viața mea, să’ncep acu’, la optzeci de ani trecuți? Măcar de-aş apuca să mănânc tot ce-a mai rămas!

— Să-ți ajute Dumnezeu, îngâna fără credință Eugenia şi amuțea.

Fiindcă vezi, mai exista un aspect! Deşi bătrân şi ajutat, Tiberiu păstra ferm controlul situației. Întâi că ei, Gavrilaşii îl căutaseră sub

pretextul cumsecade „ia să vedem ce mai face unchiu' Tiberiu, poate are vreo nevoie, vorba aia, acelaşi sânge...", şi nu el apelase la asistența lor. Pe urmă, la banii pe care-i cheltuia, îşi putea permite oricând serviciile unui ajutor calificat, situație care n-ar fi convenit soților Gavrilaş. În preajma morții, bătrânilor li se dezlipesc degetele, şi mai scapă câte o bijuterie, vreun lucruşor scump, şi, oricum ai lua-o, contează mult cine-ți închide ochii, şi cu multe se alege... Al treilea, moşul nu era nici dependent fizic. Se învârtea prin casă tiribombă, era vioi şi mobil, n-avea nevoie de guvernantă şi, într-o duminică dimineață, Eugenia trebui să aştepte în sufragerie ca Tiberiu şi Nora, încuiați în dormitor, să înceteze năzdrăvăniile. Zgomotele erau inconfundabile, iar obrajii Eugeniei roşii ca ionatanele.

De fapt, în cazul lui Tiberiu Spineanu, vârsta operase major doar sub două aspecte - femeile şi deplasatul. După şaptezeci de ani, încetase să mai schimbe amantele, iar după optzeci, refuzase să mai iasă din casă, temându-se de eventuale accidente legate de climă sau stradă. La modul cel mai concret, avea nevoie de un curier care să-l aprovizioneze şi să-i achite taxele. „Ei, gândea Eugenia, altfel s-ar fi aranjat cărțile, dacă ar fi fost imobilizat, dar vezi că nu toți au noroc să le paralizeze neamurile bogate! îndeobşte, înțepenesc ăia săracii, după care nu te alegi decât cu plimbatul țucalului!..."

Până una-alta, Gavrilaşii îi rezolvau toate problemele administrative, piața, spălatul şi curățenia, se ocupau de întreținerea locului de veci de la Bellu. La un moment dat, Eugenia vrând, în aşteptarea lozului cel mare, să se asigure de un minimum de beneficiu, bătu *aproposuri,* vizând un eventual împrumut. Ea şi cu Marcel nu sunt prea sănătoşi, Bucureştiul nu prea le prieşte, le-ar surâde să se mute într-o localitate montană sau măcar de deal. Pentru o căsuță modestă, dar cât de cât confortabilă, le-ar trebui cam atâția şi atâția bani, rambursabili în...

Bătrânul Tiberiu i-o retezase scurt, fără a mai avea nevoie să le cugete:

— Eu nu mai am timp să aştept să-mi daţi voi banii înapoi, că la anii mei, ştii că te culci, dar nu ştii dacă te mai trezeşti...

Eugenia şi Marcel psalmodiau la unison:

— Ce vorbeşti, nene, dumneata baţi suta, eşti mai zdravăn ca mine şi, pe urmă, toţi au fost longevivi în neam!

Celor doi li se părea că moşul e „sadic". Râdea cu ochi scăpărând de satisfacţie, îi plăcea şi lui ce spune:

— Ei, atunci aveţi şi voi răbdare, paişpe-cinşpe ani trec ca gândul, bine de voi că aveţi ce aştepta! Alţii, doar boala, sapa şi lopata!

Gavrilaşii înghiţeau în sec, bătrânul jubila. Trăise toată viaţa de capul lui, nu simţise nevoia de modele, dar o excepţie tot exista - Tuşa Aretia. Tiberiu o ţinea minte tot bătrână, mirosind veşnic a mosc, plină de bijuterii, dar cu pantofi comozi, debitaţi de cizmar în dreptul monturilor. Putred de bogată, era tot aşa, curtată de neamurile mieroase. Fusese spirt de deşteaptă, Tiberiu considerând-o până în ziua de azi cea mai mintoasă din cel puţin trei generaţii de Spineni. Preluase de la ea câteva comandamente de existenţă, unul dintre acestea aplicându-l cu succes, chiar acum, vizavi de soţii Gavrilaş:

„Nu trebuie să dai totul din viaţă şi, dacă se poate, mai nimic. Bătrânii prezintă interes atâta vreme cât mai au ceva de oferit..."

Mai trecură câţiva ani, fără schimbări majore. Aparent, faţă de evoluţia bătrânului, timpul părea să fi rămas pe loc. Era tot limpede, tot vioi şi mobil, tot pofticios, cu un apetit insaţiabil pentru *friandize.* Şi cu Nora continua să se vadă, amănunt pe care Eugenia avea să-l semnaleze cu silă de evanghelistă:

— Nu mă taie capul cum s-or mozoli să fie la ei, acolo, cu protezele lor, dar ştiu că o dată pe săptămână găsesc amândouă perinile „dormite" şi aşternutul răscolit, ca de cătană stătută, scăpată în permisie la bordel.

Când împlini nouăzeci de ani, Tiberiu decise că merită o petrecere pe cinste, cu bufet ales şi băuturi fine. Stabili un meniu simandicos, scoase smokingul din ţiplă şi-l dădu la „refrişat", chemă frizerul acasă, peste rând. Încurcătura mare interveni însă când Eugenia se interesă

de numărul invitaților, care, în mintea bătrânului, trebuia să se ridice la vreo cinsprezece…

Urmă o după-amiază tristă. Tiberiu rămase vreme îndelungată abătut, cu agenda telefonică pe genunchi şi gândurile împrăştiate printre umbrele trecutului. Apoi, într-un târziu, începu s-o rupă metodic, filă cu filă, umplând covorul cu ceea ce lui i se păreau a fi „ghemotoace de viață”. Agenda devenise un articol inutil, opis de nume repauzate, de voci noi, necunoscute. Toți cei care-i mobilaseră cândva existența pieriseră, în jurul lui nu mai existau buletine de identitate, ci doar… *certificate.*

„Se pare că totuşi am îmbătrânit…” suspină şi se resemnă cu o petrecere modestă numeric: soții Gavrilaş, Nora, medicul curant şi un fost camarad de liceu, descoperit într-o casă de bătrâni şi care, după mai multe Martelluri, asigură pe toată lumea că în toamnă, votează cu averescanii, cei mai serioşi, nu-i aşa…

În ce-l priveşte pe medic, acesta se declara mulțumit de starea generală a bătrânului. „Face parte din altă generație, altă stofă! Pe vremea lui, oamenii aveau constituții de fier, nervi de bronz! Cu unele menajamente, atinge ca nimic suta! Şi de ce nu? E îngrijit bine, scutit de emoții, sigur inima a mai slăbit, ce vreți, mai intervine şi uzura, dar repet, cu puțină atenție, nu văd probleme în următorii câțiva ani! E bine că face zilnic gimnastică…”

Eugenia abia se stăpâni să nu țipe. „Auzi ghiujul, mai face şi gimnastică şi nouă nu ne-a zis nimic, ăsta după ce că mi-a scos peri albi la treizeci de ani, şi-a pus în gând să ne şi îngroape!”

Dar lucrurile nu pot rămâne aşa! Ce, să-l moştenească la patruzeci de ani, poate şi mai încolo, când s-au dus dracului tinerețile?! Şi când să mai toarne copilul, ori s-ajungă la eprubetă?… Răbdare, Jenico, lucrurile trebuiesc bine chibzuite. Fără Marcel!

E prea bleg şi lipsit de îndrăzneală, moale ca piftia fără cheag! Medicul vorbea de inimă… Ar fi o idee.

Eugenia avea un bun! Când se apuca de treabă, o ducea până la capăt şi fără tergiversări. În două zile, planul era gata, iar în a treia,

trecu la aplicare, presupunând din capul locului că vor fi necesare mai multe etape. Hoțul priceput, afirmă un proverb, întâi se închină şi după-aia se duce la furat. În consecință, Eugenia trecu întâi pe la biserică, aprinse lumânări, milui cutia milei, se rugă pentru iertare de păcate şi-i explică bunului Dumnezeu, concis şi direct, intențiile ce urmau a fi traduse în fapt, începând cu aceeaşi seară.

Întâi că întreprinderea în care se angaja nu putea fi considerată o crimă, căci ea, Eugenia nu va pune mâna pe nici o armă (pistol, cuțit, otravă, ştreang, lassou etc.) şi nu-l va atinge pe bătrân nici cu o floare. În termeni exacți, Eugenia urma să grăbească un proces biologic inexorabil, „dându-i brânci lui Tiberiu în groapa pe marginea căreia oricum se afla." Aşa se punea problema şi nu putea fi pusă altfel. Cât despre victimă, aceasta nu merita nici un fel de compasiune. Trăise nouăzeci de ani, când alții mor tineri, în floarea vârstei, o viață plină de plăceri şi de huzur neîntrerupt, se folosise de societate, fără a da nimic în schimb. Dar cel mai important şi, totodată, punctul forte al pledoariei Eugeniei pentru crimă era faptul că moartea bătrânului va deschide poarta unei noi vieți: copilul preconizat de ea şi de Marcel, un sufletel fraged şi nevinovat, va vedea lumina zilei.

După acest tete-â-tete plin de sinceritate cu Dumnezeu, Eugenia se întoarse acasă cu un sentiment de uşurare, chiar veselă, şi e interesant de remarcat că nu încercă nici o clipă vreo îndoială că păcătuieşte, nu sesiză nici cea mai palidă nuanță de odios în ceea ce-şi propusese să întreprindă.

În timp ce Marcel urmărea ştirile la TV, iar bătrânul se afla în baie, se apucă de treabă.

Obiceiul era vechi de se pierdea în negura trecutului, oricum data de vreo treizeci de ani şi Tiberiu nu-l abandonase, ferm încredințat că baia de la culcare, lingurița de semințe de in crude înghițită tot de noapte bună şi lingura de untdelemn de măsline luată dimineața, pe stomacul gol, îi asiguraseră, şi continuau s-o facă, o longevitate robustă, fără probleme de sănătate.

Indiferent de anotimp, apa verificată cu un termometru lung de lemn, şi ăla matusalemic, era caldă spre fierbinte (36 de grade) şi conținea sare de Bazna şi semințe de muştar. După jumătate de oră pe ceas, Tiberiu părăsea cada relaxat şi pătruns de o dulce somnolență. Pe la 9, dormea dus. Televizorul nu-l interesa. Nimic nou sub soare, obişnuia să afirme, iar grămada de oameni care se perindau pe ecran opintind s-o facă pe deştepții, unul mai al naibii decât celălalt, îl plictisea. Nu pigmeii ăştia însemnau pentru el Bucureştii, habar n-avea cine sunt şi nici nu ținea să-i cunoască. Pe urmă - şi aici chicotea totdeauna, ca dinaintea unei farse bune - el mai ştia ceva ce proştii ăştia, cei mai mulți, n-or să ştie niciodată! Importantă e doar clipa prezentă, în care te simți bine cu condiția să o conştientizezi, dar asta e o artă! Restul - fleacuri, literatură, muşuroi de furnici cu universul lor, privit din supersonic...

Înainte de a stinge veilleusa, trase mai la îndemână clopoțelul de bronz, pe care-l folosea rareori, când îi era lene s-o strige pe Eugenia. Aparținuse maică-si, Despina, dar cum de scăpase tocmai el de „expropiere" avea să rămână un mister. Îşi făcu trei cruci adânci şi închise ochii. În odaie, stăruia lumina de înserare albastră a lămpii de veghe...

Se trezi brusc, cu sentimentul acut că nu se află singur în încăpere. De parcă ar fi fost treaz, ştia sigur că întâi fusese un zgomot... Sigur, un zgomot, îi mai stăruia încă în urechi, urmat de o mişcare. Aşteptă câteva clipe, poate minute. Se auzea doar liniştea forfecată de ceasul deşteptător.

„Să mi se fi părut?... Poate am visat."

Adormi din nou. După o vreme, un zâmbet duios, fericit se instala pe chipul ostenit de vreme al nonagenarului. Se simțea uşor, pană pe coamă de vânt, se zbenguia pe picioruşe subțiri, zburdalnice ca nişte drăcuşori... Era el, Tibişor, în pantaloni bufanți şi cu bucle de fetiță, scăpate de sub fesul roşu cu ciucure de aur. Se joacă în curtea lor, a Spinenilor cu un zmeu uriaş, mai strălucitor ca soarele. Despina, ma-

ma, tânără şi frumoasă, în rochia verde cu *panie-uri* din fotografia de pe perete, se reazămă de balustrada scării principale de la conac:

- Fii atent, puiul mamii, zmeul e mare, iar tu un băieţaş atât de mititel! Vezi să nu mi te fure...

Picioruşele lui Tibişor se desprind de pământ... începe să zboare... E atât de plăcut să zbori! Imaginea mamei se depărtează, devine din ce în ce mai mică, un abțibild...

Aici, lucrurile încep să se confunde. A căzut ceva, s-a spart ceva... Tiberiu sare din somn, încearcă să se dezmeticească. A căzut mica jardinieră de pe masă. Cum a putut să cadă singură? Apoi, sub ochii îngroziți ai bătrânului, masa din mijlocul camerei începe să se balanseze pe picioare, să se mişte, să avanseze către pat... Vine spre el... Tiberiu încearcă să strige, întinde reflex brațul după clopoțel. Mâna nu reuşeşte să-l atingă, cade în gol ca un drapel care se predă.

Eugenia se sculă cu un ceas mai devreme. Se mişca neauzit, pisiceşte, deşi Marcel dormea de obicei țeapăn ca un butuc. Paza bună însă nu strică niciodată, mai bine să umble tiptil acum, decât să-şi muşte mâinile până la cot, după-aia...

Parcurse coridorul în vârful picioarelor şi îşi lipi urechea de uşa bătrânului. Nu se auzea nimic, dar continuă să avanseze prudent. Ciocăni, aşteptă, ciocăni încă o dată şi iar aşteptă. Nici o mişcare, nici un sunet. Apăsă pe clanță...

Tiberiu, pe jumătate căzut din pat, îi îndrepta o privire de sticlă.

După ce se asigură că-i mort de-a binelea, Eugenia se grăbi să şteargă orice urmă care ar putea dovedi că a provocat sfârşitul bătrânului. Mişcarea fusese extrem de simplă, nu trebuise decât să lege o sfoară de piciorul mesei, s-o treacă pe sub covor şi mai departe pe sub uşă, până în culoar. De aici, trăgând de capăt, Eugenia manevrase masa, speriindu-l de moarte pe bătrânul Tiberiu. Spre şi mai deplină siguranță, aranjă franjurii covorului şi arse sfoara în bucătărie. Mai aruncă o privire în jur, să nu-i fi scăpat ceva şi, dregându-şi glasul ca dinaintea unei conferințe, trase un țipăt artistic, aşa cum văzuse ea că

se întâmplă în filme, când femeile dau ochii în mod neaşteptat cu un cadavru.

Un țipăt convingător, căci, în mai puțin de câteva secunde, Marcel dădu năvală într-una din pijamalele lui combinate, reprezentând fiecare jumătate din alt complet. „La cea roşie ai ferfeniţit pantalonii, la asta verde - bluza. Păstrăm ce-a rămas bun şi, din două pijamale vechi, facem una nouă! Ce dacă-i de altă culoare! Facem o economie frumuşică, azi o pijama, a ajuns o avere!”

— Ce se întâmplă?!

Eugenia începu să se vaiete fără lacrimi:

— S-a prăpădit bietul nenea... În somn s-a prăpădit. Nespovedit, neîmpărtăşit şi fără lumânare...

Dintâi, Marcel se holbă, apoi se scarpină la ceafă:

— De, ce să-i faci... Vine o vreme pentru fiecare... Acum, noi ce facem?

— Acu’, i-aprindem o lumânare la căpătâi, suntem creştini! Tu te duci la biserică şi-l chemi pe popa Anghel să vie să-i citească Stâlpii... Dar mai încolo, să vedem întâi cum stăm, cum ne aranjăm...

— S-o sun pe Nora!

— Las-o păcatelor pe ibovnică, avem timp, întâi să găsim ce ni se cuvine... Munca noastră.

Restul casei fusese scotocit de-a lungul anilor, palmă cu palmă, aşa că bijuteriile nu puteau fi ascunse decât în dormitorul bătrânului. După trei ore de căutări - şi se putea afirma că nici o percheziție efectuată de poliție nu ar fi fost mai competentă şi meticuloasă - se văzură siliți să renunțe. Nici un centimetru de odaie nu rămăsese necercetat, ciocăniseră pereții, luaseră la rând feliile de parchet, doar-doar s-o desprinde vreuna, mobila aproape că o demontaseră. Găsiră doar actele bătrânului într-un sertar al comodei şi tot acolo, la vedere, fără nici un mister din partea depozitarului, ceasul de aur al acestuia, un inel cu monogramă şi ceva bani în valută şi lei. Fleac, un rahat de muscă față de ceea ce era de aşteptat, față de cheltuielile curente ale bătrânului. Marcel se miră:

— De unde dracu' o fi avut valută?!

— Era secret în toate! Poți să ştii ce făcea dimineţile când noi eram la serviciu?! Bătu-l-ar Dumnezeu, cum îşi bate el joc de noi şi acuma! L-am slugărit şi l-am şters la fund mai abitir decât pe tata, ce era dacă ne spunea frumos, uite, asta vi se cuvine, e partea voastră dreaptă, o găsiți colo sau colea...

— Taci tu, o opri „pios" Marcel, arătând spre leşul bătrânului.

— Las' că nu ne aude! Pun rămăşag că-n chestia asta este amestecată şi curva aia bătrână, Nora...

— Crezi că i-a dat ei bijuteriile?

— Nu ştiu, făcu Eugenia tremurând de furie, dar tot aflu, şi-atunci las' pe mine! Acu', să'ncepem să ne bocim, boci-l-ar Scaraoțchi c-o să înceapă lumea să se mire de ce-am aşteptat atâta!

Înainte să iasă din dormitor, scuipă subțire spre mort şi suflă în lumânare. Marcel, speriat fără să ştie propriu-zis de ce, se interesă în şoaptă:

— De ce ai stins-o?

— Că doar nu s-o apuca de citit gazeta! Ştii cât costă azi o lumânare la biserică? Cinci sute! Cinci sute de leuți!

Conform unei înțelegeri mai vechi dintre Tiberiu şi Nora, aceasta suportă cheltuielile de înmormântare. O săptămână mai târziu, abordând un doliu discret, negru cu ceva pete albe, îi vizită pe soții Gavrilaş.

Era o femeie cam de şaptezeci de ani, suplă, distinsă şi sigură pe ea.

În mod evident, o doamnă; o doamnă a cărei privire şucară punea pe gânduri.

Gavrilaşii o primiră circumspecți. Lui Marcel, de emoție îi înțepenise mărul lui Adam, mansardat cumva între amigdale, Eugenia îşi supsese buzele, de teamă să nu-i scape vreo vorbă necugetată. Nora, care în sinea ei, se amuza vârtos, se comportă sobru şi natural. Venise să-şi ia câteva lucruri care rămăseseră la Tiberiu: halatul, trusa de cosmetice, nişte nimicuri... Eugenia insistă să-i servească o cafea şi rămase cu ochii înțepeniți pe smaraldul cu briliante de pe inelarul No-

rei, o piesă pe cât de arătoasă, pe atât de prețioasă. Cealaltă, intuindu-i gândurile, surâse grav, dezvăluind o lucrare pentru care dentistul merita toate felicitările:

— E inelul meu de logodnă. Soțul meu mi 1-a cumpărat la Viena. De, alte vremuri!

— Foarte frumos, aprecie convențional Marcel.

Eugenia prinse trenul din mers:

— Acuma, că veni vorba, ce-a făcut unchiu' Tiberiu cu bijuteriile?

— Care bijuterii?!

Eugenia râse din gât - „oi fi eu cumsecade, dar nu-s proastă!"

— Nu se poate să nu vă fi povestit... Bijuteriile maică-si, ale Despinei, le ştie o lume întreagă, ce Dumnezeu!

Nora emise un râs artistic, de mare cucoană:

— O, celebrele bijuterii ale Despinei! Dar astea au ajuns de mult o legendă! Cred că-i un secol de când nici n-am mai auzit vorbindu-se despre ele.

Eugenia îşi ascunse mâinile sub masă. Tremurau de mânie.

— Uite că noi am mai auzit. Unchiu' le pomenea mereu şi zicea că-i bine că rămân în familie... Adică, nouă. Nu-i aşa, Marcel?

Bărbatul se grăbi să dea din cap:

— Chiar aşa... în familie.

— Ca să nu mai zicem de recunoştință! Acuma, ai văzut şi dumneata, a văzut şi el cum l-am îngrijit! Ca pe un prinț.

— Fără îndoială, admise Nora, şi era foarte mulțumit... Ce situație! păru să se mire. Va să zică, tot timpul dumneavoastră ați crezut că bijuteriile sunt la el? Că le are el? O, la, la, Dumnezeule!

La capătul puterilor, Eugenia decise „să se dezbrace de caracter":

— Uite, doamnă Nora, mie îmi place vorba răspicată! Vreai să-mi spui că moşul trăia dintr-o pensioară, ajutor social, că'n viața lui n-a bătut un cui şi n-a semnat o condică?! De unde bani pentru restaurante scumpe şi bencheturi, că se scălda în trufandale şi haine de lux, geme garderobul de costume şi şpențere, câți chiloți n-am avut eu într-o viață!

— Medicamente scumpe, se simți Marcel obligat să completeze, frizer şi pedichiură acasă, taxiuri...

— Chiar aşa! De unde atâta bănet? De la Moş Crăciun?

— Într-un fel, da, surâse Nora. Dacă vrei, poți să-i spui şi Moş Crăciun. Credeam că ştiți... Tiberiu a beneficiat de o pensie viageră în lire sterline, instituită de un amic din tinerețe. Persoana s-a stabilit la Londra după război, şi i-a mers bine...

„Aha, înțelese Marcel, uite de unde venea valuta!"

— Şi asta-i tot, încheie, Nora. După cum vedeți, extrem de simplu.

Eugenia țâşni de pe scaun, ca o viperă:

— Nouă de ce nu ne-a spus nimic? De ce ne-a lăsat să ne închipuim aşa şi pe dincolo?

Nora se ridică surâzând fermecător:

— L-ați mai fi îngrijit altfel? Vedeți, toată lumea a auzit de ursul păcălit de vulpe, dar uite că se mai întâmplă şi invers. N-o putea suferi pe scârba asta parvenită şi răsuci cu sadism cuțitul în rană: Oricum, Dumnezeu nu trece indiferent pe lângă faptele bune...

Eugenia urlă dezlănțuită:

— Afară! Ieşi afară! Escrocilor! Împreună ați plănuit! Hoaşco! La oase, hoațo! Paraziților! Exploatatorilor!

Nora îşi prepară un amalfi pe care-l bău cu nespusă plăcere. Apoi se instala în fotoliu, aşteptând să vină „fetele". Joia era seară de canastă.

Eugenia îşi reveni anevoie şi se alese cu un tic: de câte ori auzea cuvântul *bijuterii,* devenea lividă şi începea să tremure. Pe Marcel îl va tortura toată viața un apăsător sentiment de vinovăție! Escrocul de Tiberiu fusese unchiul *lui.* Peste doi ani, Eugenia născu un copil „cam nervos".

Giuvaerurile Despinei nu s-au găsit niciodată.

Rodica Ojog-Braşoveanu

CLĂTITE CU BRÂNZĂ

Ulterior, mulți aveau să pretindă că, încă din primele ceasuri ale dimineții, se simțea neobişnuitul plutind în aer. Ziua debutase sufocant; un abur dens stăruia sub cerul zaharat, iar în zare dealurile vineții pieriseră înghițite de pâclă. Pieriseră şi păsările, firul ierbii încremenise, bătăile ornicului de la Primărie străpungeau anevoie văzduhul. Un soare de plumb alb strivea oraşul.

Marina se sculă, ca de obicei, spre prânz. Intră direct în baie, smulgându-şi cămaşa de noapte lipită de piele ca un scutec ud. Din biroul lui Anton se auzi trilul telefonului. N-avea decât! Mai înainte de toate, trebuia să facă un duş... întârzie cu voluptate sub jetul de apă călâie şi abia după aceea îndrăzni să se privească. Oglinda îi întoarse chipul străveziu în formă de inimioară în care copleşeau ochii imenşi, cu cearcăne viorii. Gura dureroasă, expresia permanentă de suferință - o tristețe de fond - îi determina instinctiv pe cei din jur s-o trateze cu infinite menajamente.

În realitate, Marina ducea o viață liniştită. Soțul ei, contabil şi asociat la o firmă prosperă, o iubea cu devotament, asigurându-i o existență cu grafic monoton, dar scutit de accidente. Locuiau în cea mai frumoasă vilă din orăşel, iar fetița stătea la bunici din ziua în care se născuse. Culme a huzurului, bărbatu-său „o ținea acasă”! Fenomen ciudat însă, iar dacă, referindu-se la alte femei neîncadrate, presa orală a târgului folosea un ton categoric, de pizmă necamuflată - „adicătelea, de ce n-ar munci şi ea, n-o aranjează la permanent?” - când venea vorba de Marina Moraru, cumetrele deveneau brusc înțelegătoare. Îi iertau până şi faptul că, deşi tânără şi fără serviciu, gospodăria i-o ducea o pensionară, fostă poştăriță şi una dintre figurile pitoreşti ale oraşului. Concret, Marina lâncezea, schimbând patul cu canapeaua şi canapeaua cu fotoliul, citea, căsca şi făcea poezii lunatice cu livezi argintate şi aromă de chiparoase.

Bărbații sunt niște porci

Micul dejun - un pahar cu lapte de la gheață - o aştepta pe masa din sufragerie. Marina se străduí să ia câteva înghiţituri, privind peisajul colbuit de dincolo de fereastră. I se părea că nu cunoaşte strada, totul era murdar, deprimant, culori defuncte. Murise roşul cireşiu al olanelor de pe acoperişul Teatrului, verdele copacilor, albastrul din rochița fetiței lui nea Pandele, patronul frizeriei de peste drum. Îşi târa sandalele pe unde era praful mai gros, stârnindu-l până la genunchi. O făcea cu aplicație şi punând mult suflet.

Marina abandonă paharul şi se târî în camera de zi, cea mai răcoroasă. Din bucătărie răzbătea vag lălăitul fostei poştărițe, Ța Vasilica, şi un zvon de oale şi tacâmuri manevrate fără încetare.

...Telefonul! Marina oftă. Îi era greu să se mişte, silă să intre în biroul lui Moraru. În toate odăile... Trilul persevera. Tenace. Enervant. Marina se ridică şi traversă încăperea, ținându-se de mobile.

Un țipăt înfricoşător despică liniştea. Ța Vasilica azvârli în chiuvetă cuțitul şi ceapa şi se repezi în casă, ştergându-şi mâinile de şorț.

— Asta ce mai fu, măiculiță Doamne?

Înțepeni, cu ochii holbați de groază. În birou spânzura de cârligul lustrei trupul lui Anton Moraru.

Cu brațele deschise, ca un crucificat, căpitanul Drăgan de la Poliția Județeană se sprijinea în rama uşii, urmărind maşinal activitatea echipei operative. Toți, inclusiv medicul legist, erau convinşi că nu fac nimic altceva decât „să presteze rutină”. Se aflau în fața unui caz de sinucidere clasică, în parametrii clasici şi din orice parte ai fi privit-o. Desigur, nu lipsea nici scrisoarea, la fel de clasică - „ciao ragazzi, regăsindu-ne-vom cândva pe meleaguri blonde” - adresată autorităților. Pentru a închide dosarul mai lipseau două formalități - rezultatul autopsiei şi declarația văduvei. Deocamdată însă femeia zăcea în dormitor, pompată cu sedative şi, pentru un număr de ore, nu putea fi abordată.

Dintr-o veche deprindere, Drăgan inventaria obiectele din jur, încercând „să audă glasul încăperii”. Nutrea convingerea că până şi cel mai banal interior are ceva de spus despre locatar şi nici biroul lui An-

ton Moraru nu făcea excepție. Totul „țipa” contabil: ordinea simetrică, meticulozitatea împinsă până la pedanterie, lipsa de imaginație. Chiar punându-şi juvățul de gât, avusese grijă „să nu facă deranj”: lustra fusese demontată atent şi aşezată frumos pe un ziar, frânghia specială, foarte solidă, aleasă cu pricepere, nodul constituia o capodoperă a genului: trainic, bine gândit, chiar elegant.

Rădulescu, medicul legist, un tip pătrat, cu mustață bătăioasă, indică din bărbie scrisoarea lui Moraru:

— Ce zice în compunere?

Drăgan apucă foaia de hârtie cu penseta şi reciti conținutul cu glas tare. Nu atât pentru medic, cât pentru el însuşi. La o primă lectură, unele nuanțe scapă.

— ...Reprezentanții Procuraturii sunt informați pe această cale că eu, subsemnatul Moraru C. Anton, domiciliat în P, strada T. Neculuță Nr. 15, îmi pun capăt zilelor de bunăvoie şi că nimeni nu trebuie suspectat sau tras la răspundere. Nu am puterea să mai trăiesc, nu-mi doresc decât veşnică odihnă. Cei care m-au împiedicat până acum s-o fac mi-au fost călăi. Dumnezeu să mă ierte. Cu respect... Urmează semnătura, data, cea de azi, ora 2 dimineața.

Rădulescu îşi scoase ochelarii râzând:

— Mi-a plăcut chestia cu respectul!... Ora corespunde, moartea a survenit acum 10-12 ceasuri. Cum naiba nu l-a descoperit nevastă-sa mai devreme?

— Am înțeles că, în general, nu se scoală înainte de prânz.

— Asta-i altceva, observă medicul legist, slăbind nodul cravatei. Al dracului de cald! Nu mi-ar plăcea să dau în primire pe o vipie ca asta! Te înjură popa, neamurile şi îndoliata asistență, coliva se fleşcăieşte, lumânările se lasă în genunchi... În locul tipului, aş fi aşteptat să iasă tulburelul.

— Probabil că pe Moraru meniul de la festivitate îl lăsa rece... Stai o clipă!

De sub lampa de birou ieşea aproape neobservat colțul unei hârtii. O scoase prudent, utilizând mereu penseta, şi se duse la lumină. Era

un bon emis de Lyra, unicul magazin alimentar din oraş care livra comenzi la domiciliu. La serviciile Lyrei apelau îndeobşte prosperii urbei, oamenii cu program extrem de încărcat. Drăgan parcurse curios articolele livrate cu o zi înainte familiei Moraru: detergenți, compoturi şi conserve fine, multe cutii de ciuperci, două cartuşe de Marlboro, cafea, alune...

Băgă bonul într-un plic de plastic şi, împingându-l din spate pe Rădulescu, părăsi încăperea

Ța Vasilica o ținea una şi bună! Nu s-a pomenit om mai cumsecade decât domn' Moraru. Cam posac, dar altfel, jimblă caldă!

— ...ascultați la mine, don' căpitane, cunosc la oameni! Patru'j dă ani cu tolba de gât, în câte case n-am intrat! Doar moşmondea creştinu' în spatele uşii şi ştiam care-i nația. Zgârcitul abia o crapă, i-e frică să nu-i fugă bulendrele din casă, moşnegii de-atâta zăvorât nu mai înnimeresc chiile, văduvioara te întâmpină din zori gătită ca de teatru, îl aşteaptă pe ăl de ghindă...

— Ar trebui să-ți scrii amintirile, râse Drăgan. Despre stăpânii ăştia, ai dumitale, ce părere ai?

Femeia uscățivă, cu obrajii dogoriți ca ai unei țărănci, se zbârli:

— Nu mi-s stăpâni şi nu li-s slugă. Le fac oleacă de gospodărie, pentru că nu-mi rabdă mâinile în poale, şi din drag pentru Marina. O ştiu de mititică, tot firavă, doar sufletul ce-i de ea. Dacă eram mă-sa, n-o măritam în ruptul capului!

— De ce? întrebă mirat Drăgan, în lumea modestă a fostei poştărițe celibatul fiind privit ca o infirmitate.

— Sărăcuța nu duce la tăvăleală, de aia! Nea Crac sau Nea Izmană pe toate alea le vrea. Şi parale de la slujbă, şi casă pahar, şi borş fierbinte, şi mândruță cu floare la ureche să-l aştepte la portiță... Eu pe Marina profesoară aş fi făcut-o. Trai tihnit, vacanțe, mărțişoare de la elevi. Dar când îşi vâră dracu' coada...

— Ce vrei să spui?

— Are lipici la crai, smulg catrința dupe ea! Doar ce taie ulița şi oaste de musteți rămâne cu ochii beliți şi inima săgetată.

Instinctiv, Drăgan îşi trecu degetele peste mustața inexistentă:

— Înțeleg... Spune-mi, dumneata înnoptezi aici?

Femeia dădu din cap, negând cu demnitate jignită:

— Am gospodăria mea, n-oi lepăda-o câinilor! Zăbovesc acilea cât spăl vasele după don' Moraru, pe urmă mă urnesc spre casă... Cam pe la 6...

— Când l-ai văzut ultima dată?

— Aseară, când i-am dat să mănânce...

Tresări, fulgerată de o idee, şi îşi duse mâna la gură. După expresie, îşi zise Drăgan, părea pocnită de o revelație.

— Asta-i semn de la Dumnezeu! Estraordinar! I-a fost scris ultimul dumicat din mâna mea să-l înghită!

Drăgan o întrerupse. Femeia se aşezase la şuetă, taifasistă de cursă lungă, pusă şi acum pe filosofeală.

— Ți s-a părut abătut, mai altfel decât de obicei?

Femeia îşi îndreptă părul sub broboadă, cu un gest devenit tic.

— N-am băgat de seamă, atâta doar că la clătite a cerut dulceață în loc de brânză. L-am luat la trei păzeşte! „Şi cu analizele cum rămâne, don' Moraru?"

— Ce analize?

— Era bolnav de diabet. A stat la îndoială şi p-ormă a zis „bine, adă telemeaua". Nație de om închis, în silă le făcea pe toate şi cu gândul tot la moarte. A mai încercat să-şi ia zilele, dar a fost la tratament şi credeam că i-a trecut...

Drăgan deschise fereastra. Un val de căldură scăpă înăuntru, tăindu-i răsuflarea, şi o închise repede la loc.

— Se înțelegea bine cu nevastă-sa? Era o căsnicie fericită?

Pe fața aspră a poştăriței răsări un zâmbet sarcastic:

— Ce-i aia căsnicie fericită? Câte din astea ai întâlnit dumneatale?

— Destule, răspunse Drăgan evaziv.

— Înseamnă că nu te-ai uitat pe gaura cheii, aia e! C-aşa sunt făcuți bărbatul şi femeia, să se înfrunte. În orice căsnicie-i un bou şi o

belea, dar dacă nu se păruiesc, iar pe plită mijeşte o fiertură cumsecade, se cheamă că treaba merge.

— La familia Moraru mergea?

Ța Vasilica şovăi imperceptibil:

— Mergea... taci că sună la uşă, şi se repezi să deschidă.

Un bărbat încă tânăr, sub patruzeci de ani, se îndreptă cu pas energic şi mâna întinsă spre Drăgan. Chipeş, atletic. Emana o virilitate explozivă şi, spre uimirea căpitanului, nu suferea câtuşi de puțin din pricina arşiței.

— Sunt inginerul Dobrin, rudă cu Anton Moraru. Mai exact, văr de-al doilea.

„Concis, aprecie Drăgan, foarte sigur pe el, obişnuit să comande, obişnuit să câştige."

— Am aflat acum o oră, când m-am întors de pe teren...

— Teren?!

— Am o lucrare la Peştera Vlădesei, sunt geolog, şi se întâmplă să lipsesc două, trei zile din oraş... Ce să vă spun, sunt consternat, buimăcit!

— Erați foarte legat de vărul dumneavoastră?

— L-am apreciat foarte mult.

— Sesizez nuanța.

— Domnule căpitan, eu sunt un tip direct. Pe Anton l-am stimat şi atât. Oamenii statuie nu colecționează sentimente.

— Ci coroane de flori, constată amar Drăgan. Ce v-a determinat să-l turnați în bronz?

— Calitățile lui incontestabile: judecată limpede, probitate, demnitate. În situații-cheie, mă întrebam totdeauna cum ar fi procedat Anton.

— Mda, destul de neobişnuit... Moraru a mai încercat să se sinucidă. Cum vă explicați această obsesie la un individ cu însuşiri eminamente virile?

Inginerul îşi alese o țigară. O bătu la un capăt de pachet, aşa cum se procedează, de obicei, în mediul rural.

— Nu ştiu... Pesemne a existat undeva un şurub, o componentă în neregulă... Într-adevăr, a mai avut două tentative înainte de a se însura cu Marina.

— Când s-au căsătorit?

— Acum cinci ani.

— Din dragoste?

Dobrin îl privi surprins, apoi începu să râdă:

— Cel puțin jumătate din bărbații acestui oraş sunt îndrăgostiți de Marina. E imposibil să n-o iubeşti.

Drăgan îl scrută atent:

— Şi... dumneavoastră?

— Da. V-am spus că joc deschis, îmi repugnă bârfa cumetrelor peste gard sau la colț de uliță...

Vorbea hotărât, sigur pe el, gesticulând caracteristic, de parcă ar fi cântărit tot timpul ceva în mâna dreaptă.

— ...am preferat s-o aflați de la mine.

Sprâncenele lui Drăgan se înălțară a mirare:

— Adică e de notorietate? Şi, mergând mai departe, trebuie să înțeleg că Marina Moraru vă împărtăşeşte sentimentele?

Dobrin îi susținu privirea şi declară pe acelaşi ton ferm:

— Îndrăznesc să afirm că mă bucur de acest privilegiu extraordinar. Presupun că n-ați cunoscut-o încă pe Marina.

— Nu, încă nu. Anton Moraru era informat despre această situație?

— Da.

— Foarte interesant. Care era punctul lui de vedere?

— Acela al unui bărbat adevărat care, în anumite momente, trebuie să ştie să primească lucrurile cu curaj.

— Ce uşor e să ai curaj pentru alții! Adică, vine unul şi-mi fură femeia din bătătură, iar eu trebuie să am curaj să nu-l iau la pumni.

Inginerul îl privi sincer deconcertat:

— Nu-i nici primul, nici ultimul caz. Viața e plină de imprevizibil. Nici eu, nici Marina n-am căutat această dragoste. Ne-a fulgerat din senin şi a fost peste puterile noastre să ne înfrânăm... Hai să fim rea-

lişti, domnule căpitan! La urma urmelor, decât trei nefericiți cu viață ratată, mai bine unul singur.

Drăgan surâse cu amărăciune:

— Îți vine să crezi că statisticile s-au inventat ca să ne rezolve nouă problemele…

— Vă asigur că Anton a apreciat actul de sinceritate, faptul că nu l-am lăsat să trăiască în minciună.

— E şi asta o mângâiere… Ce se preconiza în perspectivă?

Dobrin se holbă. Dacă i s-ar fi cerut să-şi scoată pantalonii, nu ar fi fost mai mirat:

— Divorțul, se înțelege de la sine. Eu şi Marina dorim să ne căsătorim cât mai repede.

— MINȚI!

Tresăriră amândoi. Marina Moraru, albă, străvezie ca o fantomă, se ținea de uşă gata să se prăbuşească.

— De ce minte?

La Morgă, începuse desigur autopsia, şi Drăgan se gândi crispat că stă în fotoliul răposatului în vreme ce trupul acestuia, devenit obiect, e ciopârțit cu bisturiul lui Rădulescu. Rezultatul îl va cunoaşte probabil diseară, concluziile expertizei grafologice vor sosi abia peste câteva zile. Băieții ăia cad totdeauna greu de acord.

Marina ținea coatele strâns lipite de trup, ca nişte aripi închise. Era țeapănă, stângace în propria ei casă.

— Aşa s-a obişnuit.

— Mitoman?

Cerceta curios chipul sensibil, răsărit dintre bucle cu reflexe accentuat roşcate, castană adevărată, zicându-şi că, pentru prima oară în viață, avea dinaintea ochilor o femeie fatală, consacrată ca atare.

— Departe de aşa ceva.

— Atunci?

— S-a obişnuit ca propriile-i dorințe să devină fapt împlinit.

— E şi asta o şansă... Doamnă Moraru, ştiu că nu vă simțiți bine, mă voi rezuma doar la câteva întrebări. Ce fel de relații întrețineți cu inginerul Dobrin?

Marina îşi trecu degetele peste buzele arse, apoi peste fruntea uşor transpirată:

— Decente. Nu s-a întâmplat nimic între noi.

— Să conchid că nu-i vorba despre dragoste? Că...

Femeia îl întrerupse cu o mişcare zvâcnită a mâinii:

— Dimpotrivă! Ne iubim cu patimă.

Drăgan o privi zăpăcit:

— Parcă spuneați că minte!

— Doar când a afirmat că, de comun acord, am decis să divorțez de Anton. Nici un moment nu am avut această intenție, dar el spera că mă va convinge s-o fac.

— Care este motivul refuzului dumneavoastră?

— Sunt sigură că n-o să mă înțelegeți..., şi încercă să se ridice. Aş vrea să deschid geamul. Nu pot respira.

Drăgan răsuci cremona şi căldura păstoasă a înserării se strecură insinuant în încăpere. Decorul încremenise şi chiar bătrânul, care-şi stropea peste drum gardul îmbrăcat în glicină şi regina nopții, părea că nu se mişcă.

— ...mi-e teamă de oamenii prea puternici, cu un mod de viață agresiv, zgomotos, plin de accidente. Fiecare zi a lui Dobrin e, în felul ei, o aventură. Nu mă simt în stare să trăiesc mereu amețită, speriată... După fiecare întâlnire cu el mă simt obosită de moarte. E un om care oferă, dar care şi cere imens.

— Hm, aduce a literatură şi nu vă ascund că povestea nu mă convinge.

Marina surâse trist:

— Ştiam că n-o să mă înțelegeți. Îl iubesc, dar mi-e frică de el. De ceea ce îmi rezervă... Mai mult nu am ce să vă spun.

— Deci, conchise Drăgan, l-ați respins nu din scrupule față de soțul dumneavoastră, ci pentru că vă sperie perspectiva unei vieți alături de el, de Dobrin.

— Cred... cred că ați exprimat foarte bine ceea ce simt. Nu îmi plac surprizele, urăsc emoțiile. Când l-am văzut azi pe Anton... Credeam că se lecuise, părea, în sfârşit, împăcat cu sine. De cinci ani n-a mai avut nici o tentativă.

— Cinci ani, reluă Drăgan, adică de când s-a căsătorit. E foarte posibil ca perspectiva de a fi părăsit să-l fi aruncat în vechea stare de spirit.

Chipul Marinei se schimonosi de groază:

— Mă speriați!... E fioros! Nici nu poate fi vorba de aşa ceva. Nu ştia nimic. Aşa cred, pentru că era o ființă ermetică, nu ştiai niciodată ce gândeşte. O singură dată, acum vreun an, mi-a mărturisit că se simte copleşit de „zadarnic", aşa-i spunea el, că nimic nu-l bucură - soarele, cifrele, prezența mea... Şi mie mi-e uneori greu să trăiesc.

Drăgan îşi umezi buzele uscate. Erau sărate din cauza transpirației, închise clapele de metal ale servietei şi se ridică.

— Să vă conduc, spuse moale, convențional Marina.

— Nu vă osteniți. O ultimă întrebare: Fumați?

Femeia îl privi surprinsă:

— Nu, n-am fumat niciodată. Soțul meu fuma.

Drăgan coborî, sărind câte două, treptele vilei. Bătrânul cu stropitoarea, turtit de căldură, îl urmări lung cu privirea. Cândva, demult, pe aceeaşi uliță...

O buburuză nimerită pe mâna scofâlcită îi abătu gândurile în altă parte.

— Ce vreme, domnule! se miră medicul legist. Săptămâna trecută ne topeam de căldură şi acum zici că suntem în noiembrie. Măcar de ar sta sărăcia asta de ploaie țârâită, mă calcă pe nervi.

Căpitanul Drăgan închise dosarul şi-l trimise cu un bobârnac spre marginea mesei:

— Basta!

Medicul se miră din nou:

— Ți-au trebuit şapte zile ca să rezolvi un caz de sinucidere clasică, vorba aia, exemplu de şcoală?

— Crimă, Rădulescule, nu sinucidere.

Un licăr maliţios îi juca în privire. Medicul căscă plictisit:

— Cu alții, *mon cher*.

— Anton Moraru a fost asasinat, rosti calm Drăgan, încrucişându-şi picioarele sub birou.

— Ştifturi, i-am făcut autopsia.

— Pesemne că i-ai făcut-o prost. Nefericitul era o fărâmă de om, şi o muscă ți-l făcea KO cu un singur pumn bine țintit. În primul rând, deci, a fost scos din priză, zi-i ameţit, apoi cocoţat în tavan şi expus cu picioarele în aer. Ce-i drept, a murit de ştreang, dar nu din proprie inițiativă. Altul i-a 'nodat cravata.

Rădulescu trase un scaun lângă birou. Îşi puse tacticos ochelarii şi începu să-l privească fix. Drăgan se interesă:

— Vrei să-mi faci portretul?... Două amănunte mi-au atras atenția din start: un bon emis de casa de comenzi Lyra şi faptul că răposatul a mâncat în ajun clătite cu brânză.

— Da' cu ce dracu' vroiai, cu gaz?

— Cu dulceață, replică placid Drăgan, aşa cum îşi manifestase inițial dorința față de menajeră.

— Şi ce concluzie extraordinară ai tras tu din chestia asta?

— Că lui Moraru nici prin cap nu-i trecea să tragă obloanele, în orice caz, nu în noaptea respectivă. Unuia care are de gând să-şi ia zilele, hotărât, nu-i arde de mâncare şi dacă totuşi îi arde, puțin îi mai pasă de regim, analize şi cu cât zahăr în sânge se prezintă la Marele Județ. Ba din contră aş zice, îi trage un ospăț pe săturate cu tot ce-i *verboten* şi la care a râvnit ani de zile.

— Logic, concedă medicul, e ceva...

Drăgan se înclină peste masă:

— Mulțumesc... întorcându-ne la bonul casei de comenzi, purta data zilei în care Moraru „s-a sinucis". Printre articolele solicitate se

aflau şi două cartuşe de Marlboro. Fiind singurul fumător din casă, părea cel puțin bizar! Adică, asta-l frământa pe tip, să-şi asigure tutunul pentru lumea cealaltă?

— Încep să înțeleg.

— Faci progrese.

— Mulțumesc, surâse medicul. Cum rămâne însă cu răvaşul de adio? Discutam chiar alaltăieri cu unul din experți, îmi spunea că aparține în mod neîndoios lui Moraru.

— Neîndoios, dar nu ți-a zis tot. Despre „vârsta" hârtiei ți-a vorbit? Dar, până la vârstă, au fost alte detalii care indicau că scrisoarea fusese redactată cu un număr de ani în urmă.

Rădulescu ridică brațele în aer şi începu să râdă:

— Eşti nebun, *cowboy*! Adică îşi ia rămas-bun sub Ceauşescu şi-l aşteaptă pe Constantinescu să-şi pună juvățul?!

— Poți s-o iei şi aşa, se amuză Drăgan. Tipul era obsedat de idee, cu câteva tentative concretizate la activ. De câte ori a intenționat însă să o facă, fără a o traduce în fapt, n-o mai ştim. Cert mi se pare că, de la una din aceste intenții nefinalizate, a rămas scrisoarea de care a profitat acum asasinul. Cum a pus mâna pe ea, de ce n-a distrus-o Moraru la vremea respectivă sunt deja elemente secundare, care se vor lămuri pe parcursul anchetei.

— Stai o clipă! Cum rămâne cu data?

— Conține doar câteva cifre uşor de plastografiat: 14.06.1997... A fost singura contribuție grafică a ucigaşului. Dar scrisoarea conține şi alte elemente de „anterior", de „depăşit" la care fie nu s-a gândit, fie... n-a avut încotro. De exemplu, Moraru se adresează „reprezentanților Procuraturii". E aberant să îți închipui că un contabil meticulos, patron pe deasupra, în contact zilnic cu legea, nu ştie că Procuratura şi-a schimbat denumirea în Parchet. Sau că nu-şi cunoaşte noua adresă. Asta e cea mai mare gafă!

— Cum aşa?!

— În scrisoare e trecută strada Teodor Neculuță...

— Aha, poetul cizmar!

— Ăla şi la care, normal, s-a renunțat după Revoluție. Ținând seama de toate aceste inadvertențe, am solicitat o expertiză care să stabilească vechimea hârtiei.

— Şi?!

— Şi a stabilit-o, râse Drăgan. A fost fabricată acum zece ani. Acestea fiind spuse, ploaia a stat şi eu te-am salutat!

Medicul îl prinse de braț:

— Nu fă pe nebunul, cine-i autorele?

— Păi, e limpede ca un clar de lună! Dobrin. A calculat că, rămânând văduvă şi lipsită de resurse materiale, ba şi iubindu-l, Marina va accepta să urce în barca lui. Cum Moraru nu se afla la prima tentativă de sinucidere şi având la dispoziție o scrisoare de adio autentică, amicul şi-a închipuit că merge la sigur. Şi probabil aşa s-ar fi întâmplat dacă...

— Tu n-ai fi fost un şerif genial, îl întrerupse Rădulescu, cunoaştem. Concret, ce probe ai împotriva lui? Deocamdată mi-ai motivat doar schimbarea calificării din sinucidere în crimă de omor.

— Frânghia şi nodul ştreangului aparțin unui alpinist încercat. Zi-i geolog în speță, care face meserie pe dealuri şi coclauri, şi nu conțopeală de birou. Dar ancheta abia începe, se vor ivi desigur şi alte probe.

— Chestia cu nodul am mai auzit-o. Tot aşa l-au prins pe unul, la Tulcea. Țin minte, eram stagiar... Dar ăla era nod marinăresc.

Drăgan se ridică înşurubând capacul stiloului:

— În concluzie, nimic nou sub soare.

Aştepta desertul, tamburinând distrat pe fața de masă cadrilată. Chelnerița se apropie zâmbind:

— Am uitat să vă întreb! Cum doriți clătitele? Cu brânză sau cu dulceață?

Drăgan tresări. Avu un moment de ezitare, apoi începu să râdă:

— Ştii ceva? M-am răzgândit. Adu-mi o plăcintă cu mere.

APARENȚE

S-ar fi putut afirma că proxenetismul şi codoşlâcul constituiau o tradiție în familia lor. Tuşa Mare, una din surorile bunicii, fusese celebra Madam Puțulea, patroana nu mai puțin celebrului bordel din Dinicu Golescu. Imobilul mai există, plasat cumva în spatele magazinului Eva. Era un stabiliment de lux, mobilat doar cu dame fine, femei din înalta societate, dornice să-şi rotunjească veniturile. Lucrurile se desfăşurau cu discreție şi finețe. „Marfa" se alegea răsfoind albumul de fotografii, urma rezervarea prin telefon, iar frumoasele soseau la *rendez-vous* cu voalul lăsat pe față. Fusese o afacere mănoasă, care ținuse peste două decenii, iar Don Juanii vremii, domni serioşi azi, între optzeci şi o sută de ani, îşi aduc aminte cu nostalgie de distincția şi seriozitatea stabilimentului. Totul prezenta încredere, începând de la portar şi până la şampanie.

În 1948, Tuşa Mare, silită de autorități să tragă obloanele şi refuzând să se recicleze potențială fruntaşă în producție, în vreo fabrică, s-a cărăbănit în străinătate. Marijana, mama Claudiei, şi-a descoperit vocația la maturitate, când, ieşind din competiție, începuse să patroneze amorurile clandestine ale prietenelor şi cunoştințelor mai tinere. Recte, îşi punea la dispoziție apartamentul, pentru un număr de ore, timp în care ea se plimba prin oraş, intra la vreun film sau făcea vizite. Contra onorar, desigur.

În ce o priveşte pe Claudia, până în '90, se plictisise într-un birou pensându-şi sprâncenele, croşetând nenumărate pulovere după Burda şi făcând cafele proaste pentru şeful. Ideea i-au dat-o primele reviste sexy apărute cu ghiotura după Revoluție. Era timpul să intre în afaceri, iar condiții existau. Adică, exista o casă rămasă de la Tuşa Mare, cum nu se poate mai potrivită pentru o întreprindere mică, dar selectă şi elegantă.

În consecință, amenaja şase dormitoare, mai multe oficii sanitare, mobilă, totul funcțional şi cu oarecare gust, păstrând pentru ea doar

două încăperi la etaj. Renunțând la tricouri industrie casnică, aborda un gen nou, potrivit stabilimentului care se dorea cu pretenții: rochie neagră dintr-un material suplu în general, perle şi escarpeni. „Salariatele" erau culese de prin baruri, respectând anumite principii. Unul dintre acestea se referea la vârstă, adică nu angaja niciodată fete sub optsprezece ani (cu minorele ai doar necazuri, gâsculițe care nu ştiu ce vor), niciodată peste treizeci. Tot aşa, nu primea borfet, nefericite duse „în tragere" prin Gara de Nord pentru un covrig acolo şi o vodcă; fetele Claudiei, mai toate cu liceu, aveau oarecare stil, pe chipul nici uneia nu se instalase încă patima meseriei.

Un alt comandament al firmei, respectat cu strictețe, era cel al bunei înțelegeri, al cooperării fructuoase din toate punctele de vedere.

Angajatele se puteau mişca liber, nimeni nu era reținut cu sila. Plecau de la Claudia doar ca să se mărite sau „aventuristele" care-şi închipuiau că țările membre NATO duc lipsă de *beefsteak* fraged.

La conducerea bordelului o ajuta Gioni, partener de afaceri şi dormitor, crai quintagenar, clasic de tot: siluetă de dansator, costum elegant la două rânduri, mustață subțire, tâmple grizonate şi ochi parşivi, „ferice, Doamne, de cine o fi fost pupat de ăsta în tinerețe!" Chiar şi acum, trântit pe canapeaua din salonul particular al Claudiei, într-o poziție plină de distincție, arăta - i se părea acesteia - ca un gentleman autentic, de pe malurile Tamisei. În realitate, venea de pe malurile Jiului, dar hainele nu-i cădeau mai puțin bine.

— Părerea mea, emise cu o voce cavernoasă, privind în zare conținutul paharului de coniac, este să nu deschidem azi. Fetele sunt bolnave, iar Mary şi Fleur nu rezistă singure.

Claudia îşi trecu degetele prin părul de la ceafă, înfoindu-l:

— Din octombrie le tot spun să-şi facă vaccinul antigripal! Pupeze fără minte! Acum, în loc să câştige un ban, fac dever farmaciilor.

Gioni surâse cu condescendență:

— E sezonul lor, draga mea. Farmaciştii, medicii şi pompele funebre. Uite ce propuneam eu, dacă tot ținem închis! Să-l aşteptăm pe

Vasiliad, să vedem ce vrea şi pe urmă să ieşim în oraş. Mi-e dor de un local bun...

— E o idee, în fond, nu prea avem multe seri libere. Ce părere ai de Odobeşti? Am mâncat bine ultima oară şi au totdeauna un program drăguț.

— Unde vrei tu, scumpa mea.

Claudia apăsă pe un buton fixat sub blatul mesei şi, după câteva momente, o fată tânără, într-o rochie de voal cenuşiu, intră în cameră. Picantă, reprezenta un vis împlinit pentru cei care în teatru preferă genul subretă.

— Eşti singură în salon? se interesă Claudia maşinal.

— Singură, Fleur încă n-a coborât.

— Sper că nu s-a îmbolnăvit şi ea.

Gioni îşi înăbuşi un căscat:

— Fii liniştită, ăştia care se droghează nu iau gripă. Sunt imuni.

— Habar n-aveam... Cum se simt fetele, Mary? Au tot ce le trebuie?

Mary se aşează râzând pe brațul unui fotoliu. Era evident că se simțea la ea acasă.

— Au, dar nu le trebuie. La 40 de grade temperatură, abia dacă se uită la limonada.

— Trec şi eu mai târziu să le văd... Mary, tu poți să te schimbi, azi avem *relache.* Stinge, te rog, şi lumina de la intrare.

Mary se ridică şi se îndreptă spre uşă împletindu-şi picioarele ca manechinele, când se fâțâie pe estradă.

— *OK, mother, bye-bye...*

Claudia râse în urma ei:

— E dată dracului Mary! Ține minte că în mai puțin de un an dă lovitura! Are succesul în sânge. O să-mi pară rău după ea...

— Cred că ai dreptate, spuse Gioni. Ai observat că astea nostime o izbesc mai bine decât frumoasele?

— Da, sunt mai puțin sigure pe ele şi lucrează mai cu ambiție... Parcă am auzit soneria! Da, ăsta-i sigur Vasiliad.

Un omuleț caraghios irupse în salon. Părea făcut tot din cercuri tangente, concentrice, secante. Până şi ochelarii erau rotunzi. Semăna mai degrabă a cârciumar de birt modest decât a prosper om de afaceri. Jovialitatea, aerul de berist cumsecade, jucător de table şi înverşunat rapidist îi păcălise pe mulți. Se aruncă *sans façon* într-un fotoliu şi, la fel de dezinvolt, îşi aprinse o țigară. Ca omul la îndemână oriunde s-ar afla, sau cum ar fi procedat într-un birt, lăsă pachetul şi bricheta pe masă.

— Văd c-ați închis tractirul. Ce faceți, treceți la penticostali?

— Fetele s-au îmbolnăvit de gripă, explică Gioni. Pentru tine însă facem excepție. Mary şi Fleur îți stau la dispoziție.

Pântecele lui Vasiliad se scutură de râs:

— Sunt mişcat peste poate, bătrâne, dar nu-s pus pe năzdrăvănii. Altele mă macină.

— Adică?

— Fără vorbe cotite, vreau banii.

Claudia interveni, ducându-şi, nu se ştie de ce, la nas batista parfumată.

— Nu te înțeleg deloc, domnule Vasiliad! La ultima noastră întâlnire, stabilisem că ne păsuieşti încă două luni.

Ochii mici, năpădiți de grăsime ai lui Vasiliad sclipeau de veselie. Se părea că încurcătura celor doi îl distra straşnic.

— Coană Claudio, eu nu-s bancă şi v-am avertizat din start că sunt dispus să aştept, în măsura în care mă aşteaptă şi pe mine alții. Uite însă că nu mă aşteaptă, s-au ivit nişte urgențe şi sunt obligat să-mi încasez debitele.

Gioni se ridică, intervenind autoritar:

— Lasă prostiile, Vasiliad, doar nu ne cunoaştem de alaltăieri. Uite, ca să rămânem prieteni, mă oblig să-ți fac plata integrală până la sfârşitul trimestrului, cu dobândă de 10 la sută în loc de 8.

Grăsunul izbucni în hohote homerice. Părea că literalmente se îneacă de râs. Urmă apoi o criză de tuse şi, în sfârşit, îşi aprinse încă o țigară de la jumătatea neisprăvită a celeilalte. Claudia îl urmărea cu

dezgust nedisimulat, în vreme ce Gioni, cu pumnii strânşi, înfundați în buzunarele pantalonilor, abia se abținea să nu-i sară de gât

— Adică, izbuti să vorbească Vasiliad, treacă de la tine, şi începu din nou să râdă. Ca să vezi că şi eu sunt lord, renunț la orice dobândă, dar dă-mi banii acum!

Claudia îşi ridică piciorul peste celălalt, arătând o gambă fină. Acum, însă, nu se gândea la fleacuri, încercând doar să-şi ascundă nervozitatea. Întrebă pe un ton intenționat provocator:

— Şi dacă nu-i dăm?

Un surâs untdelemniu - „Ce băiat de zahăr sunt eu!" - reteză obrazul lui Vasiliad, până la cerceii pe care nu-i avea:

— Eu zic că o cocoană ca dumneatale şi un patrician ca amicul Gioni nu pot împinge lucrurile prea departe... Se ridică ținându-se de şale, privind ostentativ în jur. Văz că vă descurcați binişorel pe acilea. Bine că nu vă deranjează Poliția...

Gioni îşi strânse şi mai tare pumnii în buzunare. Glasul răsună lătrat, de parcă ar fi vrut să muşte:

— Dacă intenționezi un şantaj, să ştii că nu ți-ai găsit omul.

— Vai de mine, se sperie grăsunul, ce poate să-ți treacă prin minte! Eu nu caut omul, îmi caut banii. Brusc, îşi arătă colții de lup, ciudați pe un chip rubicond: concret, îi aştept până mâine la doişpe ante meridian. Prințesă... Milord...

După o reverență ironică, îşi luă țigările şi bricheta şi se îndreptă spre uşă. Gioni scoase fulgerător revolverul şi trase. Deşi nimerit în plin, Vasiliad încercă să fugă. Gioni trase încă un foc, şi celălalt se prăbuşi.

*

— Adu-mi repede pelerina! strigă Gioni. Claudia întrebă pierită:

— Care pelerină?

Gioni îi cuprinse umerii cu tandrețe:

— Scumpa mea, nu trebuie să ne pierdem cumpătul. Am nevoie de pelerina de cauciuc cu care merg la pescuit... Mai repede, până nu se umple de sânge aici.

Peste câteva minute, leşul grăsunului devenise un pachet legat cu sfoară.

— Şi acum, ce facem? întrebă Claudia privindu-şi mâinile cu dezgust. Cum scăpăm de el?

— Eterna problemă în materie de crimă. Cum te debarasezi de cadavru.

Claudia dădu din cap sâcâită:

— Lasă filmele! Eu zic că trebuie dus departe, undeva pe la lacuri.

— De acord, rânji Gioni, dar cum? Maşina e la reparat. Poți să chemi un taxi?... Stai, am o idee!

*

Spre deosebire de Mary (Mary înnobilând-o pe Maricica din acte), Fleur era numele autentic. Cu vreo douăzeci de ani în urmă, tatăl lui Fleur vizionase cu pasiune la televizor serialul *Forsythe Saga* şi se îndrăgostise de personajul cu acelaşi nume. Cum nevastă-sa nu semăna deloc cu răsfățata fiică a lui Soames, bărbatul plecase în căutarea unei sosii, lăsându-i-o amintire pe micuța Fleur. Aceasta se înălță floare diafană, de o slăbiciune transparentă, cu chip şi culori de Cosânzeană. O Cosânzeană tristă, care se droga de la cincisprezece ani.

Claudia o descoperise cu câțiva ani în urmă, la braseria Majestic, şi doar după câteva zile petrecute la bordel, toată lumea realiză că fata îşi descoperise vocația de curtezană. Însăşi Fleur, în recreații de luciditate, recunoştea că nu se simțise nicăieri atât de bine. Era preferata clienților rafinați - „intelectualii se prăpădesc după ea”, aprecia Claudia - şi a parveniților snobi, care se simțeau gâdilați la gândul că posedă o „contesă”. Contesă, adică de cel puțin trei generații familia folosea furculița, hârtia igienică înlocuise frunza de dovleac, iar bărbații nu se adresau legitimelor cu *fă*!

În consecință, Fleur ocupa cel mai elegant dormitor al stabilimentului, frizând somptuosul. Un pat vast, capitonat cu atlas, *veilleuse* cochete, doi pereți oglindați, pentru clienții care voiau să vadă cum le stă...

Bărbații sunt niște porci

Când Claudia şi Gioni intrară în dormitor, Fleur, într-un minunat kimono de interior, zăcea pe pat, toropită de drog. În lumina difuză a aplicelor, părea „frumoasa din pădurea adormită”. Căci asta era Fleur, rămânea grațioasă chiar şi când dormea. Nu sesiză intrarea celor doi, nici manevrele Claudiei, care, după ce şterse amprentele lui Gioni, îi imprimă pe revolver degetele docile şi lăsă arma pe pat, ca scăpată din mână în timpul somnului.

În acelaşi timp, Gioni monta regia cadavrului: căzut pe burtă într-un lac de sânge, scurs din pelerină.

— Să sperăm că o să țină, mormăi împachetând atent haina de pescuit. Acum, să ne debarasăm de porcăria asta...

— Presupun că n-ai s-o arunci la ghenă.

— Mă ştii idiot? Am să-i dau foc în bucătărie. Cauciucul arde ca benzina, trebuie doar bine aerisit.

Claudia îşi roti ochii prin dormitor, scotocind după vreun amănunt uitat.

— Sincer, îmi pare rău de biata Fleur. M-am legat de ea şi...

Gioni o întrerupse brutal:

— Ai altă soluție? În afară de asta, îți garantez că o să scape uşor. Omor comis sub influența drogului. Se acordă circumstanțe atenuante chiar şi pentru stare de ebrietate. Îi luăm un avocat bun şi n-o doare capul! Face un stagiu la dezintoxicare şi se întoarce nou-nouță.

Claudia îi surâse recunoscătoare:

— Ce simplu devine totul cu tine!

— Doar cretinii se complică.

*

— Arăți de un milion de dolari! exclamă Gioni folosind unul din „yankeismele” lui favorite.

Claudia nu era o frumusețe, dar părea incontestabil o doamnă, furoul de catifea neagră şi etola de vulpi argintii nu păreau împrumutate. Gioni, în smoking perfect, putea fi luat - chiar şi pe meleaguri mai opulente - drept exact ceea ce era: un proxenet prosper.

— Mulțumesc, nici tu nu eşti mai prejos. Ştii ce-i nostim, constată privindu-şi salonul, ai impresia că nu s-a întâmplat nimic.

Gioni se aplecă brusc, întinzând mâna sub o consolă:

— Uite-i țigările şi bricheta! Bine că le-am văzut! Trebuie să fim foarte atenți... Le aruncăm undeva pe drum. Apropo, unde-i scrumiera?

— Am golit-o eu la WC.

— În regulă, hai să plecăm, înainte ca Mary să intre la Fleur s-o întrebe de sănătate.

Claudia chicoti:

— Tot răul spre bine. Dacă nu se îmbolnăveau fetele, nu ne descurcam aşa uşor...

— Adevărul, oftă Gioni, este că mi-am pierdut cumpătul, dar prea făcea pe nebunul! Ar fi scos din sărite şi un fakir!

Claudia se lipi de el, mângâindu-i cu degete parfumate sprâncenele:

— Nu-ți inventa culpe, scumpule, nici eu n-aş fi procedat altfel. Mitocanul ăsta a căpătat exact ce a meritat.

Gioni o prinse afectuos de bărbie:

— Vezi, de aia te iubesc eu pe tine. Eşti, în primul rând, o femeie inteligentă. Gândeşti cu capul, nu cu „instalația”!

— Porcule, îl admonesta ea tandră.

— Ziceai că ți-a plăcut la *Obodeşti*? OK, acolo bem şampania!

*

Mary, în ținută de oraş, urcă fredonând scara spre dormitorul lui Fleur. Era bine dispusă, bucuroasă de chilipir - o seară întreagă de care dispunea liberă - şi avea chef să se distreze. Îşi şi făcuse planul: o pizza luată din zbor, un film şi pe urmă un *drink* la Vox Maris. Poate mai multe, dar asta depindea de partenerul de dans, dacă ştie într-adevăr să se mişte sau doar face figurație pe ring. Ultima oară, nimerise un pachiderm năduşit pe la toate încheieturile şi preferase să se tireze. Ce bine ar fi ca Fleur să se fi trezit! Ele două se distrau minunat împreună, se completau, oferind un contrast picant: un înger şi o drăcoaică, fraierii cădeau pe spate... Deschise uşa dormitorului, rostind veselă:

— Nu mai dormi atâta, Fleur! Plecăm în vâjâială, azi avem relache.

Se apropie de pat, cu gândul s-o zgâlțâie, dar se împiedică, gata să cadă peste cadavrul lui Vasiliad. Scoase un țipăt de groază şi o luă la goană pe scări. I se părea că aude paşi în urma ei, desigur, ai ucigaşului, care se mai afla în casă. Înnebunită, ajunse în stradă şi continuă să alerge din răsputeri. Habar n-avea încotro, adică da, ştia, trebuia să ajungă pe Bulevard, acolo e lume multă... Traversă aiurea, auzi ca prin vis claxoanele, scâşnet de frâne, imprecațiile furibunde ale şoferilor şi, în sfârşit, căzu în brațele polițistului de la circulație. Nu se simțise în viața ei mai fericită.

*

Înainte de a coborî în salonul Claudiei, căpitanul M. mai aruncă o privire asupra cadavrului, rezumându-şi constatările: poziția - căzut pe burtă, ochelarii de pe nas - intacți, în buzunare - doar chei şi un portvizit.

— Bordel de lux, observă unul dintre membrii echipei operative.

Căpitanul M. ridică din umeri:

— Eşti un ghicitor! Şapte despuiate într-o oală de noapte, ghici tractire ce-i?... Ridicați absolut toate amprentele din încăpere. Mă interesează în mod special ale lui Vasiliad ăsta.

Dădeau senzația că se află într-o vizită, puşi pe şuetă, şi nimeni nu părea prea afectat. Mai cu seamă Claudia şi Gioni, în hainele lor de seară, sporeau impresia de sindrofie. Pe chipul lui Mary plutea o inconfundabilă expresie de triumf. Se simțea într-un fel vedetă, ea descoperise cadavrul, ea anunțase Poliția... Izolată cumva de grup, Fleur, într-o rochie de casă albă, asista detaşată şi neclintită ca o poză.

Căpitanul se aşeză nepoftit şi la întâmplare. Se simțea vag deranjat de uscăciunea celor din jur, de indiferența - se putea spune nesimțire - cu care acceptau crima, moartea unui semen petrecută chiar în mijlocul lor. Demară abrupt, ținând parcă să stabilească coordonatele exacte ale stării de fapt.

— Ne aflăm deci într-o casă de toleranță în care s-a comis un asasinat...

Claudia îl întrerupse opărită:

— Pardon, domnule căpitan! Dumneavoastră puteți să-i spuneți cum vreți, orfelinat, morgă sau fabrică de tricotaje...

— Dumneavoastră cum îi spuneți?

— Casă de oameni, cum să-i spun? închiriez camere, că din asta trăiesc şi, atâta vreme cât chiriaşii îmi plătesc corect şi nu dau foc la casă, îi priveşte ce fac.

— L-ați cunoscut pe Vasiliad?

— Adică pe mort? Doar din vedere. Aici nu-i pension de fecioare, nici mănăstire franciscană, nu am interzis vizitele. Contor n-am decât la lumină.

Gioni o bătu uşor peste mână, încercând, chipurile, s-o tempereze:

— Calmează-te, scumpa mea, ştii că n-ai voie să te enervezi.

Fleur interveni, cu un glas argintiu. Vorbea ca de departe, dar perfect lucidă.

— Vasiliad a fost clientul meu. Un caraghios, dar ne înțelegeam bine. Mă făcea să râd.

— Dumnezeule, se prăpădi de uimire Gioni, ce te-a determinat atunci să-l împuşti?

Fleur respinse calmă şi categorică:

— Prostii, nu eu l-am împuşcat. Avea, desigur, ciudățeniile lui, dar când accepți meseria asta, înveți să nu fii mofturoasă

M. o privi lung. Vorbea despre „meserie" cu o dezinvoltură dezarmantă, ca şi cum profesiunea pusă în discuție ar fi fost inginerie, croitorie sau cercetare. Şocul era generat însă de contrastul dintre chipul suav, ducând cu gândul la candoarea madonelor lui Rafael, şi ceea ce făcea fata asta concret cu trupul ei.

— Ce înțelegi prin ciudățenii?

În locul ei, răspunse Mary chicotind:

— Se credea paşă, ca ăla din El Zorab. Ştiu că a trecut şi pe la mine. Dans din buric la uvertură, „poziții" turceşti şi fuma tot timpul. Şi când, vorba aia... ne antrenam la karate, tot nu lăsa țigara.

Gioni sări de pe canapea:

— Încetează, te rog! Tot ce spui este oribil! Scumpa mea - cuprinse umerii Claudiei - îmi pare atât de rău că eşti obligată să asculți asemenea murdării! Să-ți aduc medicamentul?

Claudia aborda brusc un aer de martiră, refuzând cu o mişcare a mâinii: „Sufăr, dar nu vreau să facem caz de mine…"

— N-aveam nici un motiv să-l ucid, conchise Fleur.

— Sunt sigur că n-aveai motive. Întrebarea este alta!

— Care?!

— Dacă în starea care te aflai… ăăăă… anesteziată, ca să zic aşa, mai ştiai ce faci?

Fleur râse. Primul surâs ivit pe chipul ei, şi căpitanul M. avu impresia că asistă la înflorirea bruscă a unui boboc de floare, aşa cum se vede în unele documentare „vegetale" la Teleenciclopedia.

— Când sunt „anesteziată", sunt fericită, nu furioasă. Iar mâinile, picioarele nu mă mai ajută. Parcă aş fi algă… meduză. E o senzație minunată… Pluteşti uşoară pe creste de valuri şi le simți doar dantela, ca o dezmierdare. Ca pe un iubit… Marele iubit. Unicul!

Gioni deschise brațele elucidat:

— Bate câmpii, ce mai! Se impune un consult medical. Sunt convins că un psihiatru avizat, competent, ar lămuri chestiunea.

Mary repetă visătoare:

— Marele iubit! Unicul! Ce frumos…

— Ai luat-o şi tu razna, o admonesta Gioni.

Fleur reluă, imună la comentarii, ca şi cum nu le-ar fi înregistrat:

— Dacă voiam să-l omor, ştiam unde să țintesc. Îl cunoşteam bine, reprezenta o curiozitate a naturii… Şi, pe urmă, de unde revolver? Dădu din mână a lehamite: în fond, toată povestea asta mă plictiseşte. Mă credeți sau nu, treaba dvs…

Spontană şi inimoasă, Mary îi înconjură cu brațul umerii firavi, de parcă ar fi luat-o sub ocrotire:

— Puteți s-o credeți, domnule căpitan, Fleur nu minte niciodată.

Claudia, crezându-se abilă, i se alătură:

— Şi eu sunt convinsă că nu minte. În orice caz, tot ce spune e logic.

Gioni, preluând din zbor ştafeta „generozității”, se grăbi să precizeze gălăgios:

— N-am pus nici o secundă la îndoială sinceritatea lui Fleur, nimeni n-a susținut că minte. Mi-am manifestat doar unele suspiciuni față de luciditatea ei, de capacitatea de a înregistra corect realitatea înconjurătoare în anumite momente.

Pe buzele lui Fleur alunecă un surâs incert. Rosti, fără să se uite la nimeni, mereu de undeva de departe, ca din cețuri:

— Sunt foarte „capabilă”.

M. o privi intrigat, întrebându-se dacă nu cumva fata asta îşi bătea joc de ei toți. Gioni, neştiind ce să înțeleagă, rămase în aşteptare, cu gâtul întins şi gura întredeschisă. Mary avansă prima întrebarea care plutea în aer:

— Şi totuşi, cine a ucis?

*

A doua zi de dimineață, după ce se informă asupra primelor rezultate de laborator şi citi raportul medicului legist, căpitanul M. o sună pe Claudia, anunțându-şi vizita.

Îl primiră în acelaşi salon. La lumina zilei părea şi mai aspectuos, spre deosebire de cele mai multe interioare care capătă căldură şi, dacă e cazul, fast o dată cu înserarea. „Mobilă intactă, îngrijită şi pereți recent zugrăviți”, îşi explică M. impresia.

Claudia şi Gioni erau liniştiți, relaxați, chiar calzi, nimic din ostilitatea sau rezerva cu care sunt întâmpinați în general polițiştii.

Fetele îşi reluaseră locurile din ajun: Mary zâmbind de nerăbdare, ca un ied nărăvaş, Fleur, distantă congenital, dar surâzând amabil. „Pace şi tihnă, surâse în gând M., nici n-ai zice că există Kosovo pe lume!”

— Ce-ați aflat? se interesă Mary cu respirația tăiată de emoție.

— Înainte de toate, trebuie să precizez un amănunt, care schimbă esențial datele problemei. Victima, omul de afaceri Vasiliad, a fost transportată în dormitorul domnişoarei Fleur ulterior momentului în care a decedat. Mai limpede, a fost asasinată în alt spațiu determinat.

— Extraordinar! se minună Claudia. Cum puteți fi atât de sigur?

— Dacă Vasiliad ar fi fost împuşcat acolo unde a fost găsit, s-ar fi format sub el o baltă de sânge, iar picăturile din jur ar fi fost rotunde. În cazul nostru, însă, ele se prezintă zimțat şi există şi mici stropi în jur, ceea ce demonstrează clar că au căzut de la înălțime.

Gioni începu să râdă:

— Cam prea subtil pentru mine.

— Neconvingător, vreți să spuneți. Puteți încerca singur experimentul. Aveți nevoie doar de o foaie de hârtie şi o picătură de cafea. În favoarea aceleiaşi ipoteze, a deplasării cadavrului de la locul crimei, pledează şi lipsa țigărilor şi a brichetei. Nu s-au găsit asupra lui Vasiliad. În cauză fiind vorba despre un fumător înverşunat...

— Ca un paşă, am mai zis-o, chicoti Mary.

— ...amănuntul e cel puțin bizar. Ca şi scrumiera curată din camera domnişoarei Fleur. Concluzia se impune! Locul unde au rămas bricheta şi țigările a fost părăsit de un Vasiliad cel puțin în stare de inconştiență. Racordat la specificitatea pe care o prezintă sângele pierdut de victimă, pot afirma că încetase deja din viață.

Claudia decise că trebuie să-şi continue *show*-ul de prietenă devotată a lui Fleur, ea însăşi atât de străină de crimă, încât îşi permite să fie preocupată de soarta altora.

— Înseamnă că Fleur e nevinovată. Doamne, ce bine îmi pare! Cred că merită să deschidem o şampanie.

— Mulțumesc, Claudia, surâse Fleur, ca o floare de gheață, am ştiut mereu că mă pot bizui pe tine şi, din nou, M. se întrebă dacă fata asta nu râde în sinea ei de toți.

Gioni îşi aprinse o țigară, simulând şi el un interes avid, de mahala, pentru senzațional, pentru isprăvile ălora, la care era simplu asistent.

— Povestea devine din ce în ce mai captivantă! Până la urmă, cine-i criminalul?

— Aveți răbdare, surâse M. Mai există două elemente care trădează diversiunea, regia, care să ne îndepărteze de adevărul faptelor, aşa cum s-au petrecut ele în realitate. Mă refer aici la poziția cadavrului.

Primind ambele gloanțe în piept, Vasiliad - în mod normal - trebuia să cadă pe spate. Or, el e găsit prăbuşit pe burtă...

Mary îşi duse uluită mâna la gură:

— Fantastic! E mai tare ca cel mai tare film!

— ...şi dacă ar fi căzut pe burtă, continuă M., obligatoriu i s-ar fi spart ochelarii la impactul cu parchetul. Or, pe aceştia i-am găsit intacți, pe nasul lui Vasiliad. Dacă ar fi să reconstitui filmul crimei, îl văd pe Vasiliad primind cel dintâi glonț drept în inimă. Spre surpriza asasinului, însă, nenorocitul nu cade secerat, ci continuă să încerce să se salveze. Abia al doilea glonț îl răpune. Probabil la această ciudățenie s-a referit domnişoara Fleur când afirma că, dacă ar fi vrut să-l suprime, ar fi ştiut unde să țintească.

*

Fleur aprobă, zâmbind discret:

— Aşa e. Vasiliad avea inima pe dreapta.

— De aceea nu a căzut de la primul glonț, preciza M. Nu-i fusese atins nici un organ vital.

Mary îşi duse mâna la gură:

— Extraordinar! Eu nu m-am prins, dar nici n-am mai auzit de aşa ceva!

— E un fenomen destul de rar, explică M., dar mai frecvent decât vă închipuiți. Se înregistrează cam un caz la zece mii de persoane.

Gioni îşi muşcă limba să nu țipe: „Şi exact eu am avut bafta să dau peste ăla singurul, unul la zece mii, şi canalie pe deasupra!”

M. se ridică. Apropiindu-se de Claudia şi Gioni, le întinse fiecăruia câte o hârtie.

— Mandatele dumneavoastră de arestare. Vă rog să mă urmați.

*

Seara, se duseră la Vox Maris, „să ne mai schimbăm ideile!” Toată ziua, Mary nu făcuse nimic altceva decât să comenteze evenimentele şi consecințele în ceea ce le privea pe ele.

— Un lucru e sigur, decise sorbind cu paiul din sonda cu gin fizz. Schimbăm stabilimentul şi echipa.

Fleur clătină din cap cu economia de gesturi care-i era caracteristică:

— Nici o echipă, voi lucra pe cont propriu.

Mary oftă, recunoscând sinceră:

— Ție îți dă mâna, nu-ți seamănă multe, dar ca mine s-au mai văzut... De ce râzi?

— Ştii... Când Gioni şi Claudia l-au adus pe Vasiliad la mine în dormitor, eu eram conştientă. Nici el nu era de tot mort, poate ar mai fi putut fi salvat.

Mary o privi îngrozită:

— Şi tu n-ai făcut nimic?

Fleur zâmbea serafic. În ochii albaştri, de arhanghel, se desluşea tot ce e mai frumos pe lume: roua dimineții, miresmele pădurii, livezile de zarzări înfloriți ai lui Teodoreanu, un clar de lună înecată într-un „lac de cleştar". Glasul răsună la fel de dulce:

— Era cel mai pervers porc care s-a născut vreodată.

Chemă chelnerul şi comandă o tequilla.

BĂRBAȚII SUNT NIŞTE PORCI

Bunica mea - Coana Mare sau Coana Cleopatra, chiar şi pentru familie - se întreba adesea: „La ce i-a mai iscat Dumnezeu pe oameni după chipul şi asemănarea Sa, dacă-l lasă pe diavol să-şi râdă de ei?"

Era o făptură măreață, de tip piramidal şi pe care nu ți-o puteai imagina dincolo de gardul curții, fără pălărie. Neuitatele ei pălării paralelipipedice care, în ochii mei de copil, semănau toate cu o cutie de pantofi fixată cu un elastic rotund, trecut pe sub conciul sur! Nu lipseau niciodată penele de corb sau cocoş negru, cele simandicoase, de struț, fiind rezervate pentru înmormântările vrăjmaşilor. Minte iute şi ascuțită, cuvintele ei făceau carieră, unele mai circulând chiar şi azi, printre strănepoți. Dar despre bunica, poate altădată...

Camelia Marinescu se pensionase de câțiva ani. Nu preciza niciodată câți, pentru ca interlocutorul, printr-un calcul extrem de simplu, să

nu deducă ce etate are. Era un subiect pe care-l detesta şi, în conversaţiile ei, ocolea expert orice amănunt sau dată putând constitui punct de reper. Cunoştinţele afirmau că amintirile Cameliei nu aveau vârstă.

Biografia ei se putea numi comună. Avusese un serviciu ca toată lumea, tot aşişderea îşi făcuse rândul şi se măritase, consumându-şi treizeci de ani de existenţă între parametrii unui mariaj mijlociu, alături de un bărbat cum nu se poate mai mijlociu, prototip al individului care răspunde „nu ştiu" la sondajele IRSOP. Murise la fel de nespectaculos, adică „nu se ştie exact de ce", pur şi simplu se topise şi, o dată cu el, şi amintirea lui. Chiar şi pentru nevastă-sa, pe care n-o deranja nici măcar în vis. Camelia aprecia bunul-simţ, căci, deşi îl respectase şi avusese toată stima pentru cumsecădenia şi onestitatea lui, toată viaţa nu făcuse decât s-o plictisească de moarte. Şi azi, doar pomenindu-l, reflex, începea să caşte.

După un an de văduvie, deci prin '92, hotărî că e momentul să apuce taurul de coarne, sau - după cum îi plăcea să se exprime -„să se ia în mâini". Era încă tânără, arăta coaptă, dar nu trecută şi, după socotelile ei, mai putea conta pe un douăzeci-treizeci de ani de viaţă. Se simţea sănătoasă, în puteri, iar femeile din familia ei fuseseră longevive.

Prima mişcare şi cea mai îndrăzneaţă - vându casa. Aparţinuse lui bărbatu-său, moştenită de la părinţi, dar Cameliei nu-i plăcea la curte şi oricum, era prea mare. Cine să deretice ditai hardughia şi să se îngrijească de grădină, că ei una i se acrise, întreţinerea costa de te lua ameţeala, iar cu chiriaşi nu voia să se încurce. După cum spunea soră-sa, Doruţa, Camelia dăduse în damblaua simplificării şi dacă răposatul ar fi văzut câtă mobilă şi roabe întregi de boarfe luară drumul gunoiului, ar fi plâns cu lacrimi cât pumnul.

Ce-i drept, vânduse casa pe bani buni şi acum căuta un apartament micuţ, dar „de lux", preferabil lângă Cişmigiu.

„...La buza lui, dacă se poate! Când deschid fereastra, să-mi intre liliacul în casă şi parfumul copacilor în floare, să-l văd pe Moş Crăciun venind cu sania pe lacul îngheţat..."

— Eşti nebună de legat!, se cruci soră-sa. Dac' eşti aşa de *naturistă,* de ce-ai mai plecat de la curte?! Grădină aveai, aveai şi liliac!

— La mahala, mersi! Şi pe urmă, nu dau eu cu târnul în Cişmigiu şi nu fac metanii de nu mă mai țin genunchii, gâdilând buruienile!

În aşteptare, se mutase provizoriu la Doruța, angajase o agenție imobiliară şi personal, consulta zilnic Mica Publicitate - rubrica VÂNZĂRI. Dar, după cum se ştie, dacă e să dureze ceva, atunci acela e provizoratul, trecuse mai bine de un an şi nu găsise nimic care să-i convină. Doruța o avertiză:

— Să nu mă înțelegi greşit, nu mă deranjează că stai la mine, doar vezi că sunt singură, dar ți-o spun din proprie experiență şi din ce-am mai văzut şi-am mai auzit pe alții. Casă ideală nu există! Adică fără un cusur cât de mic, fără un ceva care să nu-ți placă. N-am întâlnit pe nimeni perfect mulțumit de casa lui, oricât de dragă i-ar fi.

— Mă bucur că nu te-ai săturat de mine. Era singura grijă pe care mi-o făceam. În rest, n-am nici un motiv să mă pripesc. E limpede că acesta va fi ultimul meu domiciliu, înainte de Sfânta Vineri. De ce să nu mă simt bine?

Şi continuă să investigheze. Astfel, într-o dimineață de toamnă, ochii îi alunecară din întâmplare pe coloana din dreapta Vânzărilor, oprindu-se asupra unui anunț matrimonial:

Profesor pensionar, 63 de ani, prezentabil, sportiv, carnet de conducere, situație materială satisfăcătoare, caută în vederea căsătoriei doamnă distinsă de vârstă apropiată, fără obligații, neapărat suplă şi necicălitoare. Exclus bigotism, proteză, FSN.

La cuvântul bigotism intervenise însă o greşeală de tipar. Se desluşeau limpede primele două litere, ceva dintr-a treia, un „o" – deci „bio" - ultimele slove pierind sub o pată cenuşie. Încercând să ghicească despre ce ar putea fi vorba, Camelia se opri la cuvinte din familia biologiei, disciplină care-i era tot atât de departe ca şi ideea de a se mărita cu un urs polar. În rest, aprecie imediat, corespundea. Distinsă era - văzut-ați vreun țăran cu nas bourbonic, ăia au de obice pătlăgele - proteza scumpă de porțelan nu se cunoştea, cât despre FSN... Iată

un punct câştigat, conversație pe aceeaşi lungime de undă asigurată, ea fiind monarhistă înverşunată.

Fără a fi obsedată de ideea unei căsătorii, Camelia nu exclusese niciodată ipoteza. Oferta i se păru convenabilă, instinctul o mâna spre o tentativă, de pierdut n-avea ce, aşa că se hotărî să dea curs anunțului. Doruța din nou se cruci, femeia asta se crucea tot timpul, încercând s-o trezească:

— Tu ai înnebunit?! Umbli ziua în amiaza mare cu felinar aprins după belele? Ştii tu la sigur peste ce Nea Izmana cu trandafiri în cur dai? Dacă-ți mai arde de tangouri, n-ai decât, dar fără verighetă!

— Întâi, ripostă Camelia, nu-i obligatoriu ca toată lumea să sufere de hemoroizi. Al doilea, n-am de gând să-mi isprăvesc viața între pokăraşe intime şi canaste interminabile cu cuconet reformat, posesoare de reumatisme şi de nepoți geniali. Absolut toți geniali şi cum nu s-a mai întâlnit. Al treilea, n-am să mă pun rău cu Dumnezeu taman acum, la urmă, trăind păgâneşte cu un bărbat.

Camelia nu era bigotă şi nici măcar practicantă asiduă. Astfel, slujbele de duminică nu erau obligatorii, nu ținea chiar toate obiceiurile, dar în cugetul ei existau câteva fixații, ca nişte stâlpi de rezistență, de la care nu se abătea. De pildă, nu cosea duminica nici în ruptul capului, ținea postul Paştelui şi al Crăciunului (câte o săptămână), lăsa din când în când bani la cutia milei din biserică, vopsea ouă roşii doar în Joia Mare şi nu făcuse în viața ei un singur chiuretaj. Încă ceva, esențial! Nu se despărțea niciodată de icoana Sfintei Fecioare. O însoțea pretutindeni, acolo unde deplasarea presupunea poşetă şi un număr de ore petrecute departe de casă. Icoana, autentică bijuterie, aparținuse străbunicii, mare amatoare de călătorii la vremea ei şi care nu pleca la drum, fără să se asigure că Maica Domnului se află în „janta” de mână, altă bijuterie cu fețele brodate în Gobelin. Cu adevărat splendidă icoana străbunicii! De mărimea unei cărți poştale, groasă cam de trei centimetri şi pictată pe lemn, reproducea aidoma chipul neasemuit de frumos al vestitei Fecioare din Vladimir. Veşmântul de argint reprezenta o operă de orfevrerie, iar spatele era îmbrăcat în cati-

fea mov cardinal, cam ostenită acum de trecerea anilor. De fapt, îşi propusese de mult să schimbe catifeaua, dar acesta era genul de lucrare care, nefiind tocmai urgentă, se amână în general *sine die:* „Am să-mi fac timp într-o zi...”

În seara aceleiaşi zile (a publicării anunțului matrimonial), Camelia îl sună pe profesorul anti-FSN şi stabiliră o întâlnire.

Fusese profesor de sport, îndrăgostit de mişcare, şi obrazul tăbăcit certifica nenumăratele ore petrecute în are liber. Anii nu-i anemiaseră apetitul şi înclinațiile, continua „să se agite”, un sexagenar care făcea jogging, indiferent la vipie sau viscol, frecventa sistematic bazinul, doar nămeții împiedicându-l să scoată bicicleta afara, iar una din camerele apartamentului era ticsită cu instrumente de tortură: haltere, extensor, mânuşi de box şi perna aferentă, spânzurată de tavan, cu care se războia în draci, başca tot felul de aparate recomandate călduros de reclamele TV. Important era că se chinuia cu plăcere şi nimic nu putea echivala sentimentul de satisfacție încercat dinaintea oglinzii, când îşi admira pântecele plat şi conturul intact al siluetei. Pe de altă parte, nu disprețuia nimic mai mult decât sedentarismul, ceasurile petrecute la televizor, stând comod în fotoliu, cu un taburet de bucătărie sub picioare şi sticla de bere la îndemână, şi oamenii graşi, chiar dacă îi chema Helmut Kohl, Arşinel, zi Buda sau Cutărescu, care ar fi descoperit leacul contra SIDA.

Ca profesor, Dumitru Albu avusese aceeaşi gândire. Tot respectul pentru un elev care evolua la paralele ca un cimpanzeu, compătimire şi dispreț abia voalat pentru un ochelarist, câştigător de Olimpiade, dar lipsit de aptitudini sportive, neîndemânatic ca un scaun, incapabil să prindă o minge când i-o arunci de la doi metri.

Fusese căsătorit o singură dată, în tinerețe, cu o colegă de cancelarie. Mica era profesoară de desen cu oareşce veleități, expunea pe la diverse expoziții, gingaşă şi discretă ca o romaniță. O ființă alcătuită parcă din aripi de fluture, petale de floare, arome de grădină şi poezie romantică şi pentru care arta, indiferent de performanțe personale, reprezenta singura rațiune de a trăi. Confirmând axioma - contrastele se

atrag - Mica se lăsă fascinată de bărbăția agresivă a lui Dumitru, de individualitatea lui care emana ca un parfum tare virilitatea. Un bărbat în preajma căruia se simțea mângâiată şi ocrotită. După câțiva ani însă, de nopți încleştate, pătimaşe, dar şi nenumărate după-amieze şi nocturne petrecute pe stadion, la săli acoperite, ringuri etc. şi un singur vernisaj la care o însoțise...

— Nu te supăra, Mica, dar eu cred că băieții ăştia, colegii tăi, îşi bat joc de oameni! Unde s-a mai pomenit vacă bleumarine cu uger roşu, zgârie nori țâşnit dintr-un buric sau ochelarii ăia încălecați pe fese?!

Mica se mulțumise să-i dea dreptate, dar în aceeaşi seară îşi făcu bagajele. Ei doi erau incompatibili. Dumitru se consolă repede, mângâindu-se cu ideea că nu toată lumea are noroc în căsătorie. În anii care urmară se mulțumi cu aventuri de o seară sau mai multe, momente agreabile, dar în primul rând necesare, în sinea lui, decisese că nu se va mai căsători niciodată...

Intervenise apoi accidentul. Îl luase pe neaşteptate, total nepregătit, într-o bună dimineață, se trezi blocat, aproape paralizat, incapabil să abandoneze patul, să se deplaseze până la baie strict pentru necesități. O spondiloză urâtă avea să fie diagnosticul şi faptul că fusese nevoit să urineze în pat, incapabil să sune măcar la Salvare, îl puse serios pe gânduri. O fi ea bună şi dulce singurătatea, faci tot ce pofteşti - cui ce-i pasă? - dar uite că intervin şi momente din astea, când ai nevoie de cineva care să-ți aducă un pahar cu apă sau să deschiză uşa la doctor! Ce-i rămânea de făcut se întrezărea limpede, aşa că debuta prin a angaja o menajeră.

Deşi cam încetinică pentru gustul lui Albu (cancelaria şi elevii îl porecliseră Val-Vârtej, toate mişcările parcă fiindu-i viscolite), femeia era blajină, cumsecade şi pricepută. Două însă nu-i conveneau profesorului: noaptea tot singur rămânea şi nu'ş cum se întâmplă, dar taman atunci se ivesc şi belele cele mai mari. Pe urmă, fiind cam zgârcit din fire, nu se împăca cu ideea că trebuia să plătească nişte servicii care în mod normal se efectuau gratuit, cum ar fi cazul unei „legitime", îndeobşte servitoare pe gratis. Nu-i rămânea decât să se însoare.

Bărbații sunt niște porci

Aceasta era starea de spirit a lui Dumitru Albu, când îi telefona Camelia. Convorbirea îi făcu o bună impresie, Camelia era vioaie (şi în mod cu totul acrobatic, Albu îşi zicea că nu se poate ca un glas de cintezoi să sălăşluiască într-un trup elefantin), vocea cultivată, iar agramatismele lipseau cu desăvârşire. Conştient de minusurile lui, considerate însă derizorii, ştia că nu se poate ridica până la rafinamentele Micăi, până la sofisticații cai albaştri, dar nici cioban la oi nu se afla. De la Dali, pe ăsta îl ținea bine minte („un escroc dement care-şi bate joc de lume"), până la „ciolofan, ghiuvetă, adimistrator sau inteprindere" era totuşi o distanță greu de mistuit.

Se văzură şi se plăcură. „Nu vă plăceți, vă conveniți", ținu să precizeze Doruța, gazda primei întâlniri. Cu toată sinceritatea, personajul îi era dezagreabil. Îl găsea tiranic, uscat, egoist şi zgârcit. „Vii tu prima oară în vizită la două cucoane, şi încă pus pe pețit, cu trei garoafe sfrijite, când geme oraşul de flori! Şi un pumn de fursecuri amărâte, cum n-am mai văzut de pe vremea lui Ceauşescu, unde naiba le-o fi dibuit!"

Camelia era însă de altă părere. Că era mai autoritar de fel, asta de la dăscălie i se trăgea - comanzi toată viața un-doi! Un-doi!, nu se poate să nu-ți intre în sânge - şi p-ormă, nu-i strică bărbatului să se poarte mai țanțoş, e semn de virilitate. După viața molcăluță, lipsită de semne de exclamație, trăită alături de bietul Marinescu, un mototol de i se uşurau ciorile în barbă, convieţuirea imaginată cu masculinul Dumitru Albu i se părea înviorătoare şi ispititoare, ca o cupă de şampanie bine acidulată şi bine frapată față de un ibric cu ceai de tuse. Mai rămânea zgârcenia, iar aici, Camelia ridica din umeri:

— Puțin îmi pasă, nu-s la mâna lui. Am banii mei, n-o să-mi comande nimeni cum să-i cheltuiesc şi, în ultimă analiză, o grămadă de cupluri trăiesc pe bugete separate.

— Aha, începu să enumere soră-sa, bugete separate, dormitoare separate, că nu vă mai arde de tumbe la anii voştri, frigider separat, că tu suferi cu ficatul şi el de rinichi, la ce vă mai luați? Doar pentru un număr de telefon comun? Ştii ce faci tu, Cameluțo, mamă, bagi cap sănătos sub Evanghelie!

— Amen! exclamă Camelia şi îşi văzu de treabă.

În ce-l priveşte pe Dumitru Albu, constatarea că are de-a face cu o doamnă i se părea de bun-augur, iar independența materială a acesteia îi picura miere pe inimă, ce mai, cozonac cu nucă!

Deciseră o căsătorie rapidă, pentru că, explica fostul profesor de sport, la vârsta noastră nu mai ai timp de romanțe şi, dacă intenționăm un tandem care să mai funcționeze, trebuie să ne grăbim. Camelia exulta, deslușind aici o nerăbdare de logodnic camuflată sub răceala unor argumente. Înainte de introducerea actelor la Primărie, Dumitru Albu ținu să reamintească, pe un ton de avertisment:

— Deci lucrurile sunt clare! Fără FSN...

— Ți-am povestit deja că, la venirea regelui Minai în țară, mi-am pierdut, din cauza îmbulzelii, un pantof în Piața Sfântul Gheorghe. Am venit acasă desculță.

— ... exclusă proteza, exclus bigotismul.

Doruța se interesă:

— Cu proteza, cum o descurci?

— Nu-i nici dentist, nici ORL-ist, „deschide gura şi scoate limba!" Şi nici Michael Douglas în „Basic Instict". Există şi sărutări... decente.

Rămânea bigotismul care nu ridica probleme. Din fire, Camelia nu călca a habotnică, dar o apăsa faptul că se va căsători fără binecuvântarea părintelui Vasile, de la Biserica Silvestru. Vorba aia, se cununase religios cu Marinescu, acum treizeci de ani, fiind amândoi membri de partid. O făcuseră ei în secret, în casa unei prietene, dar, oricum, riscul rămânea, puteau să-şi piardă serviciile, başca un zurgălău la dosar care va clopoți până la pensie. Nu avea însă încotro. Din prima clipă, simțise o slăbiciune pentru profesorul Albu şi, la urma urmei, cunoştea o grămadă de perechi (mai ales din generația ei) care trăiau împreună de decenii şi bine mersi, fără ca popa să le fi pus inelul pe deget. Se căsătoriră în „regim de urgență", după cum spunea Doruța, şi petrecură o săptămână de miere la ferma din Petriş a unui fost coleg de cancelarie.

Bărbații sunt niște porci

Camelia nu prea le avea cu găinile, vaci cu lapte premiante, în general, flora şi fauna unui ranch, dar făcu toate eforturile ca să se arate entuziasmată. În fond, era vorba doar de o singură săptămână, iar ea - dispusă la concesii.

Doruța, cu ochii pleznind de curiozitate, o iscodi:

— Cum fu, soro?!

— Ce?

— Ei, ce! Prima noapte! E interesant cum se petrece între babalâci, n-am avut ocazia să discut cu nimeni...

Camelia ridică din umeri:

— Nimic nou, față de ceea ce ştii şi tu. Totul se găseşte... tot acolo.

Mai mult o şocase reacția lui Albu, de „după". Îi plesnise o pălmuță peste pântece şi sărise din pat cu uşurința individului care face zilnic mişcare, din plăcere, şi nu obligat de medic.

— Cam moale, cam moale, camarade!

Camelia îl privise alarmată:

— Ce?!

— Burta, camarade! Trebuie exerciții. Ne vom ocupa!

Cornelia se simți atinsă:

— Trebuia să specifici în anunțul din ziar că vrei una care a făcut pe cimpanzeul la circ şi nu te mai deranjam.

— E loc de îndreptare. De mâine, începem antrenamentele. În primul rând, jogging.

Camelia trase de şiretul celei mai frumoase cămăşi de noapte găsite la Bucur Obor şi care acum îi strangula gâtul de furie:

— Dacă-ți închipui că mă poți determina să alerg la şai'j' dă ani în chiloți pe stradă, în aplauzele vecinilor, înseamnă că nu ai simțul realității.

Albu râsese ca unul care e sigur de toate:

— Nu se ştie niciodată, camarade, nu se ştie niciodată...

— Mă cheamă Camelia şi n-am făcut armata împreună.

— Din elevii mei cei mai recalcitranți am scos cei mai buni sportivi.

— Ei bine, aşteaptă tu să mă prezint la Olimpiadă!

Fusese prima lor ciocnire, dar se împăcaseră repede. Bunăstarea materială a Cameliei îl determina pe Albu să fie mai concesiv, iar pe Camelia, orice gest de tandrețe al profesorului o făcea să se creadă de şaptesprezece ani. Era de ajuns să-i cuprindă umerii cu brațul lui vânjos pentru ca ea, ce să ne ascundem după deget, să simtă pur şi simplu că se topeşte. N-ar fi mărturisit-o nici soră-si, abia ei însăşi, dar în clipele acelea se confunda până la identificare cu Ingrid Bergman, ocrotită şi iubită de Humphrey Bogart în „Casablanca". Între cei doi, masculi prin excelență, găsea chiar o asemănare, doar că, ceea ce dădea la Bogart - țap distins, se putea regăsi la Albu - câine valah. Nimic denigrant aici, ea însăşi, din pricina dublei bărbii, semănând cu o babiță, iar guşă (cu mult mai prosperă) avusese şi împărăteasa Măria Tereza!

Până una alta şi până la o fi şi o păți, se instalară în casa lui Albu. Avea un apartament la bloc, pe lângă Gara de Nord, trei camere decomandate şi cărora profesorul le conferise o destinație precisă: dormitor, living (televizor şi şuetă cu amicii pronosportişti) şi sală de sport.

Pentru „micile"-mari secrete ale unei cucoane sărite de şaizeci de ani care pretind o intimitate desăvârşită, situația se prezenta neplăcut. Camelia dormea cu cremă pe față (uneori, felii de biftec proaspăt - încercați numai, rezultatele țin de miracol!), cu bigudiuri, îşi pensa mustața, îşi trecea lumânarea aprinsă pe sub perii din barbă şi dacă apuca să doarmă pe spate, sforăia de sărea tencuiala de pe pereți. Chestiunea o găsea total nepregătită, căci i se păruse de la sine înțeles că se mută la două dormitoare pe o cameră de zi. Când încercase, plină de tact să obiecteze „în lumea civilizată, soții dorm separat, se străduiesc să rămână amanți măcar sub aspectul înfățişării diurne, ceea ce la o anumită vârstă necesită unele preparative, de ce să nu oferim doar frumosul din noi, atât cât a mai rămas etc...", Dumitru Albu replicase dur şi imediat, de parcă ar fi avut răspunsul pregătit:

— Dacă tot singur trebuie să dorm, atunci la ce m-am mai însurat? Şi dacă mai bag un pat dincolo, unde mai fac gimnastică?

— Cu bunăvoință, se poate găsi totuşi o soluție.

— Cu răposatul dormeai separat?

Camelia râse ca dinaintea unei enorme naivități:

— Dar, dragul meu... nu încap comparațiii! Ne-am luat de tineri, am îmbătrânit împreună... era cu totul altceva.

— Pe dracu', altceva! Parcă nu ştiu că sforăi şi mai tragi şi câte un vânt!

Cine îşi închipuie că de la o anumită vârstă nu mai poți roşi, avea să afirme Camelia ulterior, nu ştie ce vorbeşte. Obrajii i se aprinseseră văpaie, aşa cum nu i se mai întâmplase de la zece ani, când se scăpase pe ea şi făcuse pipi în clasă. Reuşi să îngaime confuză, înainte de a părăsi încăperea:

— Există unele lucruri despre care oamenii bine crescuți nu discută niciodată.

Dumitru Albu rânji:

— Să-mi faci o listă.

Ceaiul de muşeţel constituie un calmant excelent şi după o ceaşcă, Camelia se simți mai relaxată şi dispusă să privească situația dintr-un unghi mai puțin sumbru şi mai nuanțat. În definitiv, nu se întâmplase mare lucru, incidentul făcea parte dintr-un complex inerent perioadei de adaptare, rodajul prezintă inevitabile asperități. Şi iar era firesc ca ea să se simtă şocată de un limbaj prea direct, frust, dar, îşi zicea, ăştia sunt sportivii, se exprimă mai cazon. Îşi petrec o bună parte din timp departe de familii, prin cantonamente sau altele de genul ăsta, doar bărbații singuri între ei, fără nici o etichetă, fără rezerve convenționale şi aşa mai departe...

Mai recunoaşte în sinea ei că, doar gândindu-se la brațele lui puternice, tot anul bronzate, îşi simțea întreaga făptură „agresată" de fiori necunoscuți... Simpla lui atingere, absolut întâmplătoare, când îi întindea solnița de pildă, o făcea să tremure de plăcere...

Puse una peste alta, hotărî să facă *tabula rasa* şi s-o ia de la capăt. În primul rând, trebuia să-şi sufle mânecile şi să înceapă să aranjeze ceea ce, de acum încolo va însemna căminul ei. Trecuse o săptămână de când se întorseseră de la Periş şi încă trăia provizoriu, cu valizele şi cufărul mare nedesfăcute. Sperase că va avea o cameră a ei şi îşi lăsase

timp să-l convingă pe Albu. De vreme ce însă acest lucru nu era posibil, nici nu mai merita să se gândească. În consecință, îi telefonă Lucicăi, vechea ei femeie de serviciu, şi se puseră pe treabă. Se brodea bine pentru că Albu era plecat pentru o zi la Oltenița, unde avea o bucată de pământ, iar bărbaților îndeobşte nu le place când casa-i deranjantă. Chiar şi bietul Marinescu, cât era el de blajin şi fără pretenții, în zilele de curățenie se întorcea acasă doar după ce se înnopta.

Mobilă nu adusese cu ea - unde s-o mai bage? - ci doar lucruşoare care să însenineze, să creeze o ambianță intimă, unde să nu se mai simtă complet străină, şi să aducă oleacă de frumusețe unui interior rece, punctat doar de trofee sportive: câteva glastre cu flori, două sfeşnice de porțelan, acuarelele cumpărate la Capri atât de luminoase! - o etajeră cu cărțile preferate, pendulul mic, cu fetița care se dă în leagăn, o bomboniera *capo di monte,* desigur icoana de la străbunica şi altele de acelaşi fel...

Terminară abia spre seară, dar şi trăseseră, nu joacă, pentru ca la întoarcere, Albu să aibă de ce se minuna. Curățenie mare cu perdele spălate şi agățate încă de ude că n-avuseseră timp să se usuce, lămpile ziceai că picură stele, covoarele înviorate cu oțet, mai grozav decât orice Carpetin, totul strălucea cleştar şi spumă de ou! Camelia mai operase şi unele mici modificări în aranjamentul mobilei, strecurase cu gust obiectele aduse de ea astfel încât păreau să facă parte din decorul obişnuit, sălăşluind acolo de când lumea şi zău că, până la urmă, casa chiar că arăta drăguț.

Albu urma să se întoarcă abia la noapte, după 10, aşa că pe la 6, înainte de plecarea Lucicăi, mai avură timp de o cafea şi de un păhărel de vişinată. Priveau amândouă mulțumite în jur; Camelia avea emoții - bine că-i rămânea destul timp să se odihnească şi să se aranjeze - pe Lucica o pălise oboseala, vişinata şi nostalgia:

— Ce ți-e şi cu viața asta, doamna Camelia!... Şi bietul domnu' Marinescu! Ziceam c-o să muriți cu capul pe aceeaşi perină şi uite, azi ți-am aşternut cu mâna mea patul cu altul!

— Soarta, Lucico, ea hotărăşte, şi nu noi.

Femeia clătină din cap, adăugând cu brutalitatea caracteristică oamenilor simpli, care nu cunosc complexe de vârstă:

— La anii dumitale, nu mai credeam să mai încingi cuptorul pentru altul!

— Nu-s chiar atât de bătrână, se şifona Camelia, şi pe urmă, lumea s-a mai schimbat... Atunci ne vedem săptămâna viitoare. Important e că totul a ieşit bine.

Lucica se ridică uşor, nesigură pe picioare:

— Bine, bine de tot... Ar fi bine să-i placă şi lu don' profesor. Vezi, nu ştiu cum să mă esprim, da' până-acum, a avut doar un acoperiş, acum are un cămin...

Nu de aceeaşi părere era şi Dumitru Albu. Avusese o zi proastă la Oltenița, ca totdeauna de altfel, când se ducea „în vizită de lucru" să-şi controleze arendaşul. Aparținea speciei nefericiților, mai ales oameni în vârstă, care se cred în permanență înşelați de semenii lor - „O țară de hoți, domnule, asta suntem, toți fură!". Mai avusese şi o pană pe drum, aşa că se întorsese capsat şi cu un nemărturisit, dar uriaş apetit de scandal. Dacă ar fi fost după el, nu-i mai trebuia nici mâncare. S-ar fi simțit fericit cu un duş fierbinte, cu o cană de țuică fiartă şi până mâine dimineață tragem pe dreapta, băieți! Şi bine ar fi fost, Doamne, să nu găsească inventar viu acasă, ci doar linişte nemobilată, să nu fie obligat să dea binețe vreunui oarecine. Îi ardea lui acuma de Camelia, cât duce Grivei dorul de păduchi!

Doar ce păşi în casă, că îi sări pârțagul. Unde dracu a dispărut cuierul din vestibul? Tot în vestibul era, vezi bine, pe peretele opus, dar nu la locul lui.

— Ce-s prostiile ăştia?

Cameliei îi vâjâiau urechile - „trebuie să-mi iau tensiunea" - aşa că nu înțelese prea bine şi bătu câmpii suavă:

— Nu-i aşa că-i drăgălaş? Eşti mulțumit ce cuibuşor ți-am aranjat? Trebuie să recunoşti că arată ca o bomboană!

Pumnii profesorului pârâiră, „dacă nu încetează, o strâng de gât!", dar „digul" rezistă încă o dată presiunii:

— Puteai să-mi ceri şi mie părerea. La urma urmei, e casa mea! Ai umplut-o cu farafastâcuri, n-am aer! Sunt un individ care are nevoie de aer!

Dar sufocată şi realmente fără aer rămăsese Camelia. Îşi duse degetele manichiurate cu pastă roz, doar cu două ceasuri înainte, la gâtul devenit vânăt-apoplectic şi rosti perplexă:

— Am vrut să fie o surpriză... să te scutesc de deranjul din casă. Am muncit pe brânci cu Lucica... Explică-mi de ce-am greşit?

Dumitru Albu nu răspunse şi intră în dormitor. Un răcnet înfricoşător, iar după aceea urmă iadul! În aceeaşi noapte, cu o pungă de gheață pe cap şi după un pumn de pastile, Camelia îi relata soră-si secvențe de coşmar:

— Nu ştiam ce se petrece! Urlete, trosnituri, zgomot de sticlă spartă, de mobilă izbită de pereți, chestii pe care le-am întâlnit doar în filme, n-am crezut niciodată că se întâmplă aievea...

— Şi ce-a fost? se interesă Doruța, pocnind de senzațional.

— A dat ochi cu icoana de la străbunica. O aranjasem pe noptiera mea, lângă văsucul pictat cu miozotişti... Auzi tu, Doruțo, am crezut că-i diavolul în persoană, ochii îi scoteau flăcări, a zvârlit sfânta icoană de perete şi a început să urle: „Te-am avertizat, fără bigotisme! Fără biserică, popi, aghiazmă şi tămâie! Şi fără proteză! Afară! Afară! Eşti o ticăloasă mincinoasă! O trişoare cu placă şi cheală pe sub fuste!!! Dute învârtindu-te! Cu biserica şi dinții ăia de porțelan cu tot!...” Mulțumesc lui Dumnezeu, Doruțo, că m-a lăsat să plec, cu toate ale mele, întreagă şi nevătămată.

Doruța îşi făcu o cruce adâncă:

- Măicuța Domnului, Camelio, doar Ea, bunuța şi drăguța, te-a ocrotit!...

Peste câteva luni, Camelia găsi, în sfârşit, apartamentul mult visat. Nu-i înflorea liliacul chiar în casă, dar ce mai contau douăzeci sau treizeci de metri? Aventura cu profesorul Albu se topise în ceață, ba mai şi râdea cu Doruța de „nebunul ăla”, aşa că se mută entuziastă şi

plină de energie în noua locuință. Îşi aranja un interior - o dulceață! - şi se simțea pe deplin fericită.

Într-o dimineață de toamnă, cam pe la mijlocul lui noiembrie, se trezi, ca de obicei, la 9, şi tot ca de obicei, bine dispusă. Aruncă o privire pe fereastră, dar vremea mohorâtă nu îmbia a plimbare.

N-avea nevoie de nimic, nici măcar de pâine, astfel că, în timp ce-şi bea ceaiul de pojarniță, decise că azi nu va ieşi din casă. Ba dimpotrivă, agrea perspectiva, căci ea nu era o femeie care să se plictisească şi, apoi, într-o gospodărie, se găseşte întotdeauna ceva de făcut. Chiar aşa!, o străfulgera ideea, după ce înghiți lingura de miere diurnă, pentru o mai lesne purgație, de ce nu s-ar apuca să schimbe, în sfârşit, veşmântul de catifea, mai bine zis spatele de la icoana Sfintei Fecioare? Erau ani de zile de când îşi propusese s-o facă, dar uite că de fiecare dată se ivea altceva mai important sau, pur şi simplu, n-avea chef de pigulit.

Dibui într-un sac de petice şi resturi de materiale (care cucoană nu-l are?) o bucată de catifea albastră rămasă de la o rochie de Revelion, eliberă masa din bucătărie, deschise tranzistorul şi se puse pe treabă...

Doamne, că frumoasă si diafană mai era Măicuța! Se cunoştea pe chipul desăvârşit adorația şi sârgul depuse de meşterul al cărui penel fusese fără îndoială mânuit sub inspirație divină...

Cu infinită grijă şi atingeri gingaşe, Camelia scoase cuişoarele de argint care fixau straiul de catifea Erau cât gămălia, trebuia răbdare şi aplicație, dar Camelia le avea pe amândouă, şi din plin. Ultimul cuişor, uite că 1-a dovedit, acum uşor, uşurel trebuie desprinsă carcasa de argint a picturii pe lemn şi... Doamne, ce grozăvie!!!

Inima i se oprise în loc, privea fără să-şi creadă ochilor. Asta, asta era icoana, comoara sacră a familiei, imaginea sfântă la care se închinau de când se țineau minte toate femeile din neamul lor?!

Sub hlamida de argint, o dansatoare de french-can-can, surprinsă în plină frenezie a dansului, îşi etala lingeria spumoasă, ciorapii negri,

jartierele, în cea mai fidelă manieră a lui Toulouse-Lautrec. Peste umerii goi, răsărea chipul Fecioarei, nespus de trist.

Camelia îşi rezemă capul în palme: „Bărbaţii sunt nişte porci!”

Dar icoana? Ce avea să se aleagă de icoană? Habar n-avea. De undeva, dintr-un ungher, se auzi râsul sardonic al lui Dumitru Albu.

DE CE?

Când s-a îmbolnăvit, împlinise zece ani şi n-a dat prea mare importanţă. Auzea pentru prima oară cuvântul *diabet* şi îşi închipuia că trebuie să fie ceva de genul gripei sau al pojarului, adică temperatură, pastile şi linguri cu sirop amar, după care trece. Nici faptul că o soră de la un spital din apropiere venea de trei ori pe zi să-i facă injecţiile n-a surprins-o. A intrat la idei abia la sfârşitul vacanţei, când, deşi bolnavă, părinţii au trimis-o la şcoală. Aşa ceva nu se mai întâmplase, Doiniţa îşi aducea bine aminte. O roşeaţă în gât sau un început de tuse erau de-ajuns ca s-o reţină acasă. Chiar anul trecut, într-a III-a, din cauza unei răceli uşoare, mama n-a lăsat-o să iasă din casă. Doiniţei îi păsa prea puţin de şcoală, dar plânsese, fiindcă nu i-a dat voie să meargă nici la ziua Ancăi, colega ei de bancă.

De fapt, un ghinion sinistru, în lipsă de alt termen, declanşase toată nenorocirea. Ceasul rău, spuneau cunoştinţele, „inconştienţa mea”, avea să şi-o reproşeze toată viaţa doamna Mărculescu, mama Doiniţei. Remuşcări amare, fidele până în ultima clipă, care de altfel i-au şi semnat sfârşitul timpuriu. Doiniţa, la rându-i, cu răutatea caracteristică bolii şi căutând un ţap ispăşitor, apăsa cu cruzime pe rană, punându-i în cârcă, toate necazurile, toate eşecurile care aveau să-i plouă existenţa.

Se întâmplase în vacanţa de vară. De obicei, se duceau la mare, dar, de astă dată, preferaseră Sinaia. Mergeau doar ele două, domnul Mărculescu fiind reţinut la serviciu. Au ajuns la gară cu circa douăzeci de minute înainte, aşa că după ce s-au instalat în compartiment,

doamna Mărculescu a constatat că mai are suficient timp să coboare pe peron pentru mici cumpărături specifice - reviste şi eventual câteva dulciuri. A dădăcit-o să stea cuminte pe locul ei şi a promis că se întoarce repede. Doinița a rămas cu ochii pe geam...

Între timp, compartimentul se umpluse şi Doiniței i se părea că oamenii o privesc ciudat. O fetiță atât de mică să călătorească singură! Iar ceasul, ceasul de pe peron, mergea înainte, mai erau doar două minute până la plecarea trenului, un singur minut, nici nu ştia când începuse să plângă, lacrimile îi înecau privirea, o sugrumau, nu putea să țipe, era moartă de frică, apoi simți că trenul începe să alunece, iar ea pleacă singură, fără mama... Singură, ca în poveştile cu copii rătăciți în pădure, mama rămăsese departe, undeva pe peron, ce se face ea... Pe urmă, n-a mai ştiut nimic. S-a trezit în brațele doamnei Mărculescu şi abia atunci a început să țipe...

A urmat o vacanță groaznică. Doinița se simțea rău, n-avea poftă de mâncare, dormea agitat, devenise extrem de irascibilă, din te miri ce izbucnea în plâns, nu se mai bucura de nimic. Filme, înghețate după poftă, o păpuşă, bâlci, teatru de marionete, altădată s-ar fi simțit prințesă, Alice în Țara Minunilor - toate în zadar! Fetița continua să rămână apatică şi doamna Mărculescu constata înspăimântată că, de fapt, copilul nu mai are nici o poftă, că ea se străduieşte să i le inventeze, când până mai deunăzi, şi aici o podidea plânsul, nu ştia cum să i le înfrângă, fiindcă nici aşa, nu-i bine să răzgâi copilul, că pe urmă ți se urcă în cap, nu-l mai poți stăpâni!

Acum se căia amarnic, pentru toate, întrebându-se totuşi de ce i se cuvenea o pedeapsă atât de nemiloasă! În cele din urmă, o dusese la policlinica pentru copii din Sinaia, iar medicul, cu rezultatul analizelor în mână, diagnosticase implacabil: diabet declanşat în urma unui şoc nervos. Şi asta pentru o întârziere de circa zece minute, cât stătuse de vorbă cu o cunoştință întâlnită pe culoarul vagonului! Din nefericire însă, Doina nu observase că ea apucase să urce, înainte de plecarea trenului...

Un diabet absurd, comentau familia şi cunoştinţele, de parcă ar exista şi unul inteligent. Boala e rea din orice parte ai privi-o, dar, spunea Doinița mai târziu, cea mai rea, cea mai greu de îndurat e boala picată din senin, pentru care nu te simți deloc vinovat. Nu te poți resemna. Ştii că n-ai făcut excese, n-ai comis imprudenţe, că ai dus o viaţă raţională şi atunci te întrebi până la disperare, până să-ți pierzi mințile, de ce?, de ce?, de ce? De ce tocmai eu?!

Eram colege de clasă şi, cum se întâmplă frecvent, amănuntul că locuiam foarte aproape una de cealaltă a făcut să devenim prietene. Doina împlinise unsprezece ani şi îşi injecta deja singură cele trei insuline zilnice. Când am văzut-o prima oară, mă duceam foarte des la ea, ca să copiez temele la matematică, m-am simțit sfârtecată de milă şi de groază. Şi poate cel mai mult mă impresiona firescul operației în sine, felul în care la oră fixă, s-a ridicat de la masă, ca şi cum ar fi avut de dat un telefon, precizia mişcărilor, modul expert în care a spart fiola, a umplut seringa, şi-a ridicat fusta peste genunchi şi cu o mână sigură, de cadru medical încercat, fără umbră de şovăială, a înfipt acul în piciorul slăbuț. Toate trădau deprinderea şi acceptul unei situații de fapt, se obişnuise cu propriul eroism, ca şi cum ar fi fost cât se poate de normal ca un copil să suporte zilnic injecții, ba încă să şi le facă singur, act la fel de intrat în normal ca şi spălatul pe dinți sau ceaşca de cafea cu lapte a fiecărei dimineți. Cu acelaşi firesc, în vreme ce mie mi se părea că am asistat la o scenă horror (şi aveam s-o comentez îndelung acasă) s-a întors la masă, conectându-se instantaneu la infecta problemă de geometrie plană întreruptă cu câteva minute mai înainte. Atât de obişnuită cu supliciul zilnic, nici prin minte nu-i trece că eu aş putea fi surprinsă.

Datorită împrejurărilor specifice acelor ani de tânără democrație populară, am fost, ca mulți alții, un copil fără bani. De când mă ştiu, mi-a plăcut să cheltuiesc, totul mă tentează şi, chiar şi în sărăcia de produse a acelor ani, găseam destule ispite dinaintea cărora să oftez: filme, spectacole de teatru şi circ, cărți, sandwichul de 1 leu cu salam de Sibiu de la bufetul şcolii, peştii colorați din zahăr sticlos, înfipți

într-un beţişor şi din care sugeai până te durea limba, iar de la o vreme începuseră să-mi placă şi „cârpele”. Ce greu e să optezi, când ai un singur leu în buzunar, iar tu le-ai vrea pe toate!

Că-i o mare nefericire să fii sărac o ştie oricine, dar atunci, în preajma Doiniței, am încercat o revelație: cu mult mai greu e să ai bani şi să n-ai pe ce să-i cheltuieşti. Asta era Doinița, un copil cu portofelul totdeauna plin - credita întreaga clasă - care se întorcea cu el intact acasă. La spectacole o duceau părinții, ei înşişi mari amatori, îmbrăcămintea ei era asigurată de o mătuşă stabilită în RFG, în rest, totul - *Verboten!* N-avea ce căuta într-o cofetărie, vremea păpuşilor trecuse, nu putea participa la excursiile destul de frecvente pe care şcoala le organiza în jurul Bucureştiului, sau iarna la munte. Era dependentă de un anumit regim alimentar, de un anumit mod de viață, presupunând multe ore de odihnă, n-avea voie să facă eforturi. De altfel, fusese scutită de orele de gimnastică, cum încă li se mai spunea în epocă.

Anii treceau, Doinița evoluând ca persoană dificilă, capricioasă, egoistă, de nestăpânit, chiar rea. Desigur, boala explica totul, dar asta n-o făcea mai simpatică. Avea în special un talent diabolic de a-ți detecta punctele vulnerabile, de a intui şi de a-ți comunica exact ultimele lucruri pe care tu ai fi vrut să le auzi. E modalitatea cea mai sigură de a rămâne fără prieteni. Îi alunga, tânjind în acelaşi timp după înțelegere, tandrețe, dragoste.

La vremea respectivă, mulți opinau că „politica” şcolii şi a părinților vizavi de Doinița e nepedagogică, total greşită. Într-adevăr, profesorii - avizați - o protejau, trecându-i cu vederea „ieşirile”. Altfel, Doinița era o elevă bună, egală la toate materiile, fără probleme. Cât despre bieții părinți, ce puteau face, cum s-o trateze ca pe un copil normal? La cea mai firavă tentativă de împotrivire, la cea mai modestă pedeapsă, Doina replica prompt: intra în prima cofetărie şi mânca trei prăjituri. Urma o comă diabetică şi aş vrea să văd şi eu părinții ăia care mai îndrăznesc să facă opoziție măcar cu un miau!

Doinița aştepta cu frenetică nerăbdare pubertatea. Medicii susțineau că există şanse serioase ca prin „schimbarea sângelui”, natura să

opereze singură o vindecare spontană. Din păcate, nu s-a întâmplat aşa, încă un vis, încă o iluzie îngropată între paginile jurnalului de zi pe care-l ținea din copilărie.

Al doilea vis arzător era să se mărite cât mai devreme, devenind ideal chiar înainte de a împlini treisprezece ani. Era de tot hazul să te duci la ea dimineața, când părinții se aflau la serviciu, şi s-o surprinzi în plin scenariu - „tânăra nevestică", aşa cum şi-o închipuia şi se închipuia ea. Cu un tulpan fin peste bigudiuri, fața unsă din abundență cu cold-cream, în capot vaporos şi papuci cocheți de casă, ştergea aferată praful cu un *plumeau* sau se ocupa de alte fleacuri, făcându-şi socoteala că până la întoarcerea „soțului", are timp să-şi termine treaba şi să se aranjeze. Se simțea şi chiar semăna cu o coniță din clasa mijlocie. Obsesia verighetei - alt ideal neîmplinit.

Până la douăzeci de ani, Doina nu avusese nici un flirt, dar timpul nu era pierdut. Din păcate însă, realiza că nu are succes şi constatarea o nelinişstea până la depresie. Nu arăta grozav, dar nici rău. O fată cam scundă, cu ochi frumoşi, drăguțică în totul, nelipsit elegantă, citită, cu patru limbi străine în inventar. Ceva însă pesemne îi lipsea şi doar un bărbat ar fi putut să spună ce anume.

Pe urmă, lucrurile acestea şi-au pierdut temporar din importanță. Când era în anul 3 de facultate, a emigrat împreună cu familia în fosta RFG. Restul îl cunosc din scrisori şi povestiri la gura sobei, în puținele ocazii când ne-am întâlnit la Frankfurt sau în România.

S-au aranjat repede şi bine. Doamna Mărculescu fiind săsoiacă, au beneficiat de toate avantajele acordate emigranților de origine germană. Din primul an, au avut casă, maşină şi slujbe, iar Doinița a putut să-şi reia studiile întrerupte. Scrisorile ei gâlgâiau de optimism. „Omul schimbă locul şi norocul" era deviza sub care debuta în noua patrie. Sub aspect material nu se putea plânge de nimic, ocrotiți de stat şi cunoscând toți trei limba, nu încercau nici o clipă complexul specific emigranților, dar în primul rând îşi pusese toată încrederea în medicii nemți. Eterna încredere a nefericiților trăitori din țările socialiste că medicina occidentală e în stare de minuni...

La isprăvirea facultății - Doinița vorbea acum șase limbi străine - a găsit un serviciu ca translatoare la Guvern. Retribuție minunată, contact cu oameni de calibru, superiori, mondenități, se părea că, în sfârşit, soarele a început să strălucească şi pentru Doinița. Fotografiile ei din epocă, pe care tocmai le răsfoiam zilele trecute, îi ilustrează perfect starea de spirit. E elegantă, coafată, bărbia ridicată cu îndrăzneală şi expresia relaxată denotă succesul, liniştea şi mulțumirea de sine a celui care s-a văzut cu sacii urcați în căruță.

Din păcate, viața personală nu se arăta a fi la fel de luminoasă şi, de la o vreme, scrisorile începură să gâfâie, apăsate de tristețe, lipsă de nădejde şi presentimentul că s-a născut sub o stea potrivnică. Cel mai mult o exaspera permanenta spaimă mută din ochii părinților şi care nu mai trebuia tradusă, o deprimau până la lacrimi umilința serilor petrecute cu ei în fața televizorului, ca „o fetiță de zece ani". În cele din urmă, găsi un apartament drăguț şi se mută pe cont propriu.

Doar că de data asta, zicala cu locul şi norocul nu mai funcționa. Se simțea fără îndoială mai bine, mai independentă, dar tot... singură. În această perioadă, când se apropia de treizeci de ani, încercă mai multe idile, care însă nu depăşiră stadiul de aventură. Nimic serios, nimic de durată şi, după maximum a treia întâlnire (Doinița ținea o evidență riguroasă), indivizii dispăreau definitiv, ca pieriți de pe fața pământului.

Şi iar întrebarea care avea să revină mereu, de-a lungul întregului ei itinerar de viață - „de ce eu, de ce tocmai eu?". La urma urmei, în fiecare zi se căsătoreau femei mult inferioare ei şi uite aşa, doar pocnind din degete. Ştia ce vorbeşte pentru că, personal, se străduia cu efort susținut să placă. Mergea săptămânal la coafor şi o dată pe lună la cosmeticiană, se îmbrăca şic, frecventa sauna şi bazinul, era o excelentă bucătăreasă. Adeptă, ca şi multe dintre semenele ei, a principiului că stomacul constituie unul din cele mai sigure drumuri spre inima unui bărbat, colecționa într-un caiet gros cât Biblia rețete sofisticate, exotice şi cumplit de laborioase. Le concretiza cu aplicație, izbutind platouri arătoase şi ispititoare, exact ca în revistele de unde le copia.

Dar vorba ei, „oaspetele se minuna, aplauda şi *aspira* tot ce se afla pe masă, râdea, chiar şi mulțumea, după care dispărea”.

„De ce nu încerci ceva prin Mica Publicitate, îi scriam, am auzit că mulți români s-au cazat în felul acesta. Cred iarăşi că n-ar strica să frecventezi showurile lui Mircea Crişan şi, în general, spectacolele trupelor româneşti, unde ai ocazia să cunoşti o grămadă de lume, valahi de-ai noştri...”

Încercase, bineînțeles, dar dăduse numai peste derbedei în căutare de aventură. De pildă, trăise vreo două luni cu un avocat, care vezi Doamne, locuind şi lucrând în alt oraş, o vizita doar o dată pe săptămână. Vizite monotone, plicticoase, în care partidele de amor alternau cu cele de televizor. Doinița, revendicând timid un program mai variat, plimbări, un spectacol, ieşiri la o terasă, avocatul îi replicase cu cinism:

— În realitate, eu sunt însurat şi nu mă pot expune.

— Bine, îngăimase Doinița consternată, dar în anunț ai scris limpede că eşti celibatar, fără nici un fel de obligații.

— Cine m-ar fi acceptat altfel?

— Există atâtea vagaboande pentru care amănuntul nu contează.

— Aia e, că sunt vagaboande! Nu ştii peste cine dai, te poți îmbolnăvi şi te şi costă. Femeile care vor să se mărite sunt în general serioase, n-ai complicații cu ele. Tu eşti exemplul cel mai bun!

Făcând bilanțul întâlnirilor prin Mica Publicitate, Doinița ajunsese la concluzia că pretendenții se împart în două categorii: golanii şi geambaşii. Cei din urmă se prezentau la vedere ca la un târg de vite combinat cu o punere sub sechestru. Erau, în general, oameni practici, direcți, decişi să se însoare, dar având grijă să se vândă cât mai scump. Debutau, măsurând fără jenă şi din toate părțile autoarea anunțului matrimonial (doar că nu se interesau câte kilograme de lapte dă pe zi), după care treceau la inventarierea interiorului cu dezinvoltura şi competența unui perceptor. Urma tirul întrebărilor fără menajamente: vârsta, căsătorii anterioare, copii sau alte obligații, casa - proprietate sau chirie - cuantumul salariului...

Genul în sine o oripila pe Doinița, dar era deja pregătită pentru compromisuri şi poate că taică-său avea ceva dreptate: „N-o fi prea elegant, dar în stilul ăsta de mariaj măcar ştii cum stai, ştii la ce să te aştepți…”

O dată testul trecut, mai rămânea problema delicată a diabetului. Toți trei erau de acord că aşa ceva nu se ascunde, că omul trebuie să se căsătorească în cunoştință de cauză, mai ales fiind vorba de o boală care impune multe menajamente. Aici, alte două categorii de reacții: durii săreau de pe scaun, înainte de a-şi fi isprăvit țigara şi o luau la sănătoasa, în vreme ce mai delicații declarau că amănuntul este lipsit de importanță, vor reveni neapărat cu un telefon. Un telefon care nu avea să sune niciodată, Doinița o ştia deja după expresia zorită a figurii. Ai fi zis că abia aştepta să scape dintr-o casă cuprinsă de flăcări.

Apoi, într-un târziu şi în sfârşit, la o petrecere aniversară, apăru şi EL, mult aşteptatul EL. Doinița împlinise treizeci şi trei de ani şi se simțea la capătul puterilor. Ajunsese să tremure în fața oricărui exponat competitiv, adică sub şaizeci de ani, şi căpătase privirea aceea lacomă, fixă şi devoratoare, de o strălucire care sperie, specifică foamei de sex, de bărbat, în general. Conştientă, purta mai tot timpul ochelari închişi la culoare.

Marcel era tot român, din Sibiu, cu câțiva ani mai mare decât Doinița, inginer şi lucra la Uzinele Volkswagen. Nu mai fusese căsătorit, părinții decedați nu aveau nevoie de ajutor. Mai vreți ceva?! Făt-Frumos pe cal alb, prințul din poveste! Fotografiile îl arătau ca pe un bărbat mai degrabă scund, cu tendință de îngrăşare şi un început de calviție. Comun cu totul, Marcel era persoana pe care o uiți de îndată ce i-ai întors spatele. Dar avea doi ochi, două mâini şi două picioare, câte au parte de un Alain Delon?, şi în afară de asta, chiar de la început descoperiseră că ei doi comunică extraordinar. Aveau ce să-şi spună, iar mentalitatea lor de viață era foarte asemănătoare. După o lună de plimbări şi alte distracții specifice începutului de idilă, timp în care Doinița se simțea navigând printre nouri şi luceferi, Marcel o ceru

de nevastă. Oficial, cu cravată, buchet de flori şi inel de logodnă adus în cutioară de catifea vişinie.

Îmi povestea Doinița peste ani...

Mă aflam pentru câteva zile la Frankfurt şi insistase să trag la ea. Serile, în special, cu cafea şi ţigări multe, resuscitau atmosfera şuetelor noastre din liceu. Contribuia mult şi ambianța, mulțimea amănuntelor care refăcea decorul de odinioară, în aşa măsură încât aveai impresia că timpul şi locul sunt aceleaşi. Doinița evoluase în parametrii anvizajați cu douăzeci de ani în urmă, povestea cu acelaşi glas scăzut, de mare confidență, avea cremă pe față, capoțel cochet şi, mereu cu pila la îndemână, manichiură impecabilă: exact conița care se visase, doar că nu aştepta pe nimeni cu mâncarea ținută la cald, în cuptor. Cel mai mult m-a surprins însă impermeabilitatea ei, ca o rezistență organică opusă factorului extern, oricărei influențe pe care în mod normal ar fi trebuit s-o exercite noul meleag. Cu alte lucruri, dar având aceeaşi destinație, Doinița îşi aranjase apartamentul din Frankfurt aidoma cu cel locuit cândva în Strada Bibescu Vodă. M-am descurcat la ea din prima clipă, nimerind la fix sertarul, găsind fără bâjbâială foarfecă, polonicul sau rezerva de săpun. Cred că nu m-am înşelat ghicind în toate acestea o lipsă de adaptare, o obstrucție îndârjită, refuzul categoric de a se lăsa asimilată. Şi m-am întrebat, de astă dată eu, de ce? De ce această obstinație de a nu se dezrădăcina? Fusese atât de fericită în România? Aşi, Doinița nu fusese fericită niciodată. Ba da, o singură dată în viață şi pe deplin fericită. Timp de două luni...

— Ca un făcut, exact în seara când Marcel a venit să-mi ceară oficial mâna, tata fusese reținut peste ore la serviciu şi s-a întors mai târziu. A ghicit dintr-o privire ce se petrece. Florile, ținuta convențională a lui Marcel, mama cu ochii umezi, eu cu un obraz învăpăiat, gata să ia foc de fericire. Mama a îngânat, pierită de emoție: „Marcel ar vrea să-ți spună ceva...” N-am să uit cât oi trăi scena, în cele mai mici detalii, mi-amintesc şi până ce făcea Hans, motanul. Marcel, stângaci ca toți bărbații în asemenea situații, vorbea privind mai mult covorul. Stătea în fotoliu. Nu, nu aici, eram în salonul alor mei... Noi trei, adică

familia, stăteam pe canapea, ţinând-o pe mama la mijloc. După primele cuvinte, tata - Doamne, realmente nu pot uita clipa aceea! - s-a lăsat pe speteaza canapelei şi, prin spatele mamei, m-a întrebat articulând mut, doar cu buzele: *Ştie?* Am dat scurt din cap, *nu.*

— Extraordinar!, am exclamat. Ai avut mare curaj!

— Curajul dezastrului, a precizat Doiniţa. Eram decisă să joc ultima carte, încercând să forţez mâna destinului.

— Realizai totuşi că într-o zi va afla.

— Văzând şi făcând, îmi spuneam şi mai speram că în ziua când va afla că sunt bolnavă, cât mai târziu posibil, el se va fi legat îndeajuns ca să nu mă mai poată părăsi. Trebuie să-ţi spun că tata n-a fost niciodată de acord cu ceea ce el numea „minciuna", mama spunea că am dreptul să hotărăsc singură. Ştiu că nu-şi făcea nici ea iluzii, dar abia azi îi înţeleg gândirea. Gândirea pe care inima şi raţiunea n-o lăsau s-o rostească cu glas tare: biata fetiţă n-a avut parte de nimic în viaţă, are dreptul la câteva clipe de fericire. Cât de puţine şi tot înseamnă ceva...

Au făcut o nuntă frumoasă şi au plecat imediat în voiaj de nuntă, două luni în Franţa şi Italia. Au fost cele două şi singurele luni de deplină, maximă, divină fericire din viaţa Doinţei. Pentru prima oară la braţ, braţul legitim al unui bărbat, al ei şi numai al ei, se simţea şi păşea ca o regină. Totul în jur, dincolo de locuri, era încântător: condiţiile de călătorie civilizate, hoteluri de patru stele, oamenii le zâmbeau cu simpatie, iar Marcel se dovedea un soţ tandru, atent, care ştia să ofere nopţi sublime.

Mi-a relatat, printre altele, un incident lipsit de importanţă, un fleac, emoţionant şi sfâşietor însă prin felul în care-l percepuse şi vibrase Doiniţa, pentru cantitatea de recunoştinţă umilă simţită, şi ţi se strângea inima gândind cât de puţin cerea fata asta de la viaţă.

În câteva cuvinte, la un hotel din Capri avusese loc o neînţelegere legată de camera pe care o rezervaseră din timp. Pertracta Doiniţa, expertă în limbi străine, ridicând la un moment dat glasul. Macaronarul n-a căzut pe spate şi, naţie de tenori, i-a demonstrat ce va să zică do

de sus, recomandându-i totodată să elibereze peisajul, că n-are perspectivă. Pentru că Doinița stătea cu mâna pe registru, i-a dat-o la o parte nu atât cu bruschețe cât fără eleganță. Aici, a intervenit Marcel, rățoindu-se în germano-română, cum de îndrăzneşte să vorbească pe acest ton *cu soția lui* şi solicitând să discute mintenaş cu directorul...

— E cea mai frumoasă amintire a mea, lăcrima încă povestind Doinița. Nu-ți poți închipui cum m-am simțit! Cât de mândră, cât de ocrotită, cât de femeie! Femeia lui!

Au existat, firește, şi câteva momente de încordare. De pildă, pe Marcel îl mira strictețea regimului alimentar la care se supunea Doinița refuzând, sub pretextul siluetei, aproape toate deliciile zonei.

— Dă-o naibii de siluetă, o să ai timp să ții dietă acasă! O dată eşti în voiaj de nuntă. Să fii în Italia şi să nu te atingi de patiseriile lor celebre în toată lumea, de o pizza napolitana, de spaghetti milaneze! Măcar să guşti!

Încă o problemă, de astă dată ceva mai complicată, era cea a micii valize din piele albă. Aici îşi ținea Doinița toată recuzita diabeticului: seringi, fiole, medicamente, nu ştiu ce „complex" care-i permitea să-şi controleze zilnic glicemia. Valiza se încuia cu cheia, iar cheia era bine ascunsă. Marcel obiecta nemulțumit, dar eminamente civilizat. Spun civilizat, pentru că un altul în locul lui, mai curios, mai autoritar sau gelos, ar fi spintecat-o cu cuțitul, fără a se mai obosi să spargă broasca.

— Stau şi mă întreb ce ascunzi tu acolo? Mie nu mi se pare normal ca între doi soți să existe secrete. Şi asta din prima zi!

— Depinde de secrete, replicase Doinița. Femeile au micile lor secrete de frumusețe, mici trucuri pe care preferă să le păstreze doar pentru ele...

Dar totul are un sfârşit şi aproape fără să-şi dea seama când a trecut timpul, se treziră din nou la Frankfurt. Voiajul constituise un succes, aveau amintiri de neuitat, iar Doinița, peste ani, avea să ceară să fie îngropată cu albumul de fotografii făcute în timpul „vacanței de

miere". Acum însă se simțeau mulțumiți şi plini de energie, se întoarseră la lucru, începând totodată viața în doi.

Măcar de-am şti din ce flintă se sloboade glonțul ucigaş! Sau măcar din ce parte... Doinița era conştientă de faptul că situația aceasta de bolnav incognito nu se poate eterniza însă, cu multă atenție îşi zicea că poate dura câțiva ani şi pe urmă, om vedea, Dumnezeu cu mila! Dar ca la numai trei săptămâni de la întoarcerea din voiaj să se declanşeze catastrofa nu se aşteptase în ruptul capului! Şi din nou, de ce?, de ce atât de repede?

De ani de zile, doamna Mărculescu era angajata unui birou de contabilitate, unde mai lucrau câțiva români. Aşa cum se întâmplă pretutindeni în lume, colegii de serviciu, mai ales când sunt concetățeni, devin într-un fel prieteni. De la comentarea rezultatelor sportive, a ştirilor din ziare şi a emisiunilor TV, de la schimbul de idei şi rețete culinare, se ajunge lesne la confesiuni de ordin intim, toată lumea din acelaşi birou ştiind despre toată lumea ce necazuri are fiecare în parte, ce fel de căsnicie şi, în primul rând, se discută problemele generate de copii.

Doamna Mărculescu nu făcea excepție de la regulă şi, chiar dacă nu se lamenta în gura mare, existau totuşi colege, dintre cele mai vechi, care-i cunoşteau drama. Obişnuim să afirmăm că „lumea e mică", dar în realitate nu ne-o putem imagina şi deci nici proceda ca atare. Cine ar fi putut, de exemplu, să prevadă că una din colegele doamnei Mărculescu, Mary, e bună prietenă cu o verişoară de-a lui Marcel? Că la un taifas de cucoane, subiectele de bârfă fiind epuizate, Mary a întrebat la întâmplare, aşa doar ca să mobileze conversația:

— Apropo, văru-tu Marcel ce mai face? Tot becher?

— A, nu ştiai?! S-a însurat, numai ce s-au întors din voiajul de nuntă.

— Ei, lasă-mă, cine-i fericita?

— Tot o romăncuță de-a noastră. Aşa, pare o fată drăguță şi cumsecade.

— Cineva cunoscut?

— Eu n-am auzit de ea. Doina Mărculescu...

Mary a căscat gura, fără aer:

— Una aşa, scundă, plinuță, o şatenă cu ochi verzi?

— Exact, de unde o ştii?

— Păi lucrez în acelaşi birou cu maică-sa, suntem colege de aproape zece ani! Mă bucur pentru ea, săraca! Nu credea că-şi mai vede fata măritată, aranjată, la casa ei... În orice caz, îl felicit pe Marcel, are curaj!

— Cum adică, are curaj?!

— Dar cum îi zici când cineva se căsătoreşte cu un om bolnav şi încă din prima tinerețe?

— Bolnav?!

— Nu ştiați? Doina are diabet de la zece ani, e dependentă de insulină.

Doina a muşcat dintr-un fursec făcut cu zaharină. Fuma enorm şi îşi simțea gâtul uscat.

— Mama nu şi-a iertat-o niciodată. Se simțea vinovată de două ori şi nu pe degeaba.

— Eşti prea dură. Dacă te gândeşti bine, toate s-au petrecut sub semnul absurdului.

— Poate, dar ea singură nu s-a mai „îndurat", nu se mai suporta. De altfel, s-a şi prăpădit în anul următor.

— Textual, ce ți-a reproşat Marcel?

Doinița a râs cu amărăciune.

— Fireşte, minciuna, în primul rând, pe urmă că el vrea copii. Chiar dacă toți medicii m-au asigurat că, nefiind un diabet ereditar, voi avea copii întregi, el nu se încumeta la o asemenea aventură. Pe scurt, chiar în seara când a aflat de la vară-sa şi-a făcut bagajul şi... adio, Mărio!

— Înseamnă că nu era un om de nădejde, am spus ca să nu tac, n-ai pierdut nimic.

În gândul meu însă îi spuneam altceva. Individul nu te-a iubit nici un pic, te-a suportat atâta vreme cât a considerat că-i convii.

— Ba de pierdut, a oftat Doinița, am pierdut şi încă mult. Orice speranță. Ce-am câştigat în schimb? Absoluta certitudine că m-am născut fără strop de noroc. Altele, mult mai nenorocite decât mine, reuşesc să se cazeze... De ce?

Şi a continuat să povestească:

— Cam la un an de la divorțul nostru, m-am dus la Köln să văd un spectacol de magie cu David Copperfield. Balamuc de lume, personalități şi anonimi, toalete, briliante, parfumuri scumpe... Insist asupra amănuntului pentru că, în ciuda spectacolului pe care-l oferea sala însăşi, o pereche atrăgea în mod deosebit atenția. Un bărbat în smoking manevra cu infinită grijă un scaun cu rotile în care se afla o femeie relativ tânără, într-o rochie neagră fără umeri şi minunat pieptănată. Evident, mi-au stârnit curiozitatea şi am scos binoclul din poşetă. Cred că în viața mea, n-am fost mai surprinsă!

Practic lovitura de teatru, am ceva antrenament în acest sens, aşa că, râzând, mi-am încercat norocul:

— Să nu-mi spui că era Marcel!

— El în persoană, cu verighetă pe deget. Inutil să-ți mai zic că mi-a venit amețeală, mă simțeam absolut blocată. Adică mă părăseşte pe mine, care-s cel puțin întreagă, pentru ca după aceea să accepte o şi mai nefericită care... Ce să mai discutăm!

— Cum ți-ai explicat tu chestia asta?

— Îți dai seama că m-am informat prin toate mijloacele. Hildegard, aşa o cheamă, e fiica unui mare bancher din Köln. Pe la douăzeci de ani, a avut un accident la schi şi a rămas imobilizată. Va fi o moştenitoare foarte bogată...

— Atunci, lucrurile sunt clare. Unde-i enigma? A luat-o pentru bani, nu mai încape loc de nici un de ce?

— Şi încă cum! De ce nu sunt eu o moştenitoare bogată căreia i se trece totul cu vederea, orice cusur, orice minus de dragul sacilor cu bani?

— Cum? am exclamat consternată, ai fi acceptat un soț pentru care nu însemni nimic, pentru care reprezinți doar o afacere, care nu se gândeşte decât la contul tău din bancă?

Doinița mi-a răspuns cu un surâs chinuit:

— Când toată viața ta n-ai făcut nimic altceva decât să te întrebi de ce? obsedant, înnebunitor, la fiecare răscruce şi în tot momentul, de ce?...

— Ei, ce se întâmplă?

— Te mulțumeşti cu orice răspuns.

Doinița nu s-a mai căsătorit niciodată. În cele din urmă, boala necruțătoare a răpus-o când abia împlinise patruzeci de ani. Conform dorinței ei, a fost îngropată împreună cu albumul de fotografii care-i erau atât de dragi.

Revine adesea în visele mele. Singură, fără întrebări. Poate a aflat.

PRIMA NOAPTE ALBĂ

Deunăzi, a trecut pe la mine o nepoată de văr, exponent al generației disco, aşa cum întâlneşti pretutindeni, cu mici variațiuni pe temă, desigur: nouăsprezece ani, studentă, vestimentație din piele, puzderie de capse si fermoare, părul în țepi de arici, avertizând parcă pericol de electrocutare, buze albastre în culoarea levănțichii şi, bineînțeles, inconfundabilul aer de siguranță de sine; o siguranță de nezdruncinat, definitiv instalată - „lumea-i a mea, pe toate le ştiu, Bubulina mă cheamă, cu nimeni n-am treabă!...”

Din primul moment, am constatat că ceva nu-i în regulă, dar m-am mulțumit să observ în treacăt:

— Arăți foarte bine (şi chiar arăta), îmi place cum îți stă cu rujul ăsta, te avantajează...

— Serios?! Tata m-a întrebat dacă am înghițit cianură.

— Taică-tău! Pe mine m-a întrebat de sineală, acum vreo treizeci de ani. Îmi făcusem sprâncenele bleu. Tocmai mă întorsesem de la mare şi

pe fața bronzată, dădeau foarte bine... După cum vezi, nimic nou sub soare... Tu îmi pari însă cam obosită, parcă n-ai fi dormit destul.

Andreea a oftat până în adâncul sufletului:

— Chiar n-am dormit. De două nopți. Cosmin mă înşală.

Ca să-i fac plăcere m-am arătat consternată:

— Ei, lasă-mă! Cum poți fi atât de sigură?

În sinea mea însă, am gândit: „Pagubă'n ciuperci!" Cosmin, în viziune personală, e o macaroană deşirată, cu nas mare, plete slinoase şi crăcănat pe deasupra, care, după cum păşeşte şi se comportă, se crede Superman.

Printre sughițuri, mi-a relatat timp de un ceas o poveste care încape în câteva rânduri. Nu s-au întâlnit sâmbătă seara, Cosmin pretinzând că lucrează cu un coleg, la un proiect important, care trebuie predat chiar luni. Ghinionul lui Cosmin, o prietenă de-a Andreei l-a văzut în aceeaşi seară la discoteca „Why Not", „dansând în draci, cu o babă de vreo două'ş'cinci de ani!"

Am încercat s-o calmez - „discută cu el, vezi ce-ți spune, lucrurile nu sunt întotdeauna ce par a fi" - în sfârşit textele care se recită îndeobşte în situații asemănătoare, dar Andreea mi-a retezat-o hohotind:

— Voi nu mă puteți înțelege! Faceți parte din altă generație. Lucrurile s-au schimbat de când erai tu fată mare, altele sunt relațiile de dragoste, altfel se manifestă, alta e esența, la noi totul e... total!

— Te înşeli, scumpo, în materie de un băiat iubea o fată nimic nu s-a schimbat. Aceleaşi doruri, aceleaşi dulci suferințe, patimi, gelozii, vise... S-a schimbat doar ambalajul. Alt machiaj, altă muzică, alte dansuri la modă, maşini în loc de motocicletă...

Andreea mi-a îndreptat o privire sarcastică:

— Serios?! Nu tu mi-ai povestit că pe primul tău soț, prima ta dragoste, l-ai cunoscut în septembrie, a îndrăznit să te ia de mână la cinema, la sfârşitul lui noiembrie şi te-a sărutat prima oară abia de Crăciun?! Dacă-i povesteşti azi cuiva asemenea năzdrăvănie...

Ne-am cunoscut chiar pe 2 sau 3 septembrie, început de an universitar. Împlinisem de câteva zile şaisprezece ani, scăpasem definitiv

de matematică, eram studentă, aveam nişte sandale cu barete trăsnet şi prima pereche de ciorapi nylon din viaţă, cine mai era ca mine?!

Nu cunoşteam pe nimeni, încă nu eram familiarizată cu arhitectura clădirii şi încercam stângace să mă orientez printre sutele de studenţi care umpleau coridoarele. Râsete, turbulenţa veselă specifică regăsirii după trei luni de vacanţă, apostrofări cu voce tare, nelipsita garagaţă caracteristică evenimentului. Conform cununii, dar asta aveam s-o înţeleg ulterior, studenţii din anii mai mari, „veteranii" sau „os bătrân" - alcătuind mici grupuri, ieşiseră la vânătoare, trecând în revistă bobocii; mai exact - boboacele. Se dădeau note, se alcătuiau clasamente, după care urma agaţamentul. Ţinea sau nu.

Tot cu ochii pe tăbliţele care indicau amfiteatrele sau sălile de seminar, m-am trezit înconjurată de patru flăcăi. Printre ei, se afla şi B., cel care avea să devină soţul meu. Nu mi-amintesc pretextul sub care m-au abordat, ştiu doară că am răspuns arogant şi ermetic. Dam astfel curs poveţelor lui frate-meu, expert în materie îmi ziceam, fiind cu cinci ani mai mare şi bărbat de incontestabil succes. „Toată chestia, îmi spunea el, e să te laşi greu. Tot ce obţii uşor n-are valoare. Să te roage în genunchi să te duci la întâlnire. Înţelegi, ca şi cum i-ai acorda o favoare..."

B., în anul IV pe atunci, era considerat drept unul dintre cei mai frumoşi băieţi din facultate, multe voci decretându-l chiar cap de afiş. Era foarte special, o figură de Othello, cu minunaţi ochi verzi şi o dantură strălucitoare. Aducea puţin cu Harry Bellafonte, al cărui repertoriu îl interpreta cu mult suflet. Căci, peste toate, B. mai cânta la chitară şi „bătea step" ca un profesionist. Trăgând linie, arhisuficient ca să suceşti minţile unei oiţe neprihănite, îndrăgostite de Reth Butler şi... Gică Petrescu. Iar „fiţele", cum le zicea mama, îl făceau de-a dreptul irezistibil. De pildă, în perioada idilei platonice, când încă nu acceptasem să ieşim împreună, unul sau altul de-ai casei găsea câte un buchet de flori „anonim", agăţat de uşa apartamentului. Asta într-o tristă vreme - şi contemporanele mele precis îşi aduc aminte - când florile căzuseră în desuetitudine, alături de galoşi, ghete, căciulă (pălărie) şi

umbrelă. Purtătorii erau descalificați, iar eticheta necruțătoare: „Nişte lăbari!”

Dar prima întâlnire, în sfârşit prima întâlnire acordată după optzeci şi trei de zile de eschive (frate-meu îmi dăduse OK-ul), într-o seară de toamnă târzie! Avusesem două seminarii după amiază şi B. mă aştepta în holul facultății. Eram amândoi stângaci din cauza emoției şi tocmai pentru că evitam atingerile (să nu-şi închipuie că aşa şi pe dincolo…) ne ciocneam la fiecare pas.

„Pardon”! a constituit cel mai folosit cuvânt din prima noastră conversație, să-i zic față în față.

Dar fița-surpriză, abia urma! Făcuse rost de două bilete la premiera filmului „Ali Baba şi cei patruzeci de hoți", cu Fernandel. Un adevărat eveniment cinematografic în acei ani bombardați de filme sovietice şi producții lamentabile ale țărilor din lagărul socialist cu care întrețineam relații frățeşti. Filmul rula la Clubul fabricii de ciorapi Adesgo, aflat în apropierea Cimitirului Bellu. Când am ieşit din incinta facultății, pe bulevard, B. a oprit un taxi. Eram topită! Deci nu cu tramvaiul 15, care ducea la Bellu, ca troglodiții, ci cu maşina, ca boierii! N-am înțeles mare lucru din film (l-am revăzut peste ani, la televizor), dar râdeam, pentru că râdea toată lumea şi încercam să-mi ascund nervozitatea chițăind. Pe urmă, cam la jumătate de oră de când se stinsese lumina în sală, am simțit că îmi caută mâna. De emoție, tremuram, ba mai şi începusem să transpir. Mă sufocam de jenă, având impresia că i-am pus în palmă o porție de piftie… M-a condus acasă tot cu taxiul. Peste aproximativ o lună, în seara de Ajun a Crăciunului, pe care o petreceam la o colegă de-a lui, dansând Camparsita, m-a sărutat prima oară. Cast.

Când iubeşti, totul ți se pare formidabil! Oamenii din jur, strada, întreaga fire îți surâd cu bunăvoință, conlucrează la fericirea ta. Îmi va rămâne veşnic în minte vacanța studențească de iarnă petrecută la Gârbova. Sunt o talentată antisportivă, de când mă ştiu am oroare de orice efort fizic, cel mult îmi place să stau la televizor să-i văd pe alții cum se zbuciumă. Drumul până la cabană mi s-a părut cu coşmar,

deşi B. mă debarasase de rucsac şi schiuri, pe pistă eram o catastrofă, de parcă aş fi avut două picioare de stângul, iar condițiile de cazare - oribile. O încăpere enormă unde, din pricina frigului, dormeam îmbrăcați vreo treizeci de inşi pe priciuri alăturate... Da, dar în schimb luna era dolofană, roşie ca aurul turcesc şi atât de aproape că-ți venea să întinzi mâna s-o culegi, iar puzderia de stele beteală deasă, cum n-aveam să mai întâlnesc decât peste ani, pe cerul Alabamei. Încălziți de dansul care prelungea serile până târziu în noapte, ieşeam să facem câțiva paşi în jurul cabanei. Nu uit scrâşnitul zăpezii de sub bocanci, dezmierdarea aspră a gerului sticlos pe obrajii încinşi, surâd amintindu-mi jurămintele înfocate, împletite de amândoi cu nestrămutată convingere. Exact ca în romanțe, ele mai există într-un sertar cu „fosile" pe care nu mă îndur să le arunc... Ca şi amintirea nopților divine de la Gârbova, mereu inocente, dormind strâns îmbrățişați în hanoracele noastre înghețate scoarță.

Mama nu agrea idila. În primul rând i se părea că sunt mult prea tânără ca să mă „angajez" şi nici el destul de copt, chiar dacă era cu cinci ani mai mare. Considera neserios ca un bărbat se să însoare înainte de treizeci de ani, adică înainte de a-şi face un rost pe care să te poți bizui, înainte ca el să ştie ce vrea cu adevărat. Tradus, până să ajungă la Primărie trebuie să consume câteva experiențe amoroase (mai bine înainte decât după, de vreme ce ele intră în legea firii), dobândind astfel termeni de comparație. Ca să apreciezi mătasea naturală, trebuie să fi încercat şi stamba, iar ca variantă culinară, punea în vizavi mămăliga cu magiun şi diafanul cataif. În al doilea rând, B. i se părea inadmisibil de frumos! Pe unul ca ăsta, tabără femeile singure, nu trebuie să mişte un deget şi nici măcar nu-i vinovat. Rezişti o dată, rezişti de două ori, dar nimeni nu-i sfânt... Aici mie îmi sărea țandăra, explodam chibrit aprins la pulberărie. Adică ce, eu nu sunt frumoasă? Sunt superbă!... În privința aceasta, mama încerca însă unele îndoieli şi nu o dată am auzit-o declarând prietenelor: „Am un băiat frumos şi o fetiță... îm... drăgălaşă". Mă minunam în sinea mea, îmi ziceam că biata de ea e chioară.

Idila noastră a continuat, evoluând între parametri şi pe clişee clasice. Castani şi salcâmi înfloriți, trandafirii de la Şosea, filme, inegalabilele seri de mai, jucării caraghioase de pluş, Mon Jardin şi Zissu (azi demolate) când câştiga la poker, plimbări lungi pe cheiul Dâmboviței, inevitabilele proiecte, îmbujorate şi înaripate…

Deşi începuse sesiunea din vară şi amândoi eram genul de studenți care trebuie să tragă tare la examene pentru a deșteleni materii uneori absolut virgine, continuam să ne vedem în fiecare seară, în program obişnuit. Era un iunie amețitor, cu aromă densă, grea, de tei în floare, o aromă aţâţătoare, care te urmărea pretutindeni, iar noi nu izbuteam să ne desprindem unul de celălalt. Mai aveam însă atâtea şi atâtea cursuri de parcurs, era deja zece seara, încă un tur până la colțul străzii şi gata… mai merge unul, o să iau o cofeină… nu uita la douăşpe fix, steaua noastră!…" Adică, prima de pe latura cea mai lungă a Carului Mare. Banal, desigur, miliarde de îndrăgostiți au „comunicat", comunică de când lumea la fel, dar frumos. Un frumos gingaş, naiv, desăvârşit ca în cărțile poştale ilustrate de odinioară, mult odinioară…

Andreea nu fumează, totuşi aprinde o țigară, aşa de fason. Buzele albastre se asortează cu cearcănele. Ansamblul are „fatal", plus o nuanță de pervers care intrigă. Cine gustă genul sofisticat e servit după plăcere. Declară visătoare:

— E ceva în ce spui tu, apropo de nimic nou sub soare… Şi mie mi-a făcut cadou animale de pluş, şi noi avem steaua noastră, Cosandra, ceva mai sus de Luceafăr…

— Cosandra?! Nu cred să fi auzit, dar sunt atâtea lucruri despre care n-am auzit…

—Noi i-am inventat numele. O combinație între Cosmin şi Andreea.

— Asta sună deja mai original. Nu mă îndoiesc că aveți şi un cântec numai al vostru.

— Aşa e, râde, „Only the Only".

— Noi eram mai romantici, ceea ce nu schimbă esența lucrurilor. „My Way", cu Sinatra…

Mă întreabă pe neaşteptate:

— Tu consideri că partenerii trebuie să rămână caşti până în noaptea nunții?

—Scumpa mea, eu una nu m-am mai măritat de mult, nici n-am intenții în acest sens, aşa că problema nu mă preocupă. Oricum însă, mi se pare absolut lipsit de fascinație ca după nişte ani de concubinaj să duc la Primărie o legătură uzată din punct de vedere sexual. Tot ce a fost mai frumos, mai înfiorat, mai palpitant s-a consumat, au rămas doar ratele la casă şi mobilă.

— Nu te supăra, eşti complet depăşită.

— N-am afirmat că fac parte din generația Războiului din Golf. De fapt, am plecat de la cu totul altceva. Fie dantelă şi menuet, fie blugi şi rapp, lucrurile au rămas în esență aceleaşi...

Sâmbătă seara, ora şase şi jumătate, rendez-vous ca de obicei cu B. în fața fostei Operete. Aici şi-au fixat întâlnirile, timp de mai multe generații, toți tinerii din cartier. Aici, sau douăzeci de metri mai departe, la „Coana Zoe", o fântână cişmea ridicată în amintirea Zoei Lahovary. Pe locurile respective, chelite de demolări, se traversează azi cheiul Dâmboviței, spre Calea Victoriei.

M-a luat de braț... încă un gest desuet! „Brațoleta" n-o mai întâlneşti în peisajul contemporan decât la cuplurile bine sărite de şaizeci de ani. Tinerii sau se țin de gât, de funduri sau, acolo unde idila şi-a pierdut din prospețime, nu se mai țin de nimic. Păşesc pur şi simplu alături.

Spre surprinderea mea, am luat drumul cheiului. Era plimbarea noastră obişnuită în serile când nu aveam bani nici măcar de un film, sau timpul ne presa. Orice s-ar fi întâmplat însă, pentru sâmbătă seara, rezervam ceva special, adică cel puțin o ieşire la Cofetăria Albina, de pe Academiei, unde trăgeam cât se putea de un coniac (vodca a început să se poarte mai târziu) şi o ceaşcă de cafea.

Mi-am închipuit că n-are bani, dar eram prea timidă pe atunci şi îmbibată de prejudecăți (când simți că unui bărbat îi suflă vântul în buzunarele goale, te faci că nu observi, nu trebuie să-l pui în situații delicate) aşa că n-am comentat, n-am întrebat nimic. Simțeam totuşi

ceva în aer, el părea uşor tensionat, iar când, scurtând itinerarul obişnuit, am făcut cale întoarsă spre casă, mi-a fost limpede că intenționează să mă concedieze. Adică - m-am uitat pe furiş la ceas - întâlnirea noastră avea să dureze cel mult o oră.

Andreea mă întrerupe:

— Eşti deformată profesional, mă ții ca pe jăratec. Care a fost chestia?

—Chestia era că venise maică-sa din provincie, de la vacanța de iarnă nu mai comunicaseră decât prin scrisori, şi se ducea s-o vadă.

Părinții lui B. locuiau la Timişoara si maică-sa venea cam de două ori pe an la Bucureşti să-şi vadă neamurile şi băieții, adică pe B. şi pe cel de-al doilea fiu, student la Medicină. Trăgea la o soră de-a ei, stătea circa o săptămână şi... cam asta-i tot.

— De ce nu te-ai dus cu el?

— Mă ştii ţoapă? Chiar dacă m-ar fi invitat, aş fi avut atâta minte ca să refuz. În ce calitate să mă fi dus? Una din „gagicile" lui fiu-său? Pe urmă, eram suficient de intuitivă ca să-mi dau seama că după atâtea luni de despărțire, maică-sa prefera să fie singură cu familia, fără intruşi.

Ne-am despărțit, urmând ca B. să mă sune a doua zi. Mă simțeam dezamăgită, fără ca să i-o fi arătat, şi mai ales dezorientată. Era abia şapte şi jumătate, lumină ca ziua, lungile seri de iunie! - distracția abia acum începea, iar eu nu ştiam încotro s-o iau. De învățat nici gând, prea eram nervoasă şi încă nu ştiam ceea ce aveam să practic cu succes mai târziu, că în orice legătură, indiferent de natura ei, n-ai voie să te bizui doar pe glonțul de pe țeava, pe ultima săgeată din tolbă, e bine să ai întotdeauna o rezervă. Onestă însă şi candidă, întrerupsesem toate relațiile, nu mai răspundeam nici unui avans, însuşi gândul de a-l minți pe B. părându-mi odios. (Peste un an, mai aveam inocența de a-i mărturisi că l-am „înşelat" şi că trebuie să ne despărțim. Mă lăsasem sărutată de un alt băiat.)

Cum era şi de aşteptat, n-am găsit pe nimeni acasă. Ai mei erau la teatru, cât despre frate-meu, june şi superb, ce să mai discutăm?! Avea probabil să se întoarcă în zori!

Am deschis radioul, sâmbăta programul 1 dădea muzică uşoară şi de dans, iar pentru ora 20:00 era anunțat un recital Gică Petrescu. În sfârşit, prima veste bună din seara aceea, viața e totuşi frumoasă! Încă de pe la doişpe ani îmi închipuiam că sunt îndrăgostită de fermecătorul quatragenar pe atunci, aveam toate discurile ba chiar şi partiturile şlagărelor lui de dinainte de război. Le „tapase" cândva mama la pian, apoi frate-meu şi chiar eu cu multă stângăcie. *Ploua în seara aceea, doamnă, Ne-am întâlnit la Capri într-o seară, J'attendrai...* Toate emanau puternic atmosfera Bucureştiului de altădată de care, fără să-mi dau seama, eram deja marcată, pentru toată viața.

Soneria de la uşă. De trei ori, deci cineva de-ai casei. M-am gândit să deschid, cu entuziasmul unui naufragiat care zăreşte un colac de salvare. În prag, vărul meu, Mişu.

M-am bucurat. De copil, Mişu a fost un simpatic şi un pitoresc. Nu prin ce spunea, ci prin ce făcea. Din întâmplare, în familia mea au existat mulți trăzniți. Nu s-a ajuns niciodată până la ospiciu, dar numerele ne situau cu mult peste comun. Mai interesant e faptul că şi colateralii, adică cei care ni s-au alăturat datorită verighetei, şi-au adus din plin contribuția. Probabil că totuşi cine se aseamănă... Şi asta timp de trei generații, după care ochiul meu n-a mai putut pătrunde.

Ne amuza nespus, când ne întruneam în plen; cu ocazia aniversărilor sau a marilor sărbători, să facem şi să refacem la infinit, în funcție de cele mai recente isprăvi, clasamentul nebunilor din familie, de la 1 la 10. Mişu ocupa invariabil locul 2, primul revenindu-i *de jure* şi *de facto,* pe viață şi post-mortem lui taică-său.

N-am întâlnit în viața mea o persoană cu atâtea hobby-uri ca vărul meu Mişu! Hobby-uri dense şi de durată, fiecare în parte consumându-i decenii din viață. Enumăr în ordinea amintirii, arhitectura navală, şahul, boxul, pictura, limbile străine, călătoriile, arta fo-

tografică, motociclismul, muzica, diapozitivele, fără a avea pretenția că am fost exhaustivă.

La vremea când se situează povestirea mea, predomina muzica. Avea o voce pedală bas pe care o lucra intens cu profesori costisitori. Visa, şi pe bună dreptate, la o carieră în Operă, dar după doisprezece ani de canto, constatând că, prea timid, nu îndrăzneşte să urce pe scenă, a renunțat. Dar asta s-a întâmplat mult mai târziu. În seara aceea de iunie însă, când eu aşteptam în compensație şi ca pe un desert recitalul lui Gică Petrescu, Mişu se afla pe culmile pasiunii, nu scăpa concert sau spectacol de operă, avea toate discurile lui Saliapin, toată ziua vocaliza. Şi, mult mai târziu, prima nevastă avea să-l părăsească sătulă de răgete (Saliapin), behăituri (vocalize) şi, în general, muzică „nasoală". Se băteau pe patefon şi când Mişu i-a dat cu placa de pereți - „Sârba lui Ouatu" femeia a fugit ca din puşcă. Dar în seara aceea de iunie ne aflam încă departe de toate acestea.

—Am sunat într-o doară, am fost sigur că nu găsesc pe nimeni. Cum de eşti acasă?

— Am avut întâlnire cu B., dar ne-am despărțit mai devreme. A venit maică-sa de la Timişoara...

— Şi?!

— Ei bravo! Nu s-au văzut de la Crăciun. Era normal să se ducă. S-a dus şi frate-său. Chestii de familie...

— Aha.

Un aha plin de tâlc, care, pe moment, mi-a scăpat.

— Cât e ceasul?

Avea o Pobedă pe mână despre care am presupus că nu prezintă încredere şi m-am uitat la mica pendulă de pe servantă.

— Opt fără zece. Ai vreo treabă?

Figura i s-a luminat brusc, căpătând o expresie de extaz:

— Pe programul 2, se transmite la opt, concertul Filarmonicii din Salzburg. În direct! Un adevărat regal!

Şi a început să-mi înşire o sumedenie de opusuri, baghetă şi solouri de mare referință. L-am întrebat nedumerită:

— Atunci, de ce n-ai stat acasă să-l asculți?

La vremea respectivă, datorită unor probleme de familie, văru-meu locuia la un unchi de-al nostru, Moş Jenică. Nu pentru că era moş, ci pentru că în părțile de unde ne tragem - moldovenii o ştiu - unchiului, indiferent de vârstă, i se spune moş, după cum fratelui mai mare i te adresezi cu bădie. Asta cel puțin în epoca părinților noştri, iar noi preluaserăm apelativele.

— Nu-l ştii pe Moş Jenică? La şapte, Vocea Americii, la opt BBC-ul, la nouă - Kölnul. Poa' să cânte Caruso, poa' să trâmbițeze Sfinții Arhangheli Mihail şi Gavril, nu schimbă postul!

— Şi tu ce vrei acum?

— Păi... am veni să ascult concertul la voi. Îți dai seama?! E ceva unic, şi iar a început să-mi înşire nume şi opusuri şi pizzicato lipsite de semnificație pentru mine. Mai sunt doar câteva minute, te rog schimbă postul!

L-am privit oblic:

— Cred că eşti într-o ureche! La opt, cântă Gică Petrescu. Are recital de juma' de ceas!

— Mai ai când să-l asculți, e toată ziua la Radio!

— Mie tot nu-mi ajunge, şi am îmbrățişat aparatul - un Philips 1935 - de parcă ar fi fost Gică Petrescu în persoană.

— Te rog frumos!

— Plimbă ursul.

— Adică sacrifici un Mozart, un Paganini, un Chopin pentru „Mi-a şoptit o viorea" şi „Rochița cu puncte pe puncte"?!!

— Închipuieşte-ți!

— Deci nu vrei să schimbi postul!

— Nu!

— Sigur?

—La dracu', doar vorbesc româneşte! Nu!!!

Văru-meu m-a privit lung, şi-a luat o pauză respirând adânc, pe urmă a izbucnit:

— Ei bine, zici că B. e la maică-sa! Vrei să-ți spun unde l-am văzut acum jumătate de oră?

Am intuit imediat ceva rău şi m-am desprins de radio, întrebând stins:

— Unde?

— La Ateneul Român, mai exact în spate, la intrarea artiştilor.

— Da, şi?

— Era într-un grup mai mare...

— Spune odată!

— Păi Bebeluş era cu o tipă blondă, într-o rochie verde. O ținea pe după umeri. Şi dacă mai vrei să ştii, tipa-i înaltă, superbă şi râdeau de se prăpădeau.

Ce nu mai ştiu e cum a rămas cu radioul. L-am ascultat pe Gică Petrescu sau concertul de la Salzburg? Oricum, indiferent de ce-aş fi ascultat n-aş fi auzit nimic.

— Te-a văzut?

— Nu. Era prea ocupat. N-ai decât să-l întrebi! Cu ei era şi D., şi mi-a dat numele unui student de la teatru, care avea să devină o celebritate.

Alt cui în inimă, considerând că ar mai fi avut loc. Mişu a plecat acasă, răzbunat, iar eu am rămas singură dinaintea unei lungi nopți albe. A fost prima mea noapte de insomnie. Prima şi ultima din cauza unui bărbat, prima şi ultima din miile de nopți nedormite pe care le am la activ.

Andreea îmi suflă în obraz un fuior subțire de fum:

— De vreme ce abia după aceea v-ați căsătorit, înseamnă că l-ai iertat.

— Depinde cum o iei.

— În fond, cine era tipa în verde?

— O colegă de facultate. Una, Geta, într-adevăr spectaculoasă, pe care o ştiam.

— N-ai fost geloasă?

Am început să râd, gândindu-mă la incredibila mea naivitate din epocă:

— Nici gând! Să fiu geloasă pe o „babă" de aceeaşi vârstă cu el? O babă de douăzeci şi unu de ani, când eu aveam şaişpe?!

— Hai că erai toantă rău, râde şi Andreea. Totuşi te-a mințit, spunea că merge la maică-sa.

— Da, dar în drum urma să ia şi o mătuşă de-a lor, care locuia în apropierea Ateneului. Aşa s-a întâlnit, întâmplător, cu grupul de colegi şi a stat cu ei preț de o țigară... Cam pe aici, nu mai țin minte toate amănuntele.

— Totuşi, nu se lăsă Andreea, o ținea pe tipă pe după umeri!

— Era un gest frecvent între colegi sau camarazi.

—Hm, pe mine nu m-ar fi convins. Tu l-ai crezut?

— Îmi închipui că abia aşteptam să-l cred.

„Iar tu vei face la fel", am completat în gând, dar am rostit cu totul altceva:

— Părerea mea e să nu te pripeşti, ascultă-l întâi... Apropo, Cosmin ştie că a fost văzut?

— Cici, vreau să zic amica mea, pretinde că nu. Ea avea masă la etaj şi n-a dansat din cauză că-şi scrântise glezna.

— Perfect, ai cea mai bună ocazie să te convingi dacă te minte sau nu. E de-ajuns să-l întrebi cum a mers lucrul la proiect. Dacă ştie că Cici l-a văzut, va inventa o poveste care să-i justifice prezența la discotecă. În caz contrar, nu va pomeni un singur cuvânt despre... să-i zicem escapadă.

În sinea mea, mi-a părut rău pentru Andreea, aş fi preferat să nu dispună de un test atât de categoric; puteam paria pe ultimul leu din casă că drăgălaşul de Cosmin, ştiindu-se curat lacrimă - hoțul neprins, negustor cinstit - nu va sufla o vorbă despre ieşirea la „Why Not", bombardând în schimb cu o grămadă de amănunte tehnice sau amuzante (neomițând numărul de cafele consumate), legate de proiect.

Andreea a plecat, promițând să mă țină la curent cu desfăşurarea evenimentelor. Nu era chiar veselă, dar, oricum, părea mai senină.

Bărbații sunt niște porci

Au trecut câteva zile la rând fără să se întâmple nimic, ceea ce am considerat a fi un semn bun. Oamenii te caută şi simt nevoia să se confeseze mai ales când sunt nenorociți. Cel puțin în materie de „changrins d'amour”, verbul devine inepuizabil.

Ceasuri şi ceasuri de istorisire şi reistorisire, interpretări, nuanțe, detalii despicate în paişpe, intenții şi sensuri, argumente şi întrebări fără răspuns, puzderie de „nu ştiu dacă ți-am spus că...” (şi a mai spus-o cel puțin o dată), de „pe altă parte...”, „să nu uităm că...”, „ştii, atunci n-am dat importanță”, „am uitat ce-i mai important”, „poate că ar fi trebuit să...”, „nu pot înțelege de ce...” etc.

Când fericirea însă, cu obraji învăpăiați şi flori de cireş împletite în cosițe, îți dă din nou bună dimineața la fereşti, limbajul devine laconic, comunicarea e simplu enunțiativă, ca la „urmează ştirile pe scurt”. „Da, ne-am împăcat, îți povestesc când ne vedem. Nu pot zilele astea, te caut eu săptămâna viitoare...”

Ce-i drept, m-a căutat, dar mult mai târziu, prin decembrie, luna cadourilor, chiar cu câteva zile înainte de Crăciun. Am zâmbit. Tinerii îşi închipuie că au descoperit primii trucuri vechi de când lumea şi, în general, înclină să-i creadă pe alții mai proşti decât sunt, în orice caz, mai proşti decât ei înşişi, iar persoanele mai în vârstă vin în primul rând. Parcă eu eram altfel? În ajunul sărbătorilor mă pălea un dor sfâşietor de mătuşile mele şi începeam colindul de-a lungul şi de-a latul Bucureştilor...

Bineînțeles, Andreea se afla în trecere, prea se nimerise în zonă, ca să nu urce până la mine. Răgaz însă de o cafea scurtă tot avea, cât să mă întrebe „how do you do?”. I-am răspuns că „I do” bine şi i-am pus pe masă plicul de la Moş Crăciun. Opoziție moale, mulțumiri, sărutări...

— Nu mi-ai terminat povestea cu Cosmin. Ce-a fost până la urmă?

A ridicat din umeri, adică „fleacuri!”:

— A, o coincidență tâmpită! La Nae, colegul lui Cosmin adică, venise un văr de la Cluj. Doar pentru două zile, nu ştiu ce probleme avea la minister. Tipul e asistent universitar la Electronică. I-a ajutat la proiect şi pe la doişpe, erau gata.

— După care, normal, s-au dus să sărbătorească evenimentul.

— Ştii cum sunt provincialii! Când ajung în Capitală încearcă să profite de orice minut. În fond, le făcuse treaba, nu puteau să refuze.

— În nici un caz. Povestea ți-a spus-o spontan sau... l-ai tras tu de limbă?

— Eu... El n-a avut curaj... nu voia să mă supere.

— Şi l-ai crezut?

Surâde parşiv şi mă citează:

— „Îmi închipui că abia aşteptam să-l cred."

Am început să râd: va să zică, în loc de mamă - un văr, în loc de vizită de familie, un proiect, nu Timişoara, ci Cluj şi aşa mai departe.

Andreea şi-a arătat dinții care străluceau, acum, printre buze verzi:

—Ştiu de ce râzi. Cred că ai dreptate. După cât se pare, nimic nou sub soare...

— Cu excepția nuanței de ruj.

Vizita ei m-a înveselit. M-am dus la oglinda din dormitor şi am încercat un ruj albastru. A naibii să fiu, dacă-mi vine rău! Pe cuvânt.

CUPRINS

APRILIA	1
REVELION 2000	15
DOUĂ DREPTE PARALELE	30
UN REVELION À LA LIZ TAYLOR	43
ŞEDINŢĂ DE SPIRITISM	67
SERTARUL	83
QUOD LICET JOVIS	96
OS DE VAGABOANDĂ	110
ORGOLII	125
NEBUNUL ĂSTA DE ALEX	139
ZÂNA CEA BUNĂ	154
GIUVAERURILE DESPINEI	168
CLĂTITE CU BRÂNZĂ	183
APARENŢE	196
BĂRBAŢII SUNT NIŞTE PORCI	210
DE CE?	225
PRIMA NOAPTE ALBĂ	239
BIBLIOGRAFIE AUTOARE	255

Rodica Ojog-Braşoveanu

BIBLIOGRAFIE AUTOARE

Rodica Ojog-Braşoveanu s-a născut în Bucuresti; tatăl ei a fost avocat. A urmat primele clase la şcoala „Maison de Français" şi a continuat studiile la liceul „Domniţa Ileana" („Eminescu"). În 1955 a început cursurile Facultăţii de Drept din Bucureşti, dar a fost exmatriculată în 1956 din motive politice. După un an de muncă necalificată la fabrica de medicamente „Galenica" a reluat studiile de drept la Iaşi. După terminarea studiilor de drept a început să profeseze avocatura.

În 1969 a debutat cu un scenariu la televiziune, iar primul roman poliţist «Moartea semnează indescifrabil» l-a scris la insistenţa soţului ei, actorul Cosma Braşoveanu şi l-a publicat în 1971 la editura „Albatros" - colecţia „Aventura". În urma succesului publicistic a renunţat la avocatura, după şapte ani de practică şi s-a dedicat scrisului. Până în 1999 a publicat 35 de romane, în majoritate poliţiste, dar şi câteva istorice şi unul ştiinţifico-fantastic.

A fost, incontestabil, marea doamnă a policer-ului românesc, dar, la o atentă şi savuroasă recitire a operei sale constatăm reale calităţi de scriitoare psihologică. Primul televizor l-a cumpărat în 1990, pentru a putea urmări evenimentele din Piaţa Universităţii. Până atunci nici nu a vrut să audă de un asemenea aparat considerând că „ Televizorul omoară conversaţia".

Din punct de vedere stilistic, romanele din seria istorică sunt absolut unice, limbajul folosit coborând direct din autentice cronici. De remarcat dozarea de mare finete a arhaismelor, astfel încât lectura oferă delicii intelectuale autentice.

Rodica Ojog-Braşoveanu a publicat romane poliţiste, istorice şi alte povestiri, care sunt prezentate în ordinea publicării:

Romane politiste

- *Moartea semnează indescifrabil, 1971*
- *Cocoşatul are alibi, 1973*
- *Ştafeta, 1981*
- *Crimă prin mica publicitate, 1991*
- *O bombă pentru revelion, 1999*
- *Coşmar, 2004*
- *Enigmă la mansardă, 2004*
- *Poveste imorală, 2004*
- *Telefonul din bikini, 2004*
- *Necunoscuta din congelator, 2006*
- *Răzbunarea slutilor, 2006*
- *Apel din necunoscut, 2007*
- *Cutia cu nasturi, 2007*
- *Anchetă în infern, 2009*
- *Un blestem cu domiciliul stabil, 2013*

Bărbații sunt niște porci

- *Ciclul Melaniei - prin unicitatea ei Melania este un hoț fără să fure, o escroacă fără să înșele, este acel personaj care, deși încalcă repetat legea, o face cu atâta candoare și inteligență încât farmecă cititorul. Maiorul Cristescu are „norocul" de a ancheta cazurile în care Melania este implicată*
- *Bună seara, Melania!, 1976*
- *Anonima de miercuri, 2000*
- *Cianură pentru un surâs, 2004*
- *Melania și misterul din parc, 2004*
- *320 de pisici negre, 2004*
- *Dispariția statuii din parc, 2004*
- *O toaletă a la Liz Taylor, 2007*

***Romane de spionaj** cu Minerva - Minerva Tutovan este o femeie atipică, extrem de inteligentă, foarte puțin atractivă și cu un incredibil spirit de observație, care se simte foarte bine în propria piele. Umorul specific romanelor Rodicai Ojog Brasoveanu este obținut în romanele din această serie nu numai din situațiile în care este pusă Minerva - și originalele ei reacții- dar și din cuplul pe care îl face cu locotenentul Dobrescu.*

- *Panică la casuța cu zorele, 1977*
- *Nopți albe pentru Minerva, 1982*
- *Minerva se dezlănțuie, 2001*
- *Violeta din safe, 2004*
- *Spionaj la mânăstire, 2007*
- *Omul de la capătul firului, 2007*
- *Plan diabolic, 2007*
- *Stilet cu șampanie, 2007*

***Romane istorice** - Ciclul logofătului Andronic*

- *Logofătul de taină, 2002*
- *Ochii jupâniței, 2003*
- *Letopisețul de argint, 2004*
- *Vulturul dincolo de Cornul Lunii, 2004*
- *Agentul secret al lui Altin-Bey, 2008*

Romane istorice (altele)

- *Al cincilea as, 2004*
- *A înflorit liliacul, 2004*
- *Întâlnire la Elysée, 2004*
- *Să nu ne uităm la ceas, 2006*

Povestiri

- *Bărbații sunt niște porci, 2000*
- *Grasă și proastă, 2006*
- *Povestiri de noapte bună*